

М. ДЖ. РОУЗ

ЗАГАДЪЧНИ УХАНИЯ

Част 4 от „Превъплъщение“

Превод от английски: Катя Перчинкова, 2013

chitanka.info

На Джудит, която съзира възможностите.

„Но когато нищо от далечното минало не съществува вече, след като хората умрат, след като всичко се счупи и разпръсне, остават само вкусът и мирисът, по-наситени, по-верни, остават дълго като души, които си спомнят, чакат, надяват се сред руините на всичко останало; и носят непоколебимо, в малката и почти неосезаема капка на същността си, цялата безбрежна структура на спомените.“

Марсел Пруст, „По следите на изгубеното време“

БЛАГОДАРНОСТИ

Благодаря на редакторката си Сара Дърнад — тя е мечтата на всеки писател: проникателна, мъдра, търпелива и чувствителна.

На агента си Дан Конуей — по безброй причини — тази книга нямаше да съществува, ако не беше ти.

На моя магьосник на ароматите — блогъра Димитри — който ми отвори вратите за загадъчния свят на парфюмите. Благодаря ти за щедрите съвети и за всички оригинални мостри.

За вдъхновението благодаря на иконата София Гросман, един от най-великите живи парфюмеристи, и на изобретателния и поетичен Оливие Дурбано.

На Фредерик Бошарди за прекрасните му парфюми, приключенски дух и желание да сподели ароматите си с мен за тази книга.

На целия екип на „Атрия Букс“ и по-специално на Хилари Тисман, Лиза Сиамбра и Пол Олевски, както и на всички, които работиха по тази книга, но които нямах шанса да срещна лично — за мен бе чест да работя с вас.

На всички в „Райтърс Хаус“ — от винаги спокойния Стивън Бардо чаровния Майкъл Меджиас (един ден ще отворя правилната врата!).

На екипа на мечтите — когато съм блокирала със сюжетна линия, герой или просто губя увереност, те са незаменими и невероятни приятели — Лиза Тъкър, Дъглас Клег, К. У. Гортмър и Стив Бери.

На читателите, книжарите и библиотекарите по целия свят, заради които работата ми си струва.

И както винаги, на семейството ми и скъпите ми приятели, и най-вече на Дъг.

ПРОЛОГ

КИТАЙ ПРИНУЖДАВА ЖИВИ БУДИ ДА СИ ВАДЯТ РАЗРЕШИТЕЛНО ЗА ПРЕРАЖДАНЕ.

Пекин

4 април 2007 г.

Атеистичното управление в Китай забрани на живите буди в Тибет да се прераждат без разрешително. Забраната е част от нови правила, целящи да затвърдят властта на Пекин над репресирания и дълбоко религиозен тибетски народ.

За пръв път Китай дава на правителството властта да гарантира, че нито един жив буда няма да бъде идентифициран, като така може би подписва смъртната присъда на мистична философска система, датираща още от XII в.

В Китай вече настояват, че само правителството има правото да одобрява назначаването на двама от най-важните монаси в Тибет — Далай Лама и Панчен Лама. Съобщението на Далай Лама през май 1995 г., че след търсене в Тибет... са открили единайсетото превъплъщение на Панчен Лама, който почина през 1989 г., разяри Пекин. Момчето, избрано от Далай Лама, изчезна.

Откъс от статия в „Таймс“ (Великобритания), автор
— Джейн Макартни

ЕДНО

*„Който гледа навън, сънува; който се
вглежда навътре, се събужда“*

Карл Юнг

Александрия, Египет, 1799 г.

Жил Л'Етоал е майстор на парфюмите, а не крадец. Никога не е крал нищо, като изключим сърцето на една жена, а пък и тя твърдеше, че му го е дала доброволно. Но през тази студена вечер в Египет, докато слизаше по паянтовата стълба в древната гробница, с всяка следваща колеблива стъпка се приближаваше към извършването на престъпление.

Преди Л'Етоал долу слязоха изследовател, инженер, архитект, художник, картограф и разбира се, самият генерал — всички те учени от армията интелектуалци на Наполеон. Сега се промъкваха в свещена гробница, стояла затворена хиляди години. Криптата откри преди ден изследователят Емил Сорен и помощниците му египтяни, които спряха да копаят, щом се натъкнаха на запечатана каменна врата. Сега двайсет и девет годишният Наполеон щеше да има честта да е първият човек, видял какво се крие забравено там от хилядолетия. Не е тайна, че пълководецът мечтае да завземе Египет. Но най-голямата му амбиция не бяха военните победи. По негово нареждане в момента историята на Египет се изследваше, изучаваше и описваше.

Щом слезе от стълбата, Л'Етоал се озова при останалите в сумрачно преддверие. Усети мириса на вар и гипсов прах, застоял въздух и телесните миризми на работниците, както и дъх на нещо друго — почти недоловимо.

Четири розови колони с основи, погребани под купчини прах и отломки, подпираха таван, боядисан в лазурносиньо, с нарисувана астрологична карта.

В стените бяха изсечени няколко врати, а една се открояваше по-голяма от другите. Сорен вече пробиваше с длето гипса, с който бе запечатана.

Стените на преддверието бяха покрити с изящни, сложни стенописи, изрисувани в пастелни цветове. Картините изглеждаха толкова живи, че Л'Етоал очакваше да надуши боята, но усети само одеколona на Наполеон. Рамките от стилизирани водни лилии, обрамчващи картините и точещи се по стените, привлякоха вниманието на парфюмериста. Египтяните наричаха цветето син лотос и от хиляди години използваха есенцията му в приготвянето на парфюми. Трийсетгодишният Л'Етоал, който вече почти от десетилетие изучаваше сложното египетско изкуство на парфюмерията, знаеше добре свойствата на растението. Мирисът му бе прекрасен, но онова, което го отличаваше от останалите цветя, бяха халюциногенните му свойства. Бе ги изпитал лично и ги намираше за отлично решение в случаите, когато миналото му се надигаше от дълбините на съзнанието и се натрапваше в настоящето.

Лотосът не бе единственият флорален мотив в картините. На първата картина работници в склад вадеха семена от чували, а на следващата ги сажяха в лехи. На третата се грижеха за поникналите стръкове, а на следващите беряха цветове, клонки, билки и плодове. На последната носеха реколтата на мъж, за когото Л'Етоал предположи, че е мъртъв, и ги оставяха в краката му.

Докато по алабастровия под се сипеха парчета гипс, Абу, водачът, доведен от Сорен, разказваше на присъстващите какво виждат. Лекцията му бе интересна, но мирисът на пот, горящи фитили и прахоляк започна да задушават Л'Етоал и той погледна крадешком към генерала. Колкото и да страдеше парфюмеристът, знаеше, че на Наполеон му е още по-тежко. Командирът бе толкова чувствителен към миризми, че не можеше да понася да стои в близост до някои слуги, войници и жени, чиито ухания не му се нравеха. Разказваха се легенди за дългите вани, които взима, и количествата одеколон, с които се полива — специална смес от лимон, цитрон, бергамот и розмарин, изготвена лично за него. Генералът дори използваше специални свещи (в момента осветяващи тъмната гробница), които му изпращаха от Франция, защото се изливаха от кристализирана китова мас, която не вонеше така гадно при горене.

Манията на Наполеон бе една от причините Л'Етоал още да е в Египет. Генералът го бе поканил да остане, за да има парфюмерист на свое разположение. Л'Етоал нямаше нищо против. Бе изгубил всичко важно за него в Париж преди шест години по време на Якобинската диктатура. У дома го чакаха единствено спомени.

Сорен изчопли и последните остатъци от гипса и парфюмеристът пристъпи напред да разгледа резбованата врата. И тук имаше рамка от сини лотоси, опасваща картуши със същите непонятни йероглифи, каквито бе виждал из цял Египет. Може би откритият наскоро в пристанищния град Рашид камък щеше да даде някакви указания как се превеждат тези знаци.

— Готово — каза Сорен, подаде инструментите си на едно от египтянчетата и изтупа ръце от праха. — Генерале?

Наполеон се приближи до вратата и се опита да завърти все още бляскавата месингова халка. Закашля се. Дръпна по-силно. Генералът беше слаб, почти мършав, но Л'Етоал се надяваше вратата да поддаде. Най-накрая из гробницата отекна силно скърцане и вратата се отвори.

Сорен и Л'Етоал застанаха на прага до генерала и тримата протегнаха свещи напред в тъмнината на вътрешното помещение. Мъждукащата жълта светлина разкри коридор, пълен със съкровища.

Но не изящните стенописи, алабастровите делви, фино изваяните скулптури и дървените сандъци със скъпоценности щеше да помни Л'Етоал до края на живота си. Онова, което никога нямаше да забрави, бе топлият, сладък въздух, който го обгърна.

Парфюмеристът усети уханието на смърт и история. Лек дъх, останал от повехнали цветя, плодове, билки и дърво. Повечето миризми му бяха познати — но долавяше и други нотки. По-слаби. Понепознати. На практика само идеи за ухания, които обаче го хипнотизираха и го теглеха напред, подканващи и настойчиви като прекрасен сън, който всеки момент ще изчезне завинаги.

Той не обърна внимание на предупреждението на Сорен, че влиза в неизследвано помещение — и е възможно вътре да има капани и змии, — нито на напомнянията на Абу, че дебнещите в гробниците духове са по-опасни от змиите. Л'Етоал последва носа си в мрака, само с една свещ в ръка, и мина пред генерала и останалите, жаден да вдъхне по-наситено ухание от загадъчния парфюм.

Той тръгна по пищно украсения коридор, стигна до вътрешната камера и вдиша дълбоко в опит да научи повече за древния въздух. После изнервено издиша и без да иска, духна свещта.

Дали заради дълбокото дишане, притискащия го мрак или пък от застоялия въздух, му се зави свят. Не бе от значение. Докато се бореше със световъртежа, мирисът стана по-силен, по-интимен. Накрая започна да разпознава някои от съставките. Тамян и смирна, син лотос и бадемово масло. Всички — неизменно използвани в египетската парфюмерия. Присъстваше и още нещо, което му се изплъзваше.

Застанал сам в тъмното, той така силно се бе концентрирал, че не чу приближаващите се стъпки на спътниците си.

— На какво мирише?

Гласът го стресна. Той се обърна към Наполеон, който тъкмо бе влязъл в камерата.

— Парфюм, който никой не е вдъхвал от векове — прошепна Л'Етоал.

Когато и останалите влязоха, Абу започна да им обяснява, че се намират в погребална камера, и посочи ярките пъстри стенописи. На една картина мъртвите обличаха голяма статуя на мъж с глава на чакал и поставяха храна в нозете му. Зад мъжа красива стройна жена с прозрачна рокля държеше поднос с шишета. Следващата сцена изобразяваше същата жена как пали кандило, от което се издига пушек. На третия панел чакалът стоеше сред бурканчета, преси и дестилатори — предмети, познати на Л'Етоал от парфюмерийното дюкянче на баща му в Париж.

Той знаеше колко важни са били благоуханията за древните египтяни, но никога не бе виждал толкова много картини, изобразяващи приготвянето и използването на аромати.

— Кой е погребан тук? — обърна се Наполеон към Абу. — Можеш ли да разбереш?

Абу посочи към центъра на помещението. Стилизираният саркофаг от черен гранит беше пет пъти по-голям от обичаен човешки ръст. По гладката му повърхност бяха гравирани картуши, а инкрустираните тюркоази и лапис лазули изобразяваха портрета на красив, елегантен като котка мъж с глава, обрамчена от сини водни лилии. Л'Етоал го позна. Това беше Нефертум, син на Изида. Богът на благоуханията.

Изведнъж разбра сцените от стенописите, мотивите на лилии и кандилата в ъглите на помещението. Това бе гробницата на древноегипетски парфюмерист. А съдейки по разкоша ѝ, жрецът е бил дълбоко уважаван.

Сорен даде нареждания на екипа си от работници и след известни усилия, младежите вдигнаха каменния капак. Вътре откриха широк дървен ковчег, също изрисуван с двамата души от стенописите. Отвориха капака сравнително лесно.

В ковчега лежеше огромна мумия със странна форма — с човешки ръст, но два пъти по-широка, — почернена с глина от Мъртво море. Вместо една, покойникът носеше две изящни златни маски. И двете бяха увенчани с корони от тюркоаз и лапис лазули и имаха нагръдници от червен халцедон, злато и аметист. Единствената разлика бе, че маската отдясно беше мъжка, а отляво — женска.

— За пръв път виждам подобно нещо — прошепна Абу слисано.

— Какво означава това? — попита Наполеон.

— Не знам, генерале. Много е необичайно — заекна Абу.

— Разопакувайте го, Сорен — нареди Наполеон.

Въпреки протестите на Абу, Сорен накара младежите да срежат ленения плат и да открият самата мумия. Французинът им плащаше надниците и те се съгласиха. Л'Етоал знаеше, че древните техники за балсамиране с етерични масла и мехлеми, както и сухият въздух, би трябвало да са попречили на меките мускули и тъкани да се разложат. Дори косата вероятно се бе запазила. Беше виждал мумии и преди и сладникаво миришещите трупове го очароваха.

Отне само няколко минути да срежат и отстранят почернелия плат.

— Наистина! Никога не съм виждал подобно нещо — прошепна Абу.

Трупът от дясната страна не лежеше с кръстосани на гърдите ръце, според обичая. Вместо това дясната ръка беше протегната встрани и държеше за ръка жената, заедно с която бе мумифициран. Нейната лява ръка беше преплетена в неговата. Дватама влюбени изглеждаха толкова живи, телата им така непокътнати, все едно бяха погребани преди няколко месеца, а не преди векове.

Разнесе се удивено шушукане при вида на неразделната и в смъртта двойка, но онова, което смая Л'Етоал, не бе гледката. Най-

накрая откри извора на уханието, което не му даваше мира, откакто слезе по стълбата.

Той се опита да разграничи познатите нотки от непознатите, търсеше наум съставките, които придаваха на сместа обещанието за надежда, за дълги нощи и сладострастни сънища, за съблазън и прегръдки. За безкрайност, изпълнена с възможности. За събрали се отново изгубени души.

Когато вдиша пак, от очите на парфюмериста рухнаха сълзи. Ето това беше уханието, което винаги си бе представял, че ще пресъздаде. Ноздрите му се изпълваха с течни емоции. Жил Л'Етоал усещаше аромата на любов.

Парфюмеристът бе отчаян. Какво придаваше тази завършеност на уханието? Защо така му се изплъзваше? Защо не можеше да установи коя е съставката? Беше мирисал и запомнил над петстотин различни миризми. Кой от тях участваха в този парфюм?

Ех, защо нямаше машина, която да може да поеме въздуха и да разграничи елементите в него? Много отдавна бе разговарял с баща си за подобно приспособление. Жан-Луи се бе присмял, както обикновено, на въображаемите изобретения и мечти на сина си, и го нахока, задето си губи времето с безсмислени идеи и се отдава на наивния си романтизъм.

— Парфюмите извикват чувства, татко — бе възразил Л'Етоал. — Представи си колко пари ще изкараме, ако продаваме мечти, а не само химични смеси.

— Глупости — бе го смъмрил баща му. — Ние сме химици, а не поети. Нашата работа е да замаскираме вонята по улиците, да прикрием мириса на плът и да спестим на сетивата яростните атаки на неприятни, зловонни и гнусни миризми.

— Не, татко, грешиш. Поезията е в основата на работата ни.

Л'Етоал беше сигурен, че ароматите могат да предложат много повече от онова, което твърдеше баща му. Вярваше, че парфюмите имат далеч по-дълбока цел. Затова бе дошъл в Египет. И бе установил, че е прав. Древните парфюмеристи са били жреци. Парфюмите се използвали в свещени ритуали и религиозни обичаи. Уханието на благовонията издига душата в небесата.

Генералът се приближи, за да разгледа мумиите. Протегна ръка към ковчега, а Абу промърмори предупредително. Наполеон махна

небрежно и извади малък предмет от дланта на мъжката мумия.

— Колко необикновено! — възкликна, докато издърпваше същия керамичен предмет от ръката на жената. — И двамата държат такова нещо.

Той отвори първото бурканче, после второто. За миг всички притихнаха. Наполеон подуши въздуха и последователно поднесе двата съда към носа си.

— Л'Етоал, изглежда, съдържат еднакви благовония. — Подаде му едното от шишенцата. — Някаква помада ли е? Познат ли ти е мирисът?

Съдът бе достатъчно малък, та да пасне в дланта му. Гледжосано в бяло, бурканчето бе украсено със сложни плетеници в тюркоазено и червено, а тумбестата част бе опасана от йероглифи. Изгубеният език на древните, който още никой не бе разчел. Но език, чийто аромат Л'Етоал усещаше ясно. Той докосна лепкавата повърхност. Значи това в ръката му бе изворът на аромата, който го притегляше към помещението.

Л'Етоал не бе пророк или ясновидец. Беше чувствителен само към едно-единствено нещо — миризмите. Именно затова на двацет години, през 1789 г., напусна Мари-Женвиев и Париж и ги замени със сухия въздух и жегата на Египет — за да изучи вълшебните, хипнотизиращи аромати на древната цивилизация. Нищо открито досега не можеше да се сравни с това, което държеше. Отблизо уханието беше плътно, богато и усети как се понася на крилете му, излита от гробницата към небето и луната и се отправя към речния бряг, където го галеше вятърът, вкушваше хладната нощ.

Нещо се случваше с него.

Знаеше кой е — Жил Л'Етоал, син на най-добрия парфюмерист и майстор на ръкавици в Париж. Знаеше и къде се намира — с генерал Наполеон Бонапарт в гробница под Александрия. Същевременно се бе пренесъл на брега на широка зеленикава река, седнал до жена под сянката на дърветата. Имаше чувството, че винаги е познавал тази жена, но наред с това тя му бе и напълно непозната.

Беше красива — висока, слаба, с дълга, гъста черна коса и черни очи, пълни със сълзи. Тялото ѝ, облечено с тънка памучна риза, се тресеше от хлипания, а страданието ѝ го прониза болезнено. Инстинктивно усети, че нещо, което той бе направил, е причината за

болката ѝ и единствено той може да облекчи страданието ѝ. Трябваше да направи жертва. В противен случай съдбата ѝ щеше да го преследва вечно.

Л'Етоал свали дългата ленена роба, която носеше върху препаската си, и потопа крайчеца ѝ във водата, за да избърше бузите на жената. Когато се наведе над реката, зърна отражението си във водата. Отсреща го гледаше непознато лице — лице на по-млад мъж, най-много дваисет и пет годишен. Кожата му бе по-тъмна и по-златиста от неговата. Чертите му бяха ъгловати на места, на които чертите на парфюмериста бяха заоблени, а очите на младежа бяха тъмнокафяви, почти черни, вместо светлосини.

— Вижте — долетя далечен глас. — Тук има папирус.

Л'Етоал смътно разпозна гласа: Абу. Но по-важно в момента бе внезапният грохот от конски копита. И жената го бе чула. По лицето ѝ се изписа паника. Той хвърли робата, хвана я за ръка и я вдигна, за да я отведе далеч от реката, да я скрие на безопасно място.

Чу се вик. Някой се блъсна в него. Върху алабастровия под се разби глина. Л'Етоал отново бе в гробницата и вместо красивото меланхолично лице на жената, видя Абу, стиснал дебел свитък до гърдите си и взрян в счупеното глинено бурканче.

Мирисът бе накарал всички да изпаднат в транс, но Л'Етоал пръв бе излязъл от него. Наоколо настана хаос. Мъжете шептяха, плачеха и крещяха, говореха на непознати езици. Изглежда, се бореха с невидими демони, биеха се със скрити врагове, утешаваха или приемаха утеха от неизвестни близки.

Какво се бе случило с него? Какво ставаше с мъжете наоколо?

Един от младите египетски работници се бе облегал на стената усмихнат и пееше песен на древен език. Друг лежеше на пода и стенеше; трети замахваше към невидим противник. Двама от учените не бяха засегнати от виденията и наблюдаваха обстоятелствата ужасени. Сорен бе коленичил с блажено изражение на лицето и мълвеше молитва на латински. Картографът удряше с юмрук по стената и крещеше ли, крещеше мъжко име.

Л'Етоал намери с поглед Наполеон. Генералът стоеше вцепенен до саркофага и се взираше в една точка на стената, все едно там имаше прозорец, разкриващ далечна гледка. Кожата му бе по-бледа от

обикновено, а челото му бе обсипано с капчици пот. Имаше болнав вид.

Съществуваха ухания, които лекуваха болезки, и други, които ги причиняваха, отрови, които те съблазняваха със сладостта си, преди да изпият живота ти. Беше научил за тях и въздействието им от баща си.

Сега се страхуваше за себе си, за командира и за мъжете в гробницата. Нима се бяха натровили от древен, пагубен аромат?

Трябваше да им помогне. Грабна златна кутийка от купчината съкровища до отсрещната стена, отвори я, изсипа съдържанието ѝ — злато и пъстри стъкълца — на пода и бързо пхна здравето керамично бурканче вътре. После събра парчетата от бурканчето, което генералът бе изпуснал, прибра ги в кутията и затвори капака.

Миризмата все още беше силна, но след като съдовете с парфюма бяха прибрани, бавно започна да се разнася. Л'Етоал проследи как работниците един по един ставаха и се оглеждаха объркано.

Наполеон падна със силен трясък върху дървения ковчег и разби капака на парчета. Парфюмеристът бе чувал слухове, че генералът страда от епилепсия — същото нервно заболяване, тормозило и неговия кумир Юлий Цезар. По устата на генерала беше избила пяна, а тялото му се тресеше от гърчове.

Адютантът му се спусна и се наведе над него.

Дали чудатият парфюм бе предизвикал пристъпа? Определено беше подействал на Л'Етоал. Замайването и дезориентацията, обхванали го след слизането в гробницата, едва сега започваха да се стопяват.

— Това място е прокълнато! — извика Абу и хвърли папируса в ковчега върху двете мумифицирани тела. — Веднага да се махаме! — Избяга от вътрешната камера и хукна по коридора.

— Гробницата е прокълната — заповтаряха младите работници с треперещи гласове и се заблъскаха кой да мине пръв през тесния проход.

Последваха ги учените.

Адютантът на Наполеон помогна на генерала — вече посвестил се, но все още слаб — и го изведе, при което Л'Етоал остана сам в погребалната камера на древния парфюмерист и жената, положена до него.

Той се наведе над влюбените, взе папируса, който Абу бе хвърлил в ковчега, прибра го в златната кутийка и я пхна дълбоко в торбата си.

ДВЕ

Ню Йорк, наши дни

Вторник, 10 май, 8:05 ч.

Жаки Л'Етоал беше четиринайсетгодишна, когато митологията спаси живота ѝ. Спомняше си добре всичко случило се през онази година. Особено нещата, които се опита да забрави. Именно тях помнеше най-ярко. Но винаги става така, нали?

Тийнейджърката, която сега я чакаше пред телевизионното студио на „Западна четирийсет и девета“ улица, едва ли бе на повече от четиринайсет години. Върлинеста и непохватна, но развълнувана и енергична като жребче, тя пристъпи напред и подаде на Жаки екземпляр от книгата ѝ „Търсачи на митове“.

— Бихте ли ми дали автограф, госпожице Л'Етоал?

Жаки току-що бе участвала в сутрешно предаване, за да представи книгата си, но в никакъв случай не беше знаменитост. Предаването, което водеше по кабелна телевизия, също озаглавено „Търсачи на митове“ — посветено на произхода на различни легенди, — имаше по-малко от един милион зрители. Затова подобни срещи бяха неочаквана и приятна изненада за нея.

Колата, която бе поръчала, стоеше с включен двигател до тротоара, а шофьорът беше до предната врата. Нямаше проблем да закъснее малко. Там, където отиваше, я очакваха само призраци.

— Как се казваш?

— Мади.

Жаки усети лекия лимонов дъх от парфюма на момичето. Тийнейджърките и цитрусовите аромати бяха неразривно свързани. Жаки свали капачката от писалката си и започна да пише.

— Понякога е чудесно да знаеш, че героите наистина съществуват — каза тихо Мади. — И хората наистина са способни на велики дела.

Шумната и натоварена улица пред Рейдио Сити Мюзик Хол бе странно място за подобна изповед, но Жаки кимна и се усмихна

съучастнически на Мади.

Отдавна познаваше това чувство.

Когато Жаки започна да изследва произхода на легендите — пътуваше по разкопки от древността по целия свят; посещаваше музеи, колекционери и библиотеки; претърсваше руините на отдавна загинали цивилизации, — си бе мислила, че откритията ѝ трябва да са развлекателни и образователни. Затова търсеше фактите, на които се основаваха велики легендарни истории, търсеше и откриваше човешките варианти на великаните от митовете. Описваше как храбри подвизи водят началото си от истински, дребни събития, понякога дори станали съвсем случайно. Жаки обясняваше колко рядко смъртта на митологичните герои е била епична, метафорична или бляскава, а разказвачите преувеличавали действителните събития, за да създадат поучителни и грабващи въображението метафори.

Тя вярваше, че развенчава митовете и разголява истината, на която се основават. Но накрая усети, че прави точно обратното.

Доказателствата, че всъщност митовете почиваха на факти — че древните герои, богове, съдби, сражения и музи са съществували под някаква форма, — даваше на читателите и зрителите надежда. Те пишеха на Жаки писма и благодарствени бележки. Ето защо телевизионното ѝ предаване съществуваше вече втора година и тийнейджъри като Мади искаха автографа ѝ.

Именно поради тази причина Жаки се чувстваше като измамница.

Тя знаеше, че е възможно вярата в героите да ти спаси живота, но бе и наясно, че подобна вяра в зрелищни фантазии е в състояние също толкова лесно да те унищожи. Не го сподели с Мади. Просто написа посвещението, върна ѝ книгата, благодари ѝ и се качи в чакащата я кола.

След четирийсет и пет минути уханието на борове и току-що разцъфнал див рожков ѝ подсказа, че са пристигнали пред гробище „Слийпи Холоу“, сгушено в тучната зелена долина на река Хъдсън. Тя вдигна поглед от книгата си, когато пред тях изникнаха портите от ковано желязо.

Щом колата мина през портала, Жаки развърза и отново завърза панделката, която пречеше на къдриците да падат в очите ѝ. Два пъти. Събираше панделки от малка и имаше цели кутии със сатенени,

рипсени, кадифени, от моаре и жакиард — повечето купени от кошниците с дреболии в антикварните магазини. Лъскавата сатенена панделка, която носеше в момента, бе отрязала от макара с петна от вода и етикет „Траурно черно“.

Шофьорът караше по централната гробищна алея, докато не стигна до разклонение, където пое надясно. Загледана през прозореца за познатия покрив, увенчан с гранитен кръст и елипса, Жаки нервно развързваше и завързваше белия си шал, докато колата пъплеше по тясната алейка покрай надгробни плочи, мавзолеи и паметници.

През последните 160 години всичките ѝ роднини по майчина линия бяха погребвани в това викторианско гробище, разположено високо на хълм с изглед към река Покантико. Фактът, че толкова много от роднините ѝ почиваха в това голямо гробище, я караше по странен начин да се чувства у дома. Неспокойна и притеснена, но у дома в тази земя на мъртъвци.

Шофьорът спря в сянката на няколко акации и слезе да отвори вратата на Жаки. Решителността ѝ надделя над тревогите. Тя се подвоуми за миг, но слезе.

Под сянката на дърветата спря на стълбите към пищен мавзолей в класически гръцки стил и пхна ключ в ключалката. Не помнеше някога да е имала проблеми с отключването, но миналата година металът не беше покрит с толкова ръжда. Възможно бе патронът да е разяден. Докато мърдаше ключа и натискаше, забеляза колко много от процепите между камъните отдясно на вратата са запълнени с мъх.

Трите бронзови глави над портала бяха обрулени от природните стихии. Лицата им — Живот, Смърт и Безсмъртие — се вираха в нея отвисоко. Тя се вгледа във всяко от тях, докато продължаваше да върти ключа.

Ерозията, разяла лицето на Смъртта, всъщност бе смекчила чертите ѝ, особено около затворените ѝ очи. Пръстът, вдигнат пред устните в жест на вечно мълчание, беше изгнил. Както и короната от макове — древногръцкият символ на съня.

За разлика от Смъртта и Живота, лицето на Безсмъртието бе младо, но змията, захапала опашката си, увита около главата му, беше нашарена от черни и зелени петна на разруха. Неуместно за древен знак на вечността. Само символът на човешката душа — пеперудата по средата на челото — беше непокътната.

Жаки продължи да се бори с ключа. Почти ѝ се зави свят при мисълта как няма да успее да влезе. Но в следващия миг ключът се превърта с тържествено щракване. Жената отвори вратата и пантите изскърцаха със старчески стон. Веднага я блъсна варовитият мирис на камък и застоял въздух, примесен с дъх на изгнили листа и сухо дърво. Жаки го наричаше „мирис на забравата“.

Тя спря на прага и надзърна вътре.

Утринната светлина, преминаваща през двата витража с лилави ириса, придаваше на помещението меланхоличен кобалтов нюанс и обливаше каменния ангел, проснат върху олтара. Лицето му не се виждаше, но скръбта личеше ясно от начина, по който деликатните му мраморни пръсти висяха от пиедестала, и по сломено спуснатите до пода криле.

Под двата прозореца стояха алабастровите урни с даровете на Жаки от предишната година: отдавна изсъхнали клонки с ябълкови цветчета, чиито венчелистчета бяха повехнали и спаружени.

В центъра на малкото помещение върху гранитна пейка седеше жена и наблюдаваше Жаки с позната, тъжна усмивка. Синя светлина се плъзна по силуета на жената и блисна в краката на Жаки.

„Тревожех се, че няма да дойдеш.“ Тихият глас сякаш долетя от въздуха около полупрозрачното видение, а не от устата му.

Тя не е истинска, напомни си Жаки, докато затваряше вратата след себе си. Призракът на майка ѝ беше оптична илюзия. Плод на въображението ѝ. Ехо от болестта ѝ. Последната реликва от времето, когато Жаки виждаше в огледалото не собственото си лице, а непозната физиономия. Когато бе убедена, че рисунките ѝ с моливи изобразяваха не въображаеми пейзажи, а места, на които бе живяла. Когато чуваше писъците на хора, погребвани живи... изгаряни живи... макар никой друг да не ги чуваше.

Беше на четиринайсет години, когато мъртвата ѝ майка ѝ проговори за първи път. След това я навестяваше всеки ден, а после започна да се появява по-рядко. След като обаче Жаки се премести от Франция в Америка, чуваше гласа ѝ само веднъж годишно. Тук, в гробището, на годишнината от смъртта на майка си. Майка, която на практика бе изоставила дъщеря си твърде рано и без особени колебания. Беше умряла в парфюмерийната работилница, заобиколена от най-прекрасните ухания на света. За Жаки, която намери тялото,

ароматите останаха като шокиращ и ужасяващ сензорен спомен. Уханието на рози и лилии, на лавандула, мускус и пачули, на ванилия, виолетки и върбина, на сандалово дърво и градински чай и мъртвите ѝ очи — отворени и взрени в нищото. Винаги оживеното ѝ лице — застинало. Едната ѝ ръка — протегната в скута, сякаш в последния си миг Одри си е спомнила, че е забравила нещо важно, и е посегнала да го вземе.

Стиснала свежите ябълкови клонки, които бе донесла, Жаки прекоси гробницата и ги остави върху мраморния под до старинната урна. Имаше малко работа, защото, когато взе миналогодишните изсъхнали клонки, те се разпаднаха и изцапаха пода. Жаки коленичи и събра с ръка парчетата на купчинка. Можеше да наеме човек да се грижи за редовното почистване на гробницата, но това ѝ даваше възможност да върши някаква физическа, реална работа при ежегодните си посещения.

Жаки не бе единствено дете, но всяка година идваше в криптата сама. Винаги напомняше на брат си за датата с надеждата — но без твърде големи очаквания, — че Роби ще дойде. Очакванията водеха до разочарования. Майка ѝ я бе научила на това, като предупреждаваше дъщеричката си да не се поддава на изкушаващите обещания на живота.

„Хората, които оцеляват, се изправят лице в лице с фактите“, казваше ѝ тя. Труден урок — а вероятно и отровен — да наложиш на недостатъчно пораснало дете да разбере подобен съвет: съвет на жена, неспособна да следва собствените си съвети. „Произхождаш от род на мечтатели, но между реалното и въображаемото има разлика. Разбираш ли ме? Този съвет ще ти е от полза. Обещавам ти.“

Детските сънища на Жаки се различаваха от всички останали, защото бяха изпълнени с ужасни звуци и грозни видения, със заплахи, от които нямаше отърване. Сънищата на Роби бяха фантастични. Той вярваше, че един ден ще намерят книгата с ухания, която техен предшественик донесъл от Египет. Ще използват формулите и ще създават чудни еликсири. Винаги, когато брат ѝ говореше за това, тя му се усмихваше и изричаше със снизходителния тон на по-голяма сестра:

— Мама ми каза, че това са само измислици.

— Не, татко твърдеше, че е вярно — възразяваше Роби. Сетне изтичваше до библиотеката и донасяше подвързаната с кожа

историческа книга, която от толкова употреба веднага се отваряше на съответната страница. Посочваше гравюрата на Плиний Стари, римския писател и философ. — Той е видял формулите в книгата на уханията на Клеопатра. Пише го ето тук.

Жаки не желаше да разбива мечтите на брат си, но беше важно той да разбере, че това е само една преувеличена история. Ако успееше да убеди него, вероятно щеше да убеди и себе си.

— Навярно е съществувал списък с формули, по които са се правели парфюмите на Клеопатра, но не разполагаме с него. А и Парфюмът на спомените не съществува. Всичко е само приказка, която предците ни са измислили, за да изглежда името Л'Етоал по-екзотично. Повече от двеста години родът ни се занимава с производство и продажба на парфюми. Просто парфюми, Роби. Смеси от масла и алкохол, а не мечти и фантазии. Всичките истории са измислени за наше развлечение, Роби.

Майка ѝ подробно ѝ бе разяснила историите. Измислените и онези, които идваха неканени. „Дори когато са страшни и те държат в хватката си, ти можеш да ги контролираш“, казваше ѝ Одри с поглед на човек, наясно с тези неща. Жаки я разбираше. Майка ѝ ѝ подсказваше как да се справи с онова, което отличаваше тях двете от останалите.

Въпреки съветите на майка ѝ, виденията почти бяха докарвали Жаки до лудост. Колкото и страшни да бяха, докато майка ѝ беше жива, след смъртта ѝ започнаха да изглеждат още по-реални. А Жаки нямаше как да убеди себе си, че не са истински.

След месеци ходене по доктори и предписани лечения и лекарства, които не само не ѝ помагаха, но понякога я подлудяваха още повече, най-накрая един лекар я разбра. Той я научи как да извлича страха по същия начин, по който парфюмеристите извличаха есенциите от цветята. После ѝ помогна да осмисли смътните халюцинации с писъци и пролята кръв. Показа ѝ как да открива символизма във виденията и да ги тълкува чрез митологични и духовни архетипи.

Не е задължително, обясни ѝ той, символите да са свързани с реалния живот на човек. По-често те са част от колективното подсъзнание. Архетипите са универсален език. Те бяха знаците, нужни на Жаки, за да разтълкува мъчителните си видения.

При едно от най-ужасяващите си бълнувания Жаки стоеше затворена в горяща стая високо над апокалиптичен град. Едната стена беше изцяло с прозорци. Тя отчаяно се опитваше да отвори някой от тях, докато пушекът я задушаваше. Само да съумее да намери път за навън и с огромните прозрачни криле на гърба си щеше да отлети на безопасно място.

Чуваше човешки гласове някъде от коридора, макар да беше невъзможно при грохота на пожара. Завика за помощ, но никой не дойде да я спаси. Щеше да умре.

С помощта на лекаря Жаки успя да разтълкува видението и откри елементи от легендата за Дедал и Икар. Важна разлика, оказала се ключът към разгадаването на съня, бе, че в своя кошмар тя беше сама. И баща ѝ, и майка ѝ я бяха изоставили. Икар бе пренебрегнал съвета на баща си, но все пак баща му го бе посъветвал. Никой обаче не бе предупредил Жаки да не прелита твърде близо до слънцето или морето. Тя бе напълно сама. Хваната в капан. Обречена. Обречена да изгори.

Изучаването на архетипите и значението на символите беше първата стъпка по дългия път към написването на „Търсачи на митове“ и създаването на телевизионното предаване. Вместо да стане парфюмерист като брат си, баща си и дядо си, Жаки стана изследовател, който проследява произхода на древни легенди. Съживяваше митовете, за да открие реалните истории, на които се основаваха. Пътуваше до Атина, Рим и Александрия в търсене на археологически забележителности и исторически извори, в издирване на доказателства, че хората и събитията, превърнали се в митове, наистина са съществували.

Жаки искаше да помогне на хората да разберат, че историите съществуват като метафори, поуки и указания — но не и като истини. Магията може да е опасна, но реалността дава сили. Не съществуват минотаври. Не съществуват чудовища. Няма еднорози, феи и призраци. Има граница между фактите и фантастиката. Когато порасна, тя не сваляше очи от тази граница.

Освен когато всяка година идваше тук на 10 май, датата, на която майка ѝ беше умряла.

Светлината се промени. Жаки беше наясно, че това се дължи на движението на облаците, но в гробницата се създаде илюзията, че

ангелът диша. Колко хубаво би било да вярваш, че една каменна статуя на ангел може да оживее. Че съществуват герои, които никога няма да те разочароват. Че майка ѝ наистина ѝ говори от отвъдното.

„Но аз наистина ти говоря — чу се шепот в отговор на неизказаната мисъл на Жаки. — И ти много добре го знаеш. Осъзнавам колко опасно според теб е да ми повярваш, но говори с мен, миличка, това ще ти помогне.“

Жаки се изправи и започна да разопакова свежите ябълкови клонки. Никога не говореше с привидението. Майка ѝ не беше тук в действителност. Илюзията се дължеше на дефект в мозъка ѝ. Бе видяла снимката от ядрено-магнитния резонанс на бюрото на баща си и бе прочела писмото от лекаря.

Тогава Жаки беше четиринайсетгодишна, но дори и сега щеше да се наложи да проверява някои от думите в речника. На снимката се виждаше нареченото на медицински език леко намаляване в обема на фронталното бяло мозъчно вещество — областта, в която понякога се откриват данни за наличие на душевни заболявания. Доказателство, че не развритеното ѝ въображение я караше да се чувства луда, а физическо отклонение, което лекарите установиха, макар да не бяха в състояние да предложат сигурно лечение.

Дългосрочната прогноза за положението на пациента била неясна. Заболяването можело да не се влоши повече, но било възможно да развие още по-тежки симптоми на биполарно разстройство. Лекарят препоръчвал незабавна терапия при психолог, съпроводена с медикаментозно лечение за душевноболни, за да види дали така ще се облекчат симптомите ѝ.

Жаки скъса целофана и го смачка със силен шум, но недостатъчно мощен, та да заглуши гласа на майка ѝ.

„Знам, че това те разстройва, скъпа, и съжалявам.“

Жаки сложи клонките в урната под витража на западната стена и ароматът им се разнесе из гробницата. По принцип предпочиташе по-смътни, дървесни миризми, острия дъх на подправки и мускус, на мъх и черен пипер с лека нотка на роза. Но тези сладко ухаещи цветчета бяха любимите на майка ѝ и затова носеше именно тях година след година и позволяваше те да ѝ напомнят за всичко, което ѝ липсваше.

Небето притъмня и по стъклата изведнъж забарабани силен дъжд. Клекналата пред урната Жаки седна на петите си и се заслуша в

капките, удрящи по покрива и прозорците. По принцип, след като свършеше нещо, нямаше търпение да се заеме със следващия си ангажимент. Да смени гледката. Да не се задържа на едно място. Само и само да избегне скуката, която водеше до нежелани размисли.

Но тук, в криптата, веднъж годишно Жаки изпитваше извратено облекчение да се остави на страха, скръбта и разочарованията. Тук, в тази бездна, сред тъжната синкава светлина, можеше просто да поседи и да се тревожи, вместо да си придава безразличен вид. Можеше да си позволи отново да има видения. Да се страхува от тях, без да се бори да ги пропъди. Само веднъж годишно. Единствено тук.

„Когато бях малка, вярвах, че тази светлина е мостът, който ми позволява да минавам между света на живите и владенията на мъртвите.“

Жаки почти усещаше как майка ѝ я гали по главата, докато ѝ шептеше тихо, както когато някога я приспиваше. Затвори очи. Фученето на бурята запълни тишината, докато Одри не заговори отново:

„Това представлява за нас, нали, миличка? Мост?“

Жаки не отговори. Не можеше. Заслуша се да чуе какво ще каже майка ѝ сега, но чу само дъжда и изскърцването на панти, когато масивната врата от ковано желязо и стъкло се отвори. Тя се обърна и я блъсна порив влажен студен вятър. Съзря сянка на мъж и за миг не бе сигурна дали и той не е привидение.

ТРИ

Нандзин, Китай

Вторник, 10 май, 21:05 ч.

Младият монах сведе за миг глава, сякаш за молитва, и запали кибритена клечка. Стоеше неподвижно и спокойно с блажено изражение — миг на пълен душевен покой. Изражението му почти не се промени дори когато поднесе запалената клечка към церемониалната си роба, напоена с керосин. Обгърнаха го пламъци в същия цвят като шафранената му риза.

Дзи Пин извърна очи от уебсайта и погледна Кали Фон в очите, без да се изненадва, че вижда в тях сълзи.

— Потресаващо — прошепна тя с потреперваща долна устна.

Високата едва 1,50 м. Кали можеше да мине за тийнейджърка, макар да бе на двасет и три години. Трудно е да се повярва, че тя е авторът на огромните, сложни картини, които рисуваше понякога, с височина шест метра. Страстта, с която говореше за човешките права и артистичните свободи, също не отговаряше на дребния ѝ ръст. Толкова прям човек едва ли бе най-добрият избор за близък приятел на Дзи, но той отдавна бе решил, че да избягва тази връзка, би било също толкова подозрително, колкото и да я приеме.

— Ставай от компютъра — каза ѝ Дзи. — И моля те, не плачи. Поне не на публични места.

Много студенти и преподаватели изразяваха мнението си за последните смутове в Тибет, но за него би било особено опасно да привлича внимание.

— Но това е важно и...

— Кали, трябва да се връщам — погледна я съсредоточено той. — Имам да предавам проект и бездруго ще се наложи да работя почти цяла нощ. Изтрий историята на браузъра и да вървим.

Компютрите, които се продават в Китай, са с предварително инсталиран софтуер за блокиране на уебсайтове, за да се гарантира, че никой няма да отваря страниците на Би Би Си, Туитър, Ютюб,

Уикипедия и най-различни блогове. Правителството твърдеше, че го прави, за да предотврати разпространението на порнография, но бе всеизвестно, че целта е да се попречи на обществото да чете новини, свързани с демокрация, Тибет и членовете на забраненото духовно движение Фалун Гонг. Разглеждането на политически подривни или порнографски страници е престъпление, както и заобикалянето на правилата за използването на интернет.

Заобикаляне, в което Кали се бе превърнала в експерт. Докато триеше историята на браузъра, Дзи затвори очи и мислено се пренесе на спокойно място, като беззвучно си повтаряше мантрата, която бе научил едва шестгодишен.

Om mani padme hum.

Повтори я бавно четири пъти и за тези няколко секунди глъчката в интернет кафето изчезна. Бе по-разтърсен от кадрите, отколкото си позволи да покаже на Кали, или още по-лошо — на някой, който евентуално ги наблюдаваше.

Кали го докосна по ръката и го извади от мислите му.

— Какви трагедии трябва още да се случат, преди международните организации да се намесят?

— Те не могат да се месят, финансовите последици ще са прекалено сериозни. Другите държави ни дължат много пари. Китай държи всички като заложници — отвърна логично и спокойно Дзи.

Всъщност вътрешно кипеше. Пародията, която се разиграваше в родината му, ставаше все по-отвратителна с всеки изминал ден. Бе време да се намеси. Нямахше избор. Вече не. Не можеше да се крие повече. Независимо колко труден щеше да е избраният път. Независимо колко опасно идеше да е.

През прозореца видя група полицаи със сини униформи да идват към кафенето. Провеждаха се редовни проверки и претърсвания за подривни елементи и Дзи не желаше да попада в такава.

— Да вървим — каза той и стана.

— През последните шест дни сто и трима монаси са се самозапалили.

— Знам, Кали. Да тръгваме.

— Сто и трима — повтори тя. Умът ѝ отказваше да побере тази цифра.

Той я хвана за ръката.

— Трябва да тръгваме.

Докато излизаха през вратата, четиримата полицаи, които бе видял през прозореца, прекосиха улицата и се запътиха към кафенето. След като се отдалечиха на безопасно разстояние, Кали зададе въпроса, който се въртеше в главата на Дзи, но не изричаше на глас.

— С какво това ще помогне на горкото момче? Ще го намерят ли някога? Защо изведнъж решиха да прилагат Наредба N5? Не виждат ли, че така само ще влошат положението? И как може да го правят толкова нагло? Та каква опасност представлява едно дете?

— Когато детето е като Ким — то представлява голяма опасност.

Наредба N5 бе закон, въведен през 2007 г., и даваше на държавните власти правото да регулират прераждането на живи буди, като задължаваше всеки да си направи регистрация, за да има право да се прероди.

Одобряването на преражданията не беше крайната цел. Целта бе да се забранят прераждания, които бяха в разрез с китайското потисничество в Тибет. Според наредбата „живите буди“ трябваше да се регистрират в държавната администрация, а едновременно се забраняваше осъществяването на преражданията в определени региони. Не бе изненадващо, че двата най-свещени тибетски града — Синд-зян и Ахаса — бяха включени във въпросния списък.

Дзи си спомни разказите на дядо си за деня, в който научил новината, че настоящият Далай Лама — духовен водач и държавен глава на Тибет — е идентифициран през 1937 г. Момчето било едва двегодишно, когато го намерили монасите, изпратени да търсят превъплъщението на тринайсетия Лама, Тубтен Гяцо — станал Далай през 1879 г. на тригодишна възраст, и управлявал до смъртта си през 1933 г.

Първия знак къде да намерят детето, монасите видели, когато главата на балсамирания лама се обърнала. Трупът бил разположен с лице на юг, но изведнъж се озовал на североизток.

После старши лама получил видение на сгради и букви, отразени в свещено езеро. Тези следи ги отвели до манастир в района Амдо, където местните монаси им помогнали да намерят детето.

Накрая го подложили на последното изпитание, чрез което се установявало дали въпросното дете може да е прероденият Далай Лама: дали му предмети, някои от които принадлежали на покойния лама, а други — не.

— Това е мое, и това е мое — казвало момчето докато взимало една по една реликвите на покойника, без да обръща внимание на останалите. Първо избрало броеница, сетне очилата на предшественика си.

След тринайсет години, през 1950 г., Китайската комунистическа партия нахлула в Тибет и поела контрола върху местното управление. Девет години по-късно четиринайсетият Далай Лама, все още само на двайсет и четири години, избягал от родината си в Индия. Оттогава — повече от петдесет години — неразрешеният конфликт ставаше все по-страшен. Последният инцидент доведе до тежки раздори и жестокости.

Събитието, предизвикало поредното трагично въстание, се случи в Лхаса преди две седмици, когато тригодишно дете изчезна двайсет и четири часа след като бе идентифицирано като прероден лама.

Оттогава по улиците на всички тибетски градове имаше демонстрации, прераснали заради безмилостната тактика на полицията в истинска криза, по-кървава и от страховитите протести и убийства по време на Олимпийските игри през 2008 г.

— Нещата се повтарят, нали? — попита Кали.

— Да, почти същото е.

Преди повече от двайсет години, дни след като четиригодишно дете от Тибет бе идентифицирано като новия Панчен Лама, момчето изчезнало заедно с цялото си семейство.

В продължение на стотици години Панчен Лама участвал в идентифицирането на следващия Далай Лама. Китайските власти продължаваха да твърдят официално, че момчето е живо и здраво и работи като инженер в Пекин. Неофициално обаче много хора предполагаха, че са го убили. Само няколко души таяха надежда, че един ден ще го открият живо.

Двамата приятели извървяха мълчаливо няколко пресечки до Нандзинския институт по изкуствата, където караха магистратури и работеха като асистенти.

На входа на сградата Дзи целуна по бузата Кали за довиждане.

— Ще се видим утре, нали?

Тя кимна.

Той я хвана нежно за ръка и каза тихо, но решително:

— Знам колко си разстроена, но моля те, не споделяй с никого какво видя. Опасно е. Не желая да ти се случи нещо.

Искаше му се да ѝ каже още толкова много неща. Да ѝ обясни какви жертви се изисква от него да направи. Най-много го болеше, че не може да довери истината на Кали.

— Не желая да ти се случи нещо лошо — повтори той.

ЧЕТИРИ

Гробището „Слийпи Холоу“

Ню Йорк 9:30 ч.

Жаки се шокира, когато видя брат си на прага. Пътят от улица „Сен-Пере“ в Париж до каменен мавзолей в гробище на 50 километра от Ню Йорк е доста дълъг.

— Стресна ме — каза тя, вместо да признае колко се радва да го види тук.

— Съжалявам — отвърна Роби и влезе. Усмихна ѝ се въпреки посрещането.

От големия букет цъфнали ябълкови клонки, които държеше В лявата си ръка, капеше вода, а от чадъра със старинна дръжка, наследен от дядо им, се стичаха струйки. Въпреки дъжда Роби бе обул любимите си ръчно изработени кожени обувки. Брат ѝ винаги се обличаше безупречно, но не го бе грижа дали ще изцапа дрехите си. Чувстваше се добре в кожата си по начин, за който Жаки винаги му бе завиждала. Тя прекалено често имаше чувството, че не живее в собствената си кожа.

Също като Жаки Роби имаше светлозелени очи с бадемовидна форма, овално лице и чуплива коса с цвят на махагон, вързана на опашка. На лявото му ухо блещукаше обица с малък смарагд, а дъждовните капки искряха по платинените пръстени, които носеше на всички пръсти, с изключение на палците. Влезеше ли някъде Роби, винаги се случваше нещо вълшебно. Светлината забеляза присъствието му. Въздухът се изпълни с нови ухания.

Преди изобщо не се караха, но това се промени през последните няколко месеца. Жаки не бе забравила спора им по телефона преди три дни — най-сериозната им кавга до момента. Наблюдаваше брат си, чието присъствие изпълваше малкото помещение. По застиналата на устните му усмивка разбра, че той няма намерение повече да се карат. Изглежда, искрено се радваше да я види.

Тя го изчака да каже нещо, но като баща им, Роби често предпочиташе да общува с жестове вместо с думи. Това понякога я дразнеше толкова, колкото бе дразнило и майка ѝ. Жаки погледна към мраморната пейка. Привидението бе изчезнало. Роби ли го бе прогонил? Пак се обърна към брат си.

Преди Жаки ненавиждаше факта, че от двама им тя бе просто хубавка, а Роби бе истински красавец. Имаха подобни черти, но неговите бяха твърде изящни за мъж, а нейните, мислеше си тя, бяха прекалено груби за жена. Когато го гледаше, сякаш се взираше в мистериозно огледало и виждаше друга своя версия. Според нея именно андрогенният им вид ги правеше по-близки от повечето братя и сестри. Това, както и общата им трагедия.

— Изненадана съм, че дойде — изрече Жаки най-накрая. Вместо да е довольна, че Роби е тук, тя се дразнеше заради предишните случаи, в които я бе оставял да идва сама. — Нали все повтаряш, че не бива да отбелязваме годишнините от чиято и да било смърт? Че дори не вярваш, че мама е мъртва?

— Жаки, наясно съм, че мама е мъртва. Осъзнавам го, естествено. Но вярвам... сигурен съм... че духът ѝ е жив и никога няма да умре.

— Очарователна мисъл — не сдържа тя сарказма си. — Сигурно е голяма утеха да си с толкова позитивна нагласа.

В продължение на няколко секунди той се взираше в очите ѝ и се опитваше да ѝ каже нещо, което тя не разбра. После отиде до нея, наведе глава и я целуна нежно по челото.

— Реших да ти правя компания. Този ден винаги е тъжен, нали?

Жаки затвори очи. Присъствието на брат ѝ ѝ донесе облекчение. Тя хвана ръката му и я стисна. Трудно е дълго да се сърдиш на Роби.

— Добре ли си? — попита я той.

Каза го на френски и Жаки автоматично отговори на същия език. Говореха свободно и двата езика — майка им бе американка, а баща им французин — но Жаки предпочиташе английския, а брат ѝ — френския. За добро или, по-скоро, лошо, тя приличаше на майка им, а той на баща им.

— Добре съм.

Никога не му бе доверила, че чува гласа на майка си, макар през по-голямата част от живота си да бе споделяла почти всичко с него.

Бяха толкова различни, но помежду им съществуваше дълбока, отчаяна връзка, както често се случваше при деца, чиито родители имаха сериозни проблеми.

Роби отново килна глава и Жаки видя съмнението в очите му. Не й бе повярвал, но нямаше да я притиска. Не бе в характера на брат й да разпитва. Той бе търпеливият. Спокойният. Детето, което никога не възразяваше.

Поне доскоро.

Жаки бе на четиринайсет, а Роби на единайсет, когато Одри умря. Следващата година бе годината на кошмарите, когато виденията се влошиха и я водеха от лекар на лекар, един заявяваше, че има халюцинации, друг — че е болна от шизофрения. Накрая я пратиха в клиника в Швейцария, където състоянието й се подобри и още година след това излезе от там почти напълно възстановена. На петнайсетгодишна възраст замина за Америка да живее със сестрата на майка си и съпруга й, а Роби остана в Париж при баща им. Всяко лято братът и сестрата отиваха в Грас, в Южна Франция, и прекарваха заедно три месеца в дома на баба си, където подновяваха близостта си.

Преди шест месеца болният им от Алцхаймер баща бе обявен за неспособен да се грижи за себе си и двамата наследиха семейния бизнес. Нямаха представа, че фирмата е заплашена от фалит. Роби цял живот бе работил по своя линия парфюми. Жаки не живееше във Франция и не бе запозната с фирмените дела. И двамата останаха шокирани от финансовото състояние на компанията. Не успяха да се споразумеят как да постъпят и напоследък прекалено често международните им телефонни разговори завършваха с огорчени реплики и без никакво разрешение. Основните проблеми, споходили рода Л'Етоал, ги бяха разделили така, както не бе успял и океанът.

— Прекрасни са — кимна Жаки към ябълковите клонки в ръцете на Роби.

Той погледна към урната, в която тя вече бе поставила своите цветя.

— За тях обаче май не е останало място.

— Тази е празна — посочи Жаки към другата урна.

Тя проследи с поглед как Роби оглежда гробницата.

Доколкото й бе известно, той идваше тук за първи път. Роби се взря в статуята на ангела с човешки ръст, витражите и мраморните

стени с гравирани в спретнати редове имена и дати и прокара пръсти по релефните букви на средната колона, третия ред от горе на долу. Името на майка им. При жеста сърцето на Жаки се сви.

— Когато беше щастлива — рече Роби, — тя бе най-любящият човек на света. Нямахте по-прекрасна от нея. — Обърна се към сестра си. Месеците на пререкания по телефона се стопиха от лицето му и бяха заменени от дълбоко, утешително спокойствие.

Още преди Роби да стане последовател на будизма, той бе склонен към размисли и беше уравновесен, за разлика от нея. На Жаки ѝ се прииска двамата да спрат да се карат и да останат завинаги, както в момента — заедно, потънали в спомени.

— Документите ли дойде да подпишеш? — попита тя. — Нямаме друг избор. Трябва да продадем фирмата.

„Не го притискай, миличка.“

Шепотът стресна Жаки и тя с мъка устоя да не се обърне в посоката, от която долетя гласът на майка ѝ. Бе си помислила, че Одри е изчезнала.

Като ехо от думите на майка им, Роби отвърна:

— Недей, Жаки. Нека не прибързваме. — Разопакова цветята. — Имаме предостатъчно време да го обсъдим. Може ли просто да поседим малко тук без преструвки?

„Но ние отдавна се преструваме, нали?“ — помисли си тя.

Също като баща им, когато бяха деца, с брат ѝ мечтаеха да правят с ароматите онова, което скулпторите вършеха с камъка, а художниците с боите. Да ваят ухания като поеми. Жаки се отказа от тази висока цел, когато видя как родителите ѝ страдаха заради артистичните си амбиции.

Баща им бе обсебен от идеята да създаде един-единствен съвършен аромат, който да пленява въображението. Първо решимостта да го постигне, а сетне неуспехите го огорчиха. И цялото семейство страдаше от това. Особено майка им. Одри бе уважавана поетеса, но вътрешните ѝ борби я бяха отслабили твърде много, за да парира мрака, обгърнал съпруга ѝ. За да избяга от него, тя скачаше от една пагубна афера в друга, докато накрая поредната изневяра не ѝ коства живота.

„С баща ти се предадохме. Ти също може да си се отказала — но не и Роби. Той никога не се предава. Няма да го направи.“

Тези думи парнаха Жаки. Да, майка ѝ бе права. Жаки се бе отказала още преди да започне. А Роби упорито беше продължил. Той бе твърдо решен да компенсира неуспехите на баща си, за страданието на майка си.

Бремето да го избави от тези заблуди падаше изцяло върху нейните рамене.

Прекършено цветче висеше от една от клонките, които той току-що бе поставил в урната, а розовите му венчелистчета бяха добили сивкаво лилав оттенък заради синкавата светлина. Жаки го откъсна, наведе се и вдъхна аромата му.

— Как човек, създал толкова сложни и изящни парфюми, се е примирявал с факта, че любимото цвете на жена му има толкова сладникав мирис? — попита тя. — Каква ирония, а?

— Толкова много неща във връзката на родителите ни бяха иронични.

Роби замълча несигурно за миг. И после каза много тихо — сякаш, като шепнеше, отнемаше от силата на думите:

— Вчера, преди да тръгна за летището, отидох да видя татко.

Жаки не отвърна.

„Баща ти трябваше да стане писател. Така може би щеше да постигне някакъв успех с въображението си. Вместо това бълнуванията му почти унищожиха уважаваната парфюмерийна традиция на рода Л’Етоал...“ — засмя се Одри. В гласа ѝ прозвуча нотка на огорчение, която не отиваше на красавицата с искрящи зелени очи и лъскава златистокафява коса, с устни във формата на сърце и високи, остри скули.

В разговорите в мавзолея, както Жаки ги наричаше мислено, Одри никога не назоваваше съпруга си по име — никога не казваше Луис, или Луи, както се произнасяше на френски. Винаги казваше „баща ти“, все едно желаше да се разграничи още повече от него. Сякаш дори в гроба не бе достатъчно далеч от него.

Жаки бе научила от Одри, че когато хората те нараняват или разочароват, трябва да ги изличиш, доколкото можеш, от спомените си. Да ги изтриеш от съзнанието си. И тя добре бе овладяла тази техника. Никога не се чудеше какво ли се е случило с Грифин Норт. Никога не си представяше какво прави той сега. Нито какво е станало с него.

„А не правиш ли точно това в момента? — попита закачливо Одри. — Както и да е, той беше под нивото ти.“

Жаки се запозна с Грифин в колежа. Беше две години по-голям от нея. Когато записа магистратура, се премести на три часа път от университета, в който той караше докторантура. През седмица Грифин изминаваше разстоянието с колата си, за да я види. Жаки не обичаше да шофира. Мисълта да пътува сама в колата, я ужасяваше. Ами ако сенките се завърнеха, докато е зад волана? Затова през останалите седмици тя хващаше автобуса и ходеше при него. И жадна да прекара всяка възможна минута с приятеля си, се прибираще с последния автобус в неделя — в 19:00 часа. Винаги забравяше да се нахрани, преди да тръгне, и докато стигнеше до своя колеж, столовата вече бе затворила.

Една вечер, докато се качваше в автобуса, Грифин ѝ даде кафява хартиена торбичка, която тя отвори, щом седна. В нея имаше сандвич, увит в амбалажна хартия и завързан с бяла панделка, която вероятно бе забравила в стаята му. Върху нея пишеше: „Не искам да гладуваш заради мен“.

Майка ѝ грешеше. Грифин беше достатъчно добър за нея. Проблемът бе, че той не беше на това мнение. Затова и скъса с нея.

Жаки носеше бялата панделка в портфейла си, докато не започна да се прокъсва. След това я прибра в кутия за бижута, където още стоеше.

Самоубийството на майка ѝ бе първият урок, който Жаки получи относно загубата. Грифин — младеж, който споделяше любовта ѝ към митологията, миришеше на древни гори и я докосваше, сякаш бе ценна реликва — беше последният.

Роби бе казал нещо, което Жаки не чу.

— Моля? Какво?

— Според мен лекарите грешат, че не помни почти нищо.

— Естествено, нали си граф *Tourjours Droit* — засмя се Жаки. Тя му бе измислила този прякор — граф Винаги прав — а после и родителите, и баба им и дядо им започнаха да го наричат така. — Как да спорят лекарите с теб?

И Роби се засмя. Като малък той променяше правилата, за да е винаги прав. В зависимост от ситуацията това беше сладко или вбесяващо. Когато беше осемгодишен, а тя на единайсет, Жаки

организира тържествена церемония във вътрешния двор, разделящ къщата от парфюмерийната работилница. Ръкоположи го в рицарство с чадър и тогава му измисли прякора.

— Татко позна ли те този път?

— Очевидно бе наясно, че съм човек, когото обича. — Изрече думите с изписана по лицето болка. — Но не знам дали съзнава, че съм синът му.

На Жаки не ѝ се слушаха подобни неща. Образът на баща ѝ, който Роби бе описал, щеше да я преследва дни наред, да се просмуква през пукнатините на стената, която бе издигнала около себе си.

— Въпреки всичко, което е забравил, все още рецитира формули за парфюми и ми напомня за тайните, свързани със смесването на съставките — продължи брат ѝ. — Забравил е да чете, но знае точно колко капки розов екстракт се смесват с есенция от ванилия. А когато говори за формулите, винаги казва:

— „Направи едно шишенце специално за Жаки“ — Усмивката на Роби стана по-широка. Добротата на брат ѝ бе най-хубавото му качество. Но колкото и да се възхищаваше на способността му да вижда по нещо добро у всеки, когато ставаше въпрос за баща им, това я дразнеше. Той бе егоист, причинил на всички им нетърпима болка.

— Може ли да сменим темата? — попита тя.

— Трябва да поговорим за него.

Жаки поклати глава.

— Не сега. Не тук. Непочтително е.

— Към майка ли? — озадачи се Роби.

— Да. Заради майка.

— Жаки, тя не ни чува.

— Благодаря за уточнението. Добре, давай, изговори, каквото искаш да ми кажеш за татко. Той дори не те е познал, но помни името ми...

— Трябва да го обсъдим.

Тя си пое дълбоко въздух.

— Добре, извинявай. Разкажи ми.

— Понякога очите му проблясват неудържимо, все едно се опитва да накара всичките си неврони да проработят едновременно. Сякаш се съсредоточава изцяло, за да улови една мисъл. И понякога, само за миг, успява. Но когато не успява, се срива от неуспеха.

Понякога той плаче, Жаки. — Последните думи Роби изрече шепнешком.

Жаки мълчеше. Не можеше да си представи суровия си взискателен баща разплакан.

— Ще ми се да не бе виждал това. Ще ми се да не ти е толкова тежко.

— Въпросът не е как се чувствам аз, а как се чувства той. Моля те, ела да го видиш. Единственото име, което все още помни, е твоето. Не моето, не на Клеър. Когато си тръгва, винаги казва: „Не забравяй да приготвиш шишенце парфюм за Жаки“.

Усмивката на Роби бе най-тъжната на света.

— Прощката е най-големият дар, който човек може да предложи. Моля те, ела да го видиш.

— Кога онези будисти успяха да те превърнат в проповедник, братчето ми? — засмя се тя твърде ведро, което издаде буцата в гърлото ѝ.

Жаки искаше да го зарадва. Искаше ѝ се всичко, в което той вярва, да е истина, и се надяваше желанието му да се сбъдне. Желанието тя да прости на баща им. Желанието му да намерят лесно разрешение на финансовите проблеми. Че наистина има книга с древни формули за благоухания и мехлеми, използвани в древни ритуали, донесена от Египет и скрита някъде в семейния дом в Париж.

Но по-сигурно бе да вярва в реалността. И най-вече да пази Роби от опасности. Той е единственият останал от семейството ѝ.

Жаки погледна към ангела на скръбта.

— Изглежда така, сякаш дългите години на скръб по отишли си хора толкова са натежали, та не е в състояние да вдигне криле.

Роби отиде до Жаки и я прегърна.

— Ангелът винаги може да литне.

Тя вдиша какофонията от ухания, носещи се около него. Студен въздух, дъжд, ябълкови цветчета и още нещо.

— Миришеш — сбърчи нос тя — прекрасно.

С това поне можеше да го зарадва.

— От мострите, върху които работя, е. Казах ти за тях по телефона. Уговорих си срещи с „Бергфорд“, „Бендел“ и „Барнис“. Работим и с американски фирми.

— За класическите парфюми.

— Искат да видят какви ухания разработвам.

— И така да е, „Л’Етоал“ няма достатъчно пари, за да открие нов клон.

— Ще намеря финансиране.

Тя поклати глава.

— Ще успея — настоя той.

— Хиляди малки парфюмеристи не успяват. Потребителите не купуват два пъти нови аромати. А и всеки ден забраняват още и още съставки от екологични съображения.

— След няколко години парфюмеристите няма да могат да използват и алкохол заради глобалното затопляне... Наясно съм с всички аргументи против. Но винаги има изключения.

— Губиш си времето — не се отказа Жаки. — Пазарът е пренаситен. Може би щеше да успееш, ако „Л’Етоал“ бе нова, модна компания, но не сме. Имаме линия класически парфюми, устояли на изпитанията на времето. Не можем да си позволим експерименти с репутацията си.

— Каквото и да кажа, ти все спориш, нали? Не можеш ли да забравиш колко си цинична поне за малко? Ами ако съм намерил решение? Ами ако не се налага да се отказваме от класическите си парфюми?

— Роби, моля те. Трябва да подпишеш документите. Това е единственият ни шанс да спасим компанията, да запазим магазина и къщата в Париж, да продължим напред.

Той отиде до ангела и постави ръка върху крилете му, сякаш го утешаваше — или се подпираше, за да не падне. Веднъж Жаки бе видяла снимка на двайсет и четири годишния Оскар Уайлд, на възрастта, на която сега беше Роби, облечен с кадифено сако и елегантни обувки. Красив млад мъж, седнал на пищен стол, заобиколен от персийски килими, с книга в скута, глава, подпряна в ръка, вперил очи в зрителя с изражение, изпълнено с топлота и обещания.

В момента брат й я гледаше точно така.

— Имаме дълг към банката от три милиона евро. Не можем да ипотекираме сградата на улица „Сен-Пере“, защото баща ни вече я беше ипотекирал. Трябва да се откажем от някои неща.

— Сега ние сме собственици на „Л’Етоал“. Аз и ти. Компанията съществува от почти двеста и петдесет години. Не можем да я закрием сега. Просто помириши мострата, върху която работя.

— Прекара последните шест години в Грас във вълшебно царство с лавандулови полета и работиш с кристални стъкленици, все едно е миналият век. Колкото и прекрасни да са ароматите, няма да успеем да съберем парите, за да покрием дълга. Трябва да продадем „Руж“ и „Ноар“. Ще ни останат над десет други класически марки.

— Но не и преди да си видяла парфюма, върху който работя. Не и преди да си ми дала възможност поне да опитам да намеря финансиране.

— Не разполагаме с толкова време.

— Имам план. Моля те, довери ми се. Дай ми една седмица. Някой ще се влюби в творението ми. Сега е моментът за подобни аромати. Светът е готов за такива ухания.

— В теб няма и капчица практичност.

— А ти си неуверена.

— Аз съм реалистка.

Роби кимна към безмълвния ангел.

— Ето за това скърби всъщност той.

ПЕТ

Нандзин, Китай 21:55 ч.

Ателието беше празно, когато Дзи се върна, и бе признателен за тишината. Подреди материалите пред себе си и продължи работа върху картината, която бе започнал следобед. Всички мисли съсредоточи в пръстите си. Успокои съзнанието си и се отърси от мъчителните съмнения. Потопи се в енергията на движенията, в линията мастило, която попиваше в хартията. Скоро изобщо спря да мисли, престана да чува звуците, влитащи през отворения прозорец и откъм коридора, и усещаше единствено нежното шумолене от танца на четката по бялата хартия.

Древното изкуство калиграфия, за разлика от много други традиции, беше оцеляло в съвременния свят най-вече защото Мао Дзедун е съзнавал, че в държава със стотици различни диалекти калиграфията — въпреки елитарното си минало — е ефективен начин за общуване, който заслужава да се използва. След като режимът прие калиграфията като средство за комуникация, тя изгуби първоначалния си статус на възвишено изкуство и навлезе в света на обикновеното.

Някои художници обагряха своите творби с революционни нотки и изказваха мнението си чрез четки и мастило. Дзи не беше от тях. Неговите картини не бяха израз на политически възгледи. Той не крещеше посредством калиграфските произведения. За сметка на това шептеше. И имаше хора извън Китай, които го бяха чули.

Дзи излизаше от традиционния стил, като използваше печати. По принцип щампите от тези гравирани блокчета съдържат инициалите на художника и се изобразяват с червено мастило или цинобър. Дзи прибягваше до печатите, за да изпраща послания. През годините бе издялkal стотици блокчета, върху които гравираше изобразителни елементи от природни мотиви като листа, цветя, облаци и луни, до човешки форми, лица, длани, устни, очи, ръце и крака.

Работата на младия калиграф бе скъпа, сложна и изящна. И с всяка картина рискуваше живота си. Защото скрита във всеки печат

имаше една нащърбена линия: светкавица. Вторият му подпис. Послание към всеки, който знаеше какво да търси, послание, че е жив.

Въпреки усилията му, дори в медитативното състояние, в което бе навлязъл, се прокрадна образът на горящия монах. Дзи рядко губеше контрол по този начин. Опита да пропъди мислите, да успокои съзнанието си и отново да се потопи във водовъртежа на черното мастило. Обикновено, когато рисуваше, се чувстваше напълно свободен. Но не и днес. Днес бремето на трагичната жестокост беше твърде тежко.

Делеше ателието с много други художници и беше свикнал някой непрекъснато да влиза и излиза. Затова, когато вратата се отвори и чу два чифта стъпки, Дзи не вдигна глава. Ще види кой е след малко. Довърши извитата линия с тържествен замах и чак когато чу името си, се дръпна назад със сковано от ужас сърце. Позна гласа на Лу Чун. Очакваше срещата по някое време следващата седмица, но нямаше представа, че ще е още тази вечер.

— Докато вечеряхме с професор Ву — кимна Лу Чун към спътника си, — той ми разказа прекрасни неща за последните ти творби. — Лу Чун се приближи, наведе се през рамото му и погледна недовършената картина. — И виждам защо.

Чун непрекъснато ядеше, дъвчеше и преглъщаше, при което издаваше мляскащи звуци. Както обикновено, сега жвакаше бонбон и на Дзи му се повдигна.

Изненадващите посещения на шишкавия чиновник с бебешко лице винаги бяха неприятни, но сегашното му идване бе особено тревожно, защото се появи непосредствено след като Дзи бе гледал нелегалните кадри в интернет.

— Благодаря — промърмори Дзи резервирано и с почтително сведени очи, както отдавна бе научил, че трябва.

— Искаш ли? — попита Чун и му подаде бонбон, увит в ядлива хартия. — Любимите ти. Оризови бонбони.

Дзи взе отвратителния бонбон и го остави на масата.

— Ще си го запазя за после. Не обичам да ям, докато работя.

Като малък в сиропиталището в покрайнините на Пекин Дзи имаше много учители. Те му преподаваха математика, история, география, литература, точни и хуманитарни науки, рисуване и цигулка. Лу Чун беше друг вид учител. От шестгодишен беше поел

Дзи и в продължение на шест години всеки ден провеждаше с него индивидуални уроци, наречени „морално обучение“, което включваше етика, но наблягаше на родината, партията и народа. Часовете започваха с десет минути музика и завършваха с похвала за Дзи и оризов бонбон за награда.

В мига, в който бръкваше в кесийката с лакомства, Дзи винаги го обземаше страх. Изпитваше необяснимото чувство, че ще остане без пръсти; те ще се счупят и Чун ще дръпне кесийката, преди Дзи да извади ръка от нея.

On mani padme hum.

Колкото и умно дете да беше, когато започнаха заниманията му с Чун, Дзи не бе чувал за промиване на мозъци. Все пак съзнаваше, че Чун се опитва да промени начина му на мислене. Не се изключваше напълно от външния свят — все пак достатъчно, та да чува пропагандните поучения на Чун и да отговаря, когато беше нужно, — но използваше мантрата си като щит. Повтаряше фразата и дълбоко в душата му се надигаше тананикане и изблъскваше нежеланите натрапници — шумове, думи, тревоги, — като същевременно пазеше душата му непокътната.

On mani padme hum.

И така Дзи се бе научил как да е в съзнание и вътрешно, и в реалния свят едновременно.

— Искате ли? — предложи Чун кесийката на професор Ву.

— Да, благодаря — отвърна наставникът на Дзи и си взе бонбон. Осемдесетгодишният Ву, декан на Катедрата по калиграфия, беше жизнен и енергичен като за трийсет години по-млад мъж. Твърдеше, че работата му е причината да е здрав и щастлив. Често разясняваше на студентите си духовните и психологически ползи от калиграфията — както и от всяко изкуство — за това, как тя свързва хората с миналото и континуума на Вселената, как стои над политиката дори когато се

използва с политически цели и как изважда на показ най-доброто у хората.

— Превъзходни са — рече Ву и лапна деликатеса.

Чун бръкна в кесийката и си взе още един бонбон.

Двамата мъже дъвчеха и след няколко секунди мирисът на сладкиша изпълни ателието. На Дзи му се повдигна, но овладя гаденето.

— За нас е чест да посетите ателието ни — произнесе почтително Ву.

Дзи не бе имал намерение да разказва на професор Ву за миналото си. По-добре да си мълчи, отколкото да поема рискове, защото трябваше да изпълнява кармично предопределение. Привлечеше ли върху себе си внимание, предизвикано от нещо различно от майсторското си боравање с четката, щеше да провали шансовете да постигне целта си. Но Ву бе прозорлив и мъдър човек. Бе разбрал, че на плещите на момчето тегне страшна тайна.

— Професор Ву ми каза, че си спечелил първа награда в студентския конкурс — отбеляза с мляскане Чун. — Честито!

Дзи кимна и отново извърна скромно поглед.

— Благодаря.

— Доволен ли си от занятията си в института?

Все същите въпроси. И все същите отговори.

— Да, много съм щастлив тук.

— Чудесно е, че си избрал да специализираш природни пейзажи — отбеляза Чун.

— Радвам се, че ви харесва.

Дзи беше избрал този предмет именно защото беше неутрален. Досега никого не бяха обвинявали в подривни дейности, защото бе нарисувал планина, поток или облаци. А стиховете, с които комбинираше картините, датираха отпреди векове.

Властите продължаваха да насърчават творците да възхваляват държавата, но през последното десетилетие се бяха появили хора на изкуството, критикуващи социалното положение, които дори се радваха на голяма популярност. Най-крайните от тях, които създаваха творби с образно сексуално съдържание, живееха скрити, но по-умерените вече бяха приети като част от китайската култура и дори работеха в университетите. Въпреки промените обаче, Дзи не можеше

да си позволи никакви подозрения и избягваше послания с политически заряд.

Поне привидно.

— Професор Ву ми каза, че си един от едва четиримата студенти от този университет, чиито картини ще бъдат показани на изложба в Европа. Голяма чест. Всички много се гордеем с теб.

Дзи отново благодари.

Чун въздъхна:

— Това ли е всичко? Само благодаря?

Дзи знаеше колко се дразни старият му учител от Пекин на мълчанието му, но ако си мълчеше, нямаше да изрече нещо неуместно. От момента, в който бе дошъл тук от сиропиталището, говореше малко.

Дзи подуши огъня и се зачуди защо монасите са запалили жертвените клади преди съмване. Но колкото и да му се искаше да разбере какво се случва, не стана от леглото. Шестгодишното момче, което тогава се казваше Дордже, живееше в манастира Цечен Дамчос Лин от няколко месеца и изучаваше духовната практика дзогчен. В основата на този древен и пряк поток на мъдростта бе дисциплината. Дордже медитираше и нищо не биваше да смущава покоя му.

Не успя да блокира писъците. Нито звуците от бягащи крака.

— Дордже, ела с мен! — появи се внезапно на вратата му Рибур Ринпоче. — Бързо, манастирът гори.

Коридорът беше изпълнен с гъст дим и миризма на изгоряла гума. Така миришеше тяхното гориво. Огънят поглъщаше въглищата от тор на як. С какво щяха да се топят до края на зимата?

Навън Ринпоче остави Дордже под покрито със сняг дърво и предупреди младия си ученик да не се доближава до горящите сгради.

— Опасно е. Може да изгориш. Разбираш ме, нали?

Дордже кимна.

— Ако те е страх, използвай мантрата и медитирай.

Това бе последното, което Ринпоче му каза, преди да изтича при останалите монаси и да се включи в опитите да спасят светата обител, датиращите отпреди векове картини тханка, свещените реликви и редките ръкописи.

Om mani padme hum.

Дордже повтаряше мантрата, но тя не помагаше. Пламъците бяха погълнали покрива на храма и се издигаха към свещения връх Кайлаш. Какво ставаше в манастира? Всичко наред ли бе с Ринпоче? Защо още не бе излязъл навън?

И тогава една ръка грубо запуши устата на Дордже. Пръсти стиснаха китката му. Той се опита да извика, но устните му срещнаха плът. Напъна се да се отскубне с ритници. Мъжът обаче го стискаше прекалено силно.

— Спасяваме те от пожара, глупако. Не се дърпай.

Чун и останалите вярваха, че пожарът, жертвоприношението на учителите му и последвалото „спасяване“ на момчето — както наричаха отвличането — са травмирали детето и затова то е останало почти няма.

Дзи, както го прекръстиха, когато го скриха в пекинското сиропиталище, не беше онемял. Но бе по-удобно да ги остави да си мислят каквото искат.

Чун се бе опитвал да насърчи момчето да разговаря, като му казваше, че иначе няма да може да се ожени и да има деца. Заплахата не стресна Дзи. Ринпоче в Тибет му бе обяснил, че не е предопределен за обикновен живот.

Сега гласът на Чун върна Дзи към настоящето.

— Професор Ву подаде официална молба да ти разрешат да заминеш с колегите си за изложбата. Затова съм тук, да го обсъдим. Искаш ли да отидеш?

Дзи не примигна, лицето му не трепна и не вдигна очи от картината си. Потопи четката в мастилото и я плъзна бавно, за да изрисува половин йероглиф. Духът на буквата бе като птица, литнала високо над планина. Дзи знаеше, че Чун чака отговор. Нямахше много време за колебания. Изгубеше ли търпение, Чун често се ядосваше, а Дзи не желаше да го разярява.

— Ако държавата иска да замина, за мен ще е удоволствие.

Чун се усмихна. Изречение от десет думи за Дзи бе като дълга поема от устата на всеки друг. Сякаш, за да отбележи събитието, той извади трети оризов бонбон от червената найлонова кесийка и го

лапна. Предложи пликчето първо на професор Ву, а после и на Дзи, който прие с ново тихо „Благодаря“ и остави бонбона на масата.

В сиропиталището имаше два типа деца. Едните приемаха бонбоните на Чун и веднага ги изяждаха лакомо, отчаяно; не толкова им се наслаждаваха, колкото ги изгълтваха в опит да намерят утеха в лакомството, в необичайното събитие, в разнообразието от привичното ежедневие и в насладата от мига. Другите взимаха бонбона и внимателно, все едно е от стъкло, го прибираха в джоба на престилката и си го пазеха за после.

Някои от децата бяха умни, трупаха бонбоните и ги разменяха за услуги. Други просто си ги кътаха за мигове, в които оставаха сами и ги използваха почти като средство да извикат спомени, които да ги върнат назад във времето преди сиропиталището, когато са имали семейства и са били обичани.

Дзи не правеше нищо от изброеното. Когато някое друго дете бе особено тъжно, той му даваше бонбон от запасите си. Доставяше му удоволствие да види как поне за няколко минути момченцето е малко по-щастливо.

Единственото, което искаше в замяна от другите деца, бе да не казват на възпитателката какво е направил. Тревожеше се, че Чун ще чуе за добрините му и ще заподозре, че промиването на мозъка не действа.

Ву вярваше, че ако калиграфията ще процъфтява като съвременна форма на изкуство, младите ѝ майстори трябва да са отворени за нови техники и интерпретации. Под негово ръководство студентите изучаваха не само поезия, музика и живописни техники, но и западни материали, цветови палитри и концепции. Насърчаваше ги да експериментират, да играят с формите и структурите на йероглифите, които използваха. Подтикваше ги да бъдат смели и да нарушават правилата.

Най-сериозното правило, което наруши, беше годишната му среща с Дзи.

Преди професорът да приеме студенти в курса си, ги водеше при водопад в древен парк и ги караше да нарисуват спонтанна скица, която отразява атмосферата на свещеното място. После Ву разглеждаше как кандидат-студентите възприемат природата, как боравят с четката и мастилото. Въз основа на работата им взимаше

окончателното решение дали да приеме съответния млад художник в курса си.

Когато Дзи завърши изпитната си творба при водопада, Ву го похвали, като го покани да учи при него. Дзи склони глава и заяви, че за него ще е чест.

Тогава Ву бе поставил ръка на рамото на момчето. За пръв път някой го докосваше така, откакто бе учил при Ринпоче преди толкова много години.

— В очите ти виждам дълбоко страдание. Какво ти се е случило, синко?

С накъсани, прошепнати фрази, на фона на бушуващата по праисторическите скали вода, Дзи, който не бе изричал и дума пред нито едно живо същество за случилото се с него като дете, никога не бе намеквал за миналото си, нито за онова, което знаеше за себе си, призна пред професора кой е всъщност.

По-късно щеше да се чуди какво му бе дало увереността да се довери на възрастния мъж. Дали бе видял в него сродна душа? Дали бе от отчаяние да намери някой, който да му помогне? Или се дължеше просто на отдавна забравеното утешително докосване на човек, достатъчно загрижен, та да се поинтересува какво го гнети?

Веднъж годишно Ву и Дзи отиваха на излет до водопада. И там, под шума от водата, заглушаваща думите им, обсъждаха какви възможности има Дзи. Съставяха план. Бавно, търпеливо.

— Споменахте, че може да изпием по чаша вино, преди да се върна в хотела. Важи ли още поканата? — обърна се Чун към Ву.

Дзи отново се зае да рисува. Както обикновено „специалният“ му учител бе гладен. Гладен, забързан и леко мързелив — винаги търсеше начин да претупа работата.

— Да, но първо бихте ли се погрижили за това? — Ву подаде на Чун документа, който позволяваше на Дзи да пътува до Англия, Италия и Франция. Десетдневно пътуване с още дузина китайски художници.

„Гладен, мързелив, нетърпелив.“ Дали Чун щеше да прочете внимателно документа?

Дзи извърна очи. Беше го страх да гледа и се съсредоточи върху картината, но мислите му препускаха. Щеше ли старият му надзирател да забележи датите? Щеше ли да си ги запише, да ги занесе в Пекин и

да ги провери в някой регистър, в който се следяха пристигащите и заминаващите държавни глави? Имаше ли опасност пътуването да затъне в неизбежното бюрократично блато?

Дзи отново потопи четка в мастилото с цвят на безлунно небе и докосна с върха ѝ хартията. Остави китката и пръстите си да се движат сами, да се носят по страницата.

— Ще вървим ли на вечеря? — попита Чун, след като остави документа на масата.

Дзи плъзна поглед към документа.

Подписът бе небрежен. Буквите не бяха елегантни, също като мъжа, който ги бе изписал. Но все пак беше подпис.

ШЕСТ

Ню Йорк

Сряда, 11 май, 18:00 ч.

Роби се приближи към вилата в стил кралица Ан с триъгълен фронтон, обрулени каменни водоливници и вити парапети от ковано желязо. Зарадва се, че строителните предприемачи в Манхатън — които все събаряха старите сгради, за да разчистят място за нови, по-големи и по-високи, — изглежда, бяха пропуснали това ъгълче от Уест Сайд. Изящните детайли на постройките от XIX в. го караха да се чувства като у дома в Париж.

В сумрака на ранната вечер сградата на фондация „Феникс“ изглеждаше почти мистично. Сякаш всички проучвания на преражданията, които се провеждаха вътре — изследвания на синхроничности и паралели между животи, изживени, изгубени и намерени отново, както и сложните философски, религиозни и научни въпроси, които те пораждаха, — придаваха на сградата наситена окраска.

Сестра му познаваше д-р Малакай Самюълс, един от двамата директори на фондацията, от тийнейджърските си години и именно Роби бе запознал Малакай с Грифин Норт, но до момента не бе идвал тук. Сега, тръпнеш от вълнение, изкачи шестте каменни стъпала, всяко от които го приближаваше към разгадаването на документа, който бе открил в Париж сред книгата на баща си.

Роби се бе заел да търси формулите за „Руж“ и „Ноар“, за които го бе помолила сестра му, и се бе ужасил от бъркотията, която завари. Болестта, размътила съзнанието на баща му, изглежда беше намерила физическо изражение в хаоса, царящ в работилницата. Всички шкафове и чекмеджета бяха изсипани на пода. Книгите бяха свалени от рафтовете и натрупани на купчини. Всички масла, есенции и разреждатели бяха оставени отворени да се изпарят. Материали за стотици хиляди евро бяха съсипани. Бавно и методично Роби се бе опитал да внесе ред в останките... от колко години? Никой не знаеше

със сигурност кога баща му се е разболял. Луи си бе ексцентричен по природа, а границата между ексцентричност и деменция не е особено ясна.

Тогава Роби се натъкна на купчина глинени парчета, пръснати на дъното на кашон. Първо си помисли, че рисунките в тюркоазено, коралово и черно върху бял фон са абстрактни. Но след като намери две парчета, които пасваха, осъзна, че са йероглифи. Наведе се и опита да подреди пъзела. Долови сладко ухание. Едва доловима следа от мирис, но тя бе всичко за него. Сестра му трябваше да я помирише. Жаки притежаваше най-остро обоняние от цялото семейство. Като деца баща им ги изпитваше върху комбинации от есенции и алкохолна основа, капнати върху ленени кърпички. Роби познаваше съставките само в половината от случаите, а Жаки никога не срещна. С упражнения напредна, но не притежаваше вродената дарба на сестра си. Баща им твърдеше, че Роби притежава вратата, а Жаки — носа, и ако работят заедно, компания „Л’Етоал“ ще е в сигурни ръце още едно поколение. Да, но те не работеха заедно и фирмата беше в опасност.

Все пак, най-накрая, той беше в Ню Йорк. И беше сигурен, че моментът е удачен за неговия дзен подход. За спокойни, простички ухания, основани на естествени нотки. Всяко от тях с такова съчетание от съставки, та да извика усещане за духовност, медитация и единство. Някой със сигурност щеше да се влюби в новите парфюми.

А може би сега бе подходящият момент и да изпълни ролята си на член от семейството и да открие стар аромат, който да се окаже от изключителна важност за „Л’Етоал“.

Роби спря пред вратата и се взря в барелефа на голяма птица, издигаща се от огъня, стиснала меч в ноктите си. На едно от керамичните парчета имаше глиф, изобразяващ подобна птица. Роби внимателно разгледа митологичния образ. Изкуши се да извади снимките от куфарчето си, за да сравни двата феникса веднага, но се сдържа и натисна звънеца.

След няколко секунди се чу бръмчене и той отвори вратата. Прекрачи прага и сякаш се върна назад във времето. Обзавеждането беше от XIX в. Полилей „Тифани“ хвърляше меки зелени и сини отражения върху гладкия черно-бял мраморен под на вестибюла. Цвете в саксия с дълги пълзящи листа стоеше до гравирана дървена масичка със златно покритие.

— Мога ли да ви помогна? — повика го с жест рецепционистката.

— Имам среща с Грифин Норт.

— Да..., господин Л'Етоал. Сега ще го повикам.

Докато чакаше, Роби продължи да се любува на обстановката. Предположи, че пищните орнаменти по високия таван, обрамчващи тапетите в пастелни цветове в стил ар нуво, са оригинали — макар че в Америка никога не можеше да е сигурен. Семейната им къща в Париж датираше от средата на XVIII в. Не биваше да се руши миналото, за да се направи път за бъдещето. Така се губеха научените уроци. Изкуството да се продължи цивилизацията, също като приготвянето на парфюми, се основаваше на умелото смесване на различни съставки.

— Роби, много се радвам да те видя — Грифин приближи с бърза крачка.

Двамата мъже се прегърнаха и по френски маниер се целунаха по двете бузи.

Първото лято, след като Жаки тръгна с Грифин, той бе дошъл с нея в къщата на баба им и дядо им в Грас.

Роби, тогава тринайсетгодишен, бе възхитен от деветнайсетгодишния американец, който знаеше толкова много за археологическите находки и историята на региона. Тримата посетиха десетки римски руини и разглеждаха останките от миналото. Именно чрез легендите, които Грифин разказваше за катарите, обитавали околните хълмове през XII и XIII в. и по-късно изтребени от Инквизицията, момчето за пръв път се бе запознало с концепцията за прераждането. След време това го насочи към будизма и промени живота му.

Роби огледа приятеля си. Косата, падаща на вълни около лицето на Грифин, все още беше гъста, но тук-таме прошарена, а в ъгълчетата на устните му имаше бръчици, но сиво-сините му очи гледаха изпитателно, както обикновено.

Лама Йеше, при когото Роби изучаваше будизма, веднъж му бе казал, че самоувереността не е чувство за превъзходство, а за независимост. Грифин изглеждаше интелигентен, без да е снизходителен, и самоуверен, без да е арогантен.

Роби знаеше, че приятелят му е такъв, защото се бе борил за всичко, което е постигнал. Когато Грифин бил десети клас, баща му —

закоравял комарджия — напуснал семейството си за последен път. Оставил след себе си само сметки и втора ипотека, която жена му със своята работа не можела да изплаща. Грифин работел и се издържал сам през цялото си следване, докато завърши археология. Скръбта му преминала в упоритост, самотата му прераснала в енергичност. Всяко откритие, всяка нова идея го отдалечавали все повече от съдбата на баща му.

— Прекалено отдавна не сме се виждали — каза Грифин и поведе приятеля си по коридор, осветен от фенери с изрисувани стъкла по стените. — Колко време стана, поне шест години, а?

— Девет. Трябва по-често да идваш в Париж.

— Несъмнено. Работя твърде много.

— Твърде много разум за сметка на душата?

Роби се тревожеше, че това е проблемът и на сестра му. Когато погледнеше другите хора, изучаващи с него дзадзен, когато участваше в групови медитации или наблюдаваше ламите, виждаше, че те са наясно със слабостите и страданията на света, но не са изгубили младежкото си чувство да се радват на живота. Умората не се отразяваше по същия начин, когато човек живее с будно съзнание.

— Аз имам много по-злободневни проблеми. Частното училище струва цяло състояние. А да не говорим за бракоразводните адвокати.

— Развод ли? — Роби вдигна ръка и спря Грифин. Двамата стояха под лампа, пръскаща топла светлина, и той видя тъгата в очите на приятеля си.

— Значи душата ти наистина страда. Съжалявам. Сигурни ли сте, че искате да се разведете?

— Всъщност, не. Юридическата процедура вече е в напреднал етап, но и двамата се притесняваме как това ще се отрази на дъщеря ни, затова решихме да изчакаме няколко месеца, преди да подпишем документите. Няма злъчност, само застой. Докато съм тук, живея на долния етаж в апартамента, който преди давахме под наем.

— Кога се връщаш на разкопки в Египет?

— Чак през есента.

Откакто завърши, Грифин работеше на парцел на 186 км западно от Александрия и търсеше гробниците на Клеопатра и Марк Антоний. Освен това бе написал книга и всяка есен преподаваше в Нюйоркския университет. Заради раздялата с жена си бе решил да забави

връщането си в Египет и през следващите няколко месеца щеше да работи в библиотеката на фондация „Феникс“, за да проучва произхода на теорията за прераждането в Древна Гърция.

Египтяните, макар да вярваха в задгробния живот, не приемаха, че мъртвите се връщат отново на земята. И въпреки това йероглифите, открити при разкопките край Александрия, сочеха, че гръцката идея за трансформацията на душата се е разпространила и в Египет по времето на Птолемеите. Грифин се опитваше да проследи как тази философия се е развила и как е повлияла върху египетските религиозни практики.

— Значи с Терез сте по-близки сега, след като сте разделени, така ли?

Грифин се намръщи на въпроса на Роби.

— Какъв почитател на популярната психология се извъди само!

— Надявам се да намериш правилното решение.

Роби не можеше да му предложи съвет. Неговите връзки съвсем не бяха обичайни. Партньорите му — и мъже, и жени — винаги първо му бяха приятели, и след приключването на връзката запазваха добри отношения. Той не късаше с никого. Дори след като страстта изчезнеше, любовта му оставаше. Роби ценеше хората, които обичаше, и не губеше връзка с тях. Само една от аферите му — с жена, която среща по време на почивка — не му даваше мира. Единственият партньор, когото бе изгубил.

Грифин спря пред една врата вдясно.

— Заповядай.

Роби огледа претъпканата стая. Всяко ъгълче, етажерка и маса сияеше в златисто и сребристо, медно и бронзово от меката светлина и искрящия кристал.

— Това да не е пещерата на Али Баба?

— Почти. Това е Кабинетът на любопитните неща на Талмадж. Любимата ми стая в института. Требър Талмадж основал клуб „Феникс“ през 1847 г. заедно с Хенри Дейвид Торо, Уолт Уитман, Фредерик Лоу Олмстед и други известни трансценденталисти. Първоначалната му мисия — търсенето на знания и просветление — го подтикнала да събира тази колекция. Реших да използвам стаята за свой кабинет, докато работя тук. — Посочи към бюрото, отрупано с купчини книги и лаптоп. — Библиотеката е огромна, но е в подземие

и е твърде мрачна за мен, затова нося книгите тук винаги когато мога. Ще ти покажа най-интересните експонати.

Помещението бе облицовано с орехов фурнир, също като библиотеката в дома на Роби в Париж. Стените бяха обрамчени от изцяло изработени стъклени шкафове. Той погледна към една от витрините, зад която бяха подредени сребърни и златни бокали. Всички бяха с формата на човешко лице, инкрустирани с твърде реалистични стъклени очи. В друга витрина се съхраняваше позлатена клетка за птици с бронзово дървче и птички от тюркоаз, оникс, малахит и аметист, накацали по нефритените листа. Изглеждаха толкова живи, сякаш всеки момент щяха да литнат. В трети шкаф бяха натъпкани човешки и маймунски черепи, скелети на птици и гризачи, препарирани гущери и змии. В четвърти имаше само яйца: от миниатюрни небесносини яйчица от червеношийки до гигантски от щраус.

— Обожавам тези *wunderkammers* — каза Грифин. — Шкафове, пълни с любопитни предмети, излезли на мода през XVII в., когато хората били обсебени от темите за неизбежната смърт и мимолетността на живота. Колекционирането било проява на бунт. Предмети като тези доказвали, че някои неща могат да просъществуват много дълго. След двеста години поддръжниците на теорията за прераждането, като Талмадж и останалите членове на клуба „Феникс“, видели в тях пример за безкрайния, повтарящ се цикъл на живота и смъртта. — Грифин посочи към шкаф в ъгъла. — Ела да видиш.

Роби се приближи и видя, че е изработен от кехлибар — втвърдената смола, капала по кората на дървета преди три милиона години. Материалът сияеше като тлеещ огън.

— Вълшебно — промълви Грифин.

Той отваряше едно по едно безупречно изработените чекмеджета, съдържащи безценна колекция от парчета кехлибар с уловени в тях за вечни времена насекоми и земноводни. Изглеждаха живи, готови да се размърдат всеки момент — от най-дребната буболечка до големия паяк, застинал, все едно чака насекомо да попадне в паяжината му.

— А това е гвоздеят на програмата — заяви Грифин и отвори най-долното чекмедже.

Всяко от десетината отделения бе застлано с кафяво като шоколад кадифе и беше вдлъбнато в средата. Във всяко от улейчетата, с изключение на последното, лежеше кристално флаконче с капачка от кехлибар и сребро. Стъклениците бяха пълни с летлива течност. Парфюм, сгъстявал се повече от сто години.

— Може ли да помириша?

— Разбира се.

Роби взе първия флакон, отвъртя капачката и подуши. Ароматът беше основен, праисторически. Силен дъх на тамян и — помириша отново — смесен с пореч, смола от сторакс и смирна.

За миг не успя да си поеме въздух. Уханието бе почти мъчително.

— Какво знаеш за тези парфюми?

— Плод на експеримент, финансиран от основателите на клуба „Феникс“, които неуморно търсели легендарните реликви на спомените. Една от тях уж била аромат, който спомагал за навлизане в дълбоко състояние на медитация.

— За да можеш да си спомниш предишни животи ли?

— На това се надявали, да.

— Като легендата за рода ми.

— Моля? — не схвана веднага Грифин.

— Не помниш ли? Един от предците ми уж намерил египетски парфюм на „сродните души“. И книга с формули...!

— От работилницата за парфюми на Клеопатра.

— Да, сега се сещам. Баба ти ми я разказа.

— Тя обожаваше тази легенда. — Роби замълча и вдъхна от следващата мостра. — Знаеш ли, това са варианти на един и същ аромат със съвсем малки разлики.

— Важно ли е?

— Нямам представа.

— Засипаха ли те спомени?

— Не и от минали животи. Уханията обаче са ми познати. Съставките се споменават в първите открити описания за правене на парфюми още в Древна Гърция, Египет и Индия. Всички до една продължават да се използват и днес. — Роби огледа флакона, обърна го в дланта си и се взря в гравираниите знаци. — Знаеш ли къде са ги намерили?

— Според Малакай клуб „Феникс“ поръчал на френски парфюмерист да разработи формулата в началото на XIX в.

— Изработката на стъкленицата е като на френските шишенца за парфюми от тази епоха. — Роби вдигна флакона към светлината от лампата. Завъртя го бавно и заоглежда фасетите, докато накрая не откри нещо. Провери и другите флакони. — Никой не може да ме убеди, че това е просто случайност каза той, подаде шишенцето на Грифин и посочи към долния му край, близо до основата. — Виждаш ли?

— Драскотините ли? Чакай малко. — Грифин сложи очилата, които бе вдигнал на главата си, и се взря. — Виждам ги, но нищо не разчитам. Ще донеса по-мощна...

— Не, чакай, знам какво представляват. Това е клеймото на производителя. Трудно ще го разчетеш, ако не ти е познато. По онова време парфюмеристите използвали различни флакони, направени от стъклари. Клиентът си избирал шишенце и му го пълнели с парфюма, който искал. — Роби докосна капачката.

— Знаеш чий е знакът, нали?

— Да. Буквите „Е“ и „Л“, вписани в полумесец. Цифрите отдолу са годината: 1831 г. Това е клеймото на нашия род.

— Фирма „Л’Етоал“? Невъзможно! — поклати глава Грифин и се разсмя. — А като си помисля, че има хора, които се съмняват в синхроничностите и колективното подсъзнание.

— Ще се смаеш още повече, когато видиш какво донесох да ти покажа. — Роби отвори куфарчето си, извади папката със снимките на керамичните парчета, които бе намерил в работилницата на баща си, и му я подаде.

Грифин разгледа снимките и ги върна на Роби.

— Изглеждат късно египетски, но ще трябва да видя самите предмети, за да съм сигурен. Керамичните парчета обаче нямат кой знае каква стойност. Само няколко хиляди долара. Може би десет, в зависимост от надписа. — Грифин знаеше за финансовите проблеми на „Л’Етоал“. — Съжалявам.

Роби поклати глава.

— *Pas de problem*^[1]. Не съм си и мислил, че са достатъчно ценни, та да спасим положението. Казах за парчетата на моя приятелка, куратор в „Кристис“, и тя в общи линии ми даде същия

отговор. Ако са истински, ще представляват интересна находка, но парчетата керамика не са особено ценни.

— Тогава защо настояваш да ги видя?

— Искам да преведеш надписите.

— Сигурно е просто молитва за покойните.

— Трябва да съм сигурен.

— Защо?

— Намерих ги в работилницата. И съм убеден, че са свързани с парфюма на „сродните души“, за който ти споменах.

— И в такъв случай е възможно да имат връзка с течността в кристалните флакони ли? Нима наистина мислиш, че си открил древна реликва за възвръщане на спомените, Роби?

— Все пак вярвам, че всичко, независимо колко е тривиално, е свързано и в живота няма случайни съвпадения... нещо от този сорт... изглежда възможно, не си ли съгласен?

[1] Няма проблем, (фр.) — Б.пр. ↑

СЕДЕМ

Париж, Франция

Четвъртък, 19 май, 20:30 ч.

Бяха го помолили да не закъснява, затова Том Хуан забързано пресече улицата и огледа дългата редица сгради за № 18. Чайната се намираше в район на Париж, наречен *Quartier Chinois*, но малко неща в квартала бяха привлекателни като названието. За разлика от тесните улички и очарователната атмосфера на старата част на Париж, Чайнатаун в Тринайсети арондисман бе претъпкан и презастроен с небостъргачи и супермаркети. Липсваха шикозните кафета, симпатичните цветарници, прочутите бутици и малките традиционни пекарни, които правеха града толкова привлекателен. Това не бе Париж, който Хуан обичаше, и идванията му тук винаги го потискаха. Особено през деня, когато всяка грозна подробност в редовете блокове изпъкваше ярко.

Поне сега, вечерта, крещящите неоновы реклами на всевъзможни неща — от „Макдоналдс“ до традиционни френски продукти, предлагаха известен стимул за очите, отговарящ на настроението му. Тайната среща с боса на китайския подземен свят в Париж не беше обичайно събитие дори за Хуан. Но вчера, след като шпионите му зашушукаха, че куратор от „Кристис“ е правил оценка на парчета от предмет, който вероятно е средство за извикване на спомени от минали прераждания, Хуан трябваше да действа.

Най-накрая намери ресторанта, сгушен между банка и обществена пералня. Малкото неугледно заведение се състоеше от едно-единствено помещение с наблъскани нагъсто пожълтели пластмасови маси и столове с напукани червени кожени седалки. Подът бе настлан с протъркан линолеум на черни и бели квадрати, осеян с петна. Въпреки късния час повече от половината маси бяха заети от групички китайци, които пиеха чай и разговаряха — не на френски, а на пъстра смесица от китайски диалекти. По стените висяха стотици калиграфски творби — черни йероглифи с тук-таме по някой

червен символ, — поставени в рамки, чиито стъкла бяха наслоени с трупала се от години готварска мазнина.

Независимо от занемарения вид на ресторанта, Хуан се успокои, щом вдъхна познатия аромат на чай, попарени билки и подправки, печен ориз и ечемик. Проправи си път измежду масите до срещуположния край на залата, където сбръчкан, плешив, попрегърбен мъж седеше с гръб към стената. Беше напълно обикновен на вид и бе облечен със съвсем обикновени дрехи. Но именно това бе човекът, който управляваше организация с десетки хиляди членове, закleti братя, замесени в широк спектър от криминални дейности, специализирани предимно в контрабандата, измамите с ДДС, трафика на наркотици и какво ли още не.

Хуан спря пред масата тъкмо когато сервитьорът постави на нея емайлиран чайник. Бяха му наредили да се държи така, сякаш се познаваше с мъжа, затова кимна, поздрави, дръпна стол и седна. На масата пред него имаше тринайсет бели порцеланови чаши за чай, подредени в правоъгълник около самотна чаша в центъра.

Ритуалът, в който щеше да вземе участие Хуан, датираше от поне три хиляди години и не се спазваше от повечето босове на Хак Ше Вуй, но ръководителят на местния клон на Черното общество — само белите ги наричаха триади — продължаваше да почита старите обичаи. Някога древната церемония се използвала като изпитание за непознати посетители, за да се провери дали са членове на тайното общество. Чудесна идея във времената, когато нямало интернет, телефони и дори надеждни пощи, а понастоящем беше просто поредната ексцентричност на Гу Джен.

Хуан посегна към чашата в средата, което на символичния език на триадите бе знак, че е един от тях, в буквален смисъл „вътрешен човек“.

Гу Джен наля чай първо на себе си, сетне на госта. Хуан проследи съсредоточено как Джен поставя чайника върху масата преднамерено бавно. Оставеше ли го с чучура към Хуан, значи срещата е приключила, обмислил е молбата му и не му вярва или е недоволен от него и няма да му помогне, нито да му даде благословията си.

Чучурът сочеше на другата страна. Следователно следваше Хуан да пресуши чашата си и да я остави обратно върху масата с дъното

нагоре, за да даде знак, че иска да обсъди нещо с боса. Така и направи.

Гу Джен кимна.

— Мога да ти помогна — прошепна той с нисък дрезгав глас. — Но ще струва скъпо. Рядко поемаме ангажименти извън традиционния си бизнес.

— Парите не са проблем. Правителството ни не иска играчката да попадне в неподходящи ръце.

Старецът вдигна вежди.

— Играчка ли? — изрече думата така, сякаш я бе вкусил, след което отпи от чая си.

Бяха предупредили Хуан, че е в негов интерес да се държи почтително със старейшината, да вземе участие в чаената церемония и да не проявява никакви признаци на нетърпение, ако иска да получи помощта, от която отчаяно се нуждае, за да изпълни мисията си. Затова седя мирно в продължение на дваайсет минути и пи чай от малката, осяяна с петна порцеланова чаша, в един съвсем различен свят на осем километра от елегантния си кабинет в Министерството на външните работи на Китайската народна република на авеню „Жорж V“.

— Какво знаеш за тази така наречена играчка? — попита Гу Джен.

— Уж е някакво древно средство за припомняне на минали животи.

— И според теб е някаква шега, така ли?

— Не е важно какво мисля аз. Със средствата, с които водим тази война, не отбелязваме никакъв напредък. Краят ѝ не се вижда. Будистите не се отказват. Светът продължава да е на страната на тибетците в изгнание, въпреки че повечето правителства се страхуват от нас. Не желаем подобни брожения. Не искаме още монаси да се превръщат в мъченици, като се самоизгарят. А най-малко ни трябва да се разпространява слух, че най-сетне има начин да се докаже теорията за прераждането. — Хуан бе чувал и за други портали, които уж помагали на хората да си спомнят миналите си животи. Древна флейта във Виена. Делва с камъни в Рим. Китайците не бяха успели да се доберат до нито един от тях. Но според информацията, получена от агент под прикритие, внедрен в будистката общност, новият артефакт се намирал в Париж.

— Ако предметът попадне в ръцете на религиозните фанатици, те ще избухнат. Преди две седмици нарушиха закона. Заявиха, че са намерили прероден лама в Лхаса, а това е изрично забранено — рече злъчно Хуан. — Всеки път, когато организират някой от така наречените си „мирни“ протести, са напълно наясно, че ще се намесим. След което размириците започват отново и още монаси се принасят в жертва. Това привлича медиите. И се превръща в международен цирк. Тибетците са напълно наясно. Онзи вълк в монашеска роба го знае. През последните две седмици загинаха двеста души. И всички сме виновни.

— У кого е предметът? — попита Гу Джен. — И има ли значение какво ще сполети въпросния човек?

ОСЕМ

Ню Йорк

Петък, 20 май, 11:20 ч.

— В средата на деветнайсети век един от предците ми, заедно с членове на клуба „Феникс“, решили да финансират проект за откриване на уханье, което да помогне на хората да си спомнят минали животи — каза доктор Малакай Самюълс и с тържествен жест подаде на Жаки кристален флакон, шлифован на фасети, с малко летлив кехлибарен парфюм на дъното.

Тя го разклати и слънчевите лъчи, нахлуващи през френските прозорци към двора, накараха течността да засияе. Към тавана литнаха огнени искри, наоколо затанцуваха пъстри дъги от пречупена светлина.

Като малка, когато майка ѝ искаше да работи върху стиховете си, а бавачката се занимаваше с Роби, Одри понякога пращаше Жаки в работилницата.

От време на време вратите към градината стояха отворени.

„Вятърът отнася всичките ми грешки“ — повтаряше често баща ѝ. И наистина беше така. В подобни дни Жаки изобщо не усещаше мириса на парфюм — само на трева, кипариси и цветя според сезона: рози, зюмбюли или божури.

Луи ѝ подреждаше възглавници на пода и ѝ даваше картонена кутия, пълна с кристални шишенца, останали без тапи, и тапи, останали без шишенца.

Беше една от любимите ѝ игри.

Жаки помръдваше стъкълцата и правеше слънчеви зайчета по тавана.

— Моята малка художничка рисува със светлина — казваше доволно баща ѝ и ръкопляскаше.

Това бе един от приятните спомени за времето, прекарано с него в работилницата, в дни, когато слънцето и вятърът пропъждаха неканените видения.

— Отвори го — прекъсна мислите ѝ Малакай. — Помириши го и ми кажи какво мислиш.

Масивната сребърна капачка с инкрустирани парченца кехлибар се отвъртя лесно. Жаки се наведе и вдъхна. Съвсем обикновен аромат. Тамян и смирна. Сторакс. Миришеше така, както и изглеждаше — блудкав, без капчица сияние и жизненост.

— Знаеш със сигурност колко е стар? — попита тя.

— Според писмата, които намерих, датира от трийсетте години на деветнайсети век.

— Кой го е направил?

— От „Феникс“ го поръчали на парфюмерист във Франция...

Жаки вдигна глава от шишенцето и го погледна в очите. Досещаше се какво ще ѝ каже.

— И парфюмерията е била „Л’Етоал“?

Малакай кимна.

— Роби каза, че ще се изненадам.

— Надявам се, приятно.

— Какво удивително съвпадение! — С изричането на думите усети, че той ще я поправи.

— Синхроничностите не са съвпадения, а основна динамика, съпътстваща човечеството от самото му възникване. Сходни събития, които изглеждат като случайни съвпадения, често по-късно се оказват свързани.

Жаки го изчака да приключи с лекцията.

— Има ли знак на производителя? — попита тя.

Малакай ѝ подаде лупа.

— Тук долу — посочи ѝ. — До миналата седмица си мислех, че е клеймото на бижутера. Поради което досега проучванията ми все стигаха до задънена улица. Не ми е хрумвало, че е подписът на парфюмериста. Нито че векове по-късно ще се окаже, че съм в близки отношения с наследниците му.

Той се усмихна, което в неговия случай означаваше, че устните се извиват, но в очите му не проблясва никаква емоция, свързана с усмивките. Никога не се разбираше дали е доволен, кога казва нещо с чувство за хумор или като проява на доброта. Носеше израженията си като маски. Но вместо да я накара да се чувства неудобно, тази му

особеност предразполагаше Жаки, създаваше ѝ усещане за сигурност и в негово присъствие се възприемаше по-уравновесена.

Не сърцето му, а умът му ѝ бе помогнал да не пропадне в бездната на лудостта преди шестнайсет години.

Болестта на Жаки достигна най-тежката си фаза след смъртта на майка ѝ. Никакви лечения, предписвани от ордите лекари, не прогонваха халюцинациите ѝ. Хапчетата я изтощаваха и замъгляваха съзнанието ѝ. След процедурите с ужасяващия електрошоков апарат ѝ се гадеше и се чувстваше объркана. След шест месеца мъчителни лечения, баба ѝ се намеси и заведе Жаки в Цюрих в противоречивата клиника „Бликсер Рат“.

Лечебното заведение, което баща ѝ нарече „отчаян последен опит“, се ръководеше от двама последователи на Карл Юнг, които вярваха, че лечението на психологическото заболяване на Жаки трябва да започне с излекуване на душата ѝ. Също като Юнг, Рат бе убеден, че душата трябва да се изследва в митологично и духовно отношение, съпроводено с малки дози лекарства, само когато е абсолютно наложително.

Традиционната медицина се отнасяше с неприкрита враждебност към този холистичен подход, съсредоточен основно върху душата. През деветте месеца в клиниката Жаки не пи лекарства. Вместо това се лекуваше със задълбочена аналитична терапия, изготвена така, че да заздравя способността на тялото ѝ да се възстановява. За да разбере символичното значение на сънищата си и картините, които рисуваше след медитация — необходими, за да покажат нагледно симптомите ѝ и за да се установят възможни синхронични събития в живота ѝ, носещи по-дълбоко значение, — Жаки трябваше да изучи универсалния език на душата, както Юнг бе нарекъл митологията. А човекът, който я научи на този език и го упражняваше с нея, беше доктор Малакай Самюълс.

Малакай беше взел отпуск от фондация „Феникс“ и работеше в „Бликсер Рат“ като терапевт по методиката на Юнг, а не като поддръжник на теорията за преражданията. Никога не говореше с пациентите си за възможни спомени от минали животи. Чак години по-късно, след като прочете статия в списание, посветена на Малакай, Жаки осъзна, че той е бил в клиниката, за да проучва хипотезата си как

на голям процент от шизофрениците се поставя погрешна диагноза — те всъщност страдат от пристъпи на спомени от минали животи.

— Можеш ли да познаеш по клеймото от коя година е парфюмът? — попита я Малакай и надзърна над рамото ѝ, докато тя разглеждаше надписа.

— Не. Не съм толкова добре запозната с историята на парфюмите, колкото би трябвало.

Малакай сви рамене.

— Няма нищо. Не те повиках да говорим за миналото, Жаки, а за да ми помогнеш да го разбудим.

Съчетанието от съсредоточения му поглед и медения му глас беше хипнотизиращо. Той изискваше цялото ѝ внимание и в замяна предлагаше своето. Жаки никога не го бе улавяла да се разсейва, докато разговаряха.

Това беше едно от първите ѝ впечатления за него в клиниката. Тя бе пристигнала — уплашена, хилава тийнейджърка, ужасена от сенките, които я преследваха и наяве, и насън. Не можеше да го гледа в очите за повече от няколко секунди. Но когато все пак се осмелеше, виждаше, че цялото му внимание е съсредоточено върху нея. Той никога не извърщаше очи по време на разговорите им. Нито преди, нито сега.

На терапевтичните сеанси в Цюрих и когато му гостуваше през годините след това, тя си мислеше за него като за магьосник, който успява да спре времето. Тук, в библиотеката с лампериите от скъпа дървесина, с пищния ориенталски килим, със стъклените лампи от „Тифани“, сякаш се озоваваха в Ню Йорк отпреди сто години. И причината не беше само в обзавеждането. Малакай носеше официални костюми и говореше в класически стил, който не беше нито старомоден, нито съвременен. Днес бе облечен с тъмносин костюм, грижливо вързана копринена вратовръзка, а монограмът на колосаната му бяла риза навеждаше на мисълта, че гардеробът му е на джентълмен от отминала епоха.

— Жаки, позволи ми да ти направя парфюмерийна работилница тук, в сградата на фондацията. Ще е оборудвана с най-модерната апаратура. Предаването ти е в лятна ваканция, нали? Ела и създай аромата, който предците ти са започнали да разработват, но така и не

са довършили. Ако успееш, ще ти платя достатъчно, за да спасиш компания „Л'Етоал“.

— Значи Роби ти е казал за финансовите ни проблеми?

От баба си Жаки бе научила никога да не обсъжда парични въпроси, освен с роднини — дори с важни за нея хора като Малакай, — и сега се смути. Щеше ѝ се в имейла си брат ѝ да ѝ бе разказал по-подробно за срещата с доктора.

— Да, но вече знаех от вестниците.

Жаки отново погледна към кристалния флакон в ръката си и пак вдъхна от странния парфюм. Бе слисана. Не от самото предложение на Малакай, а от вярата, която очевидно имаше в нея, за да отпрати подобна молба.

— Нима ще вложиш толкова много пари в проучването на една приказка?

— Много добре знаеш, че според мен прераждането не е приказка.

През годините, след като я изписаха от клиниката, тя научи повече за фондацията на Малакай и беше наясно, че той работи с хиляди деца, които си спомнят минали прераждания. Двамата с леля му, другия директор на института, документираха разказите на децата и разполагаха със забележителни доказателства за животи, установени при сеанси на регресивна хипноза.

— Да, но ти действаш като професионален психолог, който търси усилено свръхестествена ДНК. Провеждаш изследванията си въз основа на строго определени принципи. Стремиш се работата ти да не бъде опетнена от популистки тенденции. Това е в пълен разрез с абсурдната идея, че парфюм може да помогне за припомнянето на минали животи.

— Прераждането е неоспорим факт — отвърна Малакай. — Неразделна част от живота. И от смъртта. И както съм убеден, че прераждането действително съществува, така съм наясно и че съществуват предмети, които помагат за възвръщане на спомените от минали животи. Нали ти бях разказал, че с очите си видях как един от тях предизвика масова регресия? Стотици хора едновременно изпаднаха в хипноза и си спомниха случки от предишни свои превъплъщения. Удивително преживяване. Никога преди това не бяхме стигали толкова близо до научно доказателство за прераждането.

— Когато са те простреляли ли? Но нали ми каза...

— Убеден съм, че съществуват — прекъсна я той. — Помощни средства, предмети, Жаки...

Досега никога не го бе чувала да говори така разпалено.

— Някои от тях са безвъзвратно изгубени — продължи той. — Други са били унищожени... Но налице са и такива, които още чакат някой да ги забележи... Може и да не са използвани от древни времена, но съществуват. Знам, че съществуват.

Тъмните му очи искряха. Устните му бяха леко разтворени. Жаки познаваше Малакай отдавна. Винаги се владееше, не показваше емоции, държеше се резервирано. Никога не беше виждала този плам в него.

Но пък трябваше да признае, че през последните няколко години никак не му беше лесно. Два пъти бе заподозрян в кражба на древни артефакти, а по трето дело го разследваха. Заради Малакай през последните няколко години в медиите се говореше за фондация „Феникс“ повече, отколкото през предните няколко десетилетия, взети заедно. Дали въпросните артефакти не бяха реликвите на спомените, за които ѝ говореше?

— С леля ти спечелихте уважението на учените заради сериозния си и щателен подход към изследванията — подчерта Жаки. — Ако наистина искаш да се сдобиеш с парфюма, защото смяташ, че ще помогне на хората да си припомнят минали прераждания, ще изложиш на риск репутацията на института. Както и своята.

Малакай се облегна назад на стола и изражението на лицето му омекна. Отново върна маската на бележития психолог в подобаващо обзаведения си кабинет. Уверен, начетен и чаровен.

— В древни времена жреците палели благовония и вярвали, че душите преминават в отвъдното с талазите пушек. Мистиците смъркали благоухания, за да навлязат в други форми на съзнание и да посещават различни измерения. Някои народи използвали етерични масла, за да отворят третото си око и да изпитат свръхестествена сетивност, иначе недостъпна за човека.

— Запозната съм с разнообразните приложения на благоуханията в миналото.

— Тогавя разбираш защо вярвам, че ароматът може да ни помогне да си припомним минали животи.

— Няма как да ти помогна, дори да исках. Аз не съм парфюмерист, Малакай. Аз съм митолог. Защо не помолиш Роби да се заеме? Той вярва в същите неща като теб.

— Роби заяви, че колкото и да е добър в работата си, обонянието му е посредствено в сравнение с твоето. Твърди, че ти можеш да помиришеш това — той вдигна флакона — и интуитивно да възстановиш аромата само от основата.

Някога, сякаш в друг живот, Жаки възнамеряваше да стане парфюмерист, но идеята си отиде заедно с майка ѝ. Сега изпитваше отвращение при мисълта да седне отново на работния тезгях.

Дядо ѝ все повтаряше, че тя е кулминацията на поколения велики парфюмеристи — именно на нея, не на баща ѝ или брат ѝ, е отредено да притежава един от най-чувствителните носове на света. Роби също вярваше на тези приказки и понякога я хокаше, задето не се занимава с професията, за която е родена. Чудеше ѝ се защо се отказва от великите постижения, на които е способна.

— Брат ми греши за способностите ми.

— На мен ми изглеждаше напълно убеден — отвърна Малакай и добави: — Радвам се, че двамата продължавате да сте толкова близки. Нали не сте си развалили отношенията?

Стори ѝ се, че долови тъжна нотка в гласа му. А може и да беше повлияна от собствените си емоции, защото през последните няколко месеца с Роби все се караха и спокойната им близост ѝ липсваше. Стана ѝ неприятно, че ще разочарова Роби. Не успя да измисли как да разрешат финансовите проблеми, без да продадат част от компанията.

Малакай я наблюдаваше. Чакаше отговора ѝ.

— Да, все така близки сме.

В по принцип безизразните кафяви очи на Малакай се спотайваше тъга. Защо разговорът го караше така да губи обичайното си самообладание? Жаки никога не бе виждала тази негова страна. Никога не го бе виждала да проявява силни емоции. Какво го тревожеше? Не беше женен, нямаше деца, но дали имаше братя и сестри? Да не би да бе в обтегнати отношения с някого от тях? Или още по-лошо — да е болен или мъртъв?

За човек, изиграл толкова важна роля в живота ѝ, Жаки не знаеше почти нищо лично за Малакай. Той ѝ обръщаше внимание и

следеше как върви работата ѝ като горд баща. Но като много други бащи, не споделяше почти нищо за личния си живот.

Малакай бръкна в джоба на самото си, извади колода карти за игра и започна да ги разбърква. Пляскането на картончетата бе познато на Жаки и я подразни.

— Не съм нервна — заяви тя.

Знаеше от личен опит, че когато работеше с млади пациенти, Малакай използваше трикове, за да ги успокои.

Той се засмя.

— Разбира се, скъпа. Просто навик. — Подаде ѝ колодата. — Хайде, направи ми това удоволствие.

Жаки си изтегли карта и забеляза изящните цветни лилии, изрисувани по гърба ѝ и позлатените ѝ ръбове. Малакай имаше голяма колекция от колоди, всички до една старинни.

— Прекрасни са.

— От двора на Мария Антоанета. Най-красивите карти в колекцията ми май са все от Франция.

Жаки потрепери. Тръпките изригнаха от сърцето ѝ и се плъзнаха до пръстите ѝ, при което космите по тила ѝ настръхнаха. Огледа се, за да види откъде бе дошло внезапното мразовито течение. Прозорците от двете страни на бюрото бяха отворени.

— Студено ли ти е? — попита той. Устните му се извиха в заинтригувана усмивка, сякаш знаеше как се чувства тя.

Жаки поклати глава.

— Сигурно е от вятъра.

— Разбира се — отвърна Малакай, но май не ѝ повярва. — Искаш ли да затворя прозорците?

— Няма нужда.

Тя погледна към малкия вътрешен двор. Черешите, киселицата и кучешкият дрян цъфтяха и наоколо се носеше приятният лек аромат на цветчетата им.

Домът им в Париж имаше много по-голям вътрешен двор, който с брат ѝ използваша като вълшебна площадка за игра. Готвачката садеше там подправки, а поколения парфюмеристи от рода им я бяха използвали като природна лаборатория за отглеждане на многобройни екзотични растения.

— Още ли не се интересуваш дали сред виденията ти има спомени от предишни животи? — попита Малакай, приведен леко напред, сякаш за да признае колко личен е въпросът.

— Не — отвърна му бързо. Дори леко хладно. По въпроса понякога ѝ се струваше, че той прекрачва границата. Надяваше се да не я притиска повече, не искаше да спори с него. Достатъчни ѝ бяха пререканията с Роби, който силно вярваше в прераждането. Тази тема изобщо не я вълнуваше.

— А ако намерим някоя от реликвите на спомените, няма ли да ти е любопитно да я пробваш?

— Уважавам работата ти — промълви Жаки след известно мълчание. — Наясно съм, че децата, които идват тук, страдат ужасно и ти им помагаш. Гордея се с теб. Не ти ли е достатъчно? Какво още искаш от мен?

— Да те изкуша ли с митологичната история на артефактите?

Жаки смяташе да възрази, но Малакай спомена единствената тема, на която не можеше да устои.

— Вярва се, че преди шест хиляди години в долината на река Инд мистици създали предмети за медитация, които помагали на хората да достигнат до състояние на дълбока релаксация, при което да се доберат до спомени от свои минали животи.

Гласът на Малакай я приспиваше, както някога, и тя се потопи в историята.

— Имало дванайсет такива реликви — дванайсет е мистично число, което се среща в различни религии и в природата. Дванайсет предмета, които привличат спомени през мембраната на времето. Мисля, а и други експерти са на същото мнение, че е напълно възможно две от въпросните реликви да са били открити през последните няколко години. Първата е делва със скъпоценни камъни, а втората — древна флейта, изработена от човешка кост. Зависи кой вестник ще отвориш и ще откриеш различни версии за съдбата на двата предмета, но мога да те уверя в едно: и двата са изгубени и засега няма как да ги изследваме. Възмутително.

— Как са се изгубили?

— Бюрокрация. Абсурдни протоколи. Злополуки. Съдба. Цял живот помагам на хората да си спомнят миналото, но в този случай няма да ровя в него. Миналото си е минало. Няма да губя повече

възможности, за да търся въпросните две реликви. — Малакай замълча за миг и я погледна изпитателно. Когато заговори отново, тонът му беше още по-сериозен. — През последните сто и петдесет години членове на нашия клуб са чували за реликвите, срещали са се с хора, които са ги виждали и дори са ги притежавали. — Малакай разпери ръце, сякаш искаше да прегърне цялата фондация. — Една от тях е парфюм. А историите, които съм чувал за него, са забележително сходни с легендата на рода ви, която ти ми разказа преди години.

— И смяташ, че това е сериозна синхроничност?

— Убеден съм, така е. Според теориите за прераждането от дълбока древност, просъществували през вековете и в различните култури, нищо не е случайно. На Изток съмнението в мигове, които изглежда са част от по-висш план, е толкова абсурдно, колкото и да поставяш под въпрос, че водата е мокра.

Жаки знаеше, че няма смисъл да спори. Беше го правила преди. Малакай започваше да изрежда гениите, вярвали в прераждането, като започне с Питагор и мине през Бенджамин Франклин, Хенри Форд и Карл Юнг.

— Ако откриеш аромат, който извиква спомени, той ще струва цяло състояние.

Досега Малакай не правеше впечатление на човек, който особено се интересува от пари. Затова Жаки се изненада, че сега заговори по въпроса. Но пък днешният разговор беше повдигнал един куп неочаквани въпроси.

Сякаш прочел мислите й, Малакай рече:

— За мен парите не са от значение. Ще ти ги дам всичките. Ще са предостатъчно, за да спасиш „Л’Етоал“. Аз искам само реликвата.

— За да помагаш на децата ли? — Жаки беше убедена, че не е само това, и искаше да разбере истинската причина.

— Разбира се — намръщи се той. — Съмняваш ли се? Та аз цял живот се опитвам да им помагам.

Жаки никога не го бе подозирала в непочтеност; никога не се бе съмнявала, че го водят само най-безкористни и морални мотиви. Защо днес имаше чувството, че Малакай не е искрен с нея?

Жаки вдигна флакона към светлината и върху белия маншет на Малакай се образува малка цветна дъга. Тя премести стъкленицата и дъгата подскочи върху стената.

— В писмата споменаваха ли се каква е формулата? Имаш ли представа на какво е базиран ароматът? — попита го тя.

— Писмата, които намерих, са част от кореспонденция между двама членове на клуба: единият е живял в Ню Йорк, а другият във Франция. Французинът пише за парфюмерист от Париж, който притежавал остатък от древно благоухание, което според него представлявало портал към минали животи, фондацията му отпуснала средства, за да създаде нов аромат, базиран на остатъците.

Жаки кимна.

— В онази епоха това е предизвикало много догадки и изисквало голяма доза късмет. Ако благоуханието наистина е било от Древен Египет, до деветнайсети век трябва сериозно да е изветряло. С времето есенциите отслабват. А и дотогава редица древни съставки са били изчезнали. Дори да са разполагали с уханието, би било невъзможно да определят всяка съставка и да я открият.

Малакай я зяпна.

— Какво? — попита Жаки.

— Не съм ти казвал, че благоуханието е египетско.

Някъде в сградата иззвъня телефон и се затвори врата. Жаки дотолкова беше погълната от разговора, че бе забравила за останалите хора в института. Поклати глава и се върна на фактите.

— Даже да имах желание да ти помогна, Малакай, кашата в това шишенце няма да свърши работа, та било и само като отправна точка. Това е смес от четири-пет обикновени есенции.

— Но те са отправна точка — настоя той. — Парфюмеристът се е водил по някаква формула, Жаки. Имам кутия с единайсет варианта на тази основа.

— Не знаех. Единайсет варианта. Защо само толкова? Колко странна бройка.

— В кутията има празно място за дванайсета стъкленица.

— Една от тях се е счупила ли?

— Или в нея е била реликвата и някой я е взел.

Тя поклати глава.

— Това е мит. Именно от теб научих, че митовите са колективните сънища на един народ. Малки истории, открити на фона на хилядите, разказвани през вековете, защото са докоснали сърцата на най-много хора заради моделите си в колективното

подсъзнание. Когато се предават от поколение на поколение, историите се променят, разрастват се, стават все по-чудати и вълшебни. Като сталактитите в пещера, които израстват от капка вода.

— Роби и Грифин ме предупредиха колко ще е трудно да те убедя. Аз обаче им казах, че грешат, понеже си по-широко скроена. Но явно съм сбъркал.

Жаки се облегна на ръкохватките на стола с гравирани лъвски глави. Прокара пръсти по релефа.

— Грифин ли? — Опита се да не издава вълнението си, все едно задава съвсем обикновен небрежен въпрос.

— Грифин Норт. Приятелят на брат ти. От начина, по който говори за теб, останах с впечатление, че се познавате.

Жаки се смути, когато чу името на Грифин при тези обстоятелства.

— Да, познаваме се. По-точно познавахме се. Отдавна не съм го виждала. Ти познаваш ли го?

— Роби ни запозна преди няколко месеца. Грифин искаше да използва архива ни за книгата, която пише. Роби дойде да го види преди около две седмици. Каква удивителна синхроничност, че Грифин показал на Роби кутията с флаконите. Аз отдавна бях забравил за тях.

— Не знаех, че Роби се е виждал с Грифин, докато беше в Ню Йорк.

На Жаки ѝ беше трудно да продължава с престорения разговор. Нима Грифин работеше в института?

Тук ли беше сега? Неговият телефон ли бе иззвънял? Той ли бе затворил вратата?

Случайно бе попаднала на първата му книга. Стоеше в книжарницата и прочете анотацията и биографичната бележка. Така разбра, че живее в Ню Йорк и в Египет, че работи на важни разкопки край Александрия, женен е и има дете. Фактите бяха достъпни за всички.

Цветът на стените в неговия кабинет, улицата, по която минаваше на път за къщи в края на деня, гледката от прозореца му, когато вдигнеше глава от книгите — това бяха подробности, които не ѝ бяха известни. Подразни се, че получава информация за него, без да я е искала. Същевременно завиждаше на Роби и Малакай. На стоята в тази сграда, която поемаше дъха му, и на стола, който докосваше тялото му.

Жаки беше наясно, че не бива да се наслаждава на сладката болка от спомените за него. Не бива да се чуди за каква ли жена се е оженил. Колко голям е синът или дъщеря му.

Грифин я бе наранил. Беше я изоставил. Хората, които те напуснеха веднъж — дори само един-единствен път, — не заслужаваха доверие.

— Съжалявам — каза тя и стана. Това нямаше нищо общо с факта, че Грифин работи тук. Дори самата мисъл за съществуването на аромат, който помага да си спомниш минали животи, е нелепа. Повтаряше го на Роби, откакто бяха деца. А дори да съществуваше, след толкова години Жаки нямаше намерение да си играе на парфюмерия.

Малакай също стана и заобиколи бюрото, за да я изпрати. Жаки не вярваше в богове, но се помоли силно да не се натъкне на Грифин.

— Нищичко ли от казаното не разпали любопитството ти? — попита Малакай.

Тя се засмя.

— Не мога да си позволя лукса да любопитствам.

— А какво ще кажеш, ако ти обещаю три милиона, за да върнеш дълга? Тогава ще приемеш ли?

— Предлагаш ли ми ги?

— Ще промениш ли решението си?

— Дори да разполагам със способностите, не мога да намеря необходимото време. Парите ми трябва сега. — Отчаянието в гласа ѝ бе толкова силно, колкото и отчаянието в очите ѝ.

— Ще ми обещаеш ли поне да си помислиш? Представи си какво би било, ако успееш да докажеш подобен мит.

— Аз съм вечният скептик. Ти ме наричаше така. А сега ме молиш да приема на доверие един блян.

— А ако грешиш, Жаки? Ами ако не е блян?

ДЕВЕТ

Париж, Франция

Понеделник, 23 май, 10:15 ч.

Грифин за първи път виждаше толкова скъпи кукли, или *pourées*, както ги наричаха французите, и знаеше, че жена му би възразила. Но Терез не беше тук. А и не устоя на мисълта как ще се зарадва дъщеря му, когато отвори кутията и види парижката красавица. Шестгодишната Елси имаше руси коси като на майка си и сиво-сини очи като неговите. Тя бе сериозно дете, което свиреше зашеметяващо добре на пиано. Вероятно имаше гениален талант, но с Терез бяха решили да не я подлагат на стреса, необходим да стане виртуозна пианистка. Самият той бе изгубил достатъчно от детството си, за да е наясно колко е важно да му се насладиш.

Затова сърцето му още повече се късаше за неговата дъщеричка. Тревожеше се как евентуалният развод ще ѝ се отрази. Естествено, нямаше как да я предпази от всичко, но не желаше да ѝ причинява душевни травми за цял живот. Ако с Терез се разделяха, нямаше да изостави Елси, както бе сторил баща му, но знаеше, че последиците няма да са кой знае колко различни.

На касата забеляза малка брошура — историята на магазина, написана на пет езика. „*Maison des Pourées*“ стоеше на този ъгъл повече от сто години. В Европа сякаш повече уважаваха ритуалите и институциите. Тук новото не се ценеше толкова, колкото у дома.

У дома.

Е, за малко да успее, каза си унило Грифин. Бе съумял да прехвърли мислите си върху преходната природа на Вселената, но те в крайна сметка пак се върнаха към дъщеря му.

Той не бе желал особено да става баща и не бяха нужни години психологическа терапия, за да разбере защо. Но освен опасенията, че ще повтори грешките на своя баща, и други неща тревожеха Грифин. Терез не искаше да се мести, а той прекарваше най-малко пет месеца годишно в Египет. Дългите му отсъствия всяваха напрежение в брака

му. Ако имаха и дете, щеше да стане още по-тежко. Терез обаче продължаваше да настоява и с времето спечели.

От първия си ден като родител Грифин се бе изненадал колко силни са чувствата му към Елси. Беше споделил с Терез, че се чувства така, сякаш ходи със сърце извън тялото си.

Продавачката излезе от стаичката в дъното с голяма кутия за подаръци.

— Готово, мосю Норт — каза тя и му подаде красиво опакования пакет.

Той поиска да му го изпратят в хотел „Монталамбер“ по-късно днес, след което измина трите пресечки до улица „Сен-Пере“, където сгушена между два антикварни магазина се намиреше парфюмерия „Л’Етоал“.

През лятото, което бе прекарал с Роби и Жаки във Франция, баба им го бе развличала с истории за рода още от времето преди революцията и за Жан-Луи, майстора на ръкавици, който започнал да изучава парфюмерия, за да ароматизира кожата, която продавал в същата тази сграда. Грифин отвори входната врата и се вслуша в дрънченето на изящната камбанка, оповестила присъствието му. Дали е камбанката, звънтяла и по времето на Жан-Луи?

Лусил, управителката, вдигна глава от списанието, което четеше, и го поздрави с добро утро. Тя се открояваше — удивително модерно облечена с черна туника, черни обувки на висок ток и черен шал — на фона на магазина от XVIII в. Стените бяха облицовани с матирани старинни огледала. Таванът също беше огледален. Ъглите бяха украсени с пухкави розови ангелчета и цветя в пастелни цветове, нарисувани в стил Фрагонар. Четирите малки бюра в стил Луи XIV, разпръснати из помещението, бяха оригинални, както и столовете със зелени кадифени седалки и шкафовете от палисандрово дърво със стъклени витрини, пълни със старинни пособия за приготвяне на парфюми. Големи бутилки с всеки от четирийсетте аромата на фирмата — фактисни бутилки ги бе нарекъл Роби — бяха подредени по огледалните лавици, а на видно място стояха знаковите ухания на фирмата. „Блан“, „Верте“, „Руж“ и „Ноар“ бяха създадени между 1919 и 1922 г. и все още бяха в първата десетка на най-предпочитаните парфюми в света заедно с класики като „Шанел № 5“, „Шалимар“ и „Мицуко“.

Лусил каза на Грифин, че Роби го очаква, и отвори един от огледалните панели на стената. Грифин влезе през замаскираната врата и тръгна с бърза крачка по тайния коридор от магазина до работилницата. Проходът беше тесен, тъмен и без всякакви украси. Изглеждаше гол, за разлика от двете помещения, които свързваше.

Спря и почука.

— *Entrer.*

Грифин отвори вратата.

От четири дни той работеше тук с Роби и продължаваше да се влюбува на построената преди векове работилница. Сякаш влизаше в калейдоскоп от светлина и аромати. Хиляди шишенца с искрящи течности във всевъзможни нюанси на жълто, кехлибарено и кафяво сияеха и проблясваха под лъчите на утринното слънце.

Отворената двукрила френска врата водеше до обраслия с тучна трева вътрешен двор. Прекрасна гледка, докато не се взреш внимателно и не забележиш, че боята по рамката на вратата се лющи, а пъстрите цветя и разлистените дръвчета отчаяно се нуждаят от грижите на градинар.

Роби седеше на бюрото си, четеше нещо на компютъра със сбърчено чело и потупваше нервно с крак.

— Какво има? — попита Грифин.

Дори изправен пред кризата, в която се намираше компанията, Роби бе запазил спокойствие и се бе заел с разрешаването на проблемите с хладнокръвие, което Грифин намираше за похвално, но и за почти невероятно. Сега за пръв път виждаше приятеля си наистина притеснен.

— Получих химичния анализ на керамичните парчета.

— Успяха ли да идентифицират някоя от съставките?

— Да. — Роби посочи към екрана. — Намерили са следи от най-малко шест есенции, попили в глината. От тях са идентифицирали само три, а точно тях вече ги бях разпознал.

— Защо не могат да установят кои са другите?

— Не съвпадат с химичните модели в базата им данни. С времето съставките вероятно са се увредили и вече са напълно неразпознаваеми. А може и между глината и восък да е имало метално покритие, което да се е смесило с есенциите и да е замърсило

пробата за анализ. Или пък просто въпросните съставки отдавна са изчезнали.

— По дяволите! — Също като Роби, Грифин се бе надявал резултатите да са различни.

Той си придърпа стол и седна от другата страна на масивното бюро, където се намираше временното му работно място, докато е в Париж.

Роби беше казал, че след 1780 г. всеки директор на компания „Л'Етоал“ е ръководил бизнеса именно от това бюро. Грифин остана впечатлен от дългата приемственост. Историята му носеше утеха. Каквото и да загубеше отделният човек през живота си, бе незначително, ако го погледнеш от разстоянието на времето. За Грифин беше важно да гледа на нещата в перспектива. На това разчиташе. Това го успокояваше, когато нищо друго не му носеше утеха.

— Не се тревожи — каза Роби и стана. Оптимистичната нотка в гласа му подсказваше, че настроението му се подобрява. — Независимо какво казва апаратът им за хроматографски анализ, ние ще разберем кои са съставките. — Той прекоси стаята и спря пред натюрморт с рози и ириси в порцеланова ваза, поставен в резбована рамка, отвори картината като врата на шкафче и зад нея се показва вграден в стената старомоден сейф. Роби завъртя шайбата на дясно, на ляво и пак на дясно.

Миналия петък, когато изпрати керамичните парчета в лабораторията, му бе обяснил, че апаратът за газова хроматография и масова спектрометрия по принцип се използва за установяване на наличието на наркотици, екологични изследвания и разследвания на бомбени експлозии. Парфюмерийните фирми употребяваха тази сложна апаратура, за да анализират ароматите на конкурентите. Само за няколко дни машината можеше да разгадае формулата на съперник на пазара, създавана с месеци.

Роби извади от сейфа бижутерска табла, обшита с черно кадифе, затвори металната вратичка, нагласи картината на мястото ѝ, бързо се върна до бюрото и постави таблата пред Грифин.

Като скъпоценни камъни, керамичните парченца бяха разположени внимателно, раздалечени едно от друго.

— Отговорът трябва да се крие в надписите, които още не си превел — заяви Роби.

— Възможно е.

Грифин отвори куфарчето си, извади тетрадка, очила и черна писалка. Имаше лаптоп и мобилен телефон с вградена камера, но на този етап от работата предпочиташе черното мастило върху белите страници на тетрадка, подвързана с черна кожа — модел, който си купуваше от години. Тъй като не бе имал възможност да заучи ежедневни ритуали от своя баща, си бе създал свои.

Двамата мъже разглеждаха внимателно емайлираните керамични парчета, които варираха по размер от тънки ивички до парчета с дължина три-четири сантиметра, украсени с рисунки в синьо и червено и черни йероглифи.

Откакто беше в Париж, Грифин бе успял да подреди повече от половината парчета и установи, че съдът със сигурност датира от времето на Птолемеите — между 323 и 30 г. пр.Хр. Бе превел двайсет и осем египетски думи, разказващи история, която не се споменаваше в нито една онлайн база данни. Имаше още библиотеки, в които да търси, но се съмняваше да намери конкретни цитати.

Историята разказваше за двама влюбени, погребани с керамични съдове с парфюм, които да отнесат в отвъдното. Щом двамата се преродели, ароматът щял да им помогне да се открият отново и така да се събират през вековете.

Докато задгробният живот бе неразривна част от египетската религия, то по въпроса за прережданията мненията се различаваха.

Името на фараон Аменемхет означаваше „онзи, който се ражда отново“, фараон Сенусерт бе „онзи, който ражда живот“. А по време на Деветнайсетата династия духовното име (или името Ка) на Сети било „повтарящият раждания“. Повечето специалисти по сравнителна религия бяха убедени, че тези названия се отнасят за душата, която се преражда в задгробния живот, а не отново на този свят.

Грифин знаеше, че някои пасажи от египетската Книга на мъртвите можеха да се преведат така, че да отговарят на теорията за прераждането, но не бе виждал твърди доказателства, че древните египтяни са очаквали да се родят отново като хора на земята. Лично той обаче беше убеден, че към края на последната велика династия е съществувала силна вяра в прераждането.

Първият владетел на Египет от династията на Птолемеите е с гръцки произход и през следващите триста години всички царе и

царици, включително Клеопатра, не само знаели родния си език, но и изучавали старогръцка култура и философия. Това доказваше, че са били запознати с учението на Питагор — виден поддръжник на идеята за прераждането.

По тази логика напълно беше възможно концепцията за повторно раждане на душата в ново тяло да е натрупала популярност. Керамичният съд пред тях може би е материално доказателство в подкрепа на тази хипотеза.

Грифин беше наясно, че ако намери подобно доказателство, теорията му ще привлече вниманието на научните среди. Но дали това внимание би било достатъчно да възстанови репутацията му?

Предишната година Грифин бе написал книга, която проследяваше текстове от Стария завет, които се позовават на египетската Книга на мъртвите. Творбата му бе предизвикала противоречиви реакции и се продаваше по-добре от сухите томове, които пишеха тъстът му, видният египтолог Томас Уудс, и много от неговите колеги. Грифин се радваше на успеха, докато издателят на Уудс не го обвини в плагиатство.

Едва след като бяха повдигнати обвиненията, Грифин забеляза, че списъкът с използвана литература от ръкописа не е включен в печатното издание. Нито редакторът, нито коректорът, нито Грифин бяха забелязали грешката. Неизвестно как при редактирането именно тази част неволно е изтрита.

Той предостави ръкописа и обвиненията бяха оттеглени, но вредата вече беше нанесена. И цялата история се превърна в ад. Вече веднъж го бяха обвинявали в плагиатство в колежа, което почти унищожи възможностите му да се дипломира и му коства жената, която обичаше.

Сега се налагаше да преживее всичко отново.

Вероятно щеше да го преживее по-леко, ако не беше съзрял съмнението в очите на жена си. Същото съмнение беше видял в очите на Жаки преди години.

Тогава каза на Терез, че иска да се разделят.

През остатъка от сутринта Грифин се мъчи да сглоби останалите парчета. Успя да намести още три и разглеждаше различните им значения в зависимост от околните символи, отхвърляше някои варианти, намираше друг възможен превод и така отново и отново.

Докато работеше, Грифин постепенно усети, че го обгръщат ухания, които се смесваха и сливаха в парфюми.

— Какво забъркваш? Замириса на древна гробница.

— Ще го приема за комплимент — отвърна Роби и посочи към десетината стъклени шишенца на тезгяха.

Всяко беше пълно донякъде с течност — всяка в различен нюанс на кехлибарено, от светложълто до наситен махагон. Слънчевата светлина, нахлуваща през вратата, пръскаше наоколо цветни искрици. Визуалният ефект беше също толкова интригуващ, колкото и смесицата от сладникави миризми.

— Опитвам да отделя есенциите и разредителите, за които знаем, че са се използвали в Древен Египет, и днес все още се намират. Искам да съм готов, когато установиш кои са останалите съставки...

— Ако установя — прекъсна го Грифин.

— Когато — поправи го натъртено Роби.

Ентусиазмът на Роби, както винаги, бе заразен.

Грифин си го спомни като тринайсетгодишно момче, как ровеше из древните руини в Лангедок, Южна Франция. Рано през онази гореща августовска сутрин разглеждаха останките на замък. Изведнъж Роби нададе вик и скочи. За частица от секундата момчето беше застинало във въздуха с протегнати ръце. На фона на слънцето силуетът му беше очертан, застинал в ликуваща поза. Беше намерил очукана сребърна закопчалка с гравирани гълъб и бе сигурен, че е катарска реликва. Така се бе развълнувал, че Грифин не се изненада, когато по-късно експерт потвърди произхода ѝ и я датира към началото на XIII век.

Малко преди един часа на обяд телефонът на Грифин иззвъня. Обаждаше се Малакай Самюълс. Грифин вдигна.

— Сестра ти е отказала — съобщи Грифин на Роби, след като затвори.

— Разочарован съм, но не и изненадан. Откакто майка ни почина, нищо не може да я накара да влезе в работилницата. Мислех, че древният мит за прераждането поне ще я изкуши.

— Малакай е страшно разочарован. Попита за химичния анализ. Отговорът ми не подобри настроението му. Все пак споделих докъде съм стигнал с превода и той вдигна офертата за парчетата.

Роби се направи, че не го е чул.

— Време е за кафе със сметана, какво ще кажеш?

— Роби? Малакай напълно сериозно иска да купи керамичните парчета. Няма ли поне да попиташ колко предлага?

— Не мога да ги продам.

— Поне чуй колко пари ще даде.

Роби се засмя.

— Защо? Комисиона ли ще получиш?

— Би трябвало да се обидя — отвърна Грифин рязко и добави: — Двеста и петдесет хиляди долара.

— Не мога да ги продам — повтори Роби и отвори вратата.

Изчезна за няколко минути и когато се върна, надникна над рамото на Грифин към загадката върху подноса.

— Тези символи могат да се интерпретират по толкова различни начини — въздъхна Грифин. — Мислиш, че си на прав път, но откриваш следващото парче от пъзела и изведнъж цялото значение се променя. Чуй това: „И тогава до края на времето неговата и нейната душа успяваха да се открият отново и отново...“

— Може ли да прочета всичко, което си превел до момента?

Грифин кимна и му подаде тетрадката. Роби четеше, а той стоеше на прага и съзерцаваше градината.

Опасан от петметрова каменна стена, къщата на Л'Етоал от едната страна и работилницата от другата, вътрешният двор не се виждаше от улицата. Проектиран през първото десетилетие на XVIII в., в малкия парк бяха засадени десетки древни дървета и египетски храсти, а измежду тях бяха подредени скулптури. В центъра имаше лабиринт от жив плет. В събота Роби бе разказал историята на парка, докато с Грифин вървяха по пътеките, настлани с лъскави черни и бели камъчета, към сърцето на лабиринта — малък оазис с каменна пейка, обградена от статуи на сфинксове и висок, автентичен обелиск от варовик.

На вратата се почука.

— *Entrer!* — провикна се Роби.

Лусил влезе с поднос в ръце.

Това се случва само в Париж, помисли си Грифин, докато управителката оставяше чашите пред тях. Закуската беше от съседното кафене, заедно с порцеланови чаши, стъклени чаши с вода, салфетки и лъжички, кроасани сутрин и сандвичи или сладкиши следобед.

Роби занесе кафето си на работния тезгях и седна. Парфюмерският орган беше конструиран по подобие на музикалния си съименник. Беше висок два и половина метра и широк метър и осемдесет, изработен от топола. Заемаше една четвърт от помещението. Трите стъпаловидно подредени дъски вместо клавиши съдържаха дълги редици малки стъкленици с различни есенции, над триста на брой.

— Какво знаеш за произхода на органа? — попита Грифин.

Роби прокара любящо пръсти по ръба на полицата.

— Не знам кой е майсторът, но според дядо ми е стар колкото работилницата.

— Значи е от преди френската революция?

Роби кимна и отпи от кафето.

— Векове наред парфюмеристите упражнявали занаята си в лаборатории като тази. — Той остави чашата, взе пластмасова пипета за еднократна употреба, отвори шишенце, изтегли част от жълтеникавата течност и капна няколко капки в чиста стъкленица. — Макар в съвременните лаборатории подобни органи вече да не се използват, на мен ми е по-удобно да работя с него. Парфюмите са свързани с миналото... със спомените... с мечтите. — Роби разпери ръце. — Всички поколения парфюмеристи от рода ми са използвали тези шишенца, седели са на същия стол.

— А сега най-младият Л'Етоал продължава традицията и кара ароматите да оживеят — добави Грифин.

— Традициите са важни, не си ли съгласен? Дават ни основа. И баща ми, без да съзнава, е изложил всичко това на риск.

Грифин кимна. Знаеше как се чувства приятелят му и постави ръка на рамото му.

— Обмисли предложението на Малакай. Въпреки резултатите от анализа, той ще ти плати три пъти повече от аукционната къща.

— Щедра сума, но дори да бе достатъчна да покрие дълга, сега, след като знам какво пише върху съда, бих искал да помисля. Решил съм вече какво да правя с парчетата.

— Какво?

— Щом довършиш превода, ще ги дам на Далай Лама.

— На Далай Лама? Полудя ли? Какво ще прави той с кутия глинени отломки?

— Много повече, отколкото Малакай, който ще ги изложи в някоя от витрините си. През последните два дни мисля единствено за това — още откакто започна да напредваш с превода. Ако някога наистина е съществувал парфюм, помагал на хората да си спомнят минали животи, значи е възможно да се създаде отново. Той ще е изключително вдъхновяваш за народа на Тибет и безценен за каузата им. Ще им помогне да привлекат още повече внимание към кризата, пред която са изправени.

— Това е просто надпис върху глинен съд, Роби. Не знаем дали изобщо е съществувал подобен аромат. В шишенцето може да е имало обикновен парфюм, а легендата да е древна версия на съвременните рекламни кампании.

— А защо вътре да не е имало аромат, извикващ спомени за предишни прераждания. Говориш като сестра ми. Защо кармата ми е да съм заобиколен от циници? — Той поклати глава. — Негово Светейшество пристига в Париж следващия уикенд. Опитвам да си уговоря среща с него чрез един лама, при когото се обучавах в будисткия център.

— И си твърдо решен просто да подариш съкровището? Нищо ли няма да те разубеди?

— Защо ти е да ме разубеждаваш? Тези парченца ще са от голяма полза за Негово Светейшество, отколкото за мен.

— А ако с тях би могъл да изплатиш дълговете на компанията?

— Офертата на Малакай би покрила малък процент от дължимото, а крайният срок на банката ще ни притиска. Единственият избор е да приема решението на сестра ми. Цялата сума ще бъде платена — щракна с пръсти — с едно падане на гилотината.

— Но глиненият съд има историческа стойност.

— И ти спокойно ще можеш да й направиш оценка. Разполагаш с още една седмица. Дотогава ще успееш да приключиш с превода и да го провериш.

— Не става въпрос за моята работа — възрази Грифин.

Наистина ли? За какво се тревожеше всъщност? Ами ако не успееш да довърши превода навреме? Беше направил снимки, разбира се, но не е същото. Когато докосваше и чувстваше предметите, се установяваше връзка, която не можеше да се замени от снимки.

— Тези парчета са притежание на семейството ти от векове. — Грифин нямаше да се предаде така лесно. — Едно е да си безкористен, но чак до степен на самоунищожение?

— А, грешиш, приятелю. Опитът да се направя на герой, е изключително егоистичен. Доказателство още колко много трябва да работя, за да постигна просветление.

Роби добави две капки ръждива течност към трите с кехлибарен цвят в стъклените.

— Не разбираш ли? Дори частично доказателство за съществуване на прераждането ще помогне на Далай Лама да запази тибетската култура и вярвания живи на фона на китайския атеизъм. Начинът на живот и културата на този народ е застрашена от изчезване. Дори се говори, че Негово Светейшество трябва да посочи свой наследник, вместо да се разчита на метода на прераждането. — Роби най-накрая разклати сместа. — Ела да помиришеш.

Грифин вдъхна.

— Кажете ми кое е първото място, което ти идва наум.

— Църква.

— Да, нещо подобно е. Това са тамян, смирна и есенции от няколко екзотични дървета. Най-старите ни известни съставки за благоухания. Повече от шест хиляди години древните жреци в Индия, после в Египет и Китай, са използвали тези елементи. Преди да започнат да прилагат благоуханията за козметични цели, са ги използвали в свещени ритуали. Вярвали, че душата се възнеса на небето при боговете чрез пушека.

— Още не сме намерили доказателства за прераждането, Роби — напомни Грифин. — Открихме само мит, разказан върху глинени съд.

— Да, засега това е всичко, но имаме още шест дни до пристигането на Далай Лама. Шест дни аз да си уредя среща с него, а ти да откриеш кои са неизвестните съставки... и може би да изживеем малко приключение, свързано с нашите минали животи.

ДЕСЕТ

Париж, Франция 14:12 ч.

Франсоа Лий стоеше във вестибюла на сградата и чакаше да му отворят, за да се качи. Ползата от това Валънтайн да наеме апартамент в този небостъргач, беше, че движението по улицата никога не стихваше дори в малките часове. Дори някой да наблюдаваше входа, нямаше да обърне внимание на трима мъже, които пристигат поотделно четирийсет минути един след друг.

Той потропваше с нокът по циферблата на ръчния си часовник. Мирисът на лук и чесън му напомни, че е гладен. Надяваше се тя да има някаква храна. Беше пропуснал обяда и сега червата му къркореха. Валънтайн трябваше да поддържа кухнята заредена с провизии, но често забравяше. Опитваше се, но ненавиждаше домакинските задължения и той не я винеше. Тя работеше за триадите почти от десет години и искаше да се издигне в йерархията, да поема повече отговорности, да излиза по-често на акции. Но беше жена, в организация, която по принцип не толерираше жените. Беше я предупредил, когато тя му заяви желанието си да се присъедини към тях. Валънтайн беше инат и бе убедена, че ще ги накара да се променят и тя ще е изключението.

— Виж колко много постигнах вече — казваше му през смях. — Не си и предполагал, че ще стигна толкова далеч, нали?

Да, в началото. А през онази мразовита февруарска нощ преди дванайсет години не му бе и минало през ум.

Франсоа бе приключил с изпълнението си в клуб „Джаз Хот“ в Китайския квартал в два часа сутринта. Когато си тръгна, улицата вече бе пуста. Или поне така си мислеше, докато не се препъна в тяло, сгушено под навеса на един вход.

Погледна надолу и видя кльощава китайка с дълга права черна коса. Въпреки студа, момичето не носеше палто, а само изцапана копринена рокля без ръкави в червено и оранжево и черни кожени ботуши с висок ток. Ръцете ѝ бяха голи, а белезите от спринцовка по

тях говореха красноречиво. Наведе се и погледна лицето ѝ. Посинели устни. Бледа сивкава кожа. Твърде бледа.

Разтърси я, но тя не реагира. На земята около нея не се виждаше никаква връхна дреха, нито чанта. Роклята ѝ нямаше джобове, в които да потърси документ за самоличност. Какво да прави? Беше късно и студено. Той бе уморен. Но момичето беше само и безпомощно. Подминеше ли го, вероятно нямаше да оцелее на улицата. Франсоа го вдигна и го отнесе до малката си кола. То беше още дете, а кожата му беше твърде студена.

В болницата една сестра и санитар пое момичето, сложиха го на носилка, попитаха го дали знае какво му е и когато той отвърна, че не знае, го откараха нанякъде.

След няколко минути сестрата на регистратурата седна до него и го засипа с въпроси. Имала ли е никакви заболявания? Изглежда, била взела свръхдоза наркотици. Наистина ли не знаел какви? Как се казвала? Той как се казва? Каква е връзката им?

Франсоа реши, че ако каже истината, няма да направи услуга нито на момичето, нито на себе си. Полицията нямаше да повярва, че просто не е могъл да го подмине и да го остави на студа. Щяха да заподозрат, че е наркопласьор. Или още по-лошо — че ѝ е сводник.

— Тя ми е племенница — рече той. — Брат ми ужасно се притесни. Живеят в Шербур. Тя избяга от къщи преди няколко дни и предполагам, е дошла да ме търси в клуба за помощ... но не е успяла да стигне.

— Как се казва? — попита го сестрата.

Франсоа не знаеше, затова ѝ измисли име — първото, което му хрумна, вдъхновено от последната песен, която изпълни същата вечер: „Моя Валънтайн“.

— Фамилия?

Даде своята фамилия.

През следващите осем часа седя в чакалнята и задрямваше на пресекулки, докато лекарите се бореха за живота на Валънтайн Дий.

По улиците имаше достатъчно проститутки, но той никога не бе изпитвал нуждата да се прави на светец и да спасява някоя от тях. Защо точно тази? Защо го бе грижа какво ще стане с нея?

Най-накрая му позволиха да я види на следващия ден следобед. Косата ѝ беше мокра, а жълтеникавата кожа — плувнала в пот. Тялото

й се тресеше от абстиненцията. Беше толкова слаба, че синята болнична нощница се диглеше като палатка около нея. Малко изгубено момиченце.

При вида на отчаянието в погледа й очите му се насълзиха.

Макар Валънтайн да не показва, че го е забелязала, сестрата му каза да остане.

— Правете й компания, покажете й, че някой е загрижен за нея.

Но той не я познаваше. С какво би й помогнал, като покаже, че го е грижа? И въпреки това стоя до леглото й, докато тя се гърчеше, повръщаше и стенеше. Стоя там и през целия следващ ден, когато тя преживяваше най-тежката фаза от абстиненцията.

След това редовно ходеше на свиждане на Валънтайн. Идваше всяка сутрин рано и тръгваше чак когато беше време да върви в клуба. Лекарят му съобщаваше какво е състоянието й веднъж дневно и изброяваше какви антидепресанти и успокоителни й дават.

— Възстановяването ще е бавно — предупреди го той.

Всеки път, когато Франсоа влезеше в стаята, Валънтайн извръщаше глава. Заговореше ли й, тя стисваше устни. Сестрата му обясни, че е типично за периода на очистване на организма и не бива да го приема лично.

Когато пристигна на петата сутрин, лекарят каза, че могат да я изпишат, ако той е готов да я прибере у дома.

Да я прибере у дома ли? Не бе помислил за това. Не можеше да я отведе в своя дом.

Влезе в стаята и я завари седнала на ръба на леглото, изкъпана и облечена. Болезнено слаба и с мрачно изражение на лицето. Не плачеше, но той забеляза следите от сълзи по бузите й.

— Няма да те изпишат, ако някой не те вземе — каза й Франсоа. — Има ли на кого да се обадим, за да те прибере?

Тя не отговори.

Роклята, с която бе облечена, когато я докара в болницата — туниката от червена и оранжева коприна с малки червени панделки на презрамките — изглеждаше опърпана на ярката болнична светлина. Ботушите й с износени подметки изглеждаха евтини.

— Имаш ли къде да отидеш?

Мълчание.

— Имаш ли сводник? С него ли живееш? Той ли ти даваше наркотици?

Тя продължи да мълчи, но на челото ѝ потрепна тънка синя вена.

— Ще те подслоня за известно време.

Тя сви рамене.

— Искаш ли да те подслоня?

Най-накрая тя го погледна. Яростта в очите ѝ го стресна.

— Искаш да ме изчукаш в замяна на подслон ли? Това ли искаш? — изсъска тя дрезгаво. — Повече никога няма да го правя. Никога. Ще намеря начин да се грижа за себе си, но съм дотук с тези работи.

— Не искам секс — засмя се Франсоа. — Скъпа, аз съм гей.

Момичето повдигна вежди.

— Каква е уловката тогава? Какво трябва да направя?

— Не е нужно да правиш нищо. Освен да спреш да се друсаш.

Подозрителното ѝ изражение бе заменено от изненада.

— Защо искаш да ми помогнеш? — гласът ѝ изведнъж прозвуча като на малко момиченце.

Той не отговори. Не знаеше какво да ѝ каже. В продължение на няколко секунди се гледаха мълчаливо. Валънтайн, седнала на крайчеца на леглото, краката ѝ дори не достигаха пода; Франсоа на стола с тапицерия от изкуствена кожа и напукани облегалки. От коридора долиташе глъчката на медицинския персонал, който сновеше напред-назад.

— Като дете бях много различен от брат си и сестра си — заговори Франсоа. — Никой не ме разбираше... освен кучето. По принцип то беше на всички, но на практика си бе мое. Дори спеше при мен. Преди да си легна, го извеждах да си свърши работата. То хукваше нанякъде, но аз винаги го чаках и то винаги се връщаше. Една нощ го търсих чак до сутринта. И след това отказах да отида на училище, за да продължа търсенето. Мислех си колко ли безпомощно и уязвимо се чувства. След като не го намерих и на следващия ден, започнах да се моля някой да го е прибрал. Не ме беше грижа дали са го откраднали. Искях само да не е някъде само... ранено...

Черните очи на Валънтайн потъмняха още повече.

Франсоа усети как вероятно ѝ е прозвучал разказът.

— Нали не те обидих? Искях просто да кажа, че се тревожех за него и...

— Ще дойда с теб.

Майката на Валънтайн била проститутка и наркоманка, чийто сутеньор видял потенциал в дъщеря ѝ. Не било трудно да закачи момичето на хероин и да го изкара на улицата да проституира.

Но на Валънтайн ѝ трябваше много време, за да започне да се доверява на Франсоа и да се убеди, че той не се ръководи от скрити мотиви.

Колкото и да опитваше, не успя да я накара да се отпусне през първите няколко седмици, докато тя не разбра, че Франсоа е джаз музикант. Освен това беше експерт по бойни изкуства и заемаше висок пост в китайската мафия.

Валънтайн го помоли да я обучи и се оказа схватлива ученичка. Страстта ѝ към изкуството на самозащитата растеше, колкото по-добра ставаше, и накрая се превърна в мания. Твърде дълго момичето се бе чувствало като жертва и се пристрасти към опиянението си от новооткритата независимост, както преди това към наркотиците.

След като овладя бойните техники, поиска да научи всичко за престъпната фамилия, към която се числеше Франсоа.

Той ѝ обясни, че да си член на триада, е благородно призвание. Още от 1000 г. пр.Хр. селяните си организирали тайни общества, за да се защитават от зли господари и лидери. Дори китайските монаси се посветили на борбата с несправедливостите, предизвикали формирането на триадите. С времето тези групировки участвали в свалянето на корумпирани императори и падането на нечестни политици.

За човек, който не бе преминал никакво ритуално или морално обучение, строгият конфуциански етичен кодекс, мистиката и натоварените със символизъм церемонии се харесаха на Валънтайн. Тя бе твърдо решена да стане пълноправен член на парижката триада, макар само шепа жени да достигаха до това ниво.

Досега Валънтайн никога не се бе чувствала част от семейство. Лоялността ѝ беше безгранична. По време на церемонията по приемането се бе заклела във вярност и бе изрецитирала трийсет и шест клетви по встъпване, датиращи отпреди двеста години, без гласът ѝ да трепне:

— Няма да издавам тайните на фамилията, нито на братя и сестри, нито на съпруг. Няма да издавам тайни срещу пари. Ако

престъпя клетвата си, нека умра от остри мечове.

Скоро Валънтайн се превърна в ценен член на екипа на Франсоа. Но напоследък започваше да се изнервя. За жените съществуваха твърде много ограничения. Парижкият клон на китайското черно общество имаше хиляди членове, но нито една жена с по-висок ранг от нея.

Франсоа отново погледна часовника си. Какво правеше Валънтайн? Да не би да бе разбрал погрешно часа? Той извади мобилния си телефон и пак прочете съобщението. „Тя ще те чака в два часа и петнайсет минути днес следобед. Носи пари в брой.“

Със съобщения в този дух се уговаряха срещи, но от съвсем друг тип. Ако случайно някой му откраднеше телефона или ако полицията имаше повод да го изиска, щяха да си помислят, че е мъж със сравнително активно либидо, който предпочита проститутки пред обременяващите традиционни връзки. Франсоа рядко си уговаряше повече от две срещи седмично.

Входната врата се отвори и през нея влезе млада жена. Русокоса, с бяла блуза с дълбоко деколте и тясна черна пола. Тя го погледна открито, взря се в черните му ботуши от крокодилска кожа, плъзна поглед нагоре към джинсите, черното кожено яке и спря поглед върху дланите му — Франсоа имаше изящни пръсти като на пианист, което често се харесваше на жените.

Блондинката отключи вратата тъкмо когато домофонът избръмча за Франсоа. Жената му се усмихна и му отвори вратата, подканяйки го да влезе. И двамата бяха тук с една и съща цел: щяха да правят секс за пари.

ЕДИНАЙСЕТ

16:43 ч.

— Изминаха поне десет минути, откакто за последно ме попита дали съм превел още някоя фраза — каза Грифин.

Работеха неуморно цял ден, като прекъснаха само за обяд в един часа. Роби проучваше парфюми от Древен Египет онлайн, а Грифин се опитваше да подреди останалите парчета от пъзела.

— Не искам да те дразня.

Грифин се засмя.

— А и предполагам, че когато преведеш нещо ново, ще ми кажеш.

— Преведох още нещо.

— Наистина ли? — Роби се спусна от другата страна на бюрото при Грифин.

— Нова фраза. Мисля, че точно нея търсиш. „И така през времето нейната и неговата душа винаги се откриваха, когато цъфнеше лотосът.“

Роби повтори последните думи:

— „Когато цъфнеше лотосът“. Лабораторният анализ не доказва наличие на екстракт от синя лилия, но това не означава, че една от съставките не е лотос. В многобройни текстове се посочва като особено популярен екстракт в древността.

Колкото повече Роби се вълнуваше, толкова по-силен ставаше акцентът му и на Грифин му бе трудно да разбере какво точно казва.

— Синята лилия ли имаш предвид?

— Да. Все още я използват. Цветето е известно още като син лотос и дори египетски лотос. — Роби взе лупата на Грифин и се взря през нея в мозайката от нащърбени парчета. — Щом тази съставка е посочена, вероятно са изредени и останалите. Виждаш ли? Ще успеем.

Роби отново беше тринайсетгодишното момче, скочило във въздуха.

— Може би. — Дори Грифин започваше да вярва.

Навън вятърът се усили и разтресе френските врати. Роби отиде да ги затвори. После се върна на бюрото и се наведе над керамичните парченца.

— Синя лилия, хmmm... да видим. — Пое си дълбоко въздух... издиша и пак вдиша. След което се усмихна. — Може и да си въобразявам, но мисля, че долавям мириса.

Грифин се наведе и вдъхна, но поклати глава.

— Единственото, което надушвам, откакто работя тук, е глина. Явно носът ми не е особено чувствителен.

— Нито пък моят. Аз го постигнах с упражнения. Жаки притежава вълшебната дарба. — Роби вдиша отново и този път остана приведен над парчетата за няколко секунди. Когато се изправи, потри чело.

— Какво има? — попита Грифин.

— Случи се онзи ден. Когато мириша тези парчета твърде дълго, ми се завива свят. Все едно всеки момент ще припадна.

— Знаеш, че синият лотос има халюциногенно действие, нали? Само дето не е възможно да е запазил силата си след толкова много време.

— Да, невъзможно е — отвърна Роби, но не твърде убедително. — Не знам за какво друго се е използвало това цвете, освен като съставка за парфюми. Разпространено ли е било?

— Да, растяло е в изобилие. Гравирали го в горния край на колони, среща се в стенописи в гробници, а има и документи, в които се споменава, че са го използвали и при ритуали и обреди. Не е обикновено растение. За египтяните е било свято. Символ на смъртта и прераждането. Според легендите Озирис се преродил като синя водна лилия.

Очите на Роби се разшириха.

— Да, поредното съвпадение — каза Грифин.

— Щом държиш да ги наричаш съвпадения.

— А как да ги наричам?

— Знаци. Удивителни, вдъхновяващи знаци.

С възрастта малко хора запазваха в себе си радостта и удивлението от детството си, а Роби бе един от тях. Това го отличаваше от останали. Грифин се зачуди дали и Жаки е запазила детското в себе си като своя брат.

— Разкажи ми какво знаеш за символиката на лотоса — помоли го Роби.

— Според древните легенди, на света царял мрак и хаос до утрото, в което синята лилия се издигнала от дълбините на реката. Когато цветът ѝ се разтворил, в центъра му седял млад бог. Божествената светлина, излъчваща се от него, озарила света, а сладкият му аромат изпълнил въздуха и прогонил тъмата. Египтяните вярвали, че цветето разцъфва отново всяка сутрин и прогонва хаоса, царувал през нощта.

— Откъдето идва и символичното му значение за прераждане. Как са използвали халюциногенните му свойства?

— Най-вече под формата на отвара. Според древна рецепта деветнайсет цвята се накисват във вино. След това виното се използва в религиозни ритуали и за развлечение на празненства. Лилиите се срещат и в доста сексуални сцени по стените на гробниците. Тялото на Тутанкамон било покрито с тях.

— А имаш ли представа какво точно е халюциногенното въздействие?

— Изпилият отварата изпада в състояние на еуфорично спокойствие. В колежа с приятели веднъж си забъркахме сместа.

Роби повдигна вежди.

— Стана ни любопитно. Пишеше за това във всевъзможни текстове. Цветето е толкова важно, че се споменава и в египетската Книга на мъртвите. — Грифин цитира по спомени: — „Аз съм космичната водна лилия, издигнала се сияеща от първичните черни води на Нун и майка ми е Нут, нощното небе. О, ти, който ме създаде, аз пристигнах, аз съм великият владетел на вчерашното, властта е в моята ръка.“

Навън в небето се скупчваха сиви облаци. Роби светна настолната лампа заради преждевременния сумрак и работилницата потъна в сенки.

— Как е възможно от нещо толкова древно да ме заболи глава, а апаратът в лабораторията да не го засече?

— Няма логика.

— На теб нищо ти няма, нали?

Грифин кимна.

— Нямам главоболие. А и не изпитвам никое друго от усещанията, които имах след отварата.

Внезапна светкавица освети за миг двора. Електрическият заряд прикова вниманието на двамата мъже и бе последван от втори.

— Какво, по дяволите...? Видя ли? — Грифин посочи към нещо в градината.

— Призракът ли? — попита Роби.

— Съмнявам се, че е призрак, но със сигурност там стоеше човек.

— Във вътрешния двор се влиза само през тази врата и от къщата. Видял си сянката на старото дърво от дясната страна на лабиринта. С Жаки го наричахме призрака. При определена светлина прилича на човек. — Роби отвори вратата под поривите на вятъра. — Ела, ще ти покажа.

Роби тъкмо стъпи навън, когато небето бе раздрано от нова светкавица и заваля проливен дъжд. На странната светлина изглеждаше като напръскан с течено сребро. Той бързо се прибра вътре, отръска капките и извади бутилка вино.

— Искаш ли да пийнем?

— Да.

Роби извади тапата.

— Понякога в тъмното си представяме неща, които всъщност не са там. Случва се дълбоката концентрация да им вдъхне живот.

— Да ги накара да се проявят ли?

Роби кимна и подаде на Грифин чаша от рубиненочервената течност.

— Има тибетски монаси, които могат да създават същества, наречени тулпа. Чувал ли си за тях?

— Да. Уж висшите монаси можели да обличат мисли във форма чрез медитация.

— Май не ти се вярва да е истина.

— Да, така е. А ти вярваш ли, че е възможно?

— Да.

— Защо ли не се изненадвам? — рече Грифин.

— В какво тогава вярваш, приятелю?

Грифин се засмя.

— В малко неща, опасявам се. Ако трябва да определя коя е моята религия, бих казал, че е историята.

— Историята не е система от вярвания. Сериозно ли говориш? Изучавал си един куп религии и не вярваш в нищо, така ли?

— Джоузеф Кембъл е казал... — Грифин спря. — Знаеш кой е Джоузеф Кембъл, нали?

— Разбира се, митологът. Жаки го цитира открай време.

Роби споменаваше сестра си за втори път през последния половин час. На Грифин му се искаше да попита за нея, но се въздържа. Каква ще е ползата да научи нещо за нея? Щеше само да събуди призраците от миналото.

— Нищо чудно, че Жаки го цитира. — Почувства се неловко дори само да изрече името ѝ на глас, да оформи звуците с уста. — Той е нещо като гуру за всеки, който изучава митология.

— Ти сигурно не одобряваш и фигурата на гуруто.

— Да речем, че съм скептично настроен и по този въпрос.

— Да речем, че е така. — Двамата се разсмяха. В следващия миг обаче Роби отново заговори сериозно. — По света има чудеса, приятелю. Но цинизмът ги прави невидими. Ти и сестра ми... проникнахте в света на магическото, но не отворихте душите си за него. Превърнахте го в нещо едноизмерно, което да изучавате и систематизирате.

Грифин бе гледал предаването на Жаки, но от образа на екрана не можеше да установи дали се е променила. Единственото, което виждаше, бе, че е прекрасна. Още беше прекрасна. Косата ѝ бе дълга, както винаги, и той се радваше, че не се е подстригала. Гъста, тъмна коса, спускаща се на вълни по лебедовата ѝ шия. Спомни си колко тежки бяха косите ѝ, усещането да вплете пръсти в тях и да я придърпа към себе си за целувка. Спомни си гъстите мигли, обрамчващи зелените ѝ очи, и страха, който понякога зърваше в тях. Поглед, от който го болеше и заради който ѝ обещавахе, че ще я пази. Но не бе изпълнил обещанието си, нали?

Грифин отпи от виното и погледна към мозайката от керамични парчета. Едно бе да обсъжда и анализира древното минало и съвсем друго да говори за своето минало.

— Та Кембъл е написал, че ако замениш думата „доброта“ с „бог“ във всяка история, мит, религиозен текст, проповед или научен

труд, ще получиш съвършената религия, според чиито учения да живееш. Ако трябва да избира нещо, в което да вярвам, то ще избира да се стремя към доброта.

Поредна светкавица освети небето, последвана от симфонична гръмотевица, от която стъклата задрънчаха. Дъждът забарабани по силно в стъклото на вратата. Лампите в работилницата примигнаха два пъти и угаснаха.

Роби запали няколко свещи и ги подреди из стаята. Пламъците изпращаха дълги, зловещи сенки да танцуват по стените.

— Свещите са ароматизирани с един от парфюмите ми. Харесва ли ти?

— Питаш човек с толкова безчувствен нос? — Грифин придърпа свещ близо до керамичните парченца и се взря в тях. Имаше още толкова много работа по тях. Изпита облекчение, когато избяга от проблемите в Ню Йорк, но нямаше как да остане тук завинаги. Трябваше да приключи с превода и да се връща у дома. Затвори тетрадката, свали очилата и разтри носа си. — Аз приключвам за днес. Не мога да свърша нищо на тази светлина. Ще се обадя в хотела да проверя дали имат ток. Ако имат, заповядай на вечеря. И ти не можеш да свършиш кой знае какво в тъмното.

— Токът ще дойде след малко — отвърна Роби. — Освен това след един час имам среща с онзи журналист. Радвам се, че ще ме интервюират за новата линия парфюми. Малко реклама в пресата ще ми помогне да намеря и други места, освен магазинчето, където да се продават.

В хотела нямаше ток и Грифин се разбра с Роби да дойде на другия ден, както обикновено около десет часа сутринта, взе чадър назаем и си тръгна.

Докато вървеше по улицата, си спомни, че куклата на Елси сигурно вече го чака в хотела. Как само щеше да се зарадва тя! В края на „Сен-Пере“ уличната лампа не работеше и му беше трудно да вижда в проливния дъжд. Взря се в тъмнината. Лампите не светеха. По шосето не минаваха коли. Грифин слезе от тротоара, а виното и мисълта как ще зарадва дъщеря си придадоха лекота на походката му. Нито чу, нито видя колата, която зави иззад ъгъла, докато не го блъсна.

ДВАНАЙСЕТ

Ню Йорк

Понеделник, 23 май, 14:00 ч.

Малакай искаше да побърза, но затичаше ли се, щеше да привлече прекалено много внимание. Ако валеше, например, щеше да има извинение. Но денят беше топъл и повечето хора в Сентрал Парк не бързаха за никъде: разхождаха кучета, бутаха детски колички или просто се любуваха на цъфналите ябълки и череши. Розовите и белите цветчета изпълваха въздуха с уханието си. Малакай едва ли щеше да го забележи, ако не беше Жаки Л'Етоал.

Допреди две седмици рядко се замисляше за аромати. Сега обаче не можеше да си ги изкара от ума.

Западно от Мандрата, Малакай влезе в Игралната зала. В сградата от червени и бели тухли беше по-хладно и той надуши плодов тютюн за лула, който впрочем не миришеше зле. Двама мъже играеха карти на първата маса отдясно. Вляво от тях седеше мускулист мъж на около трийсет и пет години, облечен с бежов панталон и синя риза. На масата му, освен шахматните фигурки, стояха незапалена лула и отворена книга. С приближаването зърна на страниците ѝ илюстрации на шахматни дъски.

— Най-накрая се зае да изучиш Безсмъртната тактика на Петров, а? — попита той.

Рийд Уинстън вдигна глава.

— Много творческа игра, прав си.

Почти привлекателен, той имаше квадратна челюст и изсечени черти, но очите му бяха твърде малки и когато се усмихнеше, се виждаха чак венците, а се усмихваше твърде често. Особено когато съобщаваше лоши новини.

— Може би една от най-креативните и вълнуващи партии, играни някога.

— Да наредя ли фигурите за нова игра?

— Не, нямам време. Забавих се в офиса, извинявай. Но имам време за кафе. Идваш ли?

Уинстън засъбира фигурите от слонова кост в кутията и Малакай продължи разговора за прочутата партия от 1844 г. между grosмайстор Александър Дмитриевич Петров и Ф. Александър Хофман. Още говореха за шах, когато излязоха от сградата. Чак навън Малакай подхвана темата, причина за тайната им среща.

Малакай проверяваше кабинета си за подслушвателни устройства всяка седмица, но не можеше да направи нищо по въпроса с насочените микрофони, използвани в миналото от ФБР срещу него и фондацията. През последните години няколко пъти разпитваха Малакай във връзка с кражби. Дори го бяха арестували. Официално никога не доказаха, че е участвал в престъпна дейност, но ФБР винаги го включваше в списъците си с основни заподозрени при престъпления с реликви на спомените. В момента нямаше признаци или очевидни причини Бюрото да го следи, но все пак предпочиташе да провежда някои разговори на открито.

— Какви връзки имаш в Париж? — попита Малакай.

— Добри.

Детенце се отскубна от ръката на майка си и внезапно изтича на пътя на двамата мъже. След секунди майка му го хвана и се извини.

Малакай ѝ се усмихна и ѝ каза, че няма защо да се извинява. Не отговори на Уинстън, преди жената да се отдалечи достатъчно.

— Бих предпочел да са отлични.

— Ще се постарая.

— Този път ще ми трябват някои гаранции.

Малакай не участваше лично в престъпни деяния, но през последните години се бе сблъсквал със закона на няколко пъти. Не беше единственият, който търсеше реликвите, и на няколко пъти се наложи да наема хора да му свършат мръсната работа. За съжаление в нито един от случаите не беше постигнал желания резултат.

— Станаха прекалено много злополуки, Уинстън. Пропуснахме твърде много отлични възможности. Ако и този път стане нещо, да знаеш, че повече няма да работим заедно.

— Разполагахме със страхотен екип...

Малакай постави ръка на рамото на по-младия мъж. За страничен наблюдател изглеждаха като баща и син или чичо и

племенник.

— Не искам да се оправдавам, а само ти давам съвет, нали?

— Да, добре — отвърна Уинстън, но този път без характерната си усмивка.

— Утре в колибката ти ще бъдат доставени снимки на обекта заедно с име и адрес.

— „Колибка“! Ха, ако видиш апартамента ми, няма да го наречеш колибка.

Бяха стигнали до висока три метра арка, отрупана с пълзящи глицинии. Колкото и да бяха красиви пъстрите витражи на прозорците, не можеха да се сравняват с живите цветя. Малакай вдигна глава към ниско надвисналите клонки и вдъхна аромата им. Все едно го вдъхваше за първи път. Наскоро прочете, че съществуват цветя, чийто аромат не може да се извлече чрез екстракт. Химиците възпроизвеждаха тези миризми синтетично и макар да се получаваха много близки до оригинала ухания, рядко успяваха да се мерят със сътвореното от природата. Щом се върнеше в кабинета си, щеше да се обади на Жаки да се поинтересува дали глициниите са сред тях.

— Помирисвал ли си някога глициния? — попита той.

— Хм, не, доколкото си спомням. — Уинстън го погледна объркано, но подуши въздуха. — Знаеш ли... — Вдиша отново. — Мисля, че този аромат ми е познат. Напомня ми за къщата на баба; явно голямата лозница, която растеше на верандата, ще да е била глициния.

— Миризмите стимулират спомените. Натъкваш се на ухание и си спомняш цял ден от детството си, при това толкова истински и ярко, все едно си го преживял едва преди няколко часа. — Малакай рядко се отклоняваше от темата на разговор. — В момента чета точно по този въпрос.

— Защото е свързан с онова, което търсиш ли?

— Да.

— А когато го намеря, да го взема ли?

— Не. За момента само наблюдаваме, без да пипаме.

Бившият агент на Интерпол повдигна вежди.

— Така ли искаш да организирам нещата?

— Да. Този път ще действаме по-бавно и по-внимателно. Не мога да си позволя друга издънка. А и хората, свързани с тази работа, са ми

приятели.

— Значи без никакви рискове?

Малакай кимна. Реликва, извикваща спомени, оцеляла до наши дни, можеше да се намира навсякъде. Беше напълно наясно. Както и ФБР. Предметите можеше да са скрити на очевидно място, да са заровени в руини, изложени в музей, антикварен магазин или прибрани в скрина на някоя баба. Търсенето им би отнело години и можеше да му струва цяло състояние. Не само в парично отношение, но и в животи. Никой не можеше да предположи още колко време би отнело. А Малакай искаше единствено една от реликвите: здрава и изправна. Толкова. Просто това беше, като да заяви, че иска „само“ да си свали звезда от небето.

Досега намирането на някоя от реликвите се бе оказало неосъществима мечта. Малакай не можеше да се откаже. Беше посветил живота си на изучаване на прераждането и имаше грандиозни планове да промени човешките представи за минали, настоящи и бъдещи животи. Искаше да подари на света надежда.

Но това не беше единственият му мотив. Нито пък причината да бърза толкова. Баща му все още е в изключително добро здраве за осемдесетгодишен човек, но колко години още щеше да запази бистрия си ум? Налагаше се Малакай възможно най-скоро да научи миналите си прераждания. Ако онова, което си мислеше, беше вярно, искаше да го тикне в лицето на стареца. Искаше да чуе реакцията на баща си и да се наслади на болката му, когато разбере какво е захвърлил така небрежно.

На три пъти почти се бе сдобивал с някой от предметите. И трите пъти му се изплъзваха. Не можеше да си позволи четвърти провал.

— Разходката продължи твърде дълго — рече той на Уинстън, — но преди да си тръгна, искам да подлъжеш агент Лушън Глас. Погрижи се да не ми обръща повече внимание, можеш ли? Ако забележа, че души около мен, ще трябва да преразгледам стратегията ни.

И без да си вземе довиждане или да покаже по някакъв начин на бившия агент, че си тръгва, Малакай се обърна и пое в посоката, от която беше дошъл. Спря само веднъж под арката с глициниите, за да вдъхне отново сладкия аромат на виолетовите цветчета.

ТРИНАЙСЕТ

Париж, Франция

Понеделник, 23 май, 20:30 ч.

Роби се изненада приятно, когато репортерът пристигна точно навреме въпреки дъжда.

— Шарл Фош — представи се той, без да забелязва, че от чадъра му се стича вода, която образува локвичка на паркета от XVIII в.

— Да, здравейте, аз съм Роби Л'Етоал. Заповядайте. Нека взема чадъра ви — той го грабна от ръцете на журналиста и го сложи на поставката до закачалката. — Желаете ли топла напитка? Кафе? Чай? — попита го, докато водеше мъжа на средна възраст по коридора от магазина към работилницата.

— Чаша чай ще ми дойде добре, благодаря.

— Впечатлен съм от куража ви. Каква буря се вихри само навън — отбеляза Роби, отвори вратата на работилницата и покани Фош да влезе.

— Вече бях излязъл. А и имам доста кратък срок. Надявам се да не съм осуетил никакви планове?

— Не, много се вълнувам от интереса на списанието към новата ми линия парфюми.

За последно бяха писали за него, когато се премести в Южна Франция. Новина си беше, че един Л'Етоал шесто поколение е отворил малка специализирана фирма за парфюми в Грас. Сега искаха да разберат как върви работата му.

— Заповядайте, седнете. — Роби посочи с жест на журналиста един от тапицираните столове в ъгъла. — Ще стопля вода за чая. — Включи електрическия чайник и напълни металната кошничка с голяма шепа ароматни чаени листенца.

— „Сюр ле Нил“. Смес от зелен чай, египетски подправки и цитруси. Интересувате ли се от видовете чай?

Фош поклати глава.

— Обикновено просто съм благодарен, че е топъл. Но това, което изброихте, звучи добре.

Чайникът запищя. Роби го изключи и с ритуална прецизност наля малко вода да затопли каната. Разклати я, за да се напоят всички листенца, и доля вода догоре. Постави каната върху поднос до две порцеланови чаши и ленени салфетки.

— Заповядайте — каза той и остави подноса на ниската масичка пред репортера.

— Какво ви вдъхнови за новите парфюми? — започна Фош интервюто без никакви уводни думи.

— Аз съм будист — отвърна Роби.

— И? — повдигна вежди репортерът.

— И вярата ми повлия сериозно върху новата линия. Използвах концепцията за ин и ян. Създадох двойки аромати, които да подчертават духовната и сетивната страна на човешката природа.

— Интересно. — Фош записа нещо в бележника.

Чисто нов, неизползван досега, забеляза Роби.

Чаят се бе запарил и Роби наля от горещата течност в чашите. Когато подаде на Фош едната, без да иска, докосна износеното кожено яке на репортера. Дрехата бе подгизнала. Защо не се беше съблякъл тогава?

— Сигурно искате да помиришете парфюмите. — Роби отиде до органа и взе малка бутилка с етикет „44“. Пръсна леко върху бяло картонче и го подаде на Фош, който го взе, поднесе го към носа си и вдиша дълбоко.

— Интересно — рече отново той.

Роби пръсна върху друго картонче от стъкленица „62“ и също му го подаде, а Фош го вдигна към носа си и вдъхна отново.

— И този е много интересен — заяви.

— Всички аромати са с интернационални имена, които не е нужно да се превеждат. Тези двата са половини от уханието, което кръстих „Късмет“. Могат да се използват поотделно или да се комбинират. — Роби пръсна върху трето картонче по малко и от двата и с изненада видя как журналистът за трети път не изчака алкохолът да се изпари, нито размахна картончето пред носа си, за да помирише парфюма във въздуха.

Защо престижно международно списание е изпратило толкова незаинтересован човек да го интервюира?

Третото картонче се изплъзна от пръстите на Фош и падна на пода.

Роби проследи с поглед как репортерът се наведе да вземе мострата. Носеше скъпи ботуши от крокодилска кожа, подгизнали от дъжда също като якето. Когато се изправи, якето му се набра под странен ъгъл на кръста. Той бързо го оправи.

„Какво ли крие“ — запита се Роби.

— Искате ли да ви демонстрирам как се приготвя нов аромат? Можете да опишете впечатленията си от мострите, докато смесвам съставките. Ще използвам шест древни есенции и чист спирт: бадем, хвойна... — Роби вдеше шишенцата едно по едно и капваше по няколко капки от всяко в стъкленица, като непрекъснато наблюдаваше с крайчеца на окото Фош.

„Репортер, специалист в областта на парфюмерията, седи в работилницата на «Л'Етоал» и не проявява никакъв интерес към комбинирането на съставките. Не записва нищо.“

Фош стана и тръгна да обикаля из работилницата, като оглеждаше предметите по масите и етажерките, все едно търсеше нещо. Един гост не би постъпил така. Дори и любопитен репортер.

Застанал пред работния си тезгях, Роби запали спиртната лампа.

— Трябва да нагрея две от есенциите заедно. — Докато говореше, наум правеше изчисления. Нужна е прецизност. Твърде малко — и изпаренията нямаше да са достатъчно силни, за да имат ефект; твърде много — и можеше да се окажат смъртоносни. Трябваше да е подготвен. Тук имаше нещо ужасно гнило.

Лампата гореше. Разтворът беше готов. Роби щеше да даде шанс на репортера да обясни какво всъщност търси тук. Ако отговорът е нелогичен, щеше да направи необходимото, за да се защити.

— Господин Фош?

— Да.

— Не ми задавате почти никакви въпроси.

— Заеи съм да си вода бележки.

— Наистина ли сте тук, за да ме интервюирате за новата линия? Или, може би, ви интересува друга история?

Напрегнатата усмивка на репортера почти успокои Роби.

— Да, всъщност ме интересува нещо друго.

— И какво е то?

— Носи се слух, че сте намерили египетска реликва.

— Откъде разбрахте?

— Един журналист никога не разкрива източниците си — Фош изглеждаше доволен, че се е сетил за клиширания отговор.

Грифин не би казал на никого. Роби се замисли. Как ли се е разчуло? Беше обсъдил с Ринпоче намеренията си да подари парчетата на Далай Лама, но монахът със сигурност не го е споделил с пресата. Кой друг? Ах, да: трябва да е била кураторката от „Кристис“, която помоли да направи оценка на парчетата. Значи за това била цялата работа. Интересът на репортера към новата му линия парфюми е само претекст да се срещнат и да получи ексклузивно интервю за египетската находка.

— Може ли да видя буркана? — попита Фош.

— Не, съжалявам. На парчета е, а още не им е направен опис. Трябваше да ми кажете честно коя история ви интересува. Разкарали сте се в тази дъждовна нощ напразно.

— Настоявам да си помислите. — Фош стисна зъби с едва сдържан гняв. Ръката му се плъзна към джоба.

На Роби не му трябваше друг знак.

— Не, няма нужда да се разстройвате. Щом е толкова важно за вас, ще ви ги покажа. — Роби се обърна с гръб към Фош и постави колбата над пламъка. В отражението на френските врати видя как мъжът, който определено не беше журналист, изважда пистолет.

— Побързай, Л'Етоал. Покажи ми проклетото гърне.

— Трябва да взема ключа за сейфа — размотаваше го Роби и се престори, че рови в малко чекмедже, запремества химикалки, кламери и пипети, докато течността в колбата не започна да пуши.

— А, намерих го! — възкликна той и рязко се обърна.

Мъжът, представил се като Фош, веднага се успокои, понеже очакваше да види ключа. Щом забеляза, че ръцете на Роби са празни, понечи да възрази, но думите му заседнаха в гърлото. Не можеше да си поеме въздух. Изпъшка. Сетне изпъшка отново.

ЧЕТИРИНАЙСЕТ

Ню Йорк

Вторник, 24 май, 4:00 ч.

Жаки работи до късно през нощта. Предпочиташе да не я безпокоят, както правеше често, когато монтира телевизионното си предаване. Преди да изгледа окончателния вариант, имаше нужда да прочисти съзнанието си, затова се облегна на перваза на прозореца и вдиша хладния въздух. Между сградите се виждаше река Хъдсън. Няколко минути тя наблюдава шлеп, докато не се скри зад някакъв склад.

„Минотавърът“ щеше да е най-добрият епизод, който е правила досега. Издирването на произхода на мита беше трудно, дори опасно. Изводите ѝ бяха противоречиви. Когато излъчеха епизода през есента, доказателствата, които с екипа ѝ бяха открили за зрънцето истина в основата на легендата, щяха сами по себе си да предизвикат сериозен дебат сред учени, митолози и археолози.

Според древната легенда цар Минос построил на остров Крит сложен лабиринт, в който да затвори отвратителното отроче от любовната афера на съпругата си с красив бял бик, дошъл от морето. Отрочето бил Минотавърът, с тяло на човек, но глава и опашка на бик — създание с чудовищен глад за човешко месо.

Минотавърът всявал такъв страх и разрушения, че повикали на Крит архитекта Дедал да построи сложен лабиринт, в който затворили звяра. На всеки девет години от Атина довеждали по седем младежи и седем девойки и ги вкарвали в лабиринта, за да го нахранят.

Жертвоприношенията били съкрушителни. Загубата на човешки животи оставяла неизличими рани и всявала страх.

Накрая Тезей, синът на цар Егей, заявил, че ще убие звяра и ще сложи край на този кървав цикъл. Той пожелал да заеме мястото на една от жертвите.

Когато Тезей пристигнал на острова, дъщерята на Минос, Ариадна, се влюбила в него и не можела да понесе мисълта той да

умре. Затова му дала меч и кълбо с червена вълнена нишка: да убие бика и да намери обратния път през лабиринта, а сетне да се ожени за нея.

Тезей се изправил срещу чудовището, нападнал го и го убил. След това отвел Ариадна със себе си в Атина.

Основава ли се легендата на истинска случка? Наистина ли някога е имало чудовище или полудял човек, затворен в лабиринт?

Археолозите отдавна са на мнение, че руините на двореца Кносос в днешен Ираклион в Гърция приличат на легендарния лабиринт. И макар да не са намерени конкретни доказателства в подкрепа на тази теория, градът печели от туристите, които искат лично да разгледат двореца и околността.

Все пак Жаки бе разбрала за кариера на около петдесет километра от село Гортуна, където екип археолози са разкопали четири километра тунели и пещери. Възможно ли е това да е лабиринтът на цар Минос? Жаки замина със снимачния екип за Гърция да разбере.

Заедно с археолозите в Гортуна изследваха преплетените проходи, които се виеха, пресичаха и сливаха. Докато снимаха в един задънен тунел, прожекторите на оператора осветиха бледите очертания на арка в масивна каменна стена.

Снимаха как археолозите разкопават наоколо и намират запечатан вход към скрита кухня. Операторът засне отвора и улови светлината, огряла за пръв път от хиляди години подобната на бижу пещера.

Стената беше покрита с рисунки на червени фигури върху черен фон, обрамчени от позлатени погребални венци. Тези удивително пресни изображения на групи мъже и жени покриваха всеки сантиметър от стените. Някои изглеждаха предварително планирани, други художникът беше сместил, където е останало място.

Жаки преброи по четиринайсет фигури в група. Седем мъже и седем жени. Винаги бяха по толкова.

В центъра на помещението имаше каменен олтар, дълъг два метра, висок един, богато украсен и гравирани с... нима в тях се виждаха очни кухни? Операторът освети церемониалната маса. И разкри ужасяващ и — поне за Жаки — удивителен факт.

Олтарът изобщо не беше изработен от камък, а от човешки кости. Стотици бедрени, пищялни, лакътни, ръцеви и тазови кости

внимателно бяха сглобени в правоъгълник.

Жаки беше сигурна, макар да не знаеше защо, че се намират в бърлогата на Минотавъра и анализите ще датират костите около 1300 г. пр.Хр. — епохата на митологичния бик.

Когато лабораторните резултати пристигнаха, само тя не се удиви да научи, че човешките останки и картините са приблизително от 1300 г. пр.Хр.

Сега Жаки потрепери при спомена за усещането, което изпита, докато разглеждаше документацията. Интуицията не я бе подвела.

Трябваше отново да се залавя за работа.

Тя прекоси просторния си бял кабинет, седна на бюрото и натисна бутона за възпроизвеждане. Първият кадър показваше входа на пещерата. Тя намали звука. Винаги гледаше монтирания материал веднъж без звук, за да се съсредоточи изцяло върху кадрите. Десет минути след началото на епизода телефонът ѝ иззвъня. Само брат ѝ можеше да я търси толкова рано. Ако по някаква причина Роби е въодушевен, бе напълно в състояние да забрави за часовата разлика.

— Непознат номер — съобщи механичният глас на телефона ѝ. Машината не разпознаваше обажданията от чужбина, значи беше Роби. И тя вдигна.

Прекъсваше работата ѝ, но обичаше да говори с него, дори накрая да подхванат поредния спор. Всъщност това скоро щеше да приключи. Бяха подготвили продажбата на двата парфюма. Роби само трябваше да подпише документите и компания „Л’Етоал“ щеше да изплати дълговете си. Дватама пак щяха да бъдат в добри отношения.

— Здравсти, Роби.

— *C’est Mademoiselle l’Etoile?*^[1] — попита мъжки глас. Очевидно не беше Роби.

— Да, кой се обажда?

Последва пукане по линията.

— Ало? — повтори гласът.

— Да, чувам ви. Кой се обажда?

— Инспектор Марше. Звъня ви от Париж. Извинете за безпокойството. Знам, че при вас е много рано.

— Какво се е случило, инспекторе?

— Кога за последно разговаряхте с брат си? — Настоятелният му тон мигновено я отърси от умората.

— С брат си ли? — Сърцето ѝ се сви. Когато полицаят се представи, си помисли, че се обажда във връзка с баща ѝ. — С Роби ли?

— Да, госпожице.

— Той беше тук преди две седмици и...

— Оттогава разговаряли ли сте с него? По телефона?

— Нещо случило ли му се е?

— Чували ли сте се с него оттогава?

— Да, разбира се.

— Кога за последно?

— Вчера сутринта ми изпрати имейл. Лусил не знае ли къде е? Тя е жената, която...

— Да, знам коя е. Значи след това не сте получавали вести от него?

— Не. За какво става въпрос? Не е ли в офиса? Понякога му щуква да замине на духовни сбирки извън града. Може да е...

Инспекторът отново я прекъсна.

— Не. Не е на духовна сбирка. И не си е у дома. Имал е няколко срещи тази сутрин, но не ги е отменил.

Жаки посегна към чантата си. Ако нещо се е случило с Роби, веднага трябваше да хване самолет и да се прибере у дома в Париж.

— Какво се е случило, инспекторе?

— Имаме причини да мислим, че брат ви е изчезнал, госпожице.

[1] Госпожица Л'Етоал — Б.пр. ↑

ПЕТНАЙСЕТ

Париж, Франция

Вторник, 24 май, 10:15 ч.

Закуската В „Ше Волтер“ се бе превърнала в неразделна част от ежедневието на Грифин. За обяд и вечеря ресторантът се пълнеше със заможни клиенти, но заради скромното меню за закуска сутрин тук се отбиваха само местни.

Може би заради катастрофата, с която на косъм се размина предишната вечер, сетивата на Грифин като че ли се бяха изострили. Усещаше колко наситен е вкусът на маслото в кроасана. Как домашният конфитюр мирише на току-що откъснати ягоди. И докато пиеше второто си кафе със сметана, се опита да не преживява отново наум случилото се. Продължаваше обаче да вижда как колата закачва уличната лампа и поднася. Чувахе гумите по мократа улица. Усещаше дъжда в очите си. Почти заслепен, беше скочил зад знак „Стоп“. Препъна се. Падна върху паветата. Одра дланите си. Скъса си панталона.

Грифин плати сметката и излезе. Вдиша аромата на утрото. Париж се будеше с елегантността, с която правеше и всичко останало, помисли си. Щеше му се да е възможно да отнесе това у дома със себе си.

Ето, пак мислеше за дома. Все нататък се завъртаха мислите му. И за миг не съумяваше да забрави, че в момента е като на почивка. В Ню Йорк го чакаха провали, с които трябваше да се изправи лице в лице, тъга, която трябваше да приеме. От начина, по който вероятността да се разведат вече се бе отразила на Терез — и как окончателната им раздяла щеше да повлияе на Елси, — му се късаше сърцето. Но защо да отлага? Накрая винаги разочароваше околните. Винаги. Защо сега да е различно?

Докато се разхождаше по брега на Сена и гледаше как наблизко преминава туристическо корабче, се опита да си внуши, че всичко ще

се оправи. Когато стигна до ъгъла на улица „Сен-Пере“, почти си бе повярвал. И тогава видя полицейските коли.

Какво ставаше тук?

— *La rue ici est ferme*^[1] — каза полицаят, когато Грифин стигна до барикадата.

— *Mais j'ai un rendez — vous avec Monsieur l'Etoile*^[2] — отвърна Грифин старателно наученото по френски в гимназията.

— С мосю Л'Етоал ли? — премина полицаят на английски. — За тази сутрин ли имахте уговорка?

— Да.

— Ще изчакате, нали? Ще повикам някого.

Полიცаят се върна и каза, че инспекторът иска да говори с него, и посочи на Грифин да влезе в магазина. Лусил вече беше пристигнала и седеше на една от старинните маси. Очите ѝ бяха зачервени, а в ръка стискаше смачкана носна кърпичка толкова силно, че кокалчетата ѝ бяха побелели.

— Какво има? — попита Грифин. — Какво се е случило?

— Магазинът не беше заключен, когато дойдох. — Лусил огледа бутика. — Но всичко май си беше на мястото. — Все едно възстановяваше действията си от по-рано, тя се обърна и огледа стъклените етажерки, отрупани с шишенца. — Помислих си, че мосю Л'Етоал е оставил вратата отключена заради мен и после са го повикали в работилницата. И преди се е случвало. Затова се заех с обичайните си задължения. Нямах никаква представа. Не ходя в работилницата. Никога. Мосю Л'Етоал винаги идва да ми пожелае добро утро в девет и половина, когато поръчвам кафе. Не влиза през входа обаче. — Посочи вратата към улицата. — Минава от къщата през работилницата.

Докато Лусил говореше, в магазина влизаха и излизаха мълчаливи и сериозни полицаи. Някои си говореха тихо или по телефона. Други правеха снимки, снемаха отпечатъци, събираха влакна в найлонови торбички.

— След като мосю Л'Етоал не се появи, седнах да го чакам. Не обичам да го безпокоя, макар той да твърди, че не му пречи. Толкова е съобразителен... — Лусил не успя да довърши изречението и затвори очи. — Потърсиха го по телефона, обаждане, което очакваше, и му позвъних по интеркома. Когато не отговори, отидох да почукам на

вратата на работилницата. Никога не влизам там, освен ако той не е вътре, но вчера ми беше казал, че въпросното обаждане е изключително важно. Затова почуках пак... не знам, може би не биваше да влизам... трябваше да оставя полицията... никога няма да забравя гледката.

— Моля те, Лусил, кажи ми какво се е случило с Роби.

Лусил поклати глава.

— Не знам. Нямаше го вътре. Не е и в къщата. Мобилният му телефон не е с него, на бюрото му е.

— Но всички тези полицаи... Не е възможно да са тук само защото е изчезнал.

— На пода... имаше мъж — тя говореше в отсечен ритъм, сякаш ѝ бе трудно да изрича по повече от две-три думи наведнъж. — Не знаех какво да правя. Изглеждаше зле. Докоснах го... — Пак замълча и потрепери. — Беше студен. Мъжът... той беше... дори не се наложи да проверя... Знаех, че е... мъртъв. — Лусил вече плачеше неудържимо.

Грифин придърпа стола си напред и прегърна жената, която познаваше съвсем бегло. Беше уплашена, сама и преживяваше наново кошмара, който със сигурност щеше да я преследва до края на живота ѝ.

— Значи ти си повикала полицията, така ли?

— Да. И те пристигнаха веднага. Но от господин Л'Етоал няма и следа.

— Ще го намерят, Лусил. Възможно ли е входната врата да не е била оставена отворена, а да е разбита? Нещо да е откраднато?

Преди тя да успее да отговори, ги прекъсна мъж. Синият костюм му беше напълно по мярка, а ризата му изглеждаше току-що изгладена. Черната му коса беше пригладена назад и носеше стилни очила с тънки рамки. На мястото на дясната му вежда имаше нацърбен белег, подобен на пукнатина в иначе изящно емайлиран керамичен съд.

— Аз съм инспектор Пиер Марше. Бих искал да ви задам няколко въпроса. — Когато говореше, областта около дясното му око оставаше неподвижна. Английският му беше почти съвършен.

— Разбира се.

— Бихте ли ни оставили за малко, мадмоазел Лусил?

— *Pas de problème* — отвърна тя и стана, а инспекторът седна на мястото ѝ.

Той извади от джоба си мъничък диктофон и го постави на масата.

— Нали не възразявате да запиша разговора? По-лесно ми е, отколкото да водя бележки.

Грифин кимна.

— По каква причина сте в Париж?

След като обясни каква е целта на престоя му, Марше го попита къде е отседнал.

— В хотел „Монталамбер“ на няколко пресечки оттук.

— Чудесен хотел. Разкажете ми какво правихте вчера.

— Работих тук цял ден върху керамичен съд, тръгнах си около седем часа и се прибрах в хотела.

— Значи сте си тръгнали, докато нямаше ток... по време на бурята?

Грифин забеляза удивлението на инспектора.

— Хотелът е само на няколко пресечки — повтори той.

Докато обясняваше, пред очите му отново изникна колата, която изскочи иззад ъгъла сякаш от нищото.

— Какво има, господин Норт?

Грифин му разказа.

— Но колата не ви е блъснала, нали?

— Не, разминахме се на косъм.

— Помните ли как изглеждаше автомобилът?

— Черна лека кола.

— Помните ли някакви други подробности? Регистрационен номер? Модел?

Грифин поклати глава.

— Не, валеше много силно и колата се движеше твърде бързо.

— Откакто сте в Париж, случвали ли са ви се други злополуки?

— Какви злополуки? Да ми се е разминавало на косъм ли?

— Да, както искате, така го наречете.

— Не, досега престоят ми протичаше напълно спокойно.

Марше се замисли за момент.

— Снощи, когато си тръгнахте, господин Л'Етоал не е излязъл с вас, така ли? Било е тъмно, нали? Тъй като нямаше ток.

— Да, но той запали свещи.

— Когато си тръгнахте, той прибра ли се в къщата?

— Не знам, оставих го в работилницата. Роби спомена, че има среща с някакъв журналист.

— Вие видяхте ли го?

— Не.

— Значи господин Л'Етоал е бил сам, когато сте си тръгнали?

— Да.

— На бюрото му намерихме бижутерска табла. Знаете ли нещо по въпроса?

— Да. В нея Роби държеше керамичните парчета, върху които работехме.

— Те бяха ли в нея, когато я видяхте за последно?

— Да, разбира се. Парчетата са от дълбока древност и са крехки. Опитвам се да ги подреда, за да прочетем легендата, изписана върху съда... но не ги вадя от таблата.

Инспекторът не сваляше очи от Грифин. Говореше със спокоен и любопитен тон. Без капчица обвинение. Грифин бе напълно наясно, че това е разпит и предстои нещо. Просто не знаеше какво.

— Ще се изненадате ли, ако ви кажа, че намерихме таблата празна?

Грифин се слиса.

— Как така празна?

— Сигурен ли сте, че господин Л'Етоал не ги е прибрал някъде другаде, след като сте приключили работа?

— Не, парчетата стоят на таблата, откакто работя с тях. Вечер ги прибира в сейфа в стената. Но не знам какво е направил снощи. Тръгнах си преди него.

— Значи, когато сте си тръгнали, господин Л'Етоал е бил сам. Когато ние дойдохме, четиринайсет часа по-късно, намерихме мъртъв човек на пода, празната табла на бюрото, а приятелят ви безследно изчезнал. Имате ли нещо против да претърсим хотелската ви стая?

— Нима мислите, че съм замесен? В такъв случай щях ли да се върна тук по собствено желание?

— Малко вероятно... Освен ако... — инспекторът замълча, сякаш обмисляше думите си. Лявото му око примигна, но дясното остана неподвижно. — Освен ако не сте се върнали именно за да не пораждате подозрения.

[1] Улицата е затворена (фр.). — Б.пр. [↑](#)

[2] Но аз имам среща с господин Л'Етоал (фр.). — Б.пр. [↑](#)

ШЕСТНАЙСЕТ

Нандзин, Китай

Вторник, 24 май, 20:00 ч.

Митничар с мрачно изражение извади чифт джинси от куфара на Дзи, разгъна ги и методично пребърка джобовете.

Дзи, който стоеше до Кали от другата страна на пластмасова преграда, извърна очи. Макар много добре да знаеше, че понякога на излизане от Китай правят изненадващи проверки и в багажа му няма контрабандни стоки, беше нервен. Защо бяха избрали именно него? Дали Чун не се бе досетил, че Дзи има скрити мотиви да замине, и не бе уведомил властите?

— След този пропускателен пункт ще трябва да се разделим — каза Кали и посочи към следващото място за проверка.

Дзи си помисли, че ръката ѝ прилича на цвете, полюшвано от вятъра.

— Ще си вземем довиждане и ти ще продължиш.

За негово облекчение бърборенето ѝ отклоняваше вниманието му от митничаря, който го притесняваше все повече с всяка следващата дреха, която вадеше от куфара.

— Друг път пътувал ли си толкова надалеч? — попита Кали.

— Не. Никога не съм излизал от Китай. — Дзи се изненада колко лесно му е понякога да лъже, дори човек, към когото е толкова привързан. — Миналата година ходих в Хъфей на церемонията за връчването на наградата „Лантин“ на професор Ву. Наградата се присъжда за постижения В областта на калиграфията. Най-престижната награда от този тип в цял Китай.

Митничарят извади от чантата сив пуловер и го разтърси. Дзи се опита да не гледа втренчено.

— Нямах предвид пътуване до град на два часа и половина с автобус — рече Кали. — Този път ще излезеш от Китай. Ще летиш със самолет. Ще видиш други държави. Ще ядеш непозната храна. — Очите ѝ блестяха.

— Трябваше да изберат и теб — каза Дзи. — Творбите ти са също толкова добри, колкото и на другите, които заминават. Дори по-добри от повечето.

— Но аз говоря твърде много. Почти подривен елемент съм — засмя се Кали. — Не ме е яд, задето не избрах мен. Съжалявам, че ти заминаваш зад граница, а аз не. Искам да видя картините, които ти ще видиш. — Въпреки преградата, тя сниши глас до тих шепот. — Искам да разговарям с хората, с които ще се срещнеш. Да им разкажа какво всъщност се случва тук.

— Знам.

Митничарят разви чифт черни чорапи и бръкна в тях.

— Аз ще им кажа.

В тъмнокафявите ѝ очи проблесна гняв.

— Не, няма да го направиш. Няма да поемеш този риск. Познавам те, ще действаш предпазливо. Моля те, Дзи, не бъди предпазлив. Трябва да разкажем на хората колко силна е цензурата тук. Как се опитват да ни контролират.

На Дзи му бяха необходими две години, преди да се довери на Кали достатъчно, за да ѝ признае, че има тайна. Когато най-накрая ѝ я сподели, то пак беше само наполовина. „Искам да стана будистки монах.“ Каза ѝ само толкова. Не знаеше как да изрече останалите думи, не знаеше как да изрази с цели изречения историята, стаена в сърцето му — че са го идентифицирали като лама, за годините в манастира, за пожара и отвличането.

Кали бе объркана от неговото желание да води подобен аскетичен живот и му се ядоса, когато той не успя да обясни защо е така важно да стане монах. Вместо това настояваше, че трябва да се присъедини към нея и приятелите ѝ, към младите радикали, които искаха да променят Китай, да стане част от новото поколение, което настояваше да отвори нови врати пред себе си.

Дзи желаше да поеме в друга посока, да се отдаде на съзерцателен живот в усамотение.

Кали не го разбираше, но с готовност се съгласи да му помогне. Благодарение на уменията ѝ да заобикаля ограниченията за ползване на интернет, тя изпращаше криптирани имейли до манастири в други части на света от негово име. Вярваше, че той моли за духовни

напътствия. Така и не заподозря какво всъщност казва Дзи в писмата си и какво се опитва да направи.

И така стигнаха до тук. Кали искаше да промени света, но Дзи беше този, който щеше да го направи.

Гнетеше го, че не може да й каже как имат еднакви цели и как пътуването е част от тях, но поне беше в състояние да я утеши.

— И ти ще получиш своя шанс следващата година — каза той. — Второкурсниците и без това винаги имат най-големи шансове. Следващата година ще е твоята.

Сега митничарят проверяваше обувките на Дзи. Първо лявата, после дясната. Дори вадеше стелките. По гърба на Дзи се стичаше пот. Дали не е тактика да го забавят, докато пристигне някой по-висшестоящ да го задържи? Не, те не действаха по този начин. Нямаше нужда да разиграват театър. Ако го подозираха, просто щяха да го арестуват. Нали?

— Трябва да запомниш подробно всичко, което видиш — Кали беше преминала към друга своя страст. Сега страдаше заради произведенията на изкуството. — Всички онези картини и скулптури.

Картините и скулптурите бяха без значение. Лондон не беше от значение. Нито Рим. Париж е мястото, което го интересуваше. Трябваше да отиде в Париж, независимо колко препятствия го чакаха по пътя до там. Именно в Париж щеше да направи политическото изявление, което да накара Кали да се гордее с него.

Стига да успее да излезе от Китай. Стига властите да не разкрият плана му. Стига да не предизвика неволно подозрения у студентите, вербувани от Министерството на държавната сигурност.

Правителството имаше шпиони навсякъде — обикновени граждани, които работеха, членуваха в организации и следваха, но бяха обучени да наблюдават околните и да докладват за подозрително поведение.

Дзи подозираше, че вербуваните студенти ще са особено бдителни. Всяка негова крачка щеше да се следи. Всичко, което правеше, щателно щеше да се записва. Не внимаваше ли, лесно можеше да се поддаде на параноята и притесненията.

Точно това беше целта на агентите. Гражданите да знаят, че ги следят, и да се страхуват. Граждани, лесни за контролиране.

Дзи с всички сили щеше да се старае да е спокоен. Щеше да повтаря мантрата си и непрекъснато да е концентриран върху онова, което предстоеше, върху това колко важна е мисията му.

Заподозряха ли властите, че „превъзпитанието“ не му е подействало, никога нямаше да получи друга възможност. Откриеха ли, че си спомня отвличането, смъртта на учителите си и най-вече, че знае истинската си самоличност на Панчен Лама, който ужасно се страхуваха да не се появи отнякъде, никога нямаше да успее да се върне при Далай Лама.

В програмата им бяха включени екскурзии до Рим, Лондон и Париж. Дзи не мислеше за великите музеи в тези градове. Позволяваше ли на мислите си да се зареят, те се насочваха към съвсем малък музей, разположен сред градина. Колкото и хора да имаше наоколо, колкото и шумна да бе галерията, това беше мястото, където всичко щеше да се промени. До края на живота си щеше да дели времето на събития преди и събития след посещението си.

Освен ако шпионите не забележеха и не го разкриеха. В такъв случай нямаше да стигне жив до Франция.

— Как ми се иска да можеше да ме вземеш в куфара си — рече унило Кали.

— И тогава къде ще си прибера дрехите?

— Ще си купиш нови от Лондон.

— И как ще те прекарам през митницата?

— О, я стига, на лондонската митница не проверяват багажа.

Сериозният ѝ тон го разсмя, а това на свой ред разсмя и нея.

— Значи се разбрахме? След като приключат с проверката на куфара ти, скачам в него.

Както стотици пъти досега, на Дзи отново му се прииска да му е отредена друга съдба. Съдба, която да му позволи да прегърне това момиче, да я люби, да се включи в каузата ѝ, да бъде удовлетворен от подобен живот. Но имаше кармичен дълг. Имаше път, който бе задължен да следва, независимо от цената.

— Господин Пин? — извика митничарят по микрофона. — Дайте ми билетите си.

Дзи ги пхна през процепа в преградата и мъжът започна да ги преглежда. Изтръпна, щом забеляза как служителят се намръщва. Кали го хвана за ръка.

СЕДЕМНАЙСЕТ

Париж, Франция

Сряда, 25 май, 7:30 ч.

Пътуването цяла нощ и тревогата я бяха изтощили. Жаки затвори очи, но и таксито, като самолета, не предразполагаше към сън. Колкото повече се приближаваше към града, толкова по-силно се тревожеше. Не се беше прибирала в Париж, откакто замина от града преди шестнайсет години. Баба ѝ живееше на юг, в Грас, както и всичките ѝ роднини във Франция. Лели, чичовци, братовчеди. Дори Роби се беше преместил там. Всички живееха на юг, с изключение на баща ѝ. А него тя не желаше да вижда. И преди да се разболее, и след това.

Роби.

Къде е Роби?

Още като деца в емоционално отношение двамата бяха пълни противоположности. Жаки откриваше меланхолия в неща, на които той истински се радваше. Но имаха и толкова много общо помежду си. Толкова много се обичаха. Въпреки разликата във възрастта бяха най-добри приятели. Жаки беше малка за годините си, а Роби по-зрял за своите. Оставени сами в къщата, двамата си създаваха въображаеми светове и си измисляха игри, с които да се занимават през дългите нерадостни периоди, в които баща им беше изцяло погълнат от работата, а майка им, нещастна, се затваряше в себе си.

Една от игрите, които си бяха измислили, нарекоха „Невъзможни парфюми“ и се вманиачиха по нея. Седнали пред детския парфюмеристки орган, който баща им им бе направил, те създаваха аромати, които да използват като думи. Имаха си цял речник от ухания — свой таен език с благоухания за смях, страх, щастие, гняв, глад и загуба.

През прозореца Жаки започна да вижда познати гледки. Шофьорът стигна до Шести арондисман и сърцето ѝ силно се разтуптя.

Завиха по улица „Сен-Пере“. Полицейска кола беше паркирана странно — наполовина качена на тротоара. Двама жандармеристи стояха пред входа на магазина. Жаки очакваше нещо подобно, но когато го видя на живо, кръвта ѝ се смрази.

Полицаите я очакваха, но първо един, а после и втори провериха паспорта ѝ. Най-накрая ѝ позволиха да отключи вратата на къщата със своя ключ. Не беше го използвала от шестнайсет години.

Жаки затаи дъх и прекрачи прага. Огледа се. Животът ѝ се бе променил изцяло от последния път, когато стоя тук, но къщата ѝ се струваше непроменена. Същите старинни огледала отразяваха лицето ѝ — уморено, с тъмни кръгове под очите. Посрещна я познатата смесица от класически ухания. Вдигна очи към тавана. Чаровните безгрижни купидончета ѝ се усмихваха. Тази сутрин веселите им изражения ѝ се сториха оскърбителни на фона на мрачната ситуация.

Стъпките ѝ отекнаха из магазина. Спря пред щанда. Прокара пръсти по стъкления плот. Тук баща ѝ продаваше парфюми. И неговият баща преди това, и така нататък чак до първия Л'Етоал, започнал бизнеса през 1770 г. Като всички ранни парфюмеристи, той бил майстор на ръкавици, който импрегнирал агнешката кожа с благовония, за да мирише по-приятно. Видял колко доволни са клиентите и започнал да предлага и други ароматизирани продукти: свещи, помади, сапуни, благовонни торбички, пудри, масла и кремове.

Роби обичаше старите истории. Знаеше през кои години е живял всеки от предците им и кои парфюми е създал.

Роби.

Отлагаше неизбежното, но нямаше как да избяга от него. Ако имаше някакви следи къде е той и какво му се е случило, нямаше да са в магазина. Колко глупаво от нейна страна да си мисли, че никога повече няма да ѝ се налага да влиза в работилницата. С трепереща ръка бутна огледалния панел зад щанда. Тайната врата се отвори. Пред нея се простираше коридорът — тъмен и негостоприемен. Пристъпи в бездната.

Масивната дървена врата в дъното беше затворена. Постави ръка на бравата, но не я натисна. Още не. Ако някога полудееше, помисли си, то това щеше да стане тук.

Пристъпи напред и я налегна странна тъга. С поглед търсеше следи от случилото се. Долови познато, призрачно ухание: подправки,

цветя, дървесина, дъжд, земя — милиони екстракти и есенции, съчетани в уникалния, характерен за помещението аромат. Понякога, когато се будеше от сънищата си с мокри от сълзи бузи, в ноздрите си усещаше точно тази миризма.

Жаки рядко плачеше, освен в онези сънища. Още като дете, щом усетеше паренето в очите, стисваше зъби и преглъщаше сълзите. В това отношение майка ѝ беше пълна противоположност. Жаки често я заварваше седнала на бюрото в кабинета си в кулата, с глава, сведена върху книгата, и сълзи, стичащи се по лицето.

— Моля те, не плачи — прошепваше Жаки.

При вида на Одри толкова тъжна, сърцето на момиченцето се свиваше. То протягаше ръка и избърсваше сълзите от лицето на майка си. Детето утешаваше майката. А трябваше да е обратното.

— Моля те, спри да плачеш.

— Не е лошо да се плаче, миличка. Не бива да се плашиш от чувствата.

Какъв противоречив съвет се оказа това. Даваше го жена, която накрая капитулира пред собствените си чувства. Стана тяхна жертва.

Изведнъж Жаки не можеше да си поеме въздух. Какофонията от миризми в работилницата беше още по-силна, отколкото помнеше.

От години не бе получавала пристъп и смяташе, че се е излекувала. Но сега за пръв път, откакто беше петнайсетгодишна, усети познатите тръпки да плъзват по ръцете ѝ. Болезнено студено настръхване. Миризмите наоколо станаха по-силни, светлината — по-слаба. Спуснаха се сенки. Мислите ѝ започваха да се реят.

Не. Не сега. Не сега.

В клиниката Малакай я бе научил как да използва вродената си дарба, за да контролира виденията. Тя наричаше тактиката „заповеди за уравновесеност“. Сега без проблем си спомни поредицата от инструкции:

Отвори прозореца. Отвори вратата. Подишай свеж въздух. Дишай бавно и съсредоточено. Не позволявай на мислите ти да се реят, като ангажираш съзнанието си с конкретна задача. Изброй ароматите, които усещаш.

Без да помни как е излязла от работилницата, Жаки се озова във вътрешния двор. Вдиша хладния утринен въздух. Трева. Рози. Люляк.

Зюмбюли. Почти се усмихна при вида на лилавите зюмбюли от двете страни на пътеката.

Продължаваше да диша дълбоко. Мина покрай подкастрените във формата на пирамиди чемшири и влезе в лабиринта.

Ето тук си беше у дома, скрита зад двестагодишните кипариси, преплели се в непревземаеми стени, по-високи от човешки бой, в сложната плетеница от проходи и задънени алеи. Който нямаше представа за пътя, неизбежно щеше да се изгуби. Но Жаки и брат ѝ познаваха маршрута наизуст. Или поне го знаеха като деца.

В центъра на лабиринта я чакаха двата каменни сфинкса. Веднъж на шега ги бяха кръстили Пен и Шоколад — на любимите си кроасани.

Между тях бе разположена каменна пейка. Пред пейката — каменен обелиск, покрит с йероглифи. Жаки седна в сянката му.

Никой от обитателите на къщата не обичаше да влиза в лабиринта и когато се криеха от ядосани родители или бавачки, тази зелена стая беше тяхното скривалище. Тук не можеше да я намери никой друг, освен Роби.

А тя не възразяваше, когато той идваше да ѝ прави компания.

Къде ли беше сега?

Жаки усети, че изпада в паника. Това нямаше да помогне с нищо. Трябваше да запази спокойствие, да се опита да намери отговора. Вдиша острия, чист мирис. Неохотно се съсредоточи и си припомни как изглеждаше работилницата. Всичко беше обърнато нагоре с краката. Дори да бяха останали следи от случилото се преди два дни, щеше ли да успее да ги забележи сред хаоса?

Роби ѝ разказа каква бъркотия е оставил баща им, но досега Жаки не осъзнаваше истинските ѝ мащаби. „Работилницата метафорично илюстрира положението на семейния бизнес — беше я предупредил брат ѝ. — И душевното състояние на татко.“

Беше ѝ казал, че през последните години Луи започнал да трупа всевъзможни вещи. Пазел всеки лист, сметка, писмо, бутилка и кутия. Нагледните доказателства преливаха от етажерките и шкафовете. Роби се бе оплакал, че с отварянето на някое чекмедже, отвътре се изсипвали нови проблеми.

— Мадмоазел Л'Етоал? — мъжкият глас бе приглушен от гъстия жив плет.

— Да — провикна се тя. — Лабиринтът е малък, но лесно ще се изгубите. Останете там, аз ще ви намеря.

След като се върна обратно през виещите се пътечки, Жаки завари елегантно облечен мъж на средна възраст да гледа намръщено лабиринта.

— Веднага разбрах, че ще се изгубя. — Протегна ѝ ръка. — Аз съм инспектор Пиер Марше.

В него имаше нещо странно познато; май разпозна частичка в лицето му.

— Срещали ли сме се преди? — попита тя.

— Да, много отдавна.

Жаки не можеше да си спомни.

— Съжалявам, но не...

— Работя в района от двайсет години.

Сега Жаки кимна, защото разбра неопределения му отговор.

— Значи сте били тук през онзи ден, така ли?

— Да, и разговарях с вас — отвърна той благо. — Бяхте толкова малка. Колко жалко, че точно вие я намерихте.

Одри се беше самоубила в работилницата на съпруга си. Очаквала той да я намери. Случи се през уикенда. Роби беше при баба им. Жаки гостуваше на приятелка в провинцията. Другото момиче обаче се бе разболяло, родителите му ги прибраха ден по-рано и докараха Жаки. Къщата беше празна. Жаки видя, че в работилницата свети, и отиде да провери дали баща ѝ е там.

Под органа се беше промъкнала бабата на Жаки. Именно тя откопчи ръцете на момичето от краката на мъртвата му майка. Издърпа главата му от застиналия ѝ скут. Жаки беше цялата мокра от сълзи и разлети тинктури от стотина счупени шишенца. От пръстите ѝ висяха кървави ленти плът. Гневни червени драскотини опасваха китките и ръцете ѝ като многобройни гривни.

Понеже Жаки беше открила трупа на майка си, инспекторът трябваше да ѝ зададе няколко въпроса и изминаха часове, преди да успее да изкопчи отговорите. Шокирана, изобщо не разбираше какво е видяла.

В работилницата с нея имало разярена тълпа. Именно онези хора счупили стъклата и разбили шишенцата. За да избяга от тях, Жаки се скрила под парфюмеристкия орган в краката на майка си. Страхувала

се, че натрапниците ще я намерят. Дали щели да я убият, както бяха убили майка ѝ? Защо искали да съборят работилницата? Защо били толкова мръсни? Защо носели толкова стари, парцаливи дрехи? Защо миришели толкова лошо? Дори бутилките с парфюми не замаскирали вонята им.

Не, не помнела колко време е стояла там. Не, не тя е направила бъркотията. Не, не е наясно кое е реално и кое въображаемо. Вече не знаела. А може би и повече никога нямало да разбере.

Марше извади пакет цигари.

— Имате ли нещо против да запаля, докато сме навън? — попита инспекторът.

Жаки беше отказала цигарите, но го помоли за една. Той разклати пакета към нея и тя взе цигарата, плъзнала се навън. Сложи я между устните си, а инспекторът драсна клечка кибрит и я поднесе към нея. Мирисът на тютюн и сира я разсея приятно.

Жаки се досети, че мълчанието на инспектора е почти извинение, признание, че съжалява, задето е станал свидетел на трагедията от детството ѝ.

Дори едно дръпване от цигарата ѝ дойде в повече. Жаки я хвърли на пътеката и я смачка с ток, при което забеляза символа ин-ян от черни и бели камъчета, който опасваше обелиска. Беше забравила за него, за цялото влияние на източните философии.

— Да се връщаме — каза тя и докато вървяха, разпита инспектора. — Открихте ли някакви следи, които да подсказват къде би могъл да е брат ми?

— Не.

— А кой е мъжът, когото сте намерили в работилницата?

— И с това срещаме трудности.

— Какво имате предвид?

— В бележника си брат ви е записал среща с Шарл Фош, репортер от списание „Международен журнал по парфюмерия“. И макар наистина човек с това име да работи за списанието, от пет дни той е в командировка в Италия.

— Значи нямате представа кой е мъжът, така ли?

— Точно така. Знаем само, че който и да е, няма криминално досие. Пръстовите му отпечатащи не са в базата данни на Интерпол.

Стигнаха до работилницата. Френските врати още стояха отворени.

— Инспекторе, у вас ли е бележникът на Роби?

— Да.

Марше подкани с жест Жаки първа да влезе. Той влезе след нея и затвори вратата. Жаки я отвори отново. Не искаше да усеща всичките биещи се миризми.

— Може ли да ми го дадете? — попита тя.

— Доказателство е.

— Препишете всичко, което поискате. Копирайте го, ако трябва, но искам бележника на... — замлъкна объркана. — Доказателство ли?

— Да.

— Роби е изчезнал. Мислех си, че го издирвате, защото е възможно да се намира в опасност.

— Да, и също, защото в момента е заподозрян.

— Не разбирам. По телефона ми съобщихте, че Шарл Фош, или който всъщност е, е умрял от естествена смърт. Казахте, че е получил астматичен пристъп.

— Така е. Получил е астматичен пристъп, предизвикан от нещо, което е вдишал.

— Не е възможно Роби да е виновен. Човекът е знаел, че идва в парфюмерийна работилница.

— Изглежда, брат ви е запалил токсично вещество и то е предизвикало реакцията.

— Брат ми е парфюмерист. Работи с най-различни токсични вещества. Не е възможно...

Марше сведе глава и почтително я изслуша, но думите му бяха в пълно противоречие с жеста.

— Не знаем нищо, мадмоазел. Разследването все още тече. Вие можете да ни помогнете. Погледнете към масата и ми кажете върху какъв парфюм е работил брат ви, та да се налага да пали бензилхлорид?

— Инспекторе, при Роби е дошъл човек, който се е представил с друга самоличност. Сега брат ми го няма и ако питате мен, е бил отвлечен. Как можете толкова прибързано да заключите, че е извършил убийство?

— Мадмоазел, не правя прибързани заключения. В никакъв случай. Просто разглеждам възможностите. Един човек е мъртъв. Друг е изчезнал. Изглежда, от работилницата липсват някои предмети. Не е ясно дали са били откраднати. Още не знаем нищо, но ви уверявам, възнамерявам да разреша случая.

ОСЕМНАЙСЕТ

Инспекторът си тръгна и Жаки седна на бюрото на брат си. Започна последователно да преглежда книгата му. Какво друго можеше да направи? Трябваше да разбере с какво се е занимавал Роби. С кого се е виждал. В какво се е забъркал. Полицаяте сигурно вече бяха прегледали вещите му, но навярно бе останала следа, която те нямаше как да забележат.

Брат й трябваше да е добре. Трябваше да е някъде наблизко.

Телефонът иззвъня. Жаки подскочи. Погледна го, сякаш беше звяр, готов да скочи. Нов звън. Телефонът имаше секретар, а Марше й бе казал, че екипът му следи всички обаждания. Нямаше нужда тя да вдига. Но ако се обаждаше Роби? Ами ако е ранен или е отседнал при приятел и сега се е почувствал достатъчно добре, за да се обади?

— *Bonjour?*

Мълчание.

— Роби?

Дишане. Тишина. Щракване. По дяволите! Не трябваше да споменава името му. Ами ако наистина беше той, ако наистина е в беда и се е обадил за помощ? Положително не желаше полицията да разбере. Сигурно е предположил, че подслушват телефона. След като беше изрекла името му, нямаше как да й отговори дори отчаяно да е искал.

Не, това беше налудничаво. Роби дори нямаше представа, че тя е в Париж. Който и да се бе обадил, е очаквал Роби да вдигне и чул нейния глас, се е смутил и затворил.

Жаки се взираше в телефона с надеждата пак да иззвъни. Искаше, който се бе обадил, да позвъни пак. Тишината се присмиваше на фантасмагориите, които се въртяха в главата й.

Жаки насочи вниманието си обратно към бюрото. Отвори най-горното чекмедже и запреглежда съдържанието му, когато внезапен порив на вятъра нахлу през отворената врата откъм градината. Навсякъде се разхвърчаха сметки, пликове за писма и бележки.

Затвори вратата и се зае да разчиства новата бъркотия. Някои от листовете бяха паднали между бутилките върху органа. Тя стоеше в срещуположния край на помещението и се взираше в старинната лаборатория. Още не беше готова да се приближи.

Като малка на двамата с брат ѝ им бе забранено да пипат органа. Ценните есенции, съхранявани в него, бяха твърде скъпи. И като всяко забранено нещо, ѝ се струваше най-интересното на света. Той бе магия. И изкушение.

Понякога просто сядаше в другия край на работилницата и гледаше как светлината играе по стъклените шишенца. Отраженията им танцуваха по стените и тавана — дори по ръцете ѝ, когато ги протегнеше напред. Мимолетно красиви. Докато не преминеше облак и органът не потънеше пак в сенки. Фантом в ъгъла. Чудовището на ароматите, излъчващо грозни и странни, красиви и мощни ухания.

Някои от маслата вече бяха толкова стари, че Жаки се съмняваше брат ѝ да ги е използвал. От някои сигурно е останала само утайка. Други бяха толкова редки, че когато свършеха, можеше да ги замени единствено със синтетични.

Производството на парфюми се променяше. Само талантът, нужен за създаването на наистина стойностни парфюми, си оставаше същият. За смесването на десетки индивидуални нотки в един наистина чувствен, паметен букет винаги щеше да е нужен магьосник на ароматите.

Преди повече от двеста години предците ѝ бяха седели тук и бяха забърквали еликсири от съставките в същите тези старинни шишенца, които сега стояха като стотици стъклени надгробни плочи в музей на алхимията и очакваха своя магьосник да ги съживи. Възможно ли бе Роби да е този магьосник?

Вече беше твърде възрастна да се страхува. Прекоси стаята и седна пред органа. Есенциите върху него не се различаваха от използваните от други парфюмеристи. Но в колкото и лаборатории да бе влизала, никоя не миришеше като тази работилница. Жаки вдъхна: парфюмът, който не бе усещала, откакто майка ѝ умря. Тя скръсти ръце върху дървената полица. Положи глава върху тях. Затвори очи.

Като малък Роби го бе нарекъл Парфюм на утехата. Като възрастен се опита да го пресъздаде. Тя му заяви, че е луд, защото ароматът изобщо не действа утешително. Мрачен и провокативен, за

нея това беше парфюм на отдавна отминали времена. На скръб. На копнеж. Може би дори на лудост.

Нищо чудно, че сега, когато седеше толкова близо до него, уханието беше значително по-наситено. Поразително. Опияняващо.

Изпълни я почти еуфорично замайване, от което ѝ се зави свят. Жаки се хвана за ръба на органа и се задържа, когато я връхлетя вълната. Със затворени очи видя да избухва оранжево-синя светлина, последвана от падането на мрачна тъмнина. Следваше свежо, блатисто, кипящо зелено.

Калейдоскопът от образи се завъртя и се напука, преди да успее да ги разграничи ясно. Всяка ухаеща нотка имаше цвят и Жаки наблюдава как се смесват. Стана свидетел на образуването на химичните връзки, които изпращаха обонятелни тръпки нагоре-надолу по гърба ѝ. Не беше само мирис или аромат. Беше много повече. Уханието беше лекарство за сънища. Лудешки полет с вълшебно килимче. Изведнъж се понесе над студени планини от облаци и океани от гори, избуяли и по-красиви от сън. Виждаше части от лица, очи, които ѝ говореха, устни, които я гледаха.

Образите започнаха да я заливат по-бързо, разбиваха се над нея, разливаха се като мозайка в краката ѝ. Тюркоаз и лапис лазули. Злато. Сребро. Ароматите ѝ шептяха. Подмамваха я. И тогава я обгърна влажен студ, затвори я в клетка от емоции: скръб, тъга, облекчение. Все още зашеметена, се стегна и накара процесията от образи в главата ѝ да се забави, за да успее да ги разгледа. Всички ѝ бяха непознати — места, които никога не бе виждала, където никога не бе ходила. Речен бряг, каменно заграждение, вътрешен двор с палми. Имаше и звуци. Птици. Толкова много птици. Някаква жена плачеше. Мъж ѝ шепнеше утешително на брега на реката. Откъслечни думи на някакъв език. Френски ли беше? Не. И милион миризми. Някои познати, други — чужди като езика, на който говореха мъжът и жената. Той имаше тъмна кожа и носеше препаска около кръста си. В първия момент Жаки не можеше да види жената.

Тогава осъзна, че тя е жената. Около бедрата ѝ имаше тънка ленена роба; на краката си носеше сандали, обсипани със скъпоценни камъни. Мъжът ѝ се струваше някак познат. Не лицето, а миризмата му. Екзотично ухание на подправки и кехлибар, който я обгръщаше и

привличаше. По-близо. Обгръщаше я топлина. Караше я да се чувства желана. Цяла. Най-накрая. Мястото ѝ е тук. С него.

В същия момент я скова страх. Мъчителен страх от неизбежна раздяла. Какво не е наред? Какво ставаше?

Жаки се опита да отвори очи, но не успя. В следващия миг отново се завъртя. Мъжът и жената бяха изчезнали. Реката беше изчезнала. Нямаше никакъв парфюм. Тъмното небе се разби на парченца стъкло.

Озова се на друго място.

Въздухът бе натежал от уханието на горящ тамян. Страхът изчезна. Тук, в църквата, с родителите и сестра си, се намираше в безопасност. В пълен покой.

ДЕВЕТНАЙСЕТ

Париж, Франция, 1789 г.

„Сен-Жермен-де-Пре“ с мозайките с медно и златно покритие и мраморни колони беше най-старата църква в Париж и единственото място, където Мари-Женвиев Моро се чувстваше винаги спокойна. Днес обаче не можеше да си намери място също като малката си сестричка, която си играеше с подгъва на роклята си, макар майка им два пъти да дръпна ръката на детето.

Преди стотици години на мястото, на което сега се издигаше църквата, е имало храм, посветен на египетската богиня Изиди. Това беше една от причините, поради които тя обичаше да идва тук. Не защото се чувстваше по-близо до Бог, а понеже беше по-близо до Жил. Щом свещеникът разлюля лъскавото сребърно кандило и тя вдиша наситения аромат на тамян, усети още по-ясно присъствието на любимия си.

Жил Л'Етоал бе заминал за Египет преди година. Баща му и братята му се вълнуваха, че най-малкият син е там да търси древни методи за правене на парфюми и материали, за които вероятно никога не бяха чували. Историята на Египет беше особено богата на тайни, свързани с парфюми: вечните методи за извличане на ароматни есенции от цветя и дървесина; процесът на изцеждане, накисване, мацериране и дестилация от земите, където голяма част от тези техники бяха възникнали. Ако египетските методи се окажеха подобри, то парфюмерия „Л'Етоал“ щеше да е с предимство пред конкурентите си. А през последното десетилетие на века в Париж те имаха много конкуренти.

Мари-Женвиев се притесняваше за Жил.

Не помнеше момент, в който да не го е познавала или обичала. Баща ѝ, кожар, снабдяваше Л'Етоал с кожи, от които той правеше изящни, ароматизирани ръкавици и ги продаваше в магазина си. Двете деца бяха неразделни от съвсем малки — като чифт ръкавици, казваше майка ѝ.

Никога не е имало съмнение, че двамата ще се оженят. Мари-Женвиев си мислеше, че това ще стане, когато навърши осемнайсет години. Жил бе решил първо да предприеме пътуването до Египет. Каза ѝ, че иска да види света отвъд улицата, на която е роден. От думите му я заболя, макар да знаеше, че не е целял да я засегне. Тя просто не можеше да си представи, че съществува нещо отвъд тази улица — и особено отвъд ръцете му, топлия му дъх и уханието на врата му, където меката кафява коса срещаше кожата, — за което да си заслужава да заминеш.

— Страх ме е — бе признала най-накрая шепнешком вечерта, преди Жил да потегли.

Той се засмя.

— От какво? Че ще срещна някоя екзотична египетска принцеса, която ще ме задържи там ли?

— Не...

— От какво тогава?

Мари-Женвиев не смяташе за необходимо да му споменава за кошмара, който сънуваше непрекъснато.

Жил беше дълбоко под земята в гробница, когато се изви пясъчна буря. Мъчително бавно вихрушката го обгърна, пясък влизаше в очите му, в устата му, пълнеше гърлото му и накрая го задуши.

— Какво има, Мари?

— Страх ме е, че няма да се върнеш.

— Но защо? Какво би ме задържало там, след като ти си тук и ме чакаш?

Жил тайно я целуна. Внимаваха. Тя беше умно момиче и се страхуваше да не забременее твърде рано. Не по религиозни причини, не защото е грях, а понеже все още не желаше да дели Жил с друго човешко същество.

Сега тя коленичи пред олтара, склочи длани, вдигна очи към Спасителя на Разпятието и зачака търпеливо свещеникът да ѝ даде тялото и кръвта Христови. Мари затвори очи и си представи, че пред нея гол стои не Иисус, а Жил. Представи си, че ще приеме тялото и кръвта на любимия си. И в този миг усети познатата истерия да се надига у нея.

Защо си представяше подобни богохулни неща?

Наистина тамянт винаги ѝ напомняше за Жил, но да си внушава, че свещеникът раздава нафора от плътта на Жил и златна чаша с кръвта му?

Отиде да се изповяда и се опита да признае ужасяващите си мисли, но не успя — срамуваше се да говори за тях. Вместо това разказа на свещеника за останалите си прегрешения.

— Толкова се тревожа за Жил, че съсипвам бродерията си, мама се ядосва и ми се кара, задето не може да я продаде, ако не е идеална.

— Вярвай в Дева Мария — отвърщаше напевно свещеникът през металната решетка. — И когато усетиш страх, се моли, Мари-Женвиев. Моли се от дъното на душата си.

Точно това правеше Мари-Женвиев, докато чакаше да вземе причастие. Зад нея енорияшите, вече приели нафората и виното, се връщаха по местата си, а тя чуваше стъпките им по каменния под, шумоленето на дрехите им и тихото шептене на молитви да изпълват църквата с познат звук: звук на вярата. Вяра, която толкова силно се стараяше да добие.

— *Mon Dieu, non, non, mon Dieu!*^[1] — проехтя викът на жена, дрезгав и пронизителен. Това не се случваше по време на служба.

Мари-Женвиев се извърна да види какво става и обърна гръб на приближаващия се свещеник.

Майката на Жил стоеше на пътеката до Жан-Луи Л'Етоал, който държеше съпругата си. Мари-Женвиев забеляза ужаса, изписан по лицето му. Неговото изражение казваше всичко, което писъкът на жена му бе загатнал. Бащата на Жил сякаш изведнъж се бе превърнал в някоя от каменните статуи в страничните параклиси.

До тях стоеше мърляв мъж с износени дрехи, който, изглежда, не беше спал и не се беше мил от дни. Той ли е донесъл лошата новина? Откъде? Откъде идваше? От кораб след седмици плаване? От Египет ли?

Мари-Женвиев се опита да изтича при тях, но майка ѝ я хвана.

— Не. Изчакай те да дойдат при нас.

Мари не я беше грижа за приличието. Отскубна се от ръката на майка си и се спусна към родителите на Жил тъкмо когато братята му се присъединиха към групичката.

Свещеникът прекъсна службата.

Всички в църквата бяха притихнали.

Всички наблюдаваха.

Като парцалена кукла, Жан-Луи Л'Етоал подаде жена си на най-големия си син и отиде при Мари-Женвиев. Хвана я за ръка с ледени длани и тя се дръпна назад. Докосването му ѝ каза всичко, което не искаше да чува. Може би, ако не чуеше самите думи, случилото се нямаше да е реално. Може би, ако не чуеше думите, щеше да продължи да чака Жил да се прибере, да продължи да е негова годеница, да живее със спомена за лицето му, за мириса му, за нежността му към нея, за това, как двамата бяха като чифт изящни френски ръкавици.

— Нашият Жил... — започна сломено Жан.

Мари-Женвиев усети краката си да се огъват.

[1] Боже мой, не, не, мили Боже! (фр.). — Б.пр. ↑

ДВАЙСЕТ

Париж, Франция

Сряда, 25 май, 10:00 ч.

— Мъртъв? — повтори Валънтайн, взряна в Уилям с невярващ поглед. Каза ѝ още нещо, но тя не го чу. — Франсоа не може да е мъртъв. — Както се случваше понякога, неволно беше преминала от френски на китайския диалект, на който бе разговаряла с майка си като дете.

— Мъртъв е — повтори Уилям. Сутринта беше топла, но той трепереше и се бе обгърнал с ръце. — Информаторът ми изпрати копие от полицейския доклад и от смъртния акт.

— Станала е грешка. Объркали са го с някой друг.

— В доклада има снимка, Валънтайн. Снимка на Франсоа от моргата...

Тя го прекъсна с крясък:

— Млъквай! Не е вярно!

Уилям протегна ръка към нея. Прегърна я. Положи глава на рамото ѝ. Тя усети сълзите му през тънката си тениска.

Задавена го отблъсна и изтича в тоалетната. Наведе се над гърнето. И повърна. След като приключи, се свлече на пода и легна на студените плочки.

Не бе възможно. Бе станала някаква грешка.

Уилям ѝ бе звъннал в полунощ, след като Франсоа не се прибра. Тя му каза да не се притеснява. Понякога при изпълнение на задачи се случваха непредвидени неща. Франсоа никога не се предаваше. Сигурно преследваше парфюмериста из Париж. В два часа през нощта Уилям пак се обади. После отново призори. Всеки път тя му казваше да се успокои. Да изчака.

Вторник бе най-дългият ден в живота ѝ. Колкото и пъти Уилям да се пречупваше, тя запазваше присъствие на духа.

— Знаеш правилата — казваше му, както я бе учил Франсоа. — Никакви догадки, докато не получим потвърждение.

Уилям влезе в тоалетната, без да почука. Помогна ѝ да стане. Намокри кърпа със студена вода. Избърса нежно лицето ѝ. Изстиска паста за зъби върху четката и ѝ я подаде.

— Така ще се почувстваш по-добре — рече той и излезе.

Когато Валънтайн се появи от банята, Уилям седеше на масата в трапезарията и се взираше в празна ваза. Валънтайн седна срещу него и придърпа към себе си пепелник и кутия цигари. Извади една, запали я и дръпна бавно и дълбоко.

— Каза, че причината е астматичен пристъп — рече тя. Уилям кимна.

— Щях да знам, ако Франсоа е страдал от астма. Щеше да ми каже. — Валънтайн сведе поглед към горящата цигара между пръстите си. — Пуших в негово присъствие.

— Ще направя чай — каза Уилям и стана.

— Чай ли?

Смехът ѝ прозвуча истерично в собствените ѝ уши. Франсоа също все правеше чай. Никога не го бе виждала без димяща чаша, особено в кризисни моменти. В толкова много култури в кризисни моменти се пиеше чай. Все едно топлината лекуваше. Кой ли е поставил началото на тази глупост: индийците, китайците, англичаните? Накиснатите във вода сухи листа не можеха да разрешат нито един проблем.

В кухнята Уилям се зае с ритуала. Всеки звук — течащата вода, отварянето на шкафа, тракането на порцелановите чаши върху кухненския плот — ѝ лазеше по нервите. Трябваше да се успокои, да използва някоя от техниките за медитация, на които я бе научил Франсоа, когато се зае с обучението ѝ.

— Защо ще ми позволява да пуша пред него? — провикна се тя. — Защо не ми е споменал, че има астма?

— Не искаше никой да знае.

— Дори и аз? Не вярвам.

Уилям дойде от кухнята с поднос в ръце и поклати глава. Стори ѝ се, че по устните му пробягва доволна усмивка. Уилям винаги бе изпитвал малко ревност от връзката ѝ с любовника му. Понякога тя дори се чудеше дали не се е присъединил към триадата единствено за да държи Франсоа под око. Уилям май не го беше грижа за каузата, за братството, за хилядолетната традиция. Тя и Франсоа бяха истинските

войници. Братя по оръжие. А сега Валънтайн оставаше сама, с неподходящия партньор.

— Искаше да изглежда неуязвим — отвърна Уилям.

— Той беше неуязвим — прошепна тя.

— Ще дойдеш ли с мен в болницата? — попита той тихо.

— Къде?

— В болницата. Не можем да оставим тялото му там. Трябва да му отдадем почит.

Валънтайн го изгледа, все едно беше полудял.

— Как така ще приберем тялото му? За какви ще се представим?
— Осъзна, че крещи, и вдигна извинително ръка.

— Ти положи клетва — каза Уилям.

От XIX в. насетне всички членове полагаха трийсет и шест клетви. Тя ги знаеше наизуст.

„Ще помагам на заветите си братя да погребват партньорите и братята си финансово и физически. Ако пристъпя този обет, нека ме застигне смърт от пет мълнии.“

Уилям беше прав: трябваше да му помогне.

— Но не сега — изрече тя. — Франсоа щеше да каже, че първо трябва да изпълним задачата.

Валънтайн стисна юмрук, за да не заплаче. Веднъж бе убила човек, като го удуши с голи ръце, докато Франсоа стоеше до нея и й даваше указания къде и как да натиска.

Опита се да призове духа му.

Какво да правя? Сега, след като ти си отиде, към кого да се обърна за съвет?

Франсоа й бе казвал какво се прави в такива случаи.

„Никой от нас не е по-важен от братството — повтаряше й той.
— Ако заловят или дори убият някого, останалата част от екипа продължава.“

Беше я накарал да наизусти процедурата за действие при такива ситуации, както беше наизустила клетвите си.

„Ако планът се провали, съставяш нов план. Не забравяй, че ако се наложи, можеш да продължиш без мен. Вече си готова за това. — Беше й се усмихнал гордо. — Готова си. Разбираш ли ме?“

Валънтайн угаси ядно цигарата. Отпи от силния черен чай, който Франсоа обичаше, а тя винаги бе намирала за твърде горчив.

— Трябва да се обадя на останалите от екипа — заяви жената. — Наложително е да се прегрупираме, да изпратим някого пред дома на Л'Етоал с подслушвателни устройства и да разберем какво става.

— Не е ли по-добре първо да се обадим в Пекин?

— Твърде късно е. Може да ни пратят някой нов да ни надзирава. Ще изпуснем момента. Наш дълг е ние да ръководим мисията.

— Значи се самоназначаваш за Тамяния господар^[1]? — попита Уилям, като имаше предвид друга от клетвите: „Да ме стигне смърт от пет мънии, ако се повиша без разрешение.“

— Не, разбира се, не. От Пекин да назначат официално на длъжността, когото решат. Ние трябва да довършим мисията на Франсоа.

Той я изгледа, сякаш не можеше да я познае.

— Нима си готова да се върнеш на работа? Нужно е първо да го оплачем, Валънтайн.

— Сега нямаме време за това. Далай Лама пристига в Париж в събота. Имаме четири дни да се погрижим египетските керамични парчета да не попаднат в него.

Валънтайн постави ръце върху раменете на Уилям и се взря в зачервените му очи.

— Обещавам, че след това ще го оплачем както трябва. Засега най-добрият начин да почетем паметта му, е да довършим мисията, за която той умря.

Тази поръчка тревожеше Франсоа от самото начало. Но не се бе притеснявал за себе си, а за Валънтайн.

„Едно е врагът да е неизвестен — бе я предупредил той само преди два дни. — Едно е жертвата да е непознат. Но това може да се окаже най-трудното изпитание, пред което си се изправяла някога. Ще трябва да си непоклатима душевно, Валънтайн.“

В живота ѝ имаше само двама мъже, важни за нея.

Франсоа Дий, спасил живота ѝ, единственият баща, когото бе познала.

И Роби Л'Етоал, отворил сърцето ѝ, единственият любовник, когото бе приела.

А сега, за да отмъсти за смъртта на единия, можеше да се наложи да убие другия.

[1] В йерархията на триадата отговаря за назначаването на нови членове. — Б.ред. ↑

ДВАЙСЕТ И ЕДНО

Жаки стисна ръба на парфюмеристкия орган и се опита да стане. Цялата трепереше. Стаята сияеше, сякаш шишенцата с парфюми светеха, все едно бяха живи. Тя направи колеблива крачка назад, после още една. Накрая се озова в другия край на помещението, с гръб към вратата, готова да избяга.

Органът отново беше просто работен тезгях.

Погледът ѝ се плъзна по неодушевените предмети, за да се увери, че нищо не помръдва, нищо не потрепва и всичко пак е нормално. Така се уверяваше, че се е върнала в собствената си кожа, ужасният пристъп е приключил.

Според часовника от оникс и алабастър бяха изминали не повече от пет-шест минути.

От години не бе усещала как познатият свят се изплъзва и не се бе озовавала — или поне някаква версия — жива и уплашена на друго място, в друго време. Но преживяното при пристъп на психоза не се забравяше. Този бе продължил по-дълго и беше изпълнен с повече детайли от получаваните като дете. В сравнение със сегашния, онези бяха като малки пукнатини. Този беше като зейнала дупка.

Жаки не можеше да си позволи нов такъв епизод. Не и сега. Не и когато Роби беше в неизвестност. Не и при всички полицаи наоколо. Не биваше да се повтаря. Дори когато е сама. Тя се свлече немощно на пода и заудря по него с юмруци.

Когато беше малка, халюцинациите бяха неясни и несвързани, а щом пристъпът приключеше, рядко помнеше подробности. Сега си спомняше абсолютно всичко. Нито един от образите не избледняваше. Още виждаше църквата, всеки детайл в нея, чуваше хората, усещаше мириса на тамян — съвсем ясно. Помнеше какво точно си мислеше тъжната жена, какво точно виждаше...

Я чакай малко! Тя имаше име. Любимият ѝ също.

Досега Жаки никога не бе имала видения за хора, чиито имена знаеше. В сегашната халюцинация беше видяла човек от рода Л'Етоал.

Силното тропане по вратата отекна из цялото ѝ тяло. Тя подскочи и се обърна рязко към вратата, все едно от другата страна я чакаше палач.

— Кой е? — провикна се тя.

Беше един от полицаите, оставен отпред да пази.

Отвори му.

— Инспекторът ме помоли да ви дам това.

Полицаят ѝ подаде черен бележник, подвързан с кожа. На корицата бяха изписани инициалите Р. Л. Е. И сърцето ѝ се сви. Посегна да го вземе и забеляза ръцете ѝ да треперят.

Промърмори: „Благодаря“.

— Добре ли сте? Имате ли нужда от нещо? Да повикам ли някого?

— Не — усмихна се Жаки. — Добре съм, благодаря ви.

След като полицаят си тръгна, Жаки отвори вратата към градината да влезе чист въздух и седна на бюрото. През следващите четирийсет и пет минути прелиства бележника на брат си, погълната от възможността да се разсее. Спря се на нещо, написано преди две седмици: годишнината от смъртта на майка им. Денят, в който Роби бе пристигнал в Ню Йорк. На гробището ѝ каза, че има среща, но не спомена с кого. Тя не го попита.

Но тук пишеше. Име, което изобщо не ѝ бе минало през ум. Защо брат ѝ се е срещал с Грифин Норт в Ню Йорк? Прелисти нататък. Още срещи с Грифин. Защо той е в Париж? Защо Грифин и Роби са се виждали всеки ден през последната седмица?

Заля я споменът за ухание.

Беше усетила мириса на Грифин Норт още преди да се запознае с него. Беше привлечена от уханието му още преди да узнае неговото име и да чуе гласа му. Бе стоял зад нея на един купон. За миг тя не се бе обърнала. Не се бе опитала да го види. Само бе вдъхвала уханието.

По-късно разбра, че одеколонът, който използва, е създаден през 30-те години на XX в. от американска парфюмерия, но е спрял от производство през 60-те години, преди още Грифин да се роди. Той бе единственият мъж, когото бе срещала, използвал този одеколон. Когато го попита как се е сдобил с него, ѝ отвърна, че го е намерил във вила край морето, където бил на почивка с баба си и дядо си. Това било единственото нещо, което собствениците оставили в банята.

„Единственото нещо, което съм откраднал през живота си“ — призна ѝ веднъж.

Грифин не се вълнуваше особено от аромати. Онова, което му хареса, беше загадъчната история. Защо това бе единственият забравен там предмет?

Според Жаки самият одеколон също таеше истории за разказване, само че въз основа на есенциите. Съставките му бяха стари като Библията: бергамот, лимон, мед, иланг-иланг, ветивер, цибетин и мускус. Богати цветни и животински нотки, които, съчетани заедно, създаваха конкретния аромат, който тя винаги свързваше с Грифин. С времето, което бяха прекарвали заедно. С удивление. С влюбване. С край на самотата. А по-късно и с гняв и скръб. Дълго след като бяха скъсали, тя продължаваше да търси с поглед по сергиите на пазарите и в eBay^[1] дори полупразни шишенца от одеколona. На дъното на шкафчето в банята си имаше осем бутилки от него. Макар и в затворена опаковка, макар и на тъмно, одеколонът се изпаряваше. Като мигове от живота. Времето заличава детайлите, нито една друга цивилизация не е създавала по-дълготрайни парфюми от египтяните. Смяташе се, че техните ухания дори стават по-хубави с времето.

Я чакай.

Египет?

Жената от халюцинацията ѝ също си мислеше за Египет.

Жаки се опита да си спомни защо.

Любимият ѝ беше загинал там.

Сега болката на непознатата жена отекна В съзнанието ѝ и се сля с нейната. Само че любимият на Жаки не беше загинал, а я бе изоставил. Но не беше ли и това един вид смърт?

Представата ѝ за любовта тогава беше невинна. Невинност, характерна само за първата ти връзка. Преди да разбереш как обратната страна на любовта е толкова груба, че и най-лекото докосване до нея раздира кожата ти, пуска кръв и причинява болка, която напълно те заслепява.

Жаки тъкмо бе завършила бакалавърската си степен в Калифорния. Грифин бе защитил докторат в Йейл и си извоюва правото да работи на престижен обект в Египет. Екипът археолози, финансиран от музея „Смитсониън“, използваше магнитни сензори, за да локализира и опише важни фараонски обекти около пристанището

на Александрия, Канопус и Ираклион. Грифин беше първият нов член, когото наемаха от година насам.

Преди да замине, двамата щяха да прекарат една седмица в Ню Йорк.

Беше топла лятна вечер и мракът вече хвърляше дълги сенки върху езерото. Намираха се толкова дълбоко във вътрешността на Сентрал Парк, че шумът от автомобилния трафик беше заменен от жуженето на насекоми и песните на птици. Докато пиеха студено бяло вино на гребната база, край тях лодки се плъзгаха по водата, а гребците лениво потапяха греблата почти, без да смущават лебедите и дивите патици. Пасторалната картина се допълваше от десетките пеперуди, които пърхаха над поляна с диви цветя вдясно от кея.

Жаки, чиято дипломна работа беше за символизма на пеперудите в митологията, се изненада да види толкова различни класове и разреди на насекоми в сърцето на Манхатън. Тя посочи една сребристосива *Celastrina ladon* — с окраска почти като седеф, и една пъстра *Battus Philenor*.

Грифин не реагира. Той пресуши чашата си на един дъх, извърна очи от Жаки и с глас, толкова тих, че ѝ се наложи да се приведе напред, за да го чуе, ѝ каза, че не очаква от нея да чака, докато се върне от Египет.

— Какво да чакам? — попита го озадачена.

— Мен.

Синята, изпъстрена с петна пеперуда беше невероятно близо и тя успя да преброи седем оранжеви точки на задните ѝ криле. Беше чела някъде как крилето са разположени така, че никога да не се докосват.

— Защо? — думите имаха вкус на картон в устата ѝ. Прозвучаха така, все едно ги изплюваше.

— Очакваш твърде много от мен, имаш твърде високо мнение за мен. Никога няма да успея да достигна представата, която си си изградила за мен.

Жаки чу думите. Разбра всяка от тях, но не можеше да осмисли значението им в изречението.

Грифин явно бе доловил объркването ѝ.

— Очакванията ти спрямо мен ми създават комплекс за малоценност. Наясно съм как все някога ще те разочаровам. Не искам да живея така — обясни ѝ сломено.

— За дисертацията ти ли става въпрос?

От месеци искаше да я прочете. Той все отлагаше да ѝ я даде. Казваше ѝ, че не иска да ѝ я показва, преди да е завършена. И Жаки бе проявила разбиране. Знаеше, че темата го затруднява, проучванията не вървяха добре, а крайният срок го притискаше. След като Грифин спря да се оплаква, тя предположи, че се е справил с проблемите.

И тогава, тази сутрин, докато той още спеше, а тя подреждаше хотелската стая, видя дисертацията да се подава от раницата му.

Отвори я на първата страница.

„Аз, Грифин Норт, декларирам, че «Гръцкото влияние върху изобразяването на пеперудите в египетското изкуство през периода на Птолемеите: От Хор до Ерос и Купидон» е плод на моя труд и...“

До нея една пеперуда пиеше нектар от лантана с розови и жълти венчелистчета. Проследи с поглед как до нея кацна друга пеперуда. Тази беше черна с червени жилки и бели точки по крилете. Не се сещаше как се казва. Изведнъж ѝ се стори, че е жизненоважно да си спомни.

„Аз, Грифин Норт, декларирам, че «Гръцкото влияние върху изобразяването на пеперудите в египетското изкуство през периода на Птолемеите: От Хор до Ерос и Купидон» е плод на моя труд и всички извори, които съм използвал, са посочени в списъка с използвана литература.“

Само че не беше вярно. Грифин беше взел цели параграфи — на няколко места и цели страници — от нейната дипломна работа, без да го опише в използваната литература.

Жаки се опита да не се разстройва. Неговата дисертация не копираше нейната. Тя беше писала за гръцкото влияние върху късния период на Египет. Но беше използвал всичките ѝ проучвания за

символизма на пеперудата в гръцката митология, за да свърже насекомото с Ерос и Купидон. Грифин беше приложил анализа ѝ в подкрепа на тезата си, че рисунките на пеперуди в гробниците от късния период се дължат на гръцкия произход на династията на Птолемиите.

Ако я беше помолил, с радост щеше да му даде дипломната си работа. Без да защити дисертацията си, нямаше да може да започне работа на разкопки. А неговата страст беше на обектите, не в академичните зали. Той желаше да е в пустинята, да усеща пясъка под ноктите си. Докторантурите бяха трудни за всички, но за Грифин процесът беше направо брутален. Ръководителят му знаеше, че Грифин отчаяно се нуждае от длъжността при него, защото по това време нямаше други свободни места за асистенти, и се възползва от младежа, като му стовари куп непосилни задължения.

Седнала на пода, Жаки бе прегледала цялата дисертация, като набързо беше хвърлила поглед на някои страници, а други прочиташе внимателно. Не я притесняваше онова, което бе направил, а фактът, че не ѝ беше казал.

Когато Грифин се събуди, тя го попита защо.

Той не ѝ даде почти никакво обяснение. Само я обвини, че е ровила в багажа му, без да го пита.

— Ако някой разбере, ще ти вземат дипломата. Ще те обвинят в плагиатство.

— Никой няма да разбере, освен ако ти не им кажеш. Ще го направиш ли? — кресна ѝ.

Изведнъж Жаки изпита усещането, че пред нея стои напълно непознат човек.

— Как можеш изобщо да ми задаваш подобен въпрос?

Грифин ядосан бе влязъл в банята, взе си душ, облече се и излезе, без да каже и дума. Остави я да се чувства гузна за нещо, за което нямаше вина. Жаки беше удивена от неговата манипулация. Досега никога не се е държал така с нея.

В четири часа ѝ се обади и я помоли да се срещнат на гребната база.

Жаки очакваше да се разкае и да ѝ се извини. И знаеше, че ще му прости. Но да скъса с нея, вместо да поговорят за постъпката му?

На следващата сутрин, щом стана, отиде на летището. Замина за дома на баба си в Южна Франция. Единственото безопасно място, за което се сети. През първата седмица всеки ден очакваше Грифин да ѝ се обади или да ѝ прати имейл. Всяка вечер си лягаше и плачеше, съсипана от мъка. Заспиваше само след като си казваше, че на следващия ден той ще я потърси. Със сигурност.

Всяка сутрин се събуждаше ядосана на себе си колко е слабохарактерна и желае мъж, който дори нямаше желание да се бори за нея. Ставаше от леглото твърдо решена, че ако Грифин се обади, няма да вдигне. Ако ѝ изпратеше имейл, щеше да го изтрие.

И после чакаше.

В края на август Жаки бе емоционално изцедена и се върна в Ню Йорк с разбито сърце.

След онова лято всеки път, когато трябваше да си напомни, че някога е допуснала ужасната грешка да се довери и да отвори сърцето си за някого, изпълняваше следния ритуал: изваждаше едно от шишенцата с одеколон от шкафчето в банята. Гасеше лампите, пускаше щорите. Сядаше на ръба на леглото. Задържаше дъха си, навлажняваше пръсти с ценната течност и ги прокарваше по ключицата си, по шията, по едната ръка, после по другата. Накрая вдигаше длани към лицето си и вдишваше, оставяше силата на аромата да я блъсне.

Мощният мускус я обгръщаше, подмамваше я да вярва, че още е с Грифин и отново е намерила душа, с която се чувства наистина свързана.

След това отваряше очи и оглеждаше спалнята с красивите завеси, гравюрите на старинни рози по стената и десетките шишенца парфюми „Л’Етоал“ на тоалетката. В огледалото виждаше отражението си, както и празното място на леглото до нея, където — но само за миг — си бе представила, че седи Грифин.

И тогава, понеже цялата процедура беше с цел наказание, за да не забравя никога колко глупаво е да вярваш в мечти, си позволяваше да си спомни и други неща. Първия им път заедно в спалнята в къщата на леля ѝ. Здравчът преминаваше в нощ. След като се любиха, той ѝ разказа за Платоновата теория за двете половини от едно същество.

— Ние сме тези половини... — беше подчертал той.

— *Âmes soeurs* — повтори тя израза на френски.

„Ти беше твърде уязвима, когато го срещна — каза ѝ баба ѝ в опит да я утеши. — Много се впечатляваше и не беше особено общителна. Твърде млада. Той ти влезе под кожата. Ще ти е трудно да го прежалиш, но ще успееш. Чуваш ли ме? След време ще успееш.“

И Жаки успя. Превърна Грифин в поука, която си бе извадила. Използваше го като карта на местност, в която не бива да пристъпва. Но колкото и щастлива да беше със следващите си партньори, дълбоката ѝ връзка с Грифин я преследваше.

А сега той е тук, в Париж. Защо? В бележника на Роби срещу името му имаше телефонен номер. Жаки се поколеба. Да му се обади след десет години? Да чуе отново гласа му? Какво значение имаше? Връзката им отдавна беше приключила. Беше се изпарила. Роби беше изчезнал. Това е грижата ѝ сега, а не миналото ѝ.

Набра номера.

— Ало?

Гласът му я вцепени. Зави ѝ се свят и тя отчаяно се опита да запази спокойствие, да каже нещо, да заглуши бученето в ушите си. Не беше говорила с Грифин от толкова години. Изведнъж си спомни как се взираше в гърба му, когато той си тръгна, след като скъса с нея.

— Грифин — каза тя, — обажда се Жаки.

В другия край на линията чу рязко поемане на дъх и остана доволна. Поне беше нещо.

[1] Уебсайт за онлайн търговия. — Б.ред. ↑

ДВАЙСЕТ И ДВЕ

Долината на Лоара

Франция 12:55 ч.

Вятърът беше отслабнал до лек бриз и колоездачите — две двойки от Лондон, които често пътуваха заедно — се наслаждаваха на обедната си почивка на брега на реката. През последните три дни, прекарани в разглеждане на дългото четирийсет километра устие, осяяно с островчета, обрамчено от мочурища, отговаряха напълно на обещанията на туристическата агенция. Тук беше истински рай за наблюдаване на птици, идеално място за риболов, а решаха ли да се разходят пеша, в старинните градове наоколо имаше в изобилие какво да се види и прави. Силви беше завършила френска история и ги забавляваше с анекдоти, винаги разкрасени с пикантни или страховити подробности. Съпругът ѝ Боб се шегуваше, че тя е като ходеща енциклопедия за тъмната страна на историята.

— По време на френската революция — разказваше им сега — тук през 1793 г. якобинците извоювали много важна победа, но областта е най-известна със стотиците републикански сватби.

— Защо имам чувството, че не става въпрос за нещо простичко като сватбата на Буш с Чейни? — попита Оливия.

Всички се засмяха и Силви продължи:

— Това е термин за якобински метод за екзекуции. Антирелигиозните революционери събличали мъже и жени, предимно свещеници и монахини, обръщали ги с гръб един към друг, завързвали китките им заедно, качвали ги в лодка и благославяли съюза им, като ги хвърляли в реката, където в крайна сметка те се удавяли.

Четиримата се взряха в буйните води, течащи на север, на път за морето.

— Неслучайно са нарекли якобинската диктатура „Царството на ужасите“. — Силви протегна ръка и потопи пръсти във водата, сякаш се пречистваше, след като е разказала тази история.

Слънчевите лъчи проблеснаха върху камък, който... тя се наведе още повече. Кредитна карта ли се подаваше от него? Силви протегна ръка. Не беше камък, а подгизнал портфейл.

— Какво намери? — попита Боб, когато тя застана до него.

— Някой сигурно много се е разтревожил — отвърна Силви и му показва портфейла.

— Когато се върнем в града, ще го оставим в полицията.

— И не само него — обади се Джон няколко метра по-надолу. — Вижте това. — Вдигна черна обувка.

— Не е задължително обувката да е свързана с портфейла — рече жена му Оливия. — Във всичко виждаш нещо подозрително.

Боб огледа портфейла.

— Обувката има ли етикет?

— Да. „Дж. М. Уестън“.

— Обзалагам се, че принадлежат на един и същ човек.

— Но всеки може да си купи обувки „Уестън“. Във Франция сме все пак — отбеляза Оливия.

Силви обясни аргументите си на съпруга си.

— Скъпи обувки, скъп портфейл. Изхвърлени на брега на Лоара само на няколко метра разстояние.

— В портфейла има ли документи? — попита Джон. — Под езика на обувката май има инициали. Колко богат трябва да си, че инициалите ти да са извезани на обувките ти?

— Достатъчно богат, за да живееш в един от най-скъпите квартали на Париж — отвърна Боб. — Инициалите Р. А. Е. ли са?

Джон повдигна вежди и огледа останалите.

— Значи е същият човек — каза той най-накрая. — Мисля, че трябва да повикаме полицията.

ДВАЙСЕТ И ТРИ

Париж, Франция 14:15 ч.

Жаки го видя да влиза през вратата на кафенето, преди той да я забележи. Безгрижната му походка си бе същата. Не беше забравила колко елегантно се движи въпреки височината си. Грифин бе стиснал сериозно устни, а сиво-сините му очи бяха с цвета на бурно море. Щом я видя, се усмихна — същата странна, доволна усмивка, дясното ъгълче на устата леко вирнато нагоре. Косата му беше леко прошарена, но още гъста и падаща на вълни върху челото. Той лекичко наклони глава наляво и едва забележимо повдигна вежди. Само с един поглед успя да ѝ покаже колко загрижен е за нея и тя си спомни какво е да си мисли, че са родени един за друг.

През последните няколко часа, докато си представяше мига на срещата им, и през ум не ѝ мина, че той ще я прегърне, преди дори да разменят и дума. Но той я придърпа към себе си, без колебание я притисна в обятията си.

Жаки вдиша аромата му. Невероятно, все същият.

— Съжалявам — каза той, когато я пусна. — Ще го намерим. Сигурен съм.

Двамата седнаха. Въпреки часовата разлика, шока от изчезването на Роби, непознатия мъж, когото полицията бе открила в работилницата, тя се ободри. Отсреща седеше Грифин и не сваляше очи от нея. Как е възможно все още да ѝ въздейства така? Все едно не беше изминала и секунда от последната им среща, докато всъщност бе отлетял цял един живот. Когато я напусна, тя беше толкова объркана и ядосана, че си пожела никога повече да не го вижда. А сега седеше срещу него и се нуждаеше от помощта му.

Сервитьорът дойде и си поръчаха кафе.

— Съжалявам — повтори Грифин.

— Защо се извиняваш? С какво би могъл да предотвратиш случилото се?

Той сви рамене.

— Вероятно с нищо, но се е случило малко след като съм си тръгнал от работилницата. — Не сваляше очи от нея.

— Откога си в Париж?

— От няколко дни. — Той постави длани върху масата.

Годините на работа сред камъни и пясък бяха оставили своя отпечатък и Жаки се зачуди какво ли би било усещането да прокара загрубелите си пръсти по кожата й.

— По работа ли?

— Горе-долу. Когато Роби разбра, че с жена ми сме разделени, ме помоли да му помогна с една задача.

— С Роби сте останали приятели? Никога не ми е споменавал за теб.

— Поддържахме връзка. Интересувам се какво става и с теб — усмихна й се отново, но леко тъжно.

— С какво му помагаше?

— Беше намерил нещо и искаше да разбере какво точно представлява.

— Престани с недомлъвките. Винаги пестиш подробностите. — Като си спомни как я дразнеше с тази си черта, Жаки почти се усмихна. В следващия миг тревогата се завърна. — С какво му помагаше?

— Не ти ли е казал?

Жаки си припомни последния път, когато видя Роби и разговора им в гробницата на майка им.

— Май се опита, но се скарахме.

— Той ми каза за срещата ви.

— Нима?

— От четвъртък насам прекарахме дванайсет-четиринайсет часа заедно. Доста си поговорихме.

— Тогава знаеш в какво положение е фирмата, нали?

Сервитьорът им донесе кафетата. Жаки отпи от своето твърде бързо и си изгори езика. Болката бе добре дошла, за да я разсее от ескалиращите емоции.

— Роби се надяваше находката да плати поне част от дълговете.

— За какво говориш? Каква находка? Не може ли просто да ми кажеш, за бога?

— Когато Роби наследи компанията в работилницата царял пълен хаос. Ходи ли вече там?

Жаки кимна.

— Каза, че изглеждала така, сякаш баща ви е започнал да търси паметта си и е преобърнал всичко, в опити да я намери. В една от купчините Роби открил кутийка с керамични парчета. Дал ги за оценка и резултатите показали, че са от Древен Египет. Тогава дойде да ме види в Ню Йорк и аз се съгласих да му помогна. Успях да установя, че парчетата са от кръгъл съд от времето на Птолемеите. Бил е пълен с лепкаво вещество като помада. По съда с йероглифи е описана историята на двама влюбени, които с помощта на парфюма си спомнят миналите си прераждания и откриват своята ка, своята... — Грифин използва египетската дума.

— Сродна душа — довърши Жаки, спомняйки си историята, която баща ѝ бе разказвал. За древната книга с формули и благоухания, намерена в Египет преди повече от двеста години. Изгубеното съкровище на рода Л'Етоал.

— Семейната ви легенда е истинска, Жаки. Роби намери доказателството.

— Доказателство за какво обаче? — Тя прокара пръст по гладкия, объл ръб на чашата. — Парчетата от счупен съд могат да бъдат фалшифицирани. През деветнайсети век търговията с подобни фалшификати е процъфтявала. А с такава история ще се продават повече парфюми. Не съществува аромат, който да предизвиква...

Млъкна, щом си спомни какво ѝ се случи преди малко в работилницата.

Според някои психолози дадени миризми могат да отключат пристъпи на психоза. Учените ѝ правиха тестове, но не засякоха нейна обонятелна реакция.

Грифин я погледна загрижено. Винаги е успявал да разчете израженията ѝ и да реагира удивително бързо на променящите ѝ се настроения и мисли. Жаки се изненада, че това не се е променило.

— Какво има, Жаки?

Една нощ, когато бяха заедно, с Грифин седяха на тъмно в леглото и си споделяха тайни. Той ѝ разказа за баща си. Тя — как е намерила майка си. И за пристъпите. Сега не желаше да обсъжда личните си проблеми. Не и след всичките тези години.

— Такава книга не съществува.

— Клеопатра е имала работилница за парфюми, Жаки. Тя съществува. Марк Антоний ѝ я е построил. Открили са я в пустинята в южния край на Мъртво море. На трийсет километра от Айн Геди. Открили са древни парфюми.

— Не съществува ухание на сродните души. Единствено измислици, защото парфюмите са именно магия и символи. Предците ми са измислили тази история, за да придадат на „Л’Етоал“ по-голямо очарование.

Очите на Грифин потъмняха. Жаки беше забравила, че когато светлината се променеше, губеха синия си нюанс и ставаха студени и непроницаеми като сива стомана.

— Не е измислица — изрече той твърдо. — Парчетата от керамичния съд са автентични. А химичният анализ на глината показва, че е импрегнирана с древни масла.

— В такъв случай Роби би трябвало да е могъл да възстанови парфюма и да докаже свойствата му. Разполага със същите масла и есенции като египтяните.

— Очевидно някои от съставките не могат да бъдат определени, Жаки. В лабораторията не са успели да ги изолират, а Роби не може да ги разбере какви са чрез мирисане. В надписа на съда има списък със съставките. Върху това работехме.

И докато Грифин ѝ обясняваше, въпреки твърдото си убеждение, че подобен парфюм е чиста измислица и в думите му няма никаква логика, Жаки усети как отново се колебае. Каква беше нотката, която винаги надушваше в работилницата? Онова неуловимо ухание, което нито баща ѝ, нито брат ѝ усещаха, но тя долавяше? И имаше ли то нещо общо с пристъпите ѝ?

ДВАЙСЕТ И ЧЕТИРИ

Ню Йорк

Сряда, 25 май, 10:30 ч.

Малакай изкачи широките стълби към градската библиотека. Сутринта беше необичайно топла. Разстоянието от таксито до входа беше малко, но все пак той приветства хладния и тъмен оазис, в който влезе.

И библиотеката го приветства на свой ред.

През годините, докато идваше тук да чете почти неизвестни трактати с теории за прераждането, беше опознал просторните помещения на библиотеката и тайните ѝ ъгълчета. Тя беше жив организъм, който с желание споделяше себе си и ценеше онези, които го ценияха. Романтична представа, знаеше Малакай, но представа, която му харесваше.

Той прекоси фоайето и спря пред стълбището, за да се подготви за изкачването. След злополука преди две години по време на концерт във Виена изпитваше лека, но постоянна болка в бедрото, която се засилваше при изкачване на стълби.

Малакай погледна нагоре. Високият таван го хипнотизираше. Изпълваше душата му. Спираше дъха му и го изпълваше с благоговение. Библиотеката бе храм, в който се почитаха творческият дух и стремежът към знание.

Рийд Уинстън седеше на дълга маса в централната читалня с половин дузина книги, пръснати пред него. Не се обърна, когато Малакай мина покрай него. Не реагира и когато след осем минути шефът му седна отсреща на масата.

Малакай отвори книгата, която бе поръчал: „Писмата на Д. Х. Лорънс“, и я запрелиства. Когато намери търсената страница, извади от джоба си малък бележник с кожена подвързия и започна да си води записки.

През следващите трийсет минути двамата седяха на одрасканата дървена маса и ползваха една и съща лампа. За страничния наблюдател

бяха просто мъже, които не се познават. В единайсет часа Малакай върна книгата на гишето и си тръгна.

Стигна на кръстовището на „Пето авеню“ и „Четирийсета улица“ тъкмо когато светофарът светна в червено.

— Забрави това в библиотеката.

Малакай се обърна.

Уинстън, задъхан, му подаде кожения бележник.

— Наистина. Благодаря.

Уинстън поклати глава:

— Няма защо.

Ако Уинстън не го беше последвал, Малакай щеше да е наясно, че бившият агент се притеснява и ги наблюдават.

Светофарът светна в зелено. Двамата мъже пресякоха. На отсрещния тротоар започнаха сериозен разговор, докато вървяха по „Медисън авеню“.

— Какво, за бога, стана във Франция? — попита Малакай. — Увери ме, че разполагаш с точните хора, нищо няма да се обърка и няма да изпускаме целта си от очи.

— Хората ми са най-подходящите за задачата.

— Но Роби Л'Етоал е изчезнал.

— Да. Невероятно, но информаторът ми го съобщи.

— От полицията ли черпи информацията си?

— Да. Л'Етоал е в неизвестност. И е основният заподозрян за убийство, което разследват.

— И още не са идентифицирали жертвата, така ли?

Уинстън кимна.

— А сестра му?

— Наблюдават я.

— Кой я наблюдава?

— Най-добрите ни хора.

Малакай го изглежда.

— Нямаше как да предотвратим това — възрази Уинстън, макар Малакай да не бе казал и дума. — Нямаше как да предвидим какво ще се случи.

— Плаща ви се да предвиждате всичко.

— Да, но това е невъзможно.

Въпреки яда си Малакай беше наясно, че бившият агент е прав. Някои неща нямаше как да се предвидят. Като например изведнъж да започнеш да обръщаш внимание на миризмите около себе си на петдесет и осем годишна възраст.

— Няма да допусна това да ми се изплъзне под носа. — Малакай говореше за керамичните парчета, но си представяше жена.

— Разбирам.

— Ще се наложи пътуване до Париж.

— Мога да замина още тази вечер.

— Не ти, аз ще отида. — Не му се искаше да оставя работата си така изненадващо. Работата му с децата беше свята за него. Но ако глинените парчета наистина бяха реликва на спомените и ако наистина бяха изчезнали, то намирането им е приоритет. Можеше да уреди друг терапевт да поеме пациентите му за няколко дни, понеже нямаше как да се довери на никой друг да свърши работата във Франция.

— Заминавам утре. Уволни всички, които работят за теб в Париж. Намери човек, който не знае думата „невъзможно“. Нито на френски, нито на английски.

ДВАЙСЕТ И ПЕТ

Париж, Франция

Сряда, 25 май, 15:45 ч.

Жаки и Грифин се върнаха в работилницата, за да ѝ покаже снимките и превода на текста от съда. Там ги чакаше инспектор Марше.

— Обадиха ми се от полицейско управление в Долината на Лоара — осведоми ги без излишни любезности.

— И? — попита Жаки. Не съзнаваше как с тази единствена дума показва цялото напрежение, натрупало се в нея, докато Грифин не постави нежно ръка на лакътя ѝ.

— Открили са портфейла на брат ви и една от обувките му на брега на реката — уведоми я инспекторът с равен, безизразен глас, все едно съобщаваше прогнозата за времето.

Жаки се свлече на най-близкото място за сядане, което съзря — стола пред парфюмеристкия орган.

— Какво точно означава това?

— Нищо конкретно. Някой може да ги е откраднал и да ги е хвърлил в реката.

— Да му открадне обувките?

Жаки се опита да спре паниката, надигаща се в нея, като няколко пъти си пое дълбоко въздух. Говореха за изчезването на единствения ѝ брат, но вниманието ѝ изведнъж се отклони, когато осъзна, че отново усеща мистериозния аромат, предизвикал виденията ѝ. Ароматът се разнасяше около органа. Лекото замайване, което усети и преди, се завърна.

— Защо ще му крадат обувките?

— Още не знаем какво се е случило. Затова претърсваме околността — обясни инспекторът.

Жаки гледаше стъклениите шишенца, които блещукаха под лъчите на следобедното слънце. Не се виждаше и никакъв прах. Роби поддържаше изрядна чистота.

— Сигурни ли сте, че портфейлът и обувките са негови?

— Съжалявам, но наистина са негови.

Някои от етикетите на шишенцата бяха ръчно надписани от дядо й. Други от баща й. Сигурно и Роби е надписал някои. Все пак е работил тук през последните три месеца. Със сигурност е купувал нови синтетични есенции. Не успя да забележи нито един етикет, надписан с почерка на брат й. На мястото, където го бяха видели за последно, нямаше и следа от съществуването му.

— Мислите, че се е удавил ли? — Пак си пое дълбоко дъх. Въздухът отново ставаше задушлив. — Не е възможно. Брат ми плува отлично.

Грифин се приближи зад нея и постави ръце върху раменете й. За миг на Жаки й се стори, че той е единственото, което й пречи да полети и да изчезне сред ароматния облак.

— В тази част реката е известна със силните си течения. Надявам се да е някъде наблизо, може би само леко ранен. Ако е там, ще го намерим. Екипите ни претърсват от мястото, на което са намерили вещите му чак до мястото, където Лоара се влива в морето.

Жаки потри очи. Едно лято баба им ги заведе на гости на братовчедите в шато в Долината на Лоара край Нант. Въпреки красивата природа и виещата се река, Жаки бе необичайно неспокойна. Чувстваше се зле физически. През първата си нощ там сънува ужасни кошмари. Роби я събуди със силно разтърсване. „Само сън е, само сън“ — успокои я. През онази нощ той остана при нея да си говорят до изгрев-слънце, за да я разсее. На закуска убеди баба си, че трябва да си тръгнат по-рано от предвиденото. „Това място и Жаки нещо не се погаждат“ — беше й обяснил.

— Къде в долината? — попита Жаки. — Къде точно са намерили вещите му?

— В Нант.

Жаки разбра думите на Марше, но се почувства страшно объркана. Нант? Какво странно съвпадение.

Нуждаеше се от свеж въздух. Стана и тръгна към вратата, но преди да стигне до нея, уханието започна да я опива.

Последното, което си спомняше, беше гласът на Грифин в далечината:

— Жаки...

ДВАЙСЕТ И ШЕСТ

Нант, Франция, 1794 г.

Мари-Женвиев Моро стоеше под палещото слънце и усещаше как потта се стича по врата ѝ. Въпреки красотата на брега и реката, сцената пред очите ѝ беше ужасяваща. Ад, извратен и преобърнат като картина на Йеронимус Бош. Там се намираше тя. Там живееше.

— Ти си наред.

Войникът с брадавица на носа я дръпна грубо към себе си. Другарят му, нисък мъж с яркочервен белег на брадичката и воняща на гнило уста, съдра расото ѝ, както тя очакваше. Така беше направил с предишните жертви. Скъса вълнената ѝ риза, разкъса и долните ѝ дрехи. Гола, тя покри гърдите си, но триъгълникът между краката ѝ остана на показ. Нямаше как да го закрие. Опита да се обърне с гръб, но не ѝ позволиха.

— Не, не крий тази приятна гледка, сестро — изсмя се миризливият и я обърна. Другият се приближи до нея и я сграбчи за гърдите с мръсните си ръце.

— Нали не си мислеше, че ще се срещнеш с бога си като девица? — Разсмя се, повали я на земята и откопча панталона си. — В манастира виждала ли си такива неща?

Мари-Женвиев се опита да се пренесе другаде в мислите си, когато войникът легна върху нея. Поне това чудовище нямаше да отнеме девствеността ѝ. Беше я дала с желание на друг, който не бе злоупотребил с нея.

Изнасилвачът беше тромав и гнусен. От вонята му ѝ се повдигна, но за щастие оня свърши бързо.

Щом мъжът стана, тя се опита да се подготви психически да ѝ се нахвърли другият войник. Но това не се случи.

Някой я вдигна от земята и тя усети гладка, студена кожа, гола като нейната, да се притиска в гърба ѝ — от прасците до задника и раменете. Но този мъж не я дърпаше и опипваше. Той се молеше.

Мари-Женвиев, която не бе влязла в манастир от любов към бог, а заради любовта си към един мъж, се заслуша в думите.

— Моли се с мен, чедо — каза свещеникът, когато войникът ги притисна още по-силно един в друг. — Отче наш, който си на небето...

Ако успееше да се отнесе, както понякога правеше по време на литургия в манастира, и да не чува думите, а да се понесе по звуците, можеше почти да заспи права. Да сънува, че е напуснала тялото си. Не знаеше как точно да нарече тази си способност и се страхуваше да каже на някоя от другите монахини. Не беше сигурна дали това мисловно бягство е велика дарба, или ерес.

Войникът с вонящия дъх уви грубо въже около китките ѝ и я завърза за мъжа зад нея. Значи слуховете се оказаха верни. Водеха свещеници и монахини на реката. Завързваха ги. Измъчваха ги. Убиваха ги.

— Размърдайте се — бутна я войникът. — Сега ще се повозите на лодка — посочи им брега на реката.

— Как се казваш, сестро? — попита свещеникът.

Тя понечи да отговори, но войникът я зашлеви.

— Мърдай! И без приказки — кресна той.

Около тях ехтяха викове и плач — и въпреки това сред целия шум се открояваха успокоителната молитва на свещеника и чуруликането на птиците.

Екзекуторите ѝ — не се съмняваше, че намеренията им са точно такива — я блъснаха заедно със свещеника в малка лодка. Той си изпати повече — падна по очи и извика от болка, докато тя само си удари главата.

Единият войник изръмжа, другият се разсмя и двамата бутнаха лодката по водата. Тук течението беше силно и повлече бързо малкия плавателен съд. В продължение на няколко минути Мари-Женвиев се изпълни с надежда. Може би щяха да успеят да се развържат. Може би лодката щеше да се запречи някъде. Тогава забеляза, че през дъските шурти вода.

Когато донесоха новината за смъртта на Жил в Египет, баща ѝ ѝ уреди друг брак. Мари-Женвиев го умоляваше да не я принуждава да се омъжва толкова скоро. Но Албер Моро беше търговец; щом синът на човека, който купуваше най-хубавите му кожи, вече не можеше да

се ожени за дъщеря му, той щеше да я даде на втория си най-добър клиент.

Обущарят наскоро беше овдовял. Не беше млад и хубав като Жил, но Албер каза на дъщеря си, че това не е важно.

— Не разполагаш с лукса да се влюбиш отново. Добър брак и брак по любов е най-добре, но не ти е било писано. По-млада няма да станеш и не искам, докато чакаме, вдовецът да си намери друга. Още повече има връзки с революционерите. Ако броженията преминат във война, както се очаква, той ще ни помогне.

След като Мари-Женвиев остана безутешна, майка ѝ ѝ помогна да избяга в манастира „Девата и светото сърце“.

Сега, докато седеше в лодката, неспособна да направи каквото и да било, тя гледаше как нивото на водата се повишава и мислеше за иронията на постъпката си. Като се има предвид алчността и жаждата на революционерите да унищожат Църквата и всичко, свързано с нея, светата обител изобщо не беше безопасно място.

Водата се надигаше около тях, свещеникът продължаваше да се моли. Мари-Женвиев вече бе затънала до колене. После до раменете. До брадичката. Сети се как Жил веднъж беше потопил носната си кърпа във вода, за да изтрие сълзите ѝ. Случи се в деня, в който ѝ каза, че заминава за Египет, за да изучава древни благоухания, да подобри парфюмираните ръкавици, сапуни, свещи и помади и всички в Париж да заговорят за „Л'Етоал“. Беше въодушевен за предстоящото приключение, но тя се страхуваше. Предчувстваше, че няма да се върне.

А сега отново щеше да се срещне с него. Реката щеше да я отведе при Жил. Студената вода я заливаше и отмиваше мръсотията на вонящия войник и докосването на алчните му пръсти. Жил я чакаше. Беше убедена. Преди да тръгне, ѝ обеща, че винаги ще са заедно. Каза, че са родени един за друг. Че са в *âmes soeurs*.

ДВАЙСЕТ И СЕДЕМ

Париж, Франция

Сряда, 25 май, полунощ

Измъчвана от страхове по брат си, обърквана от халюцинациите, споходили я за последно в присъствието на инспектор Марше, и смутена от внезапната поява на Грифин, Жаки дори не се опита да заспи тази нощ. Направи си труда да се съблече и да легне на леглото от детството си, но не се съпротивлява срещу тревогите, които я държаха будна през следващите часове.

Тормозеха я ужасяващи предположения какво може да се е случило с Роби. Добре ли е брат ѝ? Наистина ли е ходил в Нант? Явно е бил там, иначе защо са намерили обувките и портфейла му край реката? И защо именно на мястото, където се бе чувствала толкова странно преди години? Как е възможно само името на града да предизвика онази страховита халюцинация?

Жаки преживяваше отново и отново случилото се в работилницата. Опитваше се да проумее защо болестта ѝ се завърна с двата пристъпа след толкова много години. Не ѝ даваше мира мисълта, че отново ще трябва да живее раздвоена, в нервно очакване на следващия срыв. В очакване на ужасните първи симптоми. С това непрестанно бреме на плещите.

Беше ѝ се сторило, че последната халюцинация продължи поне час, но когато се свести, ръцете на Грифин още бяха върху раменете ѝ. Пристъпът беше по-тежък от всички, които бе получавала като дете, и когато се пробуди, беше изпаднала в паника.

— Още си тук? — попита тя, дезориентирана за миг.

— Не съм си тръгвал — отвърна той.

Присъствието му я успокояваше повече, отколкото ѝ се щеше да признае. Как бе възможно след толкова дълга раздяла така бързо отново да го почувства толкова близък.

— Добре ли си, Жаки? За минута като че ли не чу нищо от думите на инспектора.

Минута? Само толкова ли? Какво да му каже? Реши, че докато не разбере какво точно ѝ се случва, няма да споделя за халюцинациите. Особено пък в присъствието на Марше.

В четвъртък сутринта Жаки се изкъпа, облече се и отиде в работилницата в осем часа. През нощта мирисът в помещението беше станал още по-наситен. Въпреки утринния хлад, тя отвори френските врати, за да проветри. Пиеше ѝ се кафе. Сети се, че баща им държеше в работилницата кафеварка. Но къде? Претършува кутиите с книжа и дреболии. Ако това е състоянието на работилницата, след като Роби с месеци се е опитвал да подрежда, как ли е изглеждала преди това? Най-накрая Жаки намери кафеварката, тикната в ъгъла на една етажерка заедно с кутия смляно кафе, което поне миришеше като прясно. Любимата марка на баща ѝ.

Обикновено рядко мислеше за баща си, но тук беше невъзможно да не се сеца непрекъснато за него. Навсякъде наоколо имаше следи от времената, преди болестта да го погълне — от колекцията му от шпионски романи, отрупали лавиците, до десетки снимки в рамки на втората му съпруга Бернадет и двете ѝ деца. Зад тях имаше и снимки на Жаки и Роби, поставени в резбовани рамки. Десет фотографии. Дори една, на която беше и майка им. Жаки я взе и я постави най-отпред. Избърса праха от стъклото и нежно докосна бузата на майка си.

Снимката беше много стара. Красива тъмнокоса жена, седнала под голям чадър на плажа в Антиб, със сладка усмивка на устните. Бебето в скута ѝ е Роби. Тригодишната Жаки, със същата тъмна коса, седеше до нея и шепнеше в ухото ѝ.

Жаки не си спомняше тази почивка. Нито деня, в който е направена снимката. Не успя да извика спомена за мига, в който кадърът е заснет.

Наля си кафе и отново погледна снимката. Къде ли се съхраняваха спомените? Защо можеше да види моменти от живота на отдавна умрели хора, а не успяваше да си припомни мигове от собственото си битие?

Инспекторът пристигна в девет часа. Притесненията на Жаки за Роби вече се бяха усилили и от нервността, предизвикана от кофеина.

С Марше седнаха един срещу друг на бюрото в стил Луи XIV, собственост на рода им още от деня на изработката си. Баща им беше продал на търг наистина скъпите антики, за да предотврати фалита на фирмата през годините. Останалите — няколко мебели като това бюро — бяха в толкова лошо състояние, че не си струваше да се продават.

— Ще ми разкажете ли за спора с брат си? — попита Марше. — Знаем, че сте имали пререкания и сте били на различни мнения относно фирмата.

— Откъде знаете? — Жаки погледна към Грифин.

Изненада се, когато той ѝ позвъни рано сутринта.

Още по-изненадана остана от това, колко се зарадва да чуе гласа му. Когато му каза, че Марше пак иска да говори с нея, той предложи да дойде. А тя беше твърде изтощена и разстроена да възрази.

Сега той поклати отрицателно глава в отговор на въпроса, който Жаки беше задала мълчаливо.

Не, Грифин не би казал на Марше подобно нещо. Тогава как е разбрал?

Погледът на Жаки спря върху снимките, които преди малко беше разглеждала. Марше явно е говорил с Бернадет. Вещицата някога беше милата асистентка на баща им, която им носеше шоколадови бонбони и пресни сладки. После Бернадет се бе натъкнала на доказателство за изневярата на майка им и я бе разкрила. Аферата на Одри щеше да приключи и може би родителите ѝ щяха да останат заедно, ако Бернадет не беше показала доказателствата за прегрешението на баща им. Вместо това тя отключи верижна реакция, която завърши със самоубийството на Одри.

— И какво каза настоящата госпожа Л'Етоал за мен и брат ми?

За миг инспекторът сведе поглед към бележника си. На Жаки ѝ стана малко по-симпатичен, задето имаше почтеността поне да извърне очи.

— Нямам право да обсъждам това, мадмоазел. Бихте ли ми разяснили естеството на враждата между вас и брат ви?

— Вражда? В кой век живеете? Отдавна спорим как ще решим финансовите си проблеми.

— Но се е стигнало дотам, че почти да не се виждате.

— Аз живея в Ню Йорк и непрекъснато пътувам. Роби живее в Париж. И двамата работим. Колко често бихме могли да се виждаме?

Какво общо има това със случилото се? Как би помогнало да го намерите?

— Говорехме за враждата — настоя инспекторът.

— Добре — отвърна Жаки, щом осъзна, че той няма да се откаже. — Аз намерих купувач, който искаше правата върху два от основните ни парфюми. Парите ще са достатъчни да изплатим дълговете, да гарантираме заемите си и да вложим в компанията колкото ни е нужен нов капитал.

— Брат ви не харесваше ли идеята?

— Не я харесва. В сегашно време. Има някаква заблудена идея, че запазените ни марки са нашата кръв и ако продадем дори две, ще опозорим името си.

— Но за да осъществите продажбата, ви трябва неговото съгласие, така ли?

— Да, равноправни собственици сме.

— Само че, ако брат ви умре, вие ставате едноличен собственик, нали?

От гърлото на Жаки излезе звук като стона на животно, хванато в капан.

Грифин стана.

— Инспекторе, мисля, че това е достатъчно!

Марше не обърна внимание на Грифин.

— Ще ви помолим да не напускате страната, мадмоазел.

— Защо?

— Опасявам се, че сте заподозряна по случая с изчезването на брат ви и евентуалната му смърт.

— Това е нелепо. — Жаки се подпря на бюрото и стана рязко, като, без да иска, бутна шишенце с парфюм, стоящо в опасна близост до ръба. Стъкленицата се разби на парчета.

Наситеният аромат я обгърна. Беше толкова мощен, че тя едва забеляза как инспекторът се извини и си тръгна. Жаки не бе усещала това ухание от години, но веднага го позна — беше един от ароматите от играта на Невъзможния парфюм. В тайния речник, който с Роби си бяха измислили, това беше Парфюмът на лоялността — любимият на Жаки. Като добави нотки бергамот към богатата, земна база от сливова еверния, вид лишей, тя бе постигнала топлия, дървесен аромат, популяризиран от легендарния парфюмерист Франсоа Коти през 1917

г. Парфюмът на лоялността не беше нито женски, нито мъжки и можеха да го ползват и двамата. И тя бе заявила, че така трябва да бъде, за да си изпращат сигнали, когато са в беда и се нуждаят от помощ. Обикновено това означаваше, че един от двамата е сгазил лука пред майка им или баща им и трябва да бъде спасен. В крайна сметка Жаки го използваше много по-често от Роби.

Нямаше представа, че брат ѝ е запазил парфюмите от играта. Защо шишенцето беше поставено толкова близо до ръба на плата?

— Роби разказвал ли ти е за този парфюм? — попита тя Грифин, докато събираше парчетата стъкло, след като Марше си тръгна.

— Не.

— Сигурен ли си?

— Да. Защо? Какво има?

— Мисля, че не беше тук вчера. В противен случай щях да го забележа или подуша. Откакто пристигнах в Париж, съм сядала на бюрото поне десет пъти. А и баща ни спря да използва този тип шишенца преди години. Даде ни, колкото му бяха останали, да си играем с тях.

— Не разбирам. Какво общо има счупено шишенце от парфюм с цялата работа?

— Ами ако Роби е жив и е бил тук снощи? Възможно е да ми е оставил шишенцето като съобщение. Може и обувките, и портфейлът също да са послания. Може Роби да ги е оставил край реката с надеждата някой да ги намери и аз да разбера. Не е възможно да е само съвпадение, че са видени на място, където с Роби сме ходили. На място, от което така се уплаших, че той убеди баба ни да си тръгнем по-рано.

ДВАЙСЕТ И ОСЕМ

Париж, Франция

Четвъртък, 26 май, 15:00 ч.

Ръмеше леко, когато Грифин излезе от метростанция „Порт Доре“. Следобед слънцето се бе скрило зад скупчилите се облаци и входът на Венсенския лес беше обгърнат в мъгла. През нея той зърна златисти проблясъци, но чак когато стигна под нея, различи извисяващата се статуя на Атина да блести като фар през мъглата. Фонтанът в краката ѝ лееше струи в продълговат басейн, който отразяваше сивото небе и декоративните палми, обрамчващи фонтана като мечти.

Сигурно в събота и неделя паркът гъмжеше от хора, но сега в дъжда по много от алеите нямаше жива душа.

Изведнъж от мъглата изскочи едро черно куче и се спусна към него, следвано от цяла глутница. Само за секунди животните го наобиколиха и започнаха да го душат с ръмжене.

Грифин бе наясно, че може да се пребори с едно куче, но не и с цяла глутница, затова застана неподвижно и се приготви за евентуална атака. След няколко мъчителни секунди обаче водачът на глутницата изглежда изгуби интерес, обърна се и останалите го последваха. Щом кучетата се скриха от погледа му Грифин осъзна, че сърцето му здраво се е разтуптяло.

Ако имаше представа колко е голям паркът, колко време ще му отнеме да стигне до тук и колко е безлюден, щеше да предложи друго място за срещата. Но ламата не му каза много по телефона, а само че е приятел на Роби и иска да се видят.

Помоли го и да бъде дискретен.

Грифин се канеше да попита ламата как го е открил, но той затвори твърде бързо. Не беше тайна, че Грифин е в Париж и работи върху египетския артефакт. Преди няколко дни Роби беше поканил кураторката от „Кристис“ на вечеря с Грифин. Археологическата

общност беше сравнително малка. Навярно Роби е споделил с ламата оценката на кураторката.

Край брега на езерото Доменил Грифин най-накрая откри храма, който търсеше, и влезе в него. Вътре го посрещна искрящ Буда, висок поне седем-осем метра. Гледката беше толкова ослепителна, а позата — така внушителна, че Грифин дори не забеляза будистката монахиня с роба в цвят на шафран, която седеше в краката на статуята.

— Господин Норт, благодаря, че така бързо се отзовахте — каза тя и го стресна. — Аз съм Ани Лорда. — Жената протегна ръка.

— Очаквах да се срещна с ламата. Той тук ли е?

— Не, но поднася извиненията си. Възпрепятстван е и ме помоли аз да проведа срещата.

Грифин кимна.

— Времето е от изключителна важност. — Дребната, кокалеста жена с обръсната глава посочи към възглавница до нейната. — Бихте ли седнали?

Въздухът беше изпълнен с дима от ароматни пръчици, а в червени стъклени поставки примигваха свещи.

— Имам чувството, че изведнъж съм се пренесъл от Франция в Индия — каза Грифин и седна.

— Да, тук е почти като у дома. Хубаво е, че има място, на което да идваме за отдих и медитация, когато пътуваме.

— От Индия ли сте? — Не изглеждаше като индийка. Беше дребна, с жълта кожа и леко скосени кафяви очи.

Жената кимна.

— Повечето от онези, които последваха Негово Светейшество в изгнание, сега живеят в Маклауд Гандж в Индия. Над сто хиляди сме.

— Не изглеждате достатъчно възрастна, за да сте избягали от Тибет през 1959 г. — каза изненадан Грифин. Монахинята изглеждаше на около двацет и осем — трийсет години.

— Родителите ми бяха негови последователи. Аз съм родена тук. Опаковката ми е на двацет и осем години.

Грифин бе срещал и други будисти, които смятаха, че телата им са само приемник за преродените им души. „Опаковка“: имаше нещо интригуващо в начина, по който се изрази жената.

— Нека ви обясня защо ви повикахме тук, наред парка. Предполагаме, че сте загрижен също като нас за господин Л’Етоал.

— Разбира се.

— Негово Светейшество очакваше с нетърпение да се срещне с господин Л'Етоал при визитата си следващата седмица. Затова, когато прочетохме новината, че е изчезнал, се разтревожихме. Успяхте ли да видите древния артефакт, преди господин Л'Етоал да изчезне?

— Значи Роби наистина е държал ламата в течение.

— Да, работех върху него от няколко дни.

— И успяхте ли да приключите с превода?

— Не. Все още има недовършени фрази и нюанси в значенията, които трябва да се изчистят.

— Но текстът, който успяхте да преведете, подсказва, че благоуханието в съда помага за припомнянето на минали животи, нали?

— Споменава се конкретно за намиране на любим от минал живот. Сродна душа.

— Интересно, но не и изненадващо. В литературата, посветена на прережданията, се обръща много внимание на сродните души.

Изсвистя кипнал чайник и монахинята стана.

— Извинете ме. Приготвих чай. — Заобиколи статуята отстрани, свали чайника от котлона и подреди прибори върху поднос.

— В храма?

— Будистката чаена церемония датира още от времето на Западната династия Дзин, когато традицията възникнала в храма Тандзъ като помощно средство за просветление и разкриване на истината. — Тя наля от горещата течност. — Монасите беряли и сушили листата и от тях приготвяли чай, който установили, че им помага при дълги медитации.

Грифин отпи от топлата ароматна напитка.

— Много е вкусен.

— Да. Но ми липсва чаят с мас, който майка ми приготвяше — рече монахинята и остави чашата си.

Грифин кимна.

— Пил съм чай с мас от як.

— По-добър е от останалите. Както и свещите от мас излъчват по-мека и топла светлина от тези — каза тя тъжно.

— Тибет е прекрасна страна.

— Беше. И може отново да стане. Политическото положение я унищожава, което е престъпно.

— Съгласен съм — отвърна Грифин и усети, че стигат до същинската причина за срещата им.

— Господин Норт, разполагаме само с два дни, докато Негово Светейшество пристигне в Париж. Той много иска да сподели реликвата на спомените със своите последователи. Ако има някакъв шанс да я намерите — да намерите господин Л'Етоал, — бихме искали да предложим помощта си.

— Полицията прави всичко по силите си да намери Роби.

— Полицията ли? — попита монахинята с изненадващо циничен тон. — Бюрокрацията ще им попречи да работят с бързината, необходима да постигнем целта си навреме. Искаме да помогнем на вас и на сестрата на господин Л'Етоал да го намерите.

По-рано през деня, след като инспектор Марше си тръгна, Жаки беше помолила Грифин да ѝ помогне да открият Роби. Беше убедена, че е жив и се опитва да се свърже с нея. Телефонният разговор през първата ѝ вечер в Париж, когато от другата страна чула дишане, но никой не проговорил. Обувките и портфейлът на Роби в Долината на Лоара. Парфюмът на лоялността, който предишния ден не бил на бюрото. Жаки беше убедена, че Роби ѝ изпраща съобщения: „Жив съм. Намери ме. Помогни ми.“

Но как биха могли ламата или тази монахиня да знаят какво бяха планирали Роби и Жаки?

— Трябва да намерим господин Л'Етоал преди китайските власти. Те правят всичко възможно да дискредитират Негово Светейшество, като налагат всевъзможни изисквания върху прераждането, за да се погрижат повече да не се намират ламы извън провинциите им. Не че вярват в прераждането, по-скоро са твърдо решени никой, който не е под техен контрол, да не предяви претенции да управлява Тибет.

— Разбирам.

— Целият свят симпатизира на нас, изгнаниците, но само на думи, а не на дела. Онова, което господин Л'Етоал откри, може да се окаже мощно оръжие в тази борба. Дори да е останала само легендата, думите въздействат. Ако дори намекнем, че е възможен начин да се определи със сигурност кой е истинско въплъщение и кой не, ще всеем

достатъчно съмнения върху действията на Китай в Тибет и ще помогнем на каузата си.

— Говорим за мит, описан върху парчета от счупен съд.

— Какво са митовете? — попита монахинята.

— Истории.

— Истински истории ли?

— Не. Те са емоционални, духовни и етични карти, които хората да следват.

Монахинята поклати глава, сякаш отговорът я разочарова.

— Какво ви накара да мислите, че Роби е жив и сестра му го търси? — попита Грифин. — Откъде знаете какви са плановете ѝ?

— Знаете ли какво е тулпа?

— Да — отвърна Грифин. Интересно, тази седмица Роби бе споменал за тулпите: мисли, въплътени във физическа форма от монаси, достигнали висока степен на духовно развитие.

— Смятате ли, че те са истински същества?

— Не.

— Когато баща ми бил още момче в планините на Тибет, зимите винаги били твърде сурови. Но една година била особено жестока и дядо ми се разболял тежко. Баба ми опитала всички известни ѝ лекове, но напразно. Заради снега нямало как да потърсят помощ и семейството било отчаяно. На третия ден, откакто дядо легнал болен, изглеждало, че ще си отиде преди виелицата. Треската го ядяла жив. Късно през нощта на вратата се потропало. Баба ми отворила и видяла на прага монах. Той бил много нисък и слаб, а на лицето му греела широка усмивка. Въпреки студа бил облечен както мен сега, но не изглеждало да му е студено. Краката му били боси.

Монахинята отпи от чая си.

През живота си Грифин бе срещал само няколко души с вродена дарба да разказват истории — хора, които, започнеха ли да разправят, с равния си поглед и изразителния си глас успяваха да те хипнотизират. Тази жена беше една от тях.

— Монахът седнал до леглото на дядо ми и останал там до сутринта. Пратил останалите от семейството да си лягат и дори успял да убеди баба. Тя възразила, но честно казано, била изтощена и се нуждаела от почивка. Господин Норт, вие сте умен човек и предполагам, се досещате защо ви разказвам тази история. На

следващата сутрин състоянието на дядо ми се било подобрило. Била му необходима повече от седмица да се възстанови, но вече нямал треска и животът му бил извън опасност. Монахът не приел в знак на благодарност нищо, освен чаша чай с мас, след което си тръгнал наред снежната виелица. Казал им, че си е свършил работата. След шест месеца семейството ми отишло да види един от чичовците в манастира, в който служел. Пристигнали и едно от първите неща, които чичото попитал, било как се чувства дядо след боледуването. Дядо попитал брат си откъде знае. „Сънувах го. Толкова силна е връзката помежду ни“ — отвърнал той. Дядо ми и другите му братя останали удивени — каза монахинята на Грифин. — Знаели, че сънищата притежават сила, но за пръв път виждали доказателство.

Тя продължи с историята и междувременно доля чай в чашите:

— Дядо ми, който приел съвсем спокойно, че брат му го е сънувал болен, попитал дали може да се види с монаха, който му изпратил, за да му благодари. Брат му напомнил, че тогава зимата била в разгара си и не е имало начин човек да прекоси планината. Посетилият го монах бил тулпа, създаден чрез молитви и медитация. Тулпа, създаден, когато изключително дисциплинирани последователи на вярата дадат физически израз на визуализация единствено чрез силата на волята.

— Вие можете ли да създавате тези мисловни форми?

— За съжаление още не съм достигнала това ниво. Но моят учител може. Тай Йонтен Ринпоче принадлежи към една от най-старите линии на всички преродени ламы.

— И казвате, че вашият учител е създал тулпа, информирал ви за планове ни?

— Да.

— Или логично сте предположили, че сестрата на изчезналия ще започне да го търси. — Грифин допи чая си. — Как предлагате да помогнете? Ще пратите тулпа да намери Роби ли?

— Ваше право е да вярвате, в каквото намерите за добре. Западняците имат ограничен начин на мислене. Вие изглежда сте циник.

— Не съм циник, а учен. Вярвам в камъни и руини. Описвам ги, изследвам ги и така разбирам за какво служат.

— И ги превръщате в прахта под краката ни вместо в блясъка на звездите.

— Красива илюстрация. — Не искаше да прозвучи саркастично, но както обичаше да казва жена му, това бе нормалната му реакция, щом усетеше, че губи контрол.

Жената прикова с поглед Грифин с непроницаемо изражение.

— Вярваме, че приятелят ви е жив, полицията го издирва и вероятно се опитва да избегне ареста, докато се срещне с Негово Светейшество и му даде керамичните парчета, каквото бе намерението му.

Грифин се обърка.

— Нима твърдите, че Роби е получил аудиенция с Далай Лама?

— Точно така. Чакаше да потвърдим срещата и да му съобщим къде ще се проведе. Не се свързахме с него навреме. Знаем — предполагахме, и той, — че има китайски националисти, които не искат тази среща да се проведе. Дори вие или сестрата на господин Л'Етоал да го намерите сами, той трябва да говори с мен. Аз съм картата към мястото на срещата.

ДВАЙСЕТ И ДЕВЕТ

16:09 ч.

Жаки седеше в детската си стая до прозореца, взряна в градината, и се опитваше да се постави на мястото на Роби и да си представи къде би отишъл и какво би направил, ако е в беда. Мобилният ѝ телефон иззвъня и когато видя, че я търси Алис Делмар, вдигна.

— Съжалявам, разбрах за Роби — каза Алис с отсечения си британски акцент.

Жаки кимна, след което осъзна, че Алис не я вижда, и ѝ благодари.

— Някакви новини? — попита Алис.

— Не.

Последва миг на презокеанска тишина. Жаки си представи милата жена в другия край на линията, седнала в кабинета си с изглед към Сентрал Парк. Алис и съпругът ѝ, собственици на голяма козметична компания, бяха приятели на баща ѝ. Приемаха я като част от семейството си и я канеха да им гостува по празници. Би дала всичко в момента да е с Алис на вечеря в „Сан Амбрус“, да пие вино и да я слуша как се оплаква за твърде високите цени на материалите и продажбите на парфюмите, паднали с 14% през последната година.

— Мога ли да помогна с нещо? Искаш ли да се кача на самолета и да дойда при теб? — Предложението бе като утешителна прегръдка.

— Не, моля те, недей. Полицията прави всичко по силите си.

— Но явно не е достатъчно. Още не са намерили брат ти.

— Вярно е, но в момента нямам нужда от нищо. Честно.

— Долавям нещо в гласа ти. Какво премълчаваш? Нещо, свързано с дълговете, ли е? Ако проклетите френски банкери ти дишат във врата, ще уредим нещо.

Алис ръководеше клона на компанията, произвеждаш парфюми. Именно тя бе предложила да купи марките „Руж“ и „Ноар“, за да разрешат финансовите проблеми на „Л’Етоал“.

— Благодаря ти, но ще удържим още известно време. — Жаки не откъсваше очи от градината. Храстите, обикновено подрязани прецизно във формата на пирамиди, отдавна не бяха подкастрирани. Очертанията им започваха да се губят.

— Тогава какво има?

— Полицията мисли, че съм замесена в изчезването на брат си, защото той не е съгласен с продажбата и... — не успя да довърши изречението.

— Възмутително! — възкликна разярено Алис. — Ти? Та ти си му сестра и го обожаваш.

Жаки притисна чело в стъклото и хладната, гладка и неутрална повърхност я успокои. Липсата на каквато и да било миризма беше истинско облекчение.

Навън вятърът се усили, листата на дърветата танцуваха, а слънцето огряваше обелиска в центъра на лабиринта. Паметникът уж датираше от времето на фараоните в Египет. Според поредната семейна легенда, Жил Л'Етоал донесъл каменната колона от Египет заедно с останалата част от съкровището. Жаки знаеше, че най-вероятно обелискът е имитация от XIX в., но никой не си бе направил труда да установи с точност. Семейството ѝ предпочиташе да вярва в измислици, основополагащи за парфюмерия „Л'Етоал“. По принцип върхът на обелиска беше бял, но от прозореца изглеждаше, сякаш е покрит с нещо черно.

След като приключи разговора с Алис, Жаки излезе на двора. Тръгна по алеята между старите живи плетове, вдъхна свежия им аромат — пикантен и чист. Като дете бе вървяла по тази пътека в лабиринта стотици пъти. Миризмата ѝ беше неизменна част от него също като настланата с камъчета алея.

В центъра на лабиринта вдигна поглед нагоре. Значи не е сянка или зрителна измама. Триъгълният връх на колоната беше потъмнял. Жаки се качи на каменната пейка, протегна ръка и едва успя да го докосне с пръсти. По тях остана нещо черно. Помириса го. Пръст. Сигурно бе от градината. Но защо някой би изцапал с пръст върха на обелиска?

Жаки седна на пейката. Ръмеше и косата ѝ вече се къдреше около лицето. Изведнъж стана студено, сякаш новата загадка бе повлияла на

времето. Искаше ѝ се да си бе взела пуловер, но точно сега не ѝ се връщаше вътре. Трябваше да разбере какво се случва.

„Защо има пръст по обелиска?“ Жаки огледа земята наоколо за следа. И тогава забеляза. Черните и бели камъчета, с които бе изобразен древният символ ин и ян, бяха разбъркани. Двете полета бяха смесени. Очертанията с форма на сълза се сливаха едно с друго.

Направено от човек. Умишлено. Жаки се взираше в камъчетата, сякаш те криеха отговора. Облаци закриха слънцето и потопиха градината в мрак. След миг слънцето отново надзърна зад тях. Нещо на земята проблесна. Метал? Жаки се наведе. Няколко камъчета бяха избутани настрани и под тях се подаваше... какво беше това?

Тя коленичи, избута камъчетата и разкри още малко от проблесналия предмет. Отдолу се показва нещо голямо и кръгло. В първия миг не разбра какво е, но после осъзна: капак на шахта. При това не беше затворен плътно — все едно някой небрежно го е плъзнал на мястото, защото е бързал.

След като е избягал в шахтата ли?

Жаки се наведе и подуши пространството между металния ръб на капака и края на отвора. Хладният въздух миришеше на оцет и разложено, а може би присъстваше и лек дървесен дъх. Да. Усети миризмата от работилницата отпреди няколко часа, когато счупи шишенцето с Парфюма на лоялността.

ТРИЙСЕТ

Лондон, Англия

Четвъртък, 26 май, 18:30 ч.

Дзи седеше на ръба на леглото в хотелската си стая в Кенсингтън и се взираше в телефона. На пръв поглед толкова просто действие. Трябваше само да вдигне слушалката и да се обади. Но стоеше неподвижен, с ръце, отпуснати от страни.

Това спешен случай ли беше?

Тънката покривка на леглото попиваше потта от дланите му. Минаха още десет секунди. Двайсет. Скоро времето му щеше да изтече. Всички студенти щяха да ходят на прием в музея „Виктория и Албърт“. Трябваше да слезе долу след десет минути. В противен случай някой щеше да се качи да го търси, а не биваше да го намират така — нервен и плувнал в пот.

Дзи прекоси стаята с шест крачки и отвори прозореца. Шумът от улицата долетя с топлия ветреца. Звучите от пътния трафик не бяха злокобни като тишината. Когато беше твърде тихо, чуваше биенето на сърцето си.

Откакто бе напуснал Китай, не успяваше да медитира. Тревогата бе неизменен негов спътник. Беше чакал това пътуване толкова години. Беше се подготвил така усърдно. Беше поел толкова много рискове, като бе крил послания в калиграфските си творби. Беше изложил на опасност живота на Кали и на преподавателя си. А сега се държеше като уплашено дете. Бяха му казали да не установява връзка, освен при спешен случай. Спешен случай ли бе това?

Преди час бе заварил съквартиранта си да отваря чекмеджетата му. Ру Шан заяви, че се е объркал.

Дзи погледна към телефона, сякаш се страхуваше да събуди спящ дракон. Ами ако проследяха обаждането? Ами ако властите следяха телефонните разговори на студентите? Ами ако съквартирантът му влезеше, докато говори?

Възможно бе дори Ру да чака пред вратата, готов да проследи Дзи, ако се отклони от програмата. Беше забранено, разбира се. Студентите нямаха право да излизат от хотела, освен групово и с придружител. Повечето се измъкваха късно през нощта. Досега никого не бяха хванали.

Дзи не желаете да ходи с тях. Въпреки любопитството да опита някои от забранените плодове на чуждия град, не биваше да поема рискове. Искаше да запази бягството за най-важния момент. Все пак се притесни, че ако всички се измъкнат, а той остане в хотела сам, ще предизвика подозрения. Затова отиде по баровете с колегите си.

Въпреки тревогите, Западът го бе очаровал. Как само щеше да й хареса на Кали тук — оживените студенти, свободата, липсата на наблюдение. Липсата на военни полицаи.

Той и състудентите му можеха единствено да гледат тази свобода отстрани, не и да я изживеят. Тяхното правителство не изпращаше дори група художници в Европа без шпиони. Дали Ру е шпионин? От Пекин предлагаха специални облаги на студенти, които предаваха колегите си. С какво ли бяха изкушили него?

Без Кали и магическите й умения с лаптопа, Дзи не можеше да провери миналото на студентите в университета „Цинхуа“. Кали му липсваше и в други отношения. Липсваха му перченето и пламът й.

На вратата се почука.

Дзи бе изпуснал шанса си. Прокле нерешителността си. Кали щеше да се изсмее и да го нарече „страхливец“. И щеше да е права.

— Да?

— Дзи, Лан е. Слизам долу. Готов ли си?

Не трябваше да се обажда. Изобщо не постъпваше съобразително. Нервността му пречеше да разсъждава.

Отвори вратата.

— Влез. Почти съм готов. Само минутка.

Младата жена от Пекиния университет беше не само най-изкусният калиграф от групата, но и най-срамежливият й член. Тя се усмихна плахо на Дзи и влезе със сведен поглед.

В самолета седяха един до друг. Дзи забеляза колко е мълчалива и с всички сили се постара да прояви уважение към свенливата си колежка, но и да я предразположи. Оттогава тя се стремеше да попада

в двойка с него при всяка възможност — в автобуса от летището до хотела, когато се хранеха, при груповите разходки.

В банята Дзи напписа лицето си със студена вода и няколко секунди се гледа в огледалото. Виждаше страха в очите си.

On manī padme hum.

Повтори мантрата четири пъти, среса се, подръпна маншетите на ризата си, взе самото от закачалката на вратата и го облече.

Когато слязоха, останалите студенти вече се качваха в автобуса. В пищния мраморен вход от ХІХ в. на музея „Виктория и Албърт“ бяха вплетени и съвременни елементи. До него Лан пристъпи във фойето с висок таван и огледа оранжевите, жълтите и червените флагчета с названията на експозициите, изложени в момента.

— Не съм си и мечтала работата ми да ме доведе на подобно място. А ти?

Изведнъж Дзи се стресна и осъзна. Проумя защо е тук. Не тайната причина, а предлога: негова творба е избрана за изложба. Можеше да създава картини, достойни за подобна чест. Нямаше как да знае какво ще му предложи остатъкът от пътуването, но беше наясно, че дължи на преподавателите и на себе си поне да запомни момента. Виещите се мастилени линии по хартията, концентрацията, нужна да накара четката да танцува, а не да се препъва, годините на работа и жертви. Тук не беше единствено за да си възвърне самоличността и да помогне на Негово Светейшество. Преживяването само по себе си имаше стойност. Посланието върху хартията. Мирната поезия на изкуството. Каквото и да станеше, това също беше важно.

Увлечен от останалите студенти, той тръгна след екскурзоводите към галериите с китайски скулптури. Там високите прозорци гледаха към градина с елипсовиден басейн. Водата отразяваше златистата светлина обратно в залата.

Калиграфиите им бяха окачени върху изящни платнени паравани. С Лан до себе си, Дзи се разхождаше из проходите, оформени от паната. И подредбата беше своего рода изкуство. Все едно се намираха в зона от китайско изкуство — произведенията по стените и

параваните бяха разделени от векове, но притежаваха една и съща простичка сила.

Да, предстояха му часове на тревоги и планове. Дни, в които да се опита да заглуши опасенията и да постигне целта си. Тази вечер обаче беше за произведенията на изкуството. Те му говореха, а неговата работа бе да слуша. Да поднесе почитта си, както знаеше най-добре. По начина, по който изгорелите в пожара тибетски монаси го бяха научили като дете.

С внимание.

Професор Ву повика с жест Дзи и Лан и ги поведе към дъното на галерията.

— Ще имаме време да разгледаме изложбата. Първо обаче трябва да благодарим на домакините си.

На бара имаше купички с ядки, малки сандвичи, вино и безалкохолни напитки. От дясната му страна се бяха подредили китайският посланик във Великобритания и други официални лица от посолството, които заедно със служители на музея посрещаха студентите и гостите.

Когато дойде неговият ред да се здрависа със сънародниците си, Дзи се поклони дълбоко и заговори в тихия едносричен стил, който бе овладял от малък. Никой от тях не изглеждаше да му обръща повече внимание, отколкото на останалите студенти. Почувства облекчение. Интересът означаваше внимание. А Дзи не желаше да привлича внимание.

Затова сърцето му се сви, когато Ру отиде при него и с войнствен тон, явно дължащ се на прекалено многото вино, изпито за кратко, го нападна словесно.

— Мислиш се за по-добър от нас — размахна Ру чаша към него. — Мислиш си, че творбите ти са по-добри. — От ръба на чашата блисна вино и червени капчици обагриха мраморния под. — Не си нищо повече от останалите. Линиите ти не са по-изящни, нито по-чисти. — За да подчертае твърдението си, Ру описа въображаема линия във въздуха с чашата. Виното оплиска лицето на Дзи и влезе в очите му.

По бузите и гърдите му се стекоха виненочервени сълзи.

Ру го зяпна, доволен за миг, а после изведнъж се ужаси, щом осъзна, че е направил сцена на това толкова важно събитие.

Преди някой от двамата да успее да продума, дребна възрастна жена се приближи до Дзи и тикна в ръцете му салфетка.

— Ах, това няма да свърши работа — промърмори непознатата. Докато Дзи бършеше лицето си, тя го хвана за лакътя и го отведе настрани.

Беше азиатка, говореше безупречен британски с лек акцент.

— Елате, ще ви заведе до тоалетните, за да се почистите, доколкото е възможно. — Тръгнаха към изхода на залата. — Съжалявам за случилото се. — Беше облечена с яркочервен костюм и червило в тон. Стискаше лакътя му изненадващо силно. — Колко жалко. Особено тази вечер.

Ако Дзи искаше да избяга, трудно щеше да се откопчи от нея.

С напускането на галерията шумът утихна.

— Знаеш, че картините ти са по-добри от останалите, нали?

— Поласкан съм.

— Разглеждам ги внимателно през последните два дни.

— Радвам се, че ви харесват.

— Стилът ти е деликатен и ненатрапчив.

— Куратор в музея ли сте? — попита Дзи.

— Да. Специалността ми е калиграфия.

— От Китай ли сте?

— Бях от Тибет.

По гърба на Дзи, от основата на врата надолу по гръбнака, пробягна тръпка.

— И изучавам работата ти много внимателно — продължи тя, докато го водеше по тих, пуст коридор. — Забелязах много детайли.

— Надявам се да са ви харесали.

— Изпъстряш творбите си с много едва доловими теми. Лесно биха убегнали на повечето хора. Но важни, ако ги забележиш.

Дзи не очакваше да установят връзка с него преди Париж. Не си позволяваше надеждата, че ще получи помощ.

— Пристигнахме — каза жената и спря пред някаква врата. — След като приключиш, ще намериш обратния път към галерията, нали?

— Да, благодаря. Много ви благодаря.

— Добре. И бъди внимателен, Дзи Пин.

Той кимна.

— Има много хора, които искат работата ти да е успешна —
прошепна тя. — Ще се грижат за теб по време на пътуването ти. Не ги
търси. Те ще те намерят. Ти си много смел младеж.

— Благодаря — повтори той и се поклони.

Когато вдигна глава, тя вече се отдалечаваше.

Дзи отвори вратата на тоалетната, влезе вътре и отиде до
мивката. Не забеляза мъжа, който изникна зад гърба му, докато не се
нахвърли върху него. Проблясване в огледалото. Едра длан му запуши
устата. Дзи се опита да извика, но непознатият заглуши звука.

ТРИЙСЕТ И ЕДНО

Париж, Франция

Четвъртък, 26 май, 19:15 ч.

Залязващото слънце се отразяваше в Сена. Жълтото отстъпи място на тъмнорозово, което потъмня до виолетово. Всички цветове се плискаха по водната повърхност, сякаш някой импресионист използваше вечерта за платно.

— Не съм сигурна, че идеята е добра — каза Жаки.

— Да минем по моста ли? — попита Грифин.

— Да отидем на вечеря. — Беше забравила как той винаги си играеше с думите ѝ. — Ами ако има напредък в разследването?

Той я хвана за лакътя и я спря.

— Марше има номерата на мобилните ни телефони.

Жаки усети натиска на пръстите му през сакото си. Внезапната топлина на дланта му я накара да се разтопи. Отврати се от реакцията си и дръпна ръка.

— А и Роби няма да ми прости, ако те оставя да гладуваш — допълни той.

Жаки се зачуди дали Грифин помни неделите, в които я изпращаше със сандвич в торбичка, или дали репликата от миналото е предизвикана на подсъзнателно ниво. Сети се за избелялата панделка в кутията за бижута в Ню Йорк, но не можеше да му каже. Признанието би намекнало за емоции, които не изпитваше. Пазеше панделката, за да ѝ напомня, че трябва да е силна, а не че още има чувства към него.

Грифин се облегна на перилата и се загледа към катедралата „Нотър Дам“. Жаки се обърна в другата посока, към Гран Пале. Залязващото слънце блещукаше по стъкления му покрив. Сякаш викторианската сграда гореше.

Около тях други пешеходци пресичаха от единия бряг на другия. Жаки и Грифин не бяха единствените, които спираха по пътя, за да погледат пейзажа. От лявата им страна възрастна двойка стоеше

сгушена, сочеше забележителностите и правеше снимки. Отдясно мъж и жена се прегръщаха страстно. Жаки извърна очи към реката.

— Срещаш ли се с някого? — попита тихо Грифин.

Не очакваше толкова личен въпрос. Не беше сигурна дали иска да му казва.

— Допреди няколко месеца — отвърна му, без да откъсва поглед от реката.

— Ти ли сложи край на връзката, или той?

— Странен въпрос.

— Нима? Съжалявам.

Жаки сви рамене и прехапа устни.

— Принудих го да скъса с мен.

— Какво означава това?

— Той искаше да се пренесе при него, а когато отказах...

Всъщност не ми се говори за това.

Грифин постави ръка на рамото ѝ и тя се обърна с лице към него.

— Ако пожелаеш да споделиш, ще те изслушам.

Жаки отново сви рамене.

— Става студено — рече тя и придърпа сакото си. — Да вървим.

Мълчаливо стигнаха до другия край на моста. Изчакаха на светофара. После минаха под голямата каменна арка на Лувъра и Грифин спря пред стъклената пирамида на Йау Мина Пей.

Около тях се разхождаха стотици хора, някои правеха снимки, други седяха около фонтана. Площадът бе пъстър почти като панаир. Много малко от околните разглеждаха архитектурата задълбочено като Грифин.

Последните слънчеви лъчи блестяха в очите на Жаки и тя примигна. Зави ѝ се свят. За миг съзря карета, теглена от коне. Облечени в ливреи слуги отваряха вратите. Жена със златиста брокатена рокля и натруфена перука слезе по стълбичката. Миришеше на парфюм с цветни нотки и неизмита кожа.

— Има доказателства, че формата на пирамидата привлича микровълнови сигнали от ефира и ги превръща в електрическа енергия.

— Моля? — попита Жаки. Не бе чула и дума.

— Има доказателства, че формата на пирамидата привлича микровълнови сигнали от ефира и ги превръща в електрическа

енергия. Затова разправят, че дори новопостроена пирамида действа като притегателна сила за магия.

— Е, не казвай, ме вярваш и в магии. Не си се променил чак толкова, нали?

— Аз съм най-големият скептик по въпроса. Но съм прекарвал цяла нощ в пирамида и усетих нещо, което не мога да опиша.

Жаки поклати глава.

— Аз съм по-голям циник от теб.

— А преди не беше. Когато ние... — Не довърши изречението и започна наново: — Какво е станало с теб, Жаки?

Тя за малко да отвърне: „Срещнах теб“, но се сдържа.

— Каквото става с всички. Само Роби е запазил невинността си. Още е щастлив като дете. — Жаки преглътна сълзите си. Не искаше Грифин да я утешава. Знаеше колко лесно ще я съблазни със загрижеността си. Толкова го биваше да успокоява, че бе вбесяващо.

Кафене „Марли“ беше сгушено под каменния свод на крилото „Ришелъ“. Макар обикновено тук да се навъртаха туристи заради близостта до музея, ресторантът обслужваше предимно парижани.

— Роби ми довери, че това е едно от любимите му заведения — обясни Грифин, когато влязоха. — Шикозно, без да е префърцунено. Непретенциозно, но не и обикновено.

Салонният управител ги заведе до ъглова маса в една от вътрешните зали. Грифин поръча вино и сирена за ордъвър.

Тази част от старинния дворец беше пригодена за съвременен ресторант, но бе запазила царствената си и пищна атмосфера. Високият таван беше украсен с позлатени орнаменти. Мраморните подове бяха станали неравни от четиристотингодишна употреба. Столовете с пухкави седалки бяха тапицирани с тъмночервено кадифе.

— Искам да се отпуснеш. Пийни си вино. — Грифин намаза от мекото сирене върху парче хрупкава франзела и ѝ го подаде. — И изяж това.

— Заповед ли е?

— Предложение. Подложена си на голям стрес. Просто се опитвам да помогна. Кога яде за последно?

Жаки се подразни, че той помни тази ѝ особеност, и отхапа парченце от хляба по-скоро за да не изкоментира казаното от него. Изобщо не беше гладна.

— Струва ми се нередно да седим в ресторант, докато...

Грифин я прекъсна:

— Трябва да се храним и защо да не го направим на място, където храната и виното са превъзходни? И където никой не наблюдава входа.

— Какво имаш предвид?

— Марше е назначил хора да те следят.

— За да ме пазят, или за да ме наблюдават? — Жаки инстинктивно се обърна. Не забеляза преди, но залата беше странно празна. Всички останали клиенти седяха на терасата, привлечени от гледката.

— Надявам се, за да те пазят, но не съм напълно сигурен. Затова настоях да излезем — за да можем да говорим. Не съм убеден, че в къщата, магазина и работилницата е безопасно.

— Безопасно?

— Възможно е да подслушват.

— Откъде си така наясно?

— На моста забелязах, че един мъж ни следи. После зърнах отражението му в пирамидата. Затова мисля, че е пратен като охрана. Твърде лесно го забелязах. Не се опитваше да се крие.

Изведнъж в помещението стана страшно горещо. Жаки искаше да стане. Да избяга. Не можеше просто да си седи тук, докато Роби е в неизвестност. Луда бе да си помисли, че ще издържи.

Сякаш прочел мислите ѝ, Грифин сложи ръка върху нейната и лекият натиск бе достатъчен, за да я задържи на място.

— Всичко е наред, уверявам те.

С другата си ръка той вдигна чашата за тост.

— Да пием за Роби — каза той тихо и мило.

Жаки усети как в очите ѝ напират сълзи, но ги преглътна.

Тя вдигна чаша до устните си. По навик, преди да отпие, вдъхна букета. Всички едва доловими аромати се събраха в една вълна от ухания: череши, виолетки и рози, съчетани с кожа и дъбово дърво. Отпи. Вкусът се разля игриво в устата ѝ. Стори ѝ се неприлично да се наслаждава на виното, докато Роби бе някъде в беда.

— Какво е станало с ръцете ти? — попита Грифин.

По кокалчетата ѝ имаше драскотини със засъхнала кръв, получени, докато отваряше капака в центъра на лабиринта. Тя ги

разтри, но така кожата само се зачерви още повече.

— Жаки? — В гласа му се долавяше тревога.

— Дори наоколо да няма никого, дали ни подслушват?

Той поклати глава:

— Едва ли.

Жаки се наведе през масата към него, без да осъзнава колко съблазнителна е позата, докато не видя въздействието ѝ, отразено в очите му.

— Мисля, че знам къде е Роби — прошепна тя.

— Свърза ли се с теб?

— Не, но ми е оставил нов знак. Мисля, че знам къде е, но не мога да стигна там сама. — Протегна ръцете си като доказателство. — Опитах.

— Щеше ли изобщо да ми кажеш?

Жаки се намръщи.

— Нали сега ти казвам.

— Само защото попитах за раните.

Беше глупаво от нейна страна да смята, че миналото няма да ѝ повлияе и ще успее да не му обръща внимание.

— Нека започнем начисто, става ли? Аз не съм същата жена, която изостави, Грифин.

По изражението му разбра, че не е очаквал тя да повдигне въпроса. За миг той се смълча. Пийна вино. Подреди наново приборите си.

— Така е.

— Тогава защо си ми ядосан?

— Не съм.

Жаки повдигна вежди.

— Нямаше да си щастлива с мен — каза тихо той.

— Това го реши ти, не аз.

— Бях убеден.

— Само така си мислиш. — Тя пак отпи от чашата си.

— През всички тези години... не успяхме да се забравим, нали?
— Зададе го като въпрос, но прозвуча като признание.

Жаки се замисли дали да отговори. И как да отговори. Беше погребала чувствата си толкова дълбоко, толкова навътре в себе си, та ѝ се струваше скверно да говори за тях.

Грифин се наведе напред. Жаки долови аромата му. Ухаеше на наказание.

— Този одеколон вече не се продава от години. Как още го ползваш?

— Така и не намерих друг, който да ми хареса, и брат ти ми предложи да анализира формулата и да ми направи от него. Снабдява ме, когато запасите ми свършат.

Смехът на Жаки прозвуча леко истерично дори на нея самата. Докато тя купуваше спомени — полупразни бутилки от пазари — Роби е поддържал връзка с Грифин и му е приготвял цели шишета.

— Кажи ми какво те разсмя.

Жаки вдигна ръце. Опита се да каже нещо свързано. Усети въздуха по пръстите си. Не можеше да подреди мислите си, нито да ги проумее и просто поклати глава.

Грифин придърпа стола си по-близо до нея и премести чашата си до нейната. И тогава се наведе, сякаш щеше да ѝ каже тайна.

В следващия миг устните му се притиснаха в нейните и изведнъж тя не просто вдъхваше уханието му и усещаше вкуса на виното, но си спомни и какво е да са заедно. Спомни си как я прегръщаше, докато се целуваха, с длани върху двете ѝ бузи. Как устните му се движеха върху нейните. Двамата заедно, преплетени в самата ѝ същност. Споменът беше толкова дълбок, че сякаш, ако дръпнеш и една нишка от него и я последваше, щеше да стигне... къде? Усещането за дланите му върху бузите ѝ, за дъха му, сливащ се с нейния, за косата му, гъделичкаща лицето ѝ. Усещането ѝ беше познато и по друг начин. Това си спомняше Мари-Женвиев, докато се давеше. Това си спомняше египетската принцеса на брега на реката, когато любимият ѝ ѝ бе казал, че ще го убият.

Убийство? Удавяне?

Жаки отблъсна Грифин много рязко и той се удари в облегалката на стола си. В първия миг по лицето му се изписа шок, но след това изражението му стана любопитно.

— Жаки, изглеждаш уплашена. Не исках да...

Тя поклати глава.

— Не става въпрос за мен, а за Роби.

— Не, нещо ти стана. Изписа се на лицето ти. Какво има?

— Забрави за мен! — почти извика тя. — Сега от значение е единствено брат ми.

Вечерята им пристигна. И двамата мълчаха, докато сервитьорът постави пред нея пилешка пържола, а пред него сандвич с шунка и топено сирене. През следващите няколко минути се храниха почти безмълвно, докато Жаки не остави приборите си. Беше хапнала съвсем малко.

— Не можеш ли повече?

Тя поклати глава.

— Когато дъщеря ми отказва да яде, я подкупвам.

— Аз не съм дъщеря ти и няма нищо, с което би могъл да ме подкупиш. — Жаки възнамеряваше отговорът ѝ да е шеговит, но прозвуча огорчено.

Тя бутна чинията си.

— Ще дойдеш ли с мен да се опитаме да намерим Роби?

— Да — отвърна той без колебание.

Когато си тръгнаха от ресторанта, не забелязаха бледата жена, която седеше сама в ъгъла на терасата със слушалки на ушите, пиеше бяло вино и хапваше хляб с пастет. Щом излязоха навън, Вальнтайн Лий остави няколко евро на масата и ги последва.

Също като „Шанз-Елизе“, дворовете на Лувъра винаги гъмжаха от хора. Без проблем тя се сля с тълпата, без да привлече вниманието на цивилния полицаи, който наблюдаваше Жаки и Грифин.

Вальнтайн си проправяше път сред потока от хора, които се шляеха из откритите пространства. Без да сваля очи от плячката си, тя се забави при група тийнейджъри пред пирамидата, които пушеха, пишеха съобщения и говореха по мобилните си телефони. Два пъти се дръпна, за да не попадне в кадъра на туристи, които снимаха забележителностите.

Не беше свалила слушалките от ушите си. Жена, която слуша айпода си, е обичайна гледка. Но в слушалките не звучеше музика. Устройството на колана ѝ улавяше звуците от трафика и случайни шумове. Вече не чуваше разговора на Жаки и Грифин, но ги бе подслушала по време на вечерята.

Къде отиваха сега? Къде се криеше Роби Л'Етоал според Жаки? Тя така и не спомена мястото.

Докато прекосяваше моста, Валънтайн следваше двойката от безопасно разстояние. Светофарът светна червено, тя спря, извади фотоапарат и направи няколко снимки на Сена.

В Париж вече беше паднал мрак. Светлините на града блещукаха по водната повърхност. Туристическо корабче мина под моста, а от борда му долетяха струнните акорди на Джанго Райнхарт.

Познатата музика я обгърна и я стисна в обятията си. Валънтайн бе неспособна да се съпротивлява. Заля я вълна от емоции. Мелодията беше Франсоа. Това бе неговият ритъм, той се движеше ведно с музиката, живееше в нея, тя му вдъхваше живот. Свиреше я. Райнхарт беше идолът на Франсоа. Загубата, с която отказа да се примири, сега я блъсна изведнъж, свари я неподготвена. Част от нея приветства скръбта. Сгреши, като продължи с работата, след като разбра за смъртта на Франсоа. Той беше бащата, когото никога не бе познала. Трябваше още тогава да скърби, да седне и да поплаче, да тъгува за него, да позволи болката от загубата му да я обгърне. И сега, застанала на моста, под който долиташе музиката, не можеше повече да се преструва, че не страда.

Изглежда, никой наоколо не забелязваше жената, която плачеше, загледана в Града на светлините. Оказа се, че най-добрата маскировка са сълзите. Това беше първият урок, който научи от дванайсет години насам, без Франсоа.

ТРИЙСЕТ И ДВЕ

20:58 ч.

Жаки излезе на терасата и посегна към ключа за лампата.

— Почакай — спря я Грифин. — Да видим дали няма да е достатъчно светло.

— Някоя от околните сгради не гледа към лабиринта.

— Лабиринта? Там ли мислиш, че е Роби?

Тя кимна.

— Ще ти покажа.

Грифин източи врат.

— Сигурна ли си, че никой няма да ни види? Ами там отгоре? — посочи той.

— Това е част от нашия имот. Дърветата са посадени така, че лабиринтът се вижда само от нашата къща. Един ден, ако издигнат наблизко небостъргач, сигурно ще се вижда, но сега е безопасно.

— Все пак е по-добре да не светваме. Дори да не ни виждат директно, ще се забелязва светлина. Не искаш да разберат, че си навън през нощта, нали?

— Просто се разхождам в градината — възрази тя.

— Толкова ли е подозрително?

— Да опитаме без светлина.

Колкото и инатлива да бе Жаки, той беше по-голям инат и от нея. Жаки се наежи. Как е възможно след толкова много време така лесно да влязат в старите роли? Добрият и лошият. Успокояващият и дразнещият. С годините Жаки бе предположила, че следите, които са оставили в душите си, са се заличили. Но не бяха. За малко повече от двайсет и четири часа с Грифин се държаха както преди десетилетие.

Нощта беше безлунна. Непрогледно тъмна. Жаки обаче познаваше всяка извивка от плетеницата на алеите и го водеше без проблем. Можеше да се ориентира и с вързани очи — по миризмите. В центъра ухаеше на розите и жасмина, засадени там, и засилването на аромата означаваше, че приближават.

Когато стигнаха в сърцето на лабиринта, Жаки коленичи и с длани разчисти камъчетата, под които се намираше капакът.

В парфюмерията нямаше фенерчета, а дори да имаше, Жаки не намери нито едно. Грифин винаги носеше фенерче в куфарчето си, но то беше в хотелската му стая. Най-добрият вариант, с който разполагаха, беше да вземат няколко свещи от работилницата. Дебели, скъпи свещи, напоени с прочутите ухания на „Л’Етоал“.

Грифин клекна до нея и запали клечка кибрит. Щом свещта пламна, той освети капака.

— На двеста години е — прокара той пръсти по металните цифри.

1808 г.

— Как съм пропуснала да забележа това следобед? — попита Жаки, подразнена от себе си.

— Не си търсила надписи, а Роби.

Онова, с което Жаки не бе съумяла да се справи сама, с Грифин успяха от първия опит. Вдигнаха капака, оставиха го настрани и под него се показва отвор с диаметър един метър.

— Какво има долу? — попита той.

Жаки се опита да не обръща внимание на обземащата я паника и надзорна вътре. Миризмата, която долови, съдържаше пръст и прах, лек дъх на гнило дърво и мухлясал камък.

Грифин протегна свещта надолу в дупката. Малкият пламък освети само металния ръб и около метър каменен зид. По-надолу цареше единствено непрогледна тъмнина.

— Усещаш ли Парфюма на лоялността? — попита Грифин.

— Вече не.

Бяха стигнали до задънена улица още преди да започнат търсенето.

Грифин вдигна свещта, но от бързината пламъкът угасна. В градината стана тъмно като в дупката.

— Не се тревожи, ще го намерим.

Жаки не виждаше лицето на Грифин. Чуваше само гласа му. Носеше се към нея като хладен повей. Отдалеч. Заливаше я. Познатият глас, от чийто познат тембър потръпваше и я накара да придърпа пуловера си по-плътно около раменете. Сякаш така можеше да се предпази от него.

Грифин драсна нова клечка и фитилът на свещта пак светна. Той я спусна бавно и този път пламъкът не угасна.

Сега успя да освети само още около трийсет сантиметра от каменния тунел. Жаки пак не виждаше дъното. Сърцето ѝ биеше невероятно силно. Направо го чуваше. Паниката затягаше пипала около нея и заплашваше да я парализира.

— Добре ли си? — попита Грифин. — Сигурно ти е ужасно трудно.

Тя кимна. За миг страхът ѝ беше заменен от изненада, че той си спомня.

Страхът на Жаки от ръбове. Странна фобия. А и рядко срещана според терапевта, с когото бе работила в швейцарската клиника. Височините изобщо не я притесняваха. Апартаментът ѝ в Ню Йорк се намираше на двайсет и седмия етаж. Не можеше обаче да стои на ръба на перона в метрото, без да получи сърцебиене. Ами ако се препънеше или подхлъзнеше, или... още по-лошо — ако се парализираше и не успееше да помръдне?

Добре ѝ бе известно какво е отключило страха, но това не помогна особено да го овладее. С осемгодишния Роби си играеха на криеница. Той се бе покатерил през прозореца на мансардата върху покрива. Тя погледна нагоре, видя, че прозорецът е отворен, и се покатери след него. Покривът беше широк, а многобройните комини и стрехи представляваха чудесни скривалища. Жаки се промъкваше крадешком и се оглеждаше за него. Изведнъж чу гласове и отиде до ръба. Погледна надолу. Родителите ѝ стояха на улицата и се караха. Двамата се караха бурно и често и това притесняваше Жаки. Не можеше да понесе някой от тях да е нещастен.

Тази им кавга беше особено ожесточена и шумна. Жаки беше твърде погълната от обидите, които се разменяха, и не чу как Роби се приближи зад нея. Той я повика по име и я стресна. Жаки рязко се обърна, левият ѝ крак се подхлъзна и тя полетя надолу. Роби я сграбчи и я изтегли по керемидите — докато я влачеше, тя се издра цялата, но я спаси от потрошени кости и дори от нещо по-страшно.

„Дишай. Това е тайната на живота. Дишай — каза си тя. — Ако Роби е долу, трябва да му помогнеш.“

Жаки знаеше как да се успокои. Вдиша и се съсредоточи да различи миризмите във въздуха. Пръст. Гнило дърво. Каменен прах и

мухъл. Чиста смола от живия плет на лабиринта. Цъфтящият нощно време жасмин в градината и ранни рози. И трева. Съчетани заедно, уханията образуваха аромат на тъмна глина и дървесина. Загадъчен и чудат земен парфюм, който навявяше мисли за гъсти широколистни гори. Толкова гъсти, че слънчевите лъчи едва проникваха. Толкова гъсти, че малко дете би могло да се скита вечно и да не намери път навън.

Но в този аромат не се долавяше и намек за онова, което търсеше.

Тук ли беше брат й? Наистина ли й бе оставял следи? Ако не, защо върхът на обелиска бе изцапан с пръст? Защо камъчетата бяха разбъркани? Да не би просто котката да е правила пакости?

— Роби — провикна се тя и напрегна слух.

Ехото от собствения й глас й се присмя на детинската постъпка.

Все едно той просто стоеше там и я чакаше, помисли си тя.

— Роби? — опита пак, макар да знаеше, че е безсмислено.

Нищо.

— Какво има там долу? — прошепна тя отчасти на нощта, отчасти на Грифин. Гласът й прозвуча уплашено и се засрами.

Грифин разтвори пръсти и остави свещта да падне. За няколко секунди пламъкът освети каменния зид и после като падаща звезда се спусна надолу и угасна.

Жаки трепереше изключително силно, сякаш беше насред снежна виелица без върхна дреха. Знаеше, че физическите симптоми се дължат на фобията й, но не можеше да ги спре. Обърна се към Грифин и понечи да каже нещо, но той вдигна ръка и я спря.

Когато свещта удари дъното, се чу слаб далечен звук.

— Защо го направи?

— Искях да видя колко дълго ще пада и да изчисля дълбочината спрямо секундите.

— И колко време отне?

— Почти трийсет секунди до дъното.

— Колко е дълбока шахтата в такъв случай?

— Над трийсет метра.

Грифин запали втора свещ, наведе се през ръба и спусна ръка.

— Само камъни, покрити с мъх.

— Не, я виж — каза той.

Жаки се приближи лекичко. Сърцето ѝ заби по-бързо. Не забелязваше какво ѝ сочи.

— Къде?

— Виждаш ли вдлъбнатината?

На около половин метър по-надолу имаше дупка в стената.

Тя поклати глава.

— Какво е това?

— Стъпала, Жаки.

Грифин се наведе още по-напред.

— Ето там има още едно. Издялани са в камъка. И вероятно водят чак до долу.

— Трябва да слезем.

— Знам, но не веднага.

— Защо?

— Не сме подготвени. — Той посочи към обувките и дрехите ѝ. — Трябва да си обуем гуменки, да вземем каски и фенерчета. Трябва ни въже и аптечка, в случай че Роби е ранен.

Жаки се опита да възрази, но опитът на Грифин надви над нейното нетърпение.

— Ще слезем, след като се екипираме. Ако се контузим, няма да помогнем на Роби.

— Дори да знам откъде да купим всички тези неща, по това време всичко е затворено.

— Съжалявам, но ще трябва да изчакаме до утре. Сега нищо не се вижда и няма как да отбележим обратния път. Нямаме представа накъде води шахтата и сигурно ще се изгубим.

Въпреки хладината по гърба на Жаки се стичаше пот. Ужасно се страхуваше, но не беше от значение. Роби ѝ бе оставил послание. Той беше едничкото ѝ наследство. Щеше да се пребори и с най-големите си страхове заради него. Виденията и кошмарите веднъж без малко да я подлудят. Заради тях влезе в болница. Преживя електрошокова терапия. Упояваха я. Щеше да понесе влизането в един тунел.

Макар току-що да се бе съгласила с Грифин да изчакат, не можеше да си тръгне сега. Коленичи и запълзя заднишком към отвора.

Пръстите му я сграбчиха за китката. Стискаше я невероятно силно и ръката я заболя. Той я издърпа настрани от шахтата.

— Боли ме — изпъшка тя.

Грифин я пусна.

— Ти си луда. — Лицето му беше разкривено от гняв. — Защо просто не ме послушаш?

Сърцето ѝ биеше неконтролируемо и не можеше да си поеме въздух. Седнала на влажната земя, Жаки се облегна на живия плет. Ръцете я боляха от дърпането. Преглътна сълзите си. Последното, което искаше, бе да плаче пред Грифин.

— Ако Роби е избягал и е долу, значи е в безопасност. Никой няма как да знае къде е. Ще оцелее още една нощ. Утре слизаме.

Жаки кимна, защото не смееше да проговори.

— Обещавам — добави той.

Комбинацията от страх, безсилие и тъга, съчетана с тази едничка дума, се оказаха прекалено много за нея. Първата топла сълза се плъзна по бузата ѝ. Тя извърна глава. От очите ѝ се търкулна втора сълза.

Усети ръката му върху рамото си.

— Нека ти помогна. Доста силно те дръпнах. Уплаших се да не паднеш.

Жаки не му обърна внимание, стана, изтупа ръце в джинсите си и тръгна към къщата.

ТРИЙСЕТ И ТРИ

21:15 ч.

В Париж Малакай обикновено отсядаше в един и същ апартамент в „Л’Отел“. В пишно украсените му стаи се чувстваше като у дома си. Брокатените завеси в златисто и червено бяха в тон с покривката на леглото и напомняха за отминала епоха на крале и кралици. Кристалният полилей все искреше, фините френски чаршафи винаги бяха изгладени.

Той отвори прозореца и погледна над покривите и камбанарията на църквата „Сен-Жермен“. Гледката не се бе променяла от стотици години. Кулата е една от най-старите в града — от X в. Малакай погледна часовника си. Двайсет и един часът и петнайсет минути. Отвори бутилката шампанско „Круг“, която го очакваше в сребърна кофичка с лед и прикрепена бележка за добре дошъл от хотела. Наля си една чаша. С шампанското в ръка отвори двукрилата врата към малкия балкон и излезе тъкмо когато камбаните на църквата зазвъняха. Облегнат на парапета, се наслаждаваше на музиката — същият неземен звън, който енорияшите са слушали през цялото Средновековие и по време на Революцията. Малакай отпи от светлата газирана течност, затвори очи и се опита да си представи, че се връща назад във времето. Въображението му обаче му изневери. О, как завиждаше на децата, които умееха да го използват така добре, да пътуват напред-назад през вековете. И той искаше наистина да види, да вкуси и да чуе миналото. Да се върне в миналото. Да върви по улиците и да разговаря с хората. Да открие тайни, които иначе се изплъзваха.

Камбаните замлъкнаха и до ушите му долетя шумът от улицата. Изгуква гълъб. Малакай седна на железния стол, извади един от двата си мобилни телефона — единият за изходящи обаждания, другият за входящи. Беше по-сигурно и разговорите се проследяваха по-трудно.

Колкото и хубава да бе стаята, балконът беше основната причина да наема скъпия апартамент. Тук можеше да разговаря спокойно и да

не се притеснява за подслушвателни устройства. Това му даваше възможност да пътува с истинската си самоличност, което предпочиташе, фалшивите самоличности му осигуряваха анонимност, но не му позволяваха да получава вниманието и обслужването, гарантирани му, ако отседнеше в хотела под истинското си име.

Набра номера на мобилния телефон на Уинстън.

— Пристигнах — каза на бившия агент.

— Добре. Как мина пътуването?

— Спокойно. Всичко наред ли е в офиса?

— Да. Няма промяна.

Преди Малакай да тръгне от Америка, Уинстън му съобщи, че по случая няма нова информация. Глинените парчета, изчезнали заедно с Роби Л'Етоал, нямат почти никаква историческа или парична стойност. Оценени са на не повече от 5000 долара, френската полиция ги е подала на Интерпол. Властите нямат представа, че са реликва на спомените, и не са ги обозначили като такава. Никой не е вдигнал тревога и не следят Малакай. Всеки път, когато пътуваше извън страната, от паспортната служба уведомяваха Отдела на ФБР за престъпления с произведения на изкуството в Ню Йорк, че заминава за чужбина. Но отношенията му със семейство Л'Етоал му позволяваха да е тук, без да предизвиква подозрения. Все пак лекува сестрата на изчезналия мъж. Пристигна, за да се погрижи тя да се справи със стреса, без да получи психологическо разстройство.

— Има ли новини от племенника ти? — Малакай използва кодовото им название за Лушън Глас.

Агентът на ФБР, разследвал двата предишни случая с реликви на спомените, бе поставил в опасност не само отношенията на Малакай със семейството му, но и репутацията му във фондация „Феникс“.

— Племенникът ми е зает. Разполага с изключително малко време. Има нова работа и нова приятелка. Не мога да се меря с него.

Малакай се усмихна. Испита облекчение, че Глас не е по петите му. Поне засега.

— Браво на него.

След телефонния разговор терапевтът се върна в дневната и седна на старинното бюро. Разполагаше с два часа, преди да се срещне с колегата на Уинстън.

Върху елегантната хартия за писма на хотела Малакай написа с химикалката си „Монблан“ бележка до Жаки, с която я уведомяваше, че е в Париж и ѝ предлага помощта си.

Тонът обаче не беше подходящ. Той откъсна страницата и я изхвърли в металното кошче за боклук.

Запознаха се, когато тя беше непохватна тийнейджърка, а той — един от терапевтите ѝ. Естествено, разликата във възрастта им си беше същата, но вече не беше от такова значение както преди. Сега госпожица Л’Етоал е голяма, преуспяла жена. Все още обаче сама, уплашена и нуждаеща се от помощ.

Прочете втората бележка. Много по-добре. Сгъна я и я пхна в плик за писма. Обади се на рецепцията и попита дали пиколото би могло да занесе съобщение рано на следващата сутрин.

Портиерът отвърна без колебание:

— *Bien sûr*^[1], доктор Самюълс.

Човек може да си осигури всичко на съответната цена. Е, почти всичко. Беше предложил на Роби Л’Етоал за парчетата повече, отколкото би му дал всеки друг на света. А парфюмеристът се нуждаеше от парите. При това отчаяно. И въпреки това отказа предложението.

Защо? Какво щеше да прави с тях? Жаки дали знаеше? Е, сега Малакай беше в Париж. Уреди банката в Ню Йорк да му отпусне кредит, гарантиран с половината сграда на фондацията, за да убеди Л’Етоал да му продаде керамичните парчета. При условие че е жив. При условие че парчетата все още са у него.

Малакай пак погледна часовника си. Имаше резервация в ресторанта на хотела. Запечатана писмото и го прибра в джоба на сако си от „Савил Роу“.

Да, много по-добре бе да ѝ пише, отколкото да ѝ звъни. Телефоните в дома на Л’Етоал сигурно се подслушваха. Нямаше нужда да съобщава на полицията за пристигането си по този начин. И без това ФБР скоро щеше да я уведоми. Трябваше да помисли и за Жаки. Като ѝ изпратеше писмото по куриер, щеше да ѝ спести притеснението при всяко иззвъняване на телефона, докато чакаше новини за брат си.

Никога не влагаше лични емоции в работата си с пациенти. Защо тогава мислеше така за нея? Почти емоционално.

Вървеше към асансьора и размишляваше по въпроса. Признаваше пред себе си честно както слабите, така и силните си страни. Беше наясно, че е отличен терапевт по същата причина, по която не беше почтен приятел и любовник. Съпричастието не бе сред силните му страни. Изслушваше безпристрастно онези, които търсеха помощ от него. Плаваше през сложното им море от емоции, без да се удави. С години самоанализ бе осъзнал склонността си към нарцисизъм — психологическото му отклонение, което го пазеше от емоционални реакции към околните.

Вратите на асансьора се отвориха. В кабината имаше мъж и жена. Малакай застана от лявата им страна, с лице към вратата. Отражението на двойката се виждаше в полирания месингов панел. Дватама стояха долепени един до друг, хванати за ръце.

Малакай извърна очи и се вгледа в собственото си отражение. Беше на петдесет и осем години и още преследваше една мечта. Така и не се ожени, нямаше деца, нито бе имал много дълготрайни връзки. Деля му, която заедно с него ръководеше фондация „Феникс“, имаше голям син и Малакай взимаше твърде насериозно връзката си с младежа, останал без баща. Но племенник не е като собствен наследник.

Вратите се отвориха. Двойката слезе. Внезапно уморен, Малакай пристъпи във фоайето, обзаведено драматично в стил бел епок. Огледа изящната мозайка с формата на слънце върху мраморния под и високия колкото шестетажна сграда старогръцки фриз, плюшените тъкани и меки седалки, топлите, приглушени светлини. „Л’Отел“ бе издържан в романтичен стил. Открай време го знаеше, но никога не се бе чувствал не намясто тук. До тази вечер.

[1] Разбира се (фр.) — Б.пр. ↑

ТРИЙСЕТ И ЧЕТИРИ

22:05 ч.

Върнаха се по същия път, по който бяха дошли: не през работилницата, а през френските врати, водещи към дневната в къщата. Морскосини жакиардови завеси с бели звезди, луни и златисти слънца се спускаха пред прозорците с изглед към двора. Проектиран в началото на XX в. за прабаба ѝ и прадядо ѝ, мотивът се повтаряше из цялата стая. По тъмносиния като нощно небе таван бяха изрисувани златисти звезди. В златистия килим бяха втъкани астрологични знаци. Мебелите от различни епохи бяха подредени артистично — класически, но удобни.

Преди Жаки да успее да отвори уста, Грифин я попита къде е барчето.

— Не знам доколко е заредено, Роби пие само бяло вино.

Жаки натисна огледален панел, който се завъртя и иззад него се появи искрящ шкаф с кристални чаши и красиви старинни кани.

— Всичко в тази къща е скрито зад нещо друго — отбеляза Грифин, наля някакъв алкохол в две чаши и подаде едната на Жаки. — Изпий го. Помага при преживян шок.

— Добре съм.

— Не се и съмнявам. Въпреки това го изпий.

Тя отпи от кехлибарената течност, която прогори гърлото ѝ. Никога не си е падала по коняк, дори отлежал като този.

— Зад някое от огледалата дали се крие и стереоуредба? — попита той.

Жаки посочи към идентичния панел от другата страна на барчето.

— Музика ли ти се слуша?

Грифин поклати глава и вдигна пръст пред устните си. Тя си спомни какво ѝ каза в ресторанта. Щом полицията ги наблюдава, голяма беше вероятността и да ги подслушва.

Грифин натисна горния десен ъгъл на огледалото, то се завъртя и от другата страна се показа стереоуредба. Натисна бутон за изваждане на диска, видя, че уредбата е заредена, бутна го обратно и натисна бутон за възпроизвеждане.

Не сваляше очи от уредбата в очакване на първите ноти. След миг стаята се изпълни с „Danse Macabre“ на Сен-Санс.

Жаки позна произведението.

— Чудесен избор — отбеляза саркастично и седна на дивана с чаша в ръка.

Грифин си придърпа стол, настани се с лице към нея и заговори тихо:

— Знам колко много искаш да го намериш, но се налага да ми се довериш. Трябва да сме подготвени.

— Не мога да понеса мисълта, че е там долу сам и уплашен.

Грифин отпи от коняка.

— Нямаме друг избор, освен да изчакаме.

— Не разбираш — каза тя по-остро, отколкото възнамеряваше.

Грифин остави чашата си на масичката между тях и стана.

— Ако предпочиташ, ще се върна в хотела.

Искаше й се да му каже да си върви, че ще е много по-добре да се прибере. Вместо това обаче поклати глава, разтри китките си и каза:

— Недей. Извинявай.

— Може би не съм разтревожен колкото теб... — Гласът му бе тих и нежен и на Жаки й се прииска да го прегърне, макар той да не я бе докоснал. — Но и аз искам да открием Роби. Моля те, престани да се караш с мен. Не съм ти враг.

Жаки затвори очи.

— Знаеш ли изобщо нещо за тунела? — попита той.

— Една от налудничавите легенди, които семейството ми явно е колекционирало, както другите хора събират порцеланови фигурки. Чуval ли си за Carrières de Paris? — Усети се, че е използвала френския израз, и повтори на английски: — Парижките кариери?

— Да. Градът е построен върху мини, някои от които датират още от тринайсети век, нали така? Камъните, с които е изграден градът, са добивани от въпросните кариери, от които е останала голяма мрежа от празни тунели и пещери, превърнали се впоследствие в катакомби. Фактът е известен на повечето археолози.

— Ексхумирането на трупове от претъпкани надземни гробища, които ставали огнища на зарази, започнало през 1777 г. — продължи Жаки, — точно когато революцията набирала сила и алчността на правителството за земя растяла. По това време фирма „Л’Етоал“ вече била основана. Дядо ми се шегуваше, че предците ни не са горе на небето, а долу в мазето. „Град върху бездна“, така го наричаше. Като малка, когато не получавах каквото исках, тропвах с крак и...

— Защо ли не съм изненадан.

Жаки не обърна внимание на коментара на Грифин и продължи:

— Дядо Шарл ме предупреждаваше да внимавам. „Ако тропаш твърде силно, ще пробиеш дупка и ще пропаднеш в земята. А там ще се сприятелиш със скелетите.“

Дядо й още й липсваше; старецът беше починал, след като тя замина за Америка. Всички роднини, които обичаше, бяха мъртви, с изключение на Роби.

— Не му вярвах. Питам го откъде знае, че долу са погребвали хора. Когато поотраснах, ми разказа, че двамата с брат му участвали в Съпротивата по време на Втората световна война и използвали тунелите под Париж, за да помагат на съюзнически войници и летци да избягат. — Жаки стана и отиде до стъклените врати към двора. Дядо й беше посадил наследствените розови храсти, като ги е събирал от цяла Франция и Англия. Беше създавал и хибридни сортове, тъй като искаше да разполага с аромати, които другите парфюмерии нямаше да могат да копират.

Навън ръмеше ситен дъжд сред сияеща мъгла. Тя отвори вратата и вдъхна сладникавите нощни ухания и зеления свеж въздух.

— Дядо разправяше, че си имал отделен вход за тунелите и е по-таен от повечето други заради начина, по който е скрит. Роби не го оставяше намира с молбите си да ни заведе долу.

— Направи ли го?

— Не.

Грифин стана да долее коняк в чашите им. Жаки не си бе и представяла, че някога ще го види тук.

Но не беше ли тази стая склад за спомени? Семейни антики и артефакти още от XVIII в. стояха по масички и етажерки. Миниатюрни шишенца за парфюми със сребърен обков, натрупани от някоя

прапрабаба. Богата колекция от всевъзможни кутии за енифие „Лимож“, събирани поколения наред.

Бабата на Жаки си бе падала по рамки с инкрустирани камъчета, кристални орнаменти, волани, поръбени с марказит, късчета злато, украсени с перли. Десетки подобни предмети блещукаха из стаята. Някога портретите на отдавна починали роднини бяха стояли в рамки на Фаберже, но бяха разпродадени преди много време.

На полицата над камината стоеше златен часовник със символите за земя, луна, слънце, звезди и зодиакални знаци. Той показваше не само датата и часа, но и настъпването на залеза и изгрева на слънцето и луната.

Жаки го бе зърнала на ъглова сергия на пазара една неделна сутрин. Часовникът беше счупен. Баба го купи въпреки възраженията на майка ѝ, че не може да се поправи. Баба ѝ потупа Одри по ръката, както обикновено. „Красив е. Ще намерим начин да го ремонтираме.“

Колекцията на Роби от парчета малахит, кварц, лапис лазули и нефрит обрамчваха часовника. От другата страна, пълна със зеленина, стоеше купа „Лалик“ от матирано стъкло в бяло и синьо, която Жаки и майка ѝ купиха по време на една от редовните им летни почивки в Южна Франция. Всичко наоколо извикваше спомени.

— Възможно ли е дядо ви да е водил Роби в катакомбите, без ти да знаеш?

— Разбира се. Дядо... почина шест години след като заминах за Америка и беше в добро здраве до самия си край.

— Кога е конструиран лабиринтът?

— Точната дата ли? Не знам, но ето там има чертежи на къщата и двора. — Посочи към седем гравюри в рамки. — От 1816 година са, а скицата на лабиринта е предпоследната.

— Значи е възможно шахтата в центъра да е входът за подземните тунели, за които ви е разказвал дядо ви. И навярно го е показал на Роби.

— Да, не ти ли се вярва? — Жаки се въодушеви от идеята. Ако брат ѝ е долу, може би наистина е в безопасност. — Град на мъртвите под къщата ни е точно от онзи тип мистерии, които се нравят на Роби.

Грифин се взря в чашата си и каза:

— Като дете исках, когато порасна, да съм от хората, чиито приятели и любовници имат тайни.

— И така ли стана?

Той кимна.

— Открих, че всички имаме тайни. Ти знаеш повечето от моите.

— Преди ги знаех, но... — Жаки не довърши мисълта си.

След малко Грифин рече:

— Трябва да проверим нещо в интернет. Имаш ли компютър?

Жаки донесе лаптопа си от бюрото в ъгъла.

— Има безжичен интернет, Роби се погрижи. Какво търсиш?

— Първо ще потърся карти. Със сигурност ще има. Трябва да разберем какво има в тунелите, за да се подготвим. Колкото повече знаем, толкова по-голяма е вероятността да успеем.

През следващия час двамата седяха един до друг на дивана. Не си казваха почти нищо, но прочетоха много. По-голямата част от информацията се срещаше и на английски, и на френски и на Жаки не ѝ се наложи да превежда много.

Градът под града първоначално снабдявал Париж с камъните, необходими за изграждането на големите имения, широките булеварди и мостовете. Получените тунели след това се превърнали в дом за костите на над шест милиона покойници, тъй като гробищата не можели да поберат повече. През годините катакомбите се използвали за импровизирани бункери на Съпротивата през войната, галерии за авангардни творци и маршрути за бягство. Само около километър и половина от цялата мрежа официално е отворена и сега е туристическа забележителност. Но законът не пречеше на решителни любители на подземията да слизат долу по всевъзможни причини.

— Незаконно е да се ходи из тунелите — каза Жаки, докато преглеждаше поредната статия. — Дори не искам да чета историите за хора, които са се изгубили и повече не излезли. Тунелите са с обща дължина 305 километра. Неизследвани са, а повечето дори не са обозначени и са опасни.

— Промъквал съм се из пирамиди. Знам как да обезопася разходката ни.

— Как ще го открием из цялата плетеница от тунели?

— Намерил е начин да те отведе до тунела. Ще измисли как и да те повика при себе си.

Според древните гърци мойрите — трите богини на съдбата — се появяват седем нощи след раждането на дете. Тяхната задача е да

определят посоката в живота на бебето. Клото тъче нишката на живота, която Лахесис мери, а Атропос прерязва, когато реши на колко години ще умре детето и как ще настъпи смъртта.

Въпреки че богините вземаха решенията, човек имаше свободата да влияе върху съдбата си и да я променя. Жаки бе убедена, че всичко в митологията е метафора. Не вярваше в съдбата. Но докато се взираше в Грифин, се чудеше за странното съвпадение той да се окаже в Париж точно сега. Грифин. Експерт в мисии като тази, необходима за спасяването на брат й.

„Няма съвпадения“ — чуваше гласа на брат си. Наскоро още някой й бе казал същото. Опита да си спомни кой. И се сети — Малакай Самюълс.

Жаки погледна отново към екрана.

— Тук пише, че повечето тунели са на над трийсет метра дълбочина. И ти ги изчисли толкова, когато хвърли свещта.

— По това колко време пада, да.

— Значи прави седем етажа стълби в зависимост от разстоянието между стъпалата, нали?

Той кимна.

— Седем етажа, два пъти по-високо от къщата.

— Не е нужно да идваш, ако нещо те притеснява. Нека аз отида. Слизал съм и по-надълбоко. Изобщо няма да ме затрудни.

— Става въпрос за Роби. Ще се справя.

— Има няколко номера, които помагат да не се паникьосваш. Първо, не си представяй какво има пред теб. Най-страшното е, ме не виждаш напред и не знаеш къде свършва тунелът.

— Не ме е страх от височини. Логично е да предположа, че и дълбочините няма да ме уплашат.

— А от тъмното?

— Не. Обичам тъмнината. Действа ми успокояващо.

Грифин се засмя.

— Е, тогава ще си напълно спокойна, защото долу ще е непрогледна тъмнина. Дотам не стига дневна светлина. В тази статия пише, че в началото на двайсети век използвали катакомбите за отглеждане на гъби.

Жаки погледна към часовника на полицата. Десет часът.

— Магазините ще отворят чак след дванайсет часа.

Грифин проследи погледа ѝ.

— Трябва да поспиш.

— Няма да мога.

— Няма да можеш да помогнеш на Роби, ако си изтощена. — Той прекоси стаята и остави чашата си на барплота. — Не бива да стоиш сама в тази къща. Ще спя на дивана.

— Не се страхувам да съм сама.

— Знам — отвърна ѝ почти огорчен, — но аз се страхувам за теб и ще спя по-спокойно, като знам, че не си сама.

— Не съм в опасност, Грифин.

Той само кимна.

— Нима мислиш, че ме грози опасност?

— Нека не рискуваме.

Жаки го погледна и задържа погледа му. Едно време си представяше толкова много истории, все с негово участие. Едно време си мислеше, че ще са заедно завинаги. Едно време вярваше в него по начин, по който сега знаеше, че не бива да се вярва на никого. Да, имаше големи очаквания за него. За него и за Роби, а и за себе си. Възможно е да се е почувствал под твърде голямо напрежение. Може би Жаки бе сгрещила, като желаше толкова силно той да преуспее и да си въобразява, че постиженията определят какъв си като личност. Но той бе успял, нали?

— Защо клатиш глава? — попита я Грифин.

— Не съм усетила.

— Клатеше я, все едно спореше с някого.

— Сега се занимаваш с онова, за което винаги си мечтал, нали?

— попита тя.

— През по-голямата част от времето, да.

— Така си и мислех — усмихна се тя.

— Ти още тогава знаеше какво искам да постигна.

— Тогава какъв е проблемът, Грифин?

— Не можех да понеса мисълта, че ще се проваля.

— Как така да се провалиш?

— Да те разочаровам.

— Кого? Мен ли? Или себе си?

Той се поколеба за миг, но накрая отговори:

— Тогава мислех, че не искам да разочаровам теб. Сега не съм толкова сигурен.

Грифин се върна и седна до нея на дивана. Постави ръка на рамото ѝ и я обърна с лице към себе си.

— Задаваш невъзможни въпроси, знаеш ли? Неща, за които не се пита. Пряма. Директна. Не си се променила — засмя се той, но не радостно. — Искаш да стигнеш толкова далеч. Да научиш толкова много. Прекалено много. Страшно си любопитна, да му се не види.

— Не. Спрях с любопитството отдавна.

— Лъжеш — прошепна ѝ, придърпа я към себе си и я целуна.

В главата на Жаки се въртяха още въпроси, опитвах се да ѝ привлечат вниманието, настоявах да ги вземе на сериозно. Но натискът на устните му я разсейваше. Беше уморена. И да, страхуваше се. Нищо нямаше да стане, ако спре да мисли, ако остане в прегръдката му още малко. Нали?

Миризмата на Грифин я обгърна. Ако се оставеше, можеше да се изгуби сред уханието. Ако забравеше какво се е случило между тях... не, нямаше да забрави, просто за малко нямаше да мисли за миналото. Само още малко. От толкова отдавна не е усещала това неотложно привличане. И искаше да му се отдаде.

Само че не с Грифин.

С всеки друг, но не и с него.

След като я напусна, ѝ бе необходимо ужасно много време, за да се съвземе. Сега беше ли достатъчно силна, та да си достави удоволствие, без после да се срина емоционално? Във вените ѝ пулсираше смесица от страст и ярост. Пръстите ѝ се забиха дълбоко в ръцете му. Дръпна го рязко към себе си с надеждата да го заболи, но от начина, по който той се притисна още по-силно в нея, явно не го бе заболяло. И тогава пръстите му се впиха в плътта ѝ.

Утре по кожата ѝ щеше да има синини. Черно-сини отпечатыци от докосването му. Той отдавна я бе напуснал и бе оставил невидими рани, които така и не зараснаха напълно. Тези синини щяха да минат. Те бяха само повърхностни.

Тялото ѝ я предаваше. От години Жаки се бе съпротивлявала на спомените за този мъж. Не им позволяваше да я изкушат. А сега? Сега се предаваше пред всяко усещане, което той предизвикваше у нея.

По дяволите! Тялото ѝ не го бе забравило. Помнеше мириса и вкуса му. Как косата му се къдреше на тила. Топлината на кожата. Начина, по който обвиваше цялото ѝ тяло в прегръдката си, тъй че целият свят се стопяваше и двамата оставаха сами със слети устни. Засрами се от копнежа да се притисне в него без дрехи. Желанието ѝ бе по-първично и неотложно, отколкото когато и да било преди, отколкото изобщо си бе представляла, че е възможно. Изведнъж нуждата да го почувства върху себе си стана по-наложителна и от необходимостта да диша.

Пръстите ѝ напипаха копчетата на ризата му.

Грифин нито я спря, нито ѝ помогна. Остави я да го съблече. Наблюдаваше я. Жаки имаше чувството, че с всяко движение признава нещо, което той искаше да знае.

Жаки прошепна:

— Помниш ли как се чувствахме заедно?

Грифин не отговори.

Жаки искаше той да говори. Да не ѝ позволява да се отнесе в мислите си. Ако успееше да го накара да каже нещо, може би нямаше да си въобразява, че могат да започнат наново. Едно беше да си припомниш миналото, но Жаки не искаше да отваря нови вратички към бъдещето. Не и с мъжа, на когото бе дала толкова много, а той беше пропилял дара ѝ.

— Преди такова ли беше усещането? — попита тя.

Грифин я накара да замълчи с целувка.

Тя издърпа ризата му от панталона и я разкопча. Свали сутиена си. Притисна гърди в неговите. Усети хладния въздух по гърба си и топлата кожа върху гърдите си.

— Помниш ли?

Грифин плъзна устни по шията, по гърдите ѝ и оставяше целувки върху кожата ѝ като послания, написани на език, който тя вече не можеше да разгадае. Той споделяше тайни с кожата ѝ. Тялото ѝ ги разбираше, но умът ѝ — не.

Жаки искаше да го използва като средство, за да отвлече мислите от брат си поне за малко. Съвсем в реда на нещата беше да използва Грифин. Той я бе наранил. Дължеше ѝ поне това.

Устните му стигнаха до рамото ѝ — до мястото, което за пръв път бе открил, когато Жаки беше седемнайсетгодишна — захапа го

лекичко и по гърба ѝ пробягнаха искри.

Жаки усещаше мека, приканваща тъмнина. Не като студения мрак на тунел, водещ под земята, където чакаше Роби. Това тук беше кръвожадна тъмнина. Жаки бе сигурна, че ако отнякъде я огрее светлина, ще е наситена в червеникавокафяво и ухание на рози, канела и мускус.

Никой от любовниците ѝ, освен Грифин, не караше тялото ѝ да излъчва точно този аромат. Сякаш той възбуждаше нещо скрито в нея, което се отваряше и разцъфваше под пръстите, езика, зъбите, устните и члена му.

Вече голи, двамата се преместиха от дневната в спалнята върху леглото от детството ѝ, застлано с мека светлосиня плюшена покривка.

Когато бяха заедно, винаги бяха тихи. В колежа и двамата имаха съквартиранти в тесните, пренаселени общежития. Когато тя го заведе на гости у баба си в Грас, гледаха да не вдигат шум, за да не събудят останалите. През деня Грифин водеше Жаки и Роби на експедиции по археологически обекти от времето на римляните и катарите. Спираха да обядват под някоя сянка, скрити от палещото слънце на Прованс. Ядяха мед с дъх на лавандула, намазан върху франзели с козе сирене, и пиеха сладко плодово вино. Щом Роби се отдалечеше да търси късчета от отдавна отминали епохи, Жаки и Грифин лягаха на тревата и изследваха телата си с пръсти, малко забързано, за да приключат, преди той да се е върнал.

Сега нямаше нужда да са предпазливи. В къщата нямаше никого, освен призраците на предците ѝ, които живееха тук от почти триста години. Каквото и да направеха с Грифин, едва ли щяха да ги шокират. През годините със сигурност се бяха нагледали на какво ли не.

Изведнъж в съзнанието ѝ изникна образ: как мъж и жена се любят тук, в тази къща, в тази стая, сякаш техният образ се наслаждаваше върху нея и Грифин. Миризмите, излъчващи се от тях обаче, бяха съвсем различни. Кисели и горчиви. Лепкава пот, пудра за лице и восък от свещи. Аромати, които баща ѝ никога не използваше в работата си, нито пък двамата с Роби в игрите си. Старомодни миризми от друго време.

Жената — същата жена от халюцинациите ли беше? — плачеше на рамото на мъжа. Сълзите ѝ попиваха в кожата му. Дори докато той проникваше в нея и я изпълваше по начина, по който и тя бе забравила,

че е възможен — по същия начин, по който Жаки бе забравила, че я изпълва Грифин, — мъжът шептеше, че съжалява, че ужасно съжалява и не е искал да ѝ причини болка.

А дали не го казваше Грифин? Жаки не съумяваше да разграничи образа, миризмите и думите.

Някъде в далечината се чу писък, разбиването на дърво и тежки стъпки, след което се разнесе нова миризма — която надделя над всичко останало, — миризмата на страх. Промъкна се под вратата и през процепите на прозореца. Изгърмя изстрел. Блъсна я паника, по-силна от тласъците на мъжа. Обхвана я страх, че това им е за последно. Тъкмо се бяха събрали, отново ли щяха да бъдат разделени?

— Не, не и сега, след като най-накрая разбрах, че си жив — изхлипа Мари-Женвиев.

Или пък го каза Жаки? Плачеше ли? Това нейните сълзи ли бяха? Някой друг ли изричаше думите? Усещаше Грифин вътре в себе си. Грифин беше, нали? А не Жил.

Заляха я вълни от нови усещания. Обвиха я букети от ухания. Рози. Канела. Мускус. Усети собствените си солени сълзи и сладките му устни. Телата им бяха плътно прилепени. Не знаеше къде започва единият и къде свършва другият. Докосването и уханието му бяха като наркотик. Някога означаваха толкова много един за друг. Бяха създали свой отделен свят и въпреки това се отказаха от него. Той се отказа, той я напусна. Отказа се от връзката им, от нея, от магията, която телата им сътворяваха — по-мистична от който и да било аромат, създаван от парфюмерист. Това е уханието на тайни и докато го усещаше, щеше да живее вечно.

Жаки изви бедра нагоре. Срещаше тласъците му с тялото си, костите ѝ се триеха в неговите. Плътта им се сблъскваше с плясък. Лицето му бе заровено в шията ѝ. Устата му отново намери рамото ѝ. Онова място. Разтърсиха я тръпки. Пръстите му се впиха в кожата ѝ. Тя го обгръщаше, но той беше навсякъде около нея. Нямахше спомени и въпреки това всичко беше само спомен.

— Плачеш ли? — прошепна той.

Жаки не бе сигурна, а и не искаше да знае. Пак ли е получила пристъп? Какво друго би могло да бъде? Странен полусън. Зловещо красив. Изпълнен с горчива тъга. Друго време. Отдавна отминал век.

Мъж и жена в тази стая. Изгубена любов. Намерена любов. Правеха любов, изпълнени със скръб пред лицето на някакъв ужасяваш страх.

Жаки потрепери. Грифин сбърка реакцията ѝ със страст и отново изви гръб в нов силен тласък. И Жаки пак потъна в тъмнината — този път по-наситена и по-плавна. Миризмите се сливаха в един по-пищен, по-горещ, по-разтърсващ аромат. Тя вървеше през лабиринта. Той бе в центъра. Протегна ръце към нея. Движеха се като един — любовници, свикнали един с друг, които сякаш танцуваха така в прегръдките си от стотици години.

Повече нямаше да има тъга. Нямаше повече да има копнеж, защото нямаше повече да се разделят. С този акт подпечатваха съдбите си. Те бяха две злочести половини, които най-накрая се събираха в едно и не оставяха място нито за въздух, нито за огън, за уханье или воня, за вода, за дъх. Бяха заедно. Без мисъл, мъдрост или думи. Бяха заедно, както открай време, завинаги, помисли си Жаки в миг на просветление, когато я заля забравата, възможна само при толкова дълбоко и болезнено избухване.

ТРИЙСЕТ И ПЕТ

На отсрещната страна на улица „Сен-Пере“, в двора на блок с апартаменти от XIX в., под сянката на кестеново дърво се криеше синя кола. Уилям уреди портиерът да му запази мястото за паркиране. Триста евро в замяна на цифров код, с който живущите в сградата отваряха масивната дървена порта. Само две семейства имаха автомобили. Следователно оставаха три свободни места.

Въпреки укритието, предоставено от дървото, Валънтайн бе угасила фаровете и бе затворила прозорците. Електронното подслушвателно устройство беше модифицирано така, че бутоните му да не светят. Слушалките ѝ бяха изработени по най-нова технология и дори когато Уилям беше в колата с нея, не чуваше какво слуша тя. Валънтайн беше обучена да взима всички предпазни мерки.

Откакто седеше тук, никой не бе влизал или излизал. Изглежда, всички се бяха прибрали за през нощта.

Тя се размърда на седалката, протегна се, изпъна крака. Тичаше общо десет часа седмично. Пет часа отделяше на тренировки по бойни изкуства. Спазваше макробиотична диета и пиеше витамини. Под наставничеството на Франсоа беше превърнала тялото си в инструмент. Инструмент, който никой не можеше да ѝ отнеме. Единственият ѝ порок бяха цигарите, от които обаче си позволяваше само по осем на ден.

Четири часа седене в колата не беше нищо. Най-дългият ѝ престой, без да мърда, продължи девет часа. Но се увенча с успех. За разлика от тази вечер.

Валънтайн проследи Грифин Норт и Жаки Л'Етоал до къщата след вечерята в кафене „Марли“. Няколко минути ясно чуваше техния разговор, но после гласовете им изчезнаха. След около час долови няколко изречения, но Грифин пусна музика. После чуваше само откъслечни изречения. Нищо ценно. Поне на пръв поглед. Може би по-късно, когато прослушаше записа, щеше да открие нещо важно.

В автомобила беше тясно, горещо и влажно, но Валънтайн бе обучена подобни неща да не я разсейват. Просто седеше и слушаше. Обектът говореше на английски и беше нужна повече концентрация от обикновено. А както се оказа, това я изнервяше, защото пропускаше нюансите в откъслечния разговор, който чуваше.

Съвсем ясно обаче позна звуците от любовния им акт. По някаква причина се засрами. За последно бе спала с мъж преди четири години. И това беше единственият мъж, с когото беше, откакто Франсоа я прибра от улицата и я заведе в болницата.

Стресна я почукване на прозореца. Инстинктивно хвана ножа си. Също като войниците от Народната въоръжена полиция в Китай, беше изучила многобройни техники за убиване: с огнестрелно оръжие, с нож, в ръкопашен бой. Като Франсоа предпочиташе хладните пред огнестрелните оръжия. Ножът тип „Пеперуда“ на колана ѝ бе подарен, когато я приеха в триадата. По острието имаше гравирани красиви дракони. Стоманените дръжки бяха обвити с кожени ленти, омекнали от дългогодишна употреба.

В древността този вид ножове бил предпочитан от монаси, които ги носели под расата си. Подостряли само върховете, за да ги използват при самозащита, без да убиват нападателя.

Нейният нож беше наточен чак до дръжката.

Видя Уилям, отпусна хватката върху ножа и отключи вратата.

Той се качи в колата и ѝ подаде едната от две картонени чаши с топъл чай. Валънтайн му благодари. Отдавна седеше тук и напитката щеше да ѝ дойде добре. Отвори капака на чашата и прозорците се запотиха.

— Нещо стана ли? — попита Уилям.

Тя му разказа, докато пиеше чая. Чувстваше се странно да са само двамата с Уилям без Франсоа.

Струваше ѝ се неловко да са двама вместо трима.

Зачуди се дали не трябваше да вземе и трети човек, в екипа им бяха още четирима. Можеше да повика всеки.

— Споменаха ли къде според тях е Роби Л'Етоал? — попита Уилям. Изглеждаше нервен и имаше тъмни кръгове под очите.

— Не, но за кратко излязоха навън, като че ли да го търсят.

— Говорих с хората ни, докато идвах насам. Никой не е излизал от къщата, след като се върнаха от вечерята.

— Излязоха. Явно са я напуснали от друго място.

— И двата входа са под наблюдение. Знам как да организирам слеене.

— Е, те излязоха.

— Няма друг път навън — не отстъпваше Уилям. — Убеден съм.

— Не е възможно. — От разговора им беше ясно, че отиват някъде, за да го търсят. Трябва да разбереш откъде са минали. — Франсоа нямаше да спори с мен, Валънтайн. Знам как да си върша работата.

Стресът. Тъгата. Скръбта. Знаеше как се чувства той.

— И на мен ми липсва.

— Какво искаш да кажеш? — попита Уилям.

— Трудно е да си вършиш работата като хората, когато мислите ти са заети с друго. Емоциите пречат. Но никой няма да приеме скръбта като оправдание за издънка.

— Как смееш? Не съм се издънил!

— Тогава ми кажи къде ходиха.

— Нямах представа как се чувствам. Какво знаеш ти за любовта? Малка уличница. Ако Франсоа не те беше спасил, досега щеше да си мъртва. Той ми каза, че си увредена емоционално. Че си социопат, който...

Валънтайн блисна остатък от чая си в лицето на Уилям, който се закашля и изплю.

— Ти си ненормална! — изръмжа той.

Валънтайн извади цигарите от раницата си. Издърпа една и я запали.

— Късно е. Защо не се прибереш у дома, Уилям. Поплачи си. Аз ще се оправя и сама. Няма да допусна емоционалните ти реакции да провалят мисията.

Уилям избърса чая от лицето си.

— Ако има друг изход — каза той най-накрая, — ще го намеря.

— Губим си времето. Да отвлечем сестрата на парфюмериста. Тогава Л'Етоал ще се покаже. Ще направи всичко, за да я спаси.

— Откъде знаеш?

— Нали така правят роднините? Или не знам и как семействата постъпват в подобни ситуации?

— Дори това да е правилното решение, никога няма да успеем да хванем сестра му. Полицаите я наблюдават денонощно.

— И откога това е проблем? — Валънтайн се обърна към него, но той гледаше напред. Тя се взря в профила му: големия нос, наченките на двойна брадичка, няколкото излишни килограми, натрупани с напредването на възрастта, Франсоа беше слаб и не ядеше много. — Говориш като страхливец. — Дръпна от цигарата и изпълни дробовете си с пушек.

— Майната ти! — удари Уилям по таблото. — Прекаляваш.

— Чакат ни хора, които не обичат да чакат — издиша Валънтайн дима. — Колкото повече се бавим, толкова по-голяма вероятност има керамичните парчета да попаднат в неподходящите ръце. Шефовете ни ще ни държат отговорни за неуспеха.

Колата се изпълни с пушек. Със син пушек. С цвета на музиката на Франсоа.

ТРИЙСЕТ И ШЕСТ

Лондон, Англия 22:00 ч.

През последния час Дзи разпозна само една балада на „Бийтълс“ и една песен на „Грийн Дей“. Нямахте представа какво е пуснал диджеят сега. Западната музика стигаше и до Китай, но с голямо закъснение. Песента, която гърмеше в момента, явно беше нова. Дзи бе благодарен за оглушителната сила на музиката. Така не се налагаше да води любезни разговори. Можеше просто да си седи, да пие бира и да изглежда спокоен. Студеното пиво е по-хубаво от бирата „Яндзин“. Още една щеше да му помогне да се успокои, но си напомни, че не бива да пие бързо. Трябваше да е дисциплиниран. Можеше да си позволи само една бутилка. Не биваше да поема рискове.

Последните две вечери Дзи успя да избегне излизането с останалите студенти, но сега не се измъкнаха тайно. Екскурзията беше организирана от посолството. Синът на китайския посланик покани художниците на вечеря в традиционна английска кръчма, а сега се забавляваха в частен клуб. Поне повечето от тях се забавляваха.

Дзи беше погълнат от мислите си. Тежкото сто и петдесет грама електронно устройство в джоба не му даваше мира. Сякаш носеше заредено оръжие. Сдобил се с мобилния телефон нелегално, никой от другите студенти не разполагаше с подобен лукс. Откриеха ли го, телефонът щеше — както Кали би използвала някой от жаргонните изрази, които учеше от стари американски филми — да издъни цялата работа.

Дзи се страхуваше да го изхвърли също толкова, колкото и да го задържи.

Довърши бутилката с бира тъкмо когато от колоните гръмна песен на „Ролинг Стоунс“. Дзи знаеше текста: „Не мога да получа удовлетворение...“

Охраната на летището проверяваше ли мобилни телефони? Трябваше ли да извади и него в подноса, където се оставяха ключове, монети и други метални предмети? Поредният въпрос, който не се

сети да зададе. Така се уплаши, когато в тоалетната непознатият запуши устата му с длан, предупреди го да не гъква и го завлече в една от кабинките.

— На твоя страна съм — каза мъжът и постави в дланта му телефон. — Нагласен е така, че бързо да повикаш помощ, ако се наложи. Отвори указателя с номерата и в зависимост в кой град се намиращ, избери Лондон, Париж, Рим.

— Аз не...

— Нямаме време за приказки. Скрый телефона и внимавай. По целия маршрут има хора като мен, които ще ти помагат. А сега си измий ръцете и се опитай да почистиш поне малко ризата си, за да изглежда, че това си правил тук.

С тези думи мъжът излезе от кабинката и остави Дзи сам.

Дори сега, в претърпаното заведение, изпълнено с цигарен дим, музика и алкохол, Дзи имаше чувството, че телефонът изсмуква всички въздух.

Апаратът можеше да му спаси живота, беше наясно, но заради него можеха да го убият, преди дори да е стигнал в Париж. Ако съквартирантът му го шпионираше и намереше телефона... Ако охраната на летището или някой от колегите му го зърнеше...

— Много си сериозен — каза Лан и седна до него.

Обикновено беше изключително мълчалива и флиртуването беше нетипично за нея. Но пък беше изпила три бири.

— Просто гледам и слушам.

Е Лан се приближи още малко към него. Дзи усещаше уханието на косата ѝ. Напомняше му за някакъв плод, но не се сецаше какъв.

Прозвучаха акордите на друга песен на „Бийтълс“ и от тонколониите се разнесе „Слънцето изгрява“. Знаеше и тази песен и я харесваше. Кали щеше да се поинтересува дали консулт е помолил диджея да пуска по-стари песни, познати на студентите, или е обичайната музика, която звучеше в клуба. Изненада се, че нейната любознателност се е превърнала и в негова втора природа. Все си представяше как тя би реагирала на нещата, които виждаше тук, и всички въпроси, които би му задавала.

За пръв път от две години двамата се разделяха за толкова дълго. Дзи прекара почти целия си живот без близък приятел и чак сега,

когато предстоеше да загуби Кали завинаги, разбираше колко много се е привързал към нея.

Без никакво съмнение знаеше, че върви по пътя, отреден му от съдбата, но приятелката му щеше да му липсва.

— Бих искала да потанцувам — каза плахо Лан.

Дъхът ѝ миришеше на бира.

Нямаше нищо против да потанцува, но Лан беше доста подпийнала. Ами ако се притисне в него и усети телефона? Ами ако той се подхлъзнеше или се наведеше и апаратът изпаднеше от джоба му? Но пък каква причина да изтъкне за нежеланието си да танцува с нея? Ами ако, след като ѝ откажеше, тя вдигне скандал? Трезва, Лан беше тихо и чувствително момиче, но какво ли би направила пияна?

Каквото и да отвърнеше, щеше да е неправилно. Затова щеше да постъпи както обикновено — да поеме по най-спокойния път, да не привлича внимание, да се съгласи безропотно.

Докато следваше Лан към дансинга, усети как Ру Шан го следи с поглед. Въобразяваше ли си, или Шан наистина все го наблюдаваше? Като калиграф Ру беше един от най-добрите; дете чудо, отличено за творбите си още на дванайсет години. Дзи му се бе възхищавал дълго преди това пътуване. И му го каза, когато бяха разпределени в една стая в хотела. Шан бе кимнал на комплимента, но не бе реагирал. Кали винаги караше Дзи да ѝ описва това и онова много по-подробно, отколкото е в природата му. Дзи си представяше как го разпитва за Шан. Слаб. Нисък. Жилав. Ръцете му се движат грациозно дори когато просто отваря врата или държи чаша. Очичките му искрят от интелигентност. И обича да говори. Не за изкуство — което за Дзи би било истинско удоволствие, — а за жени, при това по крайно порнографски начин.

„Прави бяха, че си мълчалив“ — оплака се Шан, когато Дзи не се включи активно в мръсен едностранен разговор за младата англичанка, която Шан бе забърсал в бара на хотела първата вечер.

„Кой ти каза, че съм мълчалив?“ — бе му се приискало да попита. Вербуван ли е Шан, или просто е имал предвид останалите студенти, които познаваха Дзи от университета? Нямаше как да попита. Не можеше да направи нищо с подозренията, освен да ги остави да го тормозят.

Когато стигнаха на дансинга, Дзи застана така, че да вижда Шан.

Лан се притисна в него и той усети докосването на бедрата и гърдите ѝ, но най-много се притесняваше за телефона — главата ѝ бе точно върху него и го натискаше в гърдите му.

Лан вдигна глава с полузатворени очи.

— Добър танцър си — рече с усмивка. — Поне така си мисля, защото досега не съм танцувала — добави и се изкикоти.

— Благодаря — отвърна Дзи и я завъртя с надеждата, че ако не спира да се движи, няма да привлече вниманието ѝ върху телефона. Дали усещаше пластмасовия правоъгълник? И ако го усещаше, щеше ли да го попита какво е? Той какво щеше да отговори?

Вдигна очи и видя, че и Шан е завъртял партньорката си и отново е с лице към Дзи. Просто случайност. Или съквартирантът му го наблюдаваше.

Нямаше представа.

ТРИЙСЕТ И СЕДЕМ

Париж, Франция 23:15 ч.

Това му бе нещо като ритуал. През първата си вечер в Париж Малакай винаги ходеше в бар „Хемингуей“ в хотел „Риц“. На осемнайсетия му рожден ден баща му го бе довел тук за първото алкохолно питие и първата пура. Това беше един от малкото хубави спомени, останали от резервирания мъж, който все не беше доволен от най-малкия си син. През онази вечер баща му някак се сдържа да не споменава името на другия син, светец, умрял твърде рано, докато не стана време да си ходят: „На брат ти щеше да му хареса тук.“

Тази вечер барът бе по-празен от обикновено. Заради рецесията, помисли си Малакай, докато влизаше в помещението с дървена ламперия. Заведението бе малко и уютно, с атмосферата на елитен клуб. По етажерките бяха подредени книги на Хемингуей, а около тях по стените бяха окачени изрезки от вестници и снимки на Папа, както наричаха писателя. Един вид олтар, посветен не само на личността му, но и на любовта му към хубавия алкохол. Колин Фийлд, старшият барман, който работеше тук вече над две десетилетия, бе прочут с коктейла си от рядка марка коняк, който всъщност струваше повече от вечеря в тризвезден ресторант.

Малакай седна на един от черните столове на бара и поздрави Фийлд.

— Доктор Самюълс, радвам се да ви видя отново.

— И аз теб, Колин.

— Какво ще желаете?

— В хотела започнах с шампанско, тъй че ти избери.

След няколко минути барманът постави пред Малакай висока чаша. Той я поднесе към устните си и отпи.

— Сок от грейпфрут, шампанско и... не мога да позная.

Фийлд се усмихна:

— Няколко капки джин. — Подаде на Малакай чиния с маслини, ядки и картофен чипс. — Какво ви води в Париж? Работа или почивка?

През годините Малакай бе разбрал, че Фийлд е изключително начетен; освен че помнеше какви напитки предпочитат клиентите му, знаеше и с какво се занимават.

— Клиент.

— Дете?

— Момиченце със странни спомени.

— От минали животи ли? — попита Фийлд.

— Тя смята, че не са. Аз обаче не съм съгласен.

— Преди около две седмици се сетих за вас. Прочетох за забраната на преражданията в Китай. Какво мислите по въпроса?

— Абсурден закон. Политическо позъорство. Жажда за власт. — Малакай изяде няколко фъстъка. — Случващото се с Тибет и традициите му е трагедия, която само се задълбочава.

Малакай изпи питието, плати на Фийлд и си тръгна. Докато вървеше по дългия коридор със стъклени витрини, разглеждаше изложените скъпи антики, порцеланови изделия и модни аксесоари. Сред тях имаше копринени вратовръзки и златни копчета за ръкавели, най-нови модели мобилни телефони, луксозни ръчни часовници и писалки, дамски бижута, шалове, бельо и ръкавици.

Спря пред витрина със златни и платинени гривни. Някои бяха семпли, други с инкрустирани диаманти. На най-долния рафт съгледа една от потъмнено злато без камъни. Само големи брънки, почти пет сантиметра широки. Представи си я на ръката на Жаки, как подчертава крехката ѝ китка.

Когато прекоси фоайето, долови миризма, която не бе забелязал преди. Спря и подуши. Беше пикантна и топла. Приканваща. Ха! Тя се оказа права. Колкото повече обръщаш внимание на миризмите, толкова по-добре започваш да ги описваш.

— Ароматни пръчици ли сте запалили? — попита той портиера.

— Не, мосю, това е запазеният аромат на хотела. Казва се „Амбра“. Продава се в галерията през деня.

Малакай му благодари и излезе.

— Желаете ли такси? — попита го портиерът.

— Трябваше да ме вземат с кола... — Сякаш по даден знак, черен мерцедес с тъмни стъкла спря пред хотела.

Портиерът се наведе към прозореца, попита шофьора за кого е дошъл и се обърна към Малакай.

— Доктор Самюълс?

Чак след като излязоха от площад „Вандом“ и шофьорът зави по улица „Де Риволи“, двамата мъже нарушиха тишината.

— Благодаря, че се отзова толкова бързо, Лео.

Погледна към огледалото за обратно виждане и срещна погледа на шофьора. Той беше облечен с черна униформа, бяла риза, черна фуражка, под която на тила се подаваше гъста, черна, чуплива коса. Носеше очила и изглеждаше към трийсетгодишен, но точната му възраст трудно можеше да се определи.

— Няма защо, господине — отвърна Лео с италиански акцент.

— Уинстън те оценява много високо. Работил си с него в Интерпол, така ли?

— Да.

— Откога не работиш за тях?

— От няколко години.

Лео не беше разговорлив. На Малакай не му пречеше, не държеше да води разговори. Интересуваха го резултатите.

— Успя ли да събереш нова информация?

— Да. Малко повече от това, което докладвахме на Уинстън сутринта.

Малакай се надяваше, че са успели да разберат къде е Роби.

— За Л'Етоал ли?

— Не. Полицията още не разполага със следи за местонахождението му и...

— Каква е новата информация? — прекъсна го Малакай.

— Идентифицирали са мъртвия мъж в парфюмерията на улица „Сен-Пере“. Не беше включено в доклада. Бил е уважаван джаз музикант.

— Защо се е представил за репортер?

— Като че ли е имал и друга професия.

Малакай го разбра.

— За кого е работил?

— За местния клон на китайската мафия.

Колко интересно, че преди малко Колин Фийлд бе споменал статията за забраната на прережданията без разрешително в Китай.

— Много лоша новина — отбеляза Малакай по-скоро на себе си, отколкото на агента. — Това означава, че са наясно какво е намерил

Л'Етоал. Несъмнено няма да пестят средства, за да се доберат до него.

ТРИЙСЕТ И ОСЕМ

Петък, 27 май, 8:30 ч.

Пиколото от „Л’Отел“ достави писмото на Малакай Самюълс в дома на Л’Етоал на следващата сутрин, тъкмо когато Жаки и Грифин излизаха. Тя взе плика, отвори го и прочете бележката. Докато изкарваше ситроена на Роби от двора, обясни на Грифин какво пише в нея.

— Според него глиненият съд е истински и парфюмът е истински — каза тя. — Той е изключителен учен, а... ние сме толкова тъжна, отчаяна порода, не си ли съгласен?

— Задето търсим нещо, в което вярваме ли?

Жаки кимна.

— Митология наричаме чуждата религия.

— А, старият ти приятел Джоузеф Кембъл.

Тя се разсмя, но не с радост, а с нотка на поражение.

— Надеждата умира последна — каза Грифин.

Сега поражението беше за него.

Сутринта беше облачна и леко хладна за месец май. Меланхолична. Но меланхолията отиваше на Париж. Сивото небе му прилягаше като дреха на прочут дизайнер на парижанка. Жаки свали прозореца си. Във въздуха се носеше мирисът на реката, на ранния уличен трафик, на кофите с рози пред цветарницата на ъгъла и на пресен хляб от пекарната надолу по улицата.

Като отделни инструменти, изпълняващи симфония, ароматите създаваха неповторимо ухание, което не се срещаше в нито един друг град, а дори и в този град по друго време на деня.

— Следва ни тъмносиня кола. Кара след нас, откакто потеглихме — осведоми я Грифин.

— Полицаите ли са?

— Едва ли са толкова некадърни в следенето. Не се тревожи. Имаме повече от час, за да стигнем до магазин, който е на пет минути оттук. Ще им се изплъзнем.

На следващия ъгъл Жаки зави наляво, а другата кола продължи направо.

— Добре, няма ги — каза ѝ Грифин. — И не виждам друг по следите ни. Поне засега. Завий тук и излез обратно на булеварда. Карай бавно.

— Добре си запознат с тактиките за изплъзване.

— Всичко, което знам, съм научил от филми по време на самолетни полети и от книгите, които чета на разкопки. Все се каня да прочета някой от романите, за които пишат в „Ню Йорк Таймс“, но не мога да се сдържа — обичам напрегнати трилъри. Ако любимите ми автори са проучили въпроса задълбочено, би трябвало да сме се измъкнали. Ако пък не...

— Никак не ме успокояваш.

— Май си права.

Караха още пет минути в мълчание и тогава Грифин каза:

— Може да са ни следили с повече от една кола. Някой може да се е обадил до другия автомобил да ни поеме след това, но не виждам да имаме опашка.

— Опашка. Колко драматично.

— Само с мен разполагаш, така че внимавай.

Тя кимна.

— Грифин?

С крайчеца на окото си Жаки видя, че той се обръща към нея.

— Според теб Роби добре ли е?

— Да. Той е находчив и умен. Но най-вече има непоклатима вяра в онова, което прави. Ако някой може да оцелее само със силата на волята си, то това е Роби.

След още няколко пресечки Грифин предложи да спрат за закуска.

— Магазините ще отворят чак след час. Да намерим някое местенце, където да виждаме улицата през прозореца.

Жаки зави наляво, после надясно и спря пред едно кафене.

Седнаха на масата до прозореца с изглед към широкия булевард.

Поръчаха си кафе и кроасани. Не говориха много, докато похапваха от вкусните закуски. Нито един от двамата не повдигна въпроса за случилото се предишната вечер, но Жаки имаше чувството, че го обсъждат мълчаливо. Не знаеше дали го бяха направили заради

самите тях, или като начин да избягат малко от трудната ситуация, в която се намираха. Трябваше да го изясни. Но чак след като намереха Роби.

— Имам около двеста евро — наруши мълчанието Грифин. — Би трябвало да ни стигнат за екипировката. Ти имаш ли пари в себе си?

— Имам кредитна карта.

— Не бива да пазаруваме с карти. Могат да ги проследят.

— А след като купим всичко необходимо, как ще го пренесем до къщата, без да предизвикаме подозрения у полицаите?

Грифин отпи от кафето си.

— Малакай беше ли написал телефонния си номер в бележката?

Жаки извади писмото от джоба си и му го подаде.

Грифин извади мобилния си телефон и набра номера на терапевта.

— Малакай, обажда се Грифин. С Жаки съм. Имаме нужда от помощта ти.

След час и половина Жаки спря пред дома си и отвори портите към вътрешния двор. Ако някой я наблюдаваше, щеше да види как паркира колата и от нея слизат трима души. Жаки, Грифин и Малакай Самюълс с куфар в ръка. Гост, който щеше да отседне в къщата за известно време.

Малакай бе хванал такси от хотела и се срещна с тях в магазина за спортни стоки, където напълниха празния му куфар с покупките.

Щом влязоха в къщата, Грифин пусна музика и занесе куфара в кухнята.

— Идвам след няколко минути — каза той. — Трябва да звънна на Елси. Будя я по телефона.

— Всяка сутрин ли? — попита Жаки.

— Да, без значение къде по света съм.

— Той е добър човек — рече Малакай. — Роби е щастливец да има такъв приятел.

Жаки кимна. Не посмя да проговори. Привързаността на Грифин към дъщеря му я бе трогнала.

Тя отвори куфара и с Малакай извадиха спелеоложката екипировка на масата.

— Благодаря ти — каза Жаки. — Осигури ни чудесно прикритие.

— За мен е удоволствие. Затова съм тук, да помогна с каквото мога.

Жаки взе една каска и отрязва етикета с готварски ножици.

— Дълъг път си изминал. От онова, което Грифин ми обясни, ми се струва, че няма начин да убедиш Роби да ти продаде парчетата.

— Събрах над четвърт милион долара.

Тя поклати глава.

— Възможно е Роби да е отровил човек, да го е убил. Парите няма да го накарат да промени решението си. — Отново поклати глава.

— Каква лудост. Още докато бяхме деца, поемаше ненужни рискове заради идеалите си. За малко да загине при един бунт в Тибет, докато се опитвал да помогне на монасите да спасят реликвите си. Но този път...

— Той има непоклатими убеждения.

— За неща, които не са от значение. Вярва в керамични парчета — част от измислена приказка. Митовете са метафори.

— Глиненият съд не е мит, а реалност. Прераждането е реално — възрази Малакай.

Беше готов да спори, но Жаки не беше.

— Не си заслужава да умреш за подобно нещо — подчерта тя.

— Заслужава си да умреш за всичко, за което си струва и да живееш. — В гласа на Малакай имаше копнеж, който накара Жаки да се поколебае, преди да отвърне.

— Говориш като него.

— Имаме много сходни убеждения.

— Не предполагам, че си романтик.

— Не съм изненадан. Аз те опознах много по-добре, отколкото ти мен.

— Та аз изобщо не те опознах.

— Жаки, отчаяно искам да разбера какво пише върху парчетата и дали има аромат, който помага на хората да си спомнят минали животи. Не дойдох единствено за да се сдобия с реликвата на спомените. Тук съм и защото се тревожа за теб. Искях да съм наблизо, в случай че се нуждаеш от помощ. И аз някога имах брат... — замълча за няколко секунди. — Искам да ти помогна да откриеш брат си.

Малакай постави ръка върху китката ѝ. Охлузванията, получени, когато Грифин я бе изтеглил от дупката предишната вечер, я заболяха и

тя се опита да не сгърчва лице.

Малакай погледна към мястото, на което я беше докоснал.

— Ударих се. Нищо страшно.

Грифин се върна в кухнята, затвори телефона и го прибра в джоба си. Жаки забеляза, че леко се намръщи.

— Как е Елси? — попита тя.

— Съкрушена. Една от златните ѝ рибки умряла през нощта. Трябваше да ѝ обещава, че ще ѝ купя нова. Както и подводен замък за аквариума.

Преди Жаки да отвърне, домашният телефон иззвъня. Тя се спусна и вдигна преди второто позвъняване.

Обаждаше се инспектор Марше.

Сърцето ѝ се разтуптя и тя затаи дъх.

— Имате ли новини?

— Не. Но може ли да се отбия и да поговоря с вас?

Жаки излезе от кухнята и влезе в килера, за да остане сама.

— Не може ли да говорим сега по телефона?

— Ще отнеме само няколко минути.

Мирисът на облицованата с бели плочки стаичка извика отдавна забравени спомени. Жаки обичаше да готви с баба си, която винаги ѝ възлагаше задачата да ѝ занесе необходимите продукти. Пакетите суха храна излъчваха топъл мирис. Болка прониза сърцето ѝ.

— Отбелязахте ли някакъв напредък?

— Нищо съществено, мадмоазел.

Върху един рафт съгледа десетина кутии китайски и японски зелен чай. Любимите на брат ѝ. Прокара пръсти по златистите букви на познатите имена: *Aiguilles de Jade. Bouddha Bleu. Dragon de Feu.*

— Тогава за какво искате да говорим?

— Знам, че ви е трудно — започна Марше.

— Не искам да ми съчувствате. Държа да съм наясно какво правите, за да намерите брат ми.

Жаки се облегна на вратата и затвори очи. Никога не би предположила, че точно колекцията от чай на Роби щеше да я накара да осъзнае най-ясно, че той е изчезнал.

— Мадмоазел Л'Етоал, трябва да говоря с вас. Само за малко.

— Защо сте пратили хора да ме следят?

— Пазим ви, а не ви следим. Точно това исках да обсъдим.

— От кого ме пазите?

— Опасявам се, че не мога да ви кажа.

— Или не искате?

— Засега нямам право да...

— Става въпрос за брат ми — гласът ѝ отекна в малкия килер.

— Наясно съм. И съжалявам, че не мога да съм по-полезен.

Повярвайте ми, ако разполагах с потвърдена информация за местонахождението му, щях да ви кажа.

— Поне успяхте ли да идентифицирате мъртвия мъж?

— Не с точност.

— Но подозирате кой може да е бил, така ли?

— Работим по една следа.

— Какво, по дяволите, означава това? Каква следа? Знаете ли кой е, или не? В магазина ни умря човек!

— Жаки? — Грифин беше пред килера.

Тя отвори вратата.

— Добре ли си?

Тя кимна.

— Имаме някои данни, но ни е трудно да ги потвърдим — рече Марше.

Не я интересуваше дали се държи грубо, или дали звучи като истеричка.

— Брат ми изчезна в понеделник вечерта. Днес е петък. Петък! Искам да знам всичко, с което разполагате.

— Разбирам, че сте разстроена, мадмоазел...

Жаки си пое въздух и погледна към тавана и обикновената електрическа лампа. Откога ли стоеше там? От четирийсет години? От шейсет? От сто? Удивително как някои неща са толкова трайни. И никога не се променят. Други се променяха толкова бързо.

— Когато разбере нещо, което мога да ви кажа със сигурност, ще го направя. Междувременно исках да ви помоля да приемете закрилата ни и да не правите всичко по силите си да ни се изплъзват, както сутринта направихте с господин Норт.

— Каква опасност ме грози?

Вместо да я уплаши, предупреждението на Марше я ядоса. Търпението ѝ се беше изчерпало.

— Не знаем какво е предизвикало... първоначалния инцидент. Ако е било по лични причини... кавга между любовници... провалена бизнес сделка... тогава не сте в опасност.

Жаки се опита да не прекъсва Марше.

— Но ако натрапникът е искал да вземе керамичните парчета, върху които са работили брат ви и господин Норт, тогава е възможно да сте в опасност. И то особено сериозна. Докато не намерим брат ви, няма да знаем и къде са парчетата. Онзи, който иска да се сдобие с тях, може да си мисли, че вие знаете нещо. Или че Роби ги е скрил някъде в дома ви и сигурно ще ви притиснат да им помогнете — или ще ви принудят, за да открият съкровището.

Жаки потрепери. Инспекторът успя да я уплаши. Проклет да е. Нямаше да му позволи да я разсее. Сега единствено важното е да намери Роби.

ТРИЙСЕТ И ДЕВЕТ

11:30 ч.

Жаки продължаваше да не поглежда надолу. Чакаха я километрите катраненочерни тунели под Париж. Бункери от Втората световна война. Параклиси, посветени на сатаната. Костите на повече от шест милиона нейни сънародници, ексхумирани и пренесени там от гробищата. Нестабилни галерии, изровени до такава степен, та някои се сриваха от само себе си. И надеждата някъде сред опасните извивки и завои да открие брат си.

Ужасът ѝ оживя на ръба на шахтата. Краищата на отвора не бяха остри или нащърбени. Нямаше опасност да се одере или да скъса дрехите си. Щом преметна крак през ръба, изпита паника да не падне в бездната. Във влажния мрак. В безкрая. В неизвестното.

— Стъпалата са сравнително широки — обади се Грифин.

Слезе пръв и я чакаше три метра по-надолу.

Малакай остана в къщата. Злополуката, която бе претърпял преди две години, не му позволяваше да се катери, а и трябваше някой да чака в готовност в случай на проблеми. Мобилните телефони нямаха сигнал толкова дълбоко под земята, но радиостанциите, които Грифин купи, може би щяха да свършат работа.

— Не бързай, Жаки. Тук съм.

Жаки си пое дълбоко въздух и вдиша сухите, мъртвешки миризми. Най-накрая се осмели да погледне надолу. Челникът на каската ѝ осветяваше каменния тунел много по-добре от свещта предишната вечер. Виждаше къде отива, но онова, което я чакаше, ѝ се струваше не по-малко страшно.

Грифин стоеше на едно от стъпалата, гледаше нагоре към нея и я насърчаваше. Зад него беше само мрак.

— Не се страхувай, тук съм — повтори той. — Просто направи първата крачка.

— Колко надолу си?

— Преброих около четирийсет стъпала дотук. Взимай ги едно по едно. Не бързай. Всичко е наред.

Може би. А може би не. Всяко стъпало е ръб. В такава ситуация имаше опасност фобията ѝ да се разрази с пълна сила. Жаки прекара години наред в терапия, изучавайки собственото си съзнание и как да се справя с опасностите, които то крие. Научи се да контролира страховете и паниката. Знаеше всички номера. Но дали сега това щеше да ѝ помогне?

Вдишай. Вдъхни миризмите. Разпознай отделните ухания.

Камък.

Стъпало.

Пръст.

Още едно стъпало.

След като измина първите десетина стъпала, Грифин продължи надолу.

— Стигнах до дъното — провикна се той. Гласът му проехтя кухо. Почти нечовешки.

Жаки потръпна и погледна надолу, фенерът му осветяваше кръг около него с размерите на асансьорна кабина. Тя нямаше добро усещане за разстоянията и се изненада колко далеч изглежда е стигнал.

— Колко общо са стъпалата?

— Седемдесет и пет.

Колко бе изминала? Не броеше. Седемдесет и пет ѝ се струваше невъзможна бройка.

— Изминала си четирийсет — провикна се Грифин, сякаш бе прочел мислите ѝ.

Остават трийсет и пет.

Глина.

Трийсет и четири.

Прах.

— Тук долу е кално. Внимавай — каза Грифин, когато ѝ оставаха само още осем стъпала.

Плувнала в пот, разтреперана и с разтуптяно сърце, Жаки стъпи на земята и се огледа. Диаметърът на шахтата беше около метър и половина. Заобикаляха ги грубо иззидани камъни.

Първото, което направи, след като се успокои, бе да вдиша. Затвори очи и анализира миризмите в опит да долови Парфюма на

лоялността.

Нямаше и следа от него.

— Мисля, че трябва да минем оттук — посочи Грифин към тесен проход.

Жаки го огледа. Процепът бе едва половин метър, широк и с нащърбени краища.

— Прилича ми повече на случайна цепнатина. Сигурен ли си?

— Единственият друг изход е нагоре. Аз ще вляза пръв.

След три секунди й се обади:

— Всичко е наред, само внимавай. Камъните са грапави.

Жаки го последва. От другата страна на отвора имаше тунел, твърде тесен, за да вървят рамо до рамо, затова Грифин мина напред, а Жаки го следваше. На няколко пъти се наложи да се обръщат настрани и да вървят, опрели гръб в стената, и въпреки това камъните по отсрещната страна докосваха носовете им.

Тишината бе пълна и плашеща. Освен стъпките и дишането им не се чуваше нищо друго. Жаки като че ли никога досега не бе попадала в толкова пълна тишина. Но това я успокояваше. Светът горе можеше да свърши, а те нямаше дори да разберат.

След стотина метра стигнаха до две гигантски каменни стъпала, които водеха до малка площадка, таванът над която изведнъж се издигаше на около три метра. Следваха две стъпала надолу към друг тунел, този беше тесен като първия, но пълен с вода до средата на пресеца, над нивото на ботушите й.

— Продължаваме ли? — попита Грифин.

Водата беше студена. Ботушите жвакаха в тинята. Джинсите й попиваха водата и само след няколко метра вече беше мокра до коленете. В края на тунела имаше свод. Грифин го освети с челника си и на стената съзряха надпис.

Избледнял, надраскан на ръка. Изглеждаше поне отпреди петдесет години.

— Какво пише? — попита Грифин.

Жаки преведе на глас:

— Правилният път често е най-труден.

— Възможно ли е Роби да го е написал и да го е обработил така, че да изглежда стар. Това неговият почерк ли е?

— Не... но... — Жаки си представи шишенцата в работилницата.
— Възможно е да го е написал дядо ми.

— Досега нямаше разклонения. Вървим направо още от шахтата. Ако дядо ти е водил Роби тук, са минавали по този път. Продължаваме ли?

— Да.

— Дядо ти има ли медали?

— Моля?

— От войната. Получавал ли е отличия?

— И да е имал, не съм чувала за тях. Не говореше много за войната, като изключим няколкото истории как са крили тук войници.

— Значи не си знаела, че е герой?

Във въпроса на Грифин имаше подтекст, който ѝ убягваше.

— Баба казваше, че е герой, но той не обичаше тя да споменава за това. Защо?

— Ти все търсиш герои. Чудех се дали знаеш, че един от тях те е отгледал.

За миг ѝ просветна: това беше важно, но сега не бе моментът да се замисля по въпроса. Стигнаха до пет стъпала, които водеха към тунел, извит нагоре. Таванът беше изключително нисък и се наложи да пълзят. За щастие носеха ръкавици, иначе щяха да си издерат дланите. След два метра и половина тунелът свърши, но не със стъпала, а с каменен улей.

— Накъде ли води? — попита с разтреперан глас Жаки.

— Не знам.

— Няма да слизае оттук.

— Нямаме друг избор.

За пръв път, откакто Марше ѝ се обади в Ню Йорк, Жаки прокле Роби.

— Аз ще мина пръв — рече Грифин и се покатери през отбора.

— Мислех, че е напълно ясно.

— Тунелчето е малко... — гласът му ставаше все по-тих, колкото по-навътре влизаше. — И завършва с пързалка.

Жаки чу плясък.

— Добре ли си? — провикна се тя.

Гласът му долетя отдалеч. За пръв път, откакто слязоха, ги разделяше толкова голямо разстояние.

— Водата стига до бедрата ми, но е кристалночиста. И много студена. Сладка е. Явно тук някъде има извори.

На Жаки ѝ се искаше да спре и да каже на Грифин, че не може да продължи. Поредното изпитание заплашваше здравия ѝ разум.

— Улеят е дълъг около метър и е на височина около метър и половина. Чакам те долу.

Жаки се качи в тунелчето. Огледа ръба на отвора: половин метър. Толкова можеше да се приближи. Щеше да ѝ е трудно да запази самообладание. Пое си дълбоко въздух. Миришеше на застояло и влага. Съсредоточи се върху миризмите. Плесен. Камъни. Пръст.

Беше почти до ръба на отвора.

Пропълзя още няколко сантиметра напред. Пак си пое дъх. Още няколко сантиметра. Представи си, че Роби е дошъл тук преди два дни. Какво ли е правил през тези четирийсет и осем часа? Дали е успял някак да си проправи път през тунелите и да стигне до Нант? Дали е скроил хитрия план с обувките и портфейла, след което се е върнал обратно? Само и само да заблуди полицията, че е мъртъв? Дали го е направил единствено за да спаси керамичните парчета? Вероятно грешеше. Може някое животно да е разбутало камъчетата и да е изцапало обелиска с пръст. Сигурно отчаяна си е въобразила, че пръстта мирише на Парфюма на лоялността. Бе възможно да греша изцяло, да е подвела и Грифин.

— Забрави! Да се връщаме! — провикна се тя. — Роби не е тук.

— Ще се справиш, Жаки. Чакам те долу. Не познавам по-упорит човек от теб. Нали все повтаряше: „Какво толкова може да се случи?“ Нали?

Жаки беше малко момиченце. Беше на плажа в Кан с баба си и Роби. Синята морска вода блещукаше и я подканваше, но когато натопи пръстите на краката си, се оказа твърде студена. Роби вече беше в морето — плуваше и виеше от удоволствие. Баба ѝ я наблюдаваше.

„Просто се гмурни. Не го мисли много-много. Болката ще мине за миг и тялото ти ще се пригоди към температурата. Бъди смела, скъпа — насърчаваше я баба ѝ. — Това е просто вода. Какво толкова може да ти се случи?“

„Бъди смела, скъпа — каза си Жаки наум. — Какво толкова може да се случи?“

Жаки се оттласна по гладкия каменен улей. При приземяването стъпи накриво и се препъна.

Грифин протегна ръка и я подхвана.

— Добре ли си?

Тя кимна безмълвно, защото не искаше Грифин да чуе страха в гласа ѝ.

Той вдигна ръка и отмести от челото ѝ няколко къдрици, изплъзнали се от баретата.

— Наистина ли си добре? Справяш се чудесно. Все едно с това си се занимавала цял живот. Брат ти умее да се грижи за себе си. И двамата знаете как да оцелявате, Жаки.

След десет метра в тунела се появи пет стъпала към суха площадка, от която се разкриваше каменна катедрала, издълбана в стените на някогашната кариера. Сводестият таван беше висок над пет метра. На местата, където по принцип би трябвало да има прозорци, бяха издълбани отвори, зад които се виждаше още камък.

На стената с черни печатни букви бе изписано: „Улица «Севър», 1811“.

Предишната вечер в интернет прочете, че в подземните тунели има надписи с улиците, които са непосредствено над тях. Не само за да не се изгубят работниците, но и за да се ориентират. Според автора на статията, така се избягвала паниката. И сега, когато забеляза един от тези надписи, Жаки разбра защо. Името на улицата действаше странно успокояващо. Наистина нямаше как да си проправи път през трийсет метра скали, но фактът, че знае къде се намира, я караше да се чувства по-спокойна.

На стената от дясната ѝ страна видя други надписи: имена на мъже, изписани с боя, и години — от 1789 до 1799. Отляво датите продължаваха от началото на XIX в. Имаше и рисунка на дявол, следван от група хора с черни роби. С тебешир беше изрисувана гилотина. Съгледа символи и поговорки със старомоден шрифт, изглежда, изписани с пушек от фенер или свещ. Имаше и други фрази, по-нови, направени със зелена и синя флуоресцентна боя.

И три арки.

Най-накрая бяха стигнали до кръстопът.

Жаки отиде до всяко от разклоненията и подуши въздуха. Опитва да долови следи от парфюма, но не усети нищо.

— Роби трябва да ни е оставил някакъв знак — каза Грифин и огледа отворите. Около двата тунела отляво и отдясно нямаше нищо, но на средния свод беше издълбан надпис. Не бе оставен от Роби — издълбаването трябва да е отнело много време и явно стоеше там от стотици години.

Arête! De l'autre bord de la vie est la mort.

Жаки преведе:

— „Внимавай! В другия край на живота е смъртта.“ Като знам брат си — разсъждаваше тя, — можем да поеме по този път. Даже го чувам как се смее на остроумието.

— Виж — посочи Грифин към една от колоните, поддържащи средния свод.

Върху нея имаше рисунка с въглен на полумесец и звезда.

Без колебание двамата минаха под арката и влязоха в следващото помещение.

Тук стените бяха грапави, направени от камъни, пожълтели и мокри.

Грифин ахна.

Жаки тъкмо се канеше да го попита какво е видял, когато и тя самата го зърна.

Всичко като че ли бе изградено от кости. Стени от кости. Лавици от кости. Скоби от кости. Олтари от кости. Греди и арки от кости. Не бели и чисти, а разядени от мръсотия. Влажни. Стотици кости. Не, хиляди. Черепи. Бедрени кости. Тазови кости. Кости, натрупани една върху друга в идеална симетрия. С облите краища навън. Извайващи сложни архитектурни детайли.

Бяха влезли в осветено гробище, приютило останките на покойниците от претъпканите гробища над земята. Намираха се в града на мъртвите.

— Много странно, нали? — отбеляза Жаки, докато обикаляше помещението като хипнотизирана. — Това не са хора. Поне на пръв поглед, нали? А архитектурен проект.

Измежду костите имаше напукани надгробни камъни. Повечето бяха от началото на XVII в. Останките от надземните гробища бяха

изхвърлени тук заедно с карцираните кости на хората, чиито гробове бяха увенчавали.

— Прекарал съм толкова време в гробници... но с едно така и не успях да свикна. Толкова много хора, чиито имена никога няма да научим.

— Когато бях малка, ходех с баба на гробището. Тя носеше цветя или зеленина на гробовете на родителите си веднъж месечно. Както и стръкче цвете на гроба на бебето си, живяло само една седмица. Един ден осъзнах, че в гробището няма плочи с дати преди 1860 г. Тя ми обясни, че хората, погребани преди тази дата, са преместени в катакомбите. — Жаки не сваляше очи от безкрайните редове от кости. Колкото повече ги гледаше, толкова повече ѝ се струваха. В един от черепите имаше дупка от куршум. Друг бе пропукал. Трети смачкан от едната страна. — Изхвърлили са ги тук.

В далечината капеше вода. Бавно и методично.

Жаки си представи, че чува името на жената от виденията си в капките: Ма-ри, Ма-ри, Ма-ри.

И тогава долетя друг звук.

Жаки не бе сигурна от коя посока. Като че ли някъде отгоре. Или около тях.

Погледна към Грифин. Понечи да го пита какъв е този шум... но той вдигна пръст пред устните си.

Ето, пак го чу. Този път по-силно. Сякаш някой пръскаше камъчета. Сякаш падаха кости. Сякаш се срутवाха скали.

ЧЕТИРИЙСЕТ

12:49 ч.

Валънтайн не бързаше. Уилям пое смяната в колата, а тя си взе почивка. Опитваше се да овладее емоционалния хаос в душата си с разходка.

Отби се в малък хранителен магазин. Купи две ябълки и два банана. Бутилка минерална вода. И цигари — нейния порок. Излезе на улицата и се вслуша в шумовете и откъслечните разговори. Опита да се потопи в кипящия от живот град, да си представи за няколко минути, че не е притеснена и нервна. Че не се страхува от провал. Че Франсоа не ѝ липсва. Че вярва в успеха на непосилната мисия. Мисия, която вече я засягаше лично.

Погледна в отраженията на една витрина, за да провери дали я следят. Малко вероятно, но винаги бе нащрек.

Няколко души от магазина я погледнаха вяло, други с известно любопитство. Но не я виждаха наистина. Погледите им бяха привлечени от външния ѝ вид, което им пречеше да запомнят другите ѝ отличителни черти.

Униформата, която си бе създавала прецизно през годините, бе достатъчно атрактивна, за да я забележат хората, но да обърнат внимание само на външния вид: гъста черна коса до раменете, големи черни слънчеви очила, които криеха половината ѝ лице. Вечер ги сменяше с очила с цветни стъкла, макар зрението ѝ да бе безупречно. Впити сини джинси. Кожени ботуши до коленете. Бяла или черна тениска. Никога не носеше сутиен, поради което зърната на гърдите ѝ обикновено се очертаваха под плата. В зависимост от времето носеше едно от двете си кожени якета: кафяво сако, присвоено от гардероба на Франсоа преди няколко години с двойни вътрешни и външни джобове; и черно зимно яке с десетина джоба. Задължително бе ръцете ѝ да не са заети с чанти. На кръста си носеше колан, на който висеше ножът, скрит под якето. В десния си ботуш бе пъхнала пистолет.

Валънтайн набра кода и влезе. Уилям си беше там, където го бе оставила — в паркираната кола.

— Случи ли се нещо, докато ме нямаше — попита тя.

— Музика. Кухненски звуци. Нищо съществено, по дяволите.

По-рано сутринта Валънтайн и Уилям бяха проследили ситроена до кафенето. Докато Грифин и Жаки закусваха, Валънтайн успя да закачи джипиес устройство под колата. Проста, рутинна процедура: влезе в пекарната за кроасани и когато излезе и мина покрай паркирания ситроен, се престори, че изпуска торбичката. Наведе се да я вземе, протегна ръка под колата и — готово.

Но проклетото устройство им помогна само да проследят автомобила до паркинга на търговски комплекс. С твърде много магазини. Нямаше как да разберат в кой точно бяха влезли и какво бяха купили.

Невъзможно бе да наблюдават всички входи, да правят суматоха и да отвлекат Жаки Л'Етоал. Налагаше се да потърсят друга възможност.

След като се върнаха на улица „Сен-Пере“, видяха как Жаки и Грифин слизат от колата с куфар и още един мъж. От откъслечния разговор, който чува с дистанционния микрофон през следващия половин час, разбраха името му — Малакай — и няколко думи, които подсказваха, че Жаки и Грифин отново ще се опитат да намерят Роби. Но никой от тримата не излезе от къщата или от магазина.

При всеки случай, по който работеше Валънтайн, възникваха най-различни спънки. Но обикновено имаше и успехи. Ако те не идваха по естествен път, тя трябваше да се постарее да ги постигне. В настоящата поръчка, досега се сблъскваше само със спънки.

Тя посочи към лаптопа в скута на Уилям.

— Намери ли някаква информация за мъжа?

— Да, научих много неща. Малакай Самюълс. Терапевт, занимаващ се с прераждания от Ню Йорк.

— И той иска проклетите парчета — ядоса се Валънтайн. — Сам ли е според теб?

— Да. Твърде тихо е за трима души. Дори просто да седят и да не правят нищо.

— Къде може да са отишли, Уилям? Къде според тях е Роби Л'Етоал?

Уилям ѝ подаде компютъра.

— Намерих и това. Никак няма да ти хареса.

Въобразяваше ли си, или Уилям изглеждаше доволен?

Тя погледна към екрана. Чертеж. Отне ѝ няколко секунди да разпознае имота на отсрещната страна на улицата. Сградата имаше два изхода. Вратата на магазина и вратата на къщата. Между тях имаше вътрешен двор, обграден със стена.

— Има само два изхода, които наблюдаваме — каза Уилям.

Валънтайн заби зъби в лъскавата червена ябълка.

— Определено не са ги взели с хеликоптер. — Плодът беше сипкав и тя го хвърли на пода в купчината боклуци и разтри очи. — Трябва да я принудим по някакъв начин да излезе от къщата и да я отвлечем.

— Полицията не я изпуска от поглед.

Писнало ѝ беше от Уилям и от песимистичния му светоглед, от тънкия му писклив глас, от навика му да се покашля, преди да заговори, от зачервените му очи.

Неподходящият партньор беше останал жив. Искаше си Франсоа. Опита се да помисли. Какво щеше да я посъветва наставникът ѝ?

Мелодията е написана, но ти си в състояние да смениш тоналността, темпото. Винаги можеш да включиш китарен риф^[1].

Косата запарваше тила ѝ. Яката на блузата ѝ бе подгизнала.

Риф.

[1] В рока и джаза последователно изсвирени акорди, които оформят даден ритъм или мелодия. — Б.ред. ↑

ЧЕТИРИЙСЕТ И ЕДНО

13:10 ч.

През процепа в стената Жаки и Грифин видяха процесия от четири жени и двама мъже, облечени с черни роби, да минава по тесния тунел. Лицата им тънеха в сенки от нахлупените качулки.

Жаки се опитваше да не помръдва, да не диша. Страхуваше се непознатите да не усетят присъствието им. В интернет прочете за художниците, музикантите и хора, търсещи приключения, да слизат в катакомбите. Сред тях имаше и сатанисти, които използваха каменните галерии, за да провеждат церемониите си.

Тези тук от тях ли са? Ами ако знаеха, че ги наблюдават? Какво щеше да стане, ако ги откриеха с Грифин. Дали бяха опасни? Ами ако са попаднали на Роби? Биха ли го наранили?

Групичката се придвижваше бавно. Отне им цяла вечност да прекосят тунела.

Най-накрая проходът се опразни и стъпките им спряха да отекват из пещерата. Жаки понечи да тръгне напред, но Грифин постави ръка на рамото ѝ и я задържа.

— Почакай да се уверим, че са отминали — прошепна той.

След пет минути прецени, че са изчакали достатъчно и ѝ кимна.

— Добре, да тръгваме.

Пътеката пред тях беше широка, но стръмна. Двамата пълзяха един до друг през камъчетата по пода на виещия се проход. Най-накрая стигнаха до отвор.

Жаки тупна в следващата пещера и усети, че нещо тук е различно. Преди да успее да се обърне, преди дори да го види, чу гласът му да отеква из малката каменна ниша.

— Знаех си! — засмя се Роби и се спусна към нея. — Невероятна си в разгадаването на ребуси.

Жаки се хвърли в обятията на брат си. Бяха последвали неясни знаци до това невъзможно място и го откриха! Той я прегърна също толкова силно.

Роби миришеше на подземие. На прахта, плесента и смъртта, които Жаки вдишваше през последния час. Имаше и леко кисел дъх, доста неприятен, но изобщо не беше от значение. Пътят до брат й беше труден. С Грифин бяха преодолели камъни и кости, но пристигнаха.

Когато Жаки се отдръпна и огледа Роби, видя на бузата му засъхнала кръв. Блузата му беше мръсна и раздрана.

— Ранен ли си?

Той поклати глава.

— Не. Защо питаш?

— Одрал си си лицето.

— Сигурно в някой камък. В началото доста бързах.

— Но си добре, нали?

Не можеше да откъсне очи от него. Искаше да постави пръсти върху китката му и да провери пулса, за да е сигурна. Толкова се страхуваше какво може да му се случи.

— Всичко е наред. — Той я прегърна през рамо. — Добре съм, Жаки.

Тя облегна глава на рамото му и за миг затвори очи.

— Вече можеш да спреш да се тревожиш за мен — потри Роби гърба й. — Не исках да те плаша, но нямаше как по друг начин да ти пратя съобщение.

Тя се усмихна. Брат й я познаваше толкова добре.

— Познаваше ли мъжа, когото откриха в работилницата? Роби, той е мъртъв. Знаеш, нали?

— Не трябваше да умира. Но ме заплаши с пистолет. Канеше се да ме убие, ако не му дам парчетата. Изгорих от веществото само колкото да го зашеметя. — Гласът му трепереше.

Грифин извади бутилка вода от раницата си и я подаде на Роби.

— Пийни си. Ще имаме предостатъчно време да говорим за случилото се.

Роби признателно отвъртя капачката и изгълта половината съдържание на шишето.

— Откъде знаеш за това място? — попита Жаки.

— Елате, в съседната пещера има маса и столове. Ще ви обясня всичко, а вие ще ми разкажете какво става горе. Неприятно е да те издирват.

— Маса и столове ли? — изуми се Грифин.

— Ела и ще видиш. Тук долу има и легла, условия за готвене. Съществува цяла друга вселена, ако си наясно накъде да гледаш.

И наистина в съседното помещение имаше голям камък и импровизирани пейки, направени от натрупани една върху друга надгробни плочи. Паметници. Но след като Грифин и Роби седнаха, Жаки ги последва и се сгуши до брат си. И докато разговаряха, не спря да го докосва. Попипваше дупките в ръкава му, галеше ръката му.

— От понеделник вечерта ли си тук? — попита Грифин.

— В общи линии. Първо слязох тук, след това хванах влак до Долината на Лоара.

— В първия момент си помислих, че... си се удавил.

Роби постави ръка на рамото на сестра си и се приведе към нея.

— Съжалявам. Не успях да измисля друг начин. Трябваше да се погрижа да ме помислят за мъртъв, за да им отвлека вниманието.

— И избра място, което само по себе си носи послание ли? — попита тя.

— Да, полицията мисли ли ме за мъртъв?

— Не са сигурни. Марше, инспекторът, който води разследването, не е убеден. Как откри това място? Дядо ли ти го показва?

Роби кимна и извади от джоба си импрегниран лист. Разгъна го, постави го върху масата и го изглади с ръка.

Винаги действаше толкова внимателно с всякакви вещи.

Картата беше голяма и неудобна за носене с размер около половин квадратен метър, измачкана, избледняла и осеяна с петна.

— Дядо започна да ме води тук, след като ти се премести в Америка. Даваше ми картата и ме оставяше аз да водя, за да науча маршрута. Казваше, че всеки трябва да си има скривалище. Обикаляхме тунелите с часове. Той не бе слизал долу от войната и ми разказваше истории за Съпротивата.

— Дядо е слизал през шахтата? Та той беше на повече от седемдесет години! — възкликна смаяно Жаки.

— Знам. Беше невероятно жилва старец.

— Колко удивително приключение сте преживели — отбеляза Грифин.

Жаки долови болката в гласа на бившия си любовник. Грифин бе огорчен от собственото си семейство. Баба му и дядо му бяха починали

още докато бил малък, а баща си почти не познаваше.

Роби кимна.

— Нямах представа колко важно ще се окаже да се оправям в подземията. Като тийнейджър се сприятелих с група музиканти, които изнасяха концерти в една от пещерите няколко пъти месечно. Тук долу се крие изцяло различен свят. Твори се изкуство. Има история. Има зловещи и свещени неща. Преди е имало един куп входи и изходи, но градската управа е затворила повечето. Чак при третия си опит открих изход, различен от онзи в лабиринта. — Посочи към точка на картата в четиринайсети арондисман. — Използвах ето този тук.

— Тук слизат ли полицаи? — попита Грифин.

— Имат си достатъчно работа над земята. Освен това, хората, които идват тук, са безобидни, бунтуващи се творци и любители на приключенията, отритнати и неразбрани от обществото. Хора, които не могат да си намерят място над земята.

Тогава и аз трябва да дойда тук, помисли си Жаки и му каза за групата с качулките, която бяха видели.

— Къде се намираме? — попита Грифин и посочи картата.

Роби сложи пръст върху една точка.

— Тук.

— Лесно ли се намира мястото?

— Не — отвърна Роби и начерта линия с пръста си. — От тази пещера има два изхода. — Посочи единия. — Онзи, по който вие дойдохте и ето този. Свършва при тесен процеп, през който може да се промуши човек, но не и без да получи драскотини. Процепът води до нещо като бунице за кости — хиляди кокали, натрупани един върху друга. За да прекосите пещерата, трябва да се покатерите по костите. А те се движат и размърдват под краката. — Роби замълча.

Очевидно споменът за преживяното го разстройваше.

— И какво има от другата страна на пещерата? — попита Жаки.

— Няколко сводести помещения, които не са особено интересни, след което се стига до друга пещера. Там, трябваше да се влача по корем. Но тук долу има достатъчно проходи и е малко вероятно някой случайно да избере точно маршрута с подобни препятствия.

— Но не е невъзможно, нали? — попита Жаки. — Ако търсят специално и, да речем, вземат куче, което да подуши дирята ти.

— Не е изключено, но вероятността е минимална — поклати глава Роби.

— Напротив! Полицията те издирва. — В гласа на Жаки се преплитаха гняв и истерия.

— Не знаех какво друго да направя, Фош имаше пистолет. Не беше журналист.

— Щеше да те убие заради керамичните парчета — тихо рече Грифин. — Постъпил си правилно.

— Защо ще го убиват заради тях? — не се отказа Жаки. — И къде са сега?

Роби свали лилавата лента, която носете на врата си. На края ѝ бе закачена кадифена торбичка в същия царствен цвят. Беше от опаковките за по-малките шишенца с парфюми.

— Значи през цялото време са били у теб. Марше ни пита за тях — информира го Грифин, докато Роби разкъсваше найлоновата опаковка и извади парчетата, обагрени в тюркоазено, бяло и червено.

Жаки, която ги виждаше за пръв път, се наведе да ги разгледа. През ръцете ѝ бяха минавали хиляди ценни исторически предмети. Тези не бяха нито най-впечатляващите, нито най-интересните.

— Обикновени парчета от глинен съд — заяви тя.

— Изобщо не са обикновени — възрази брат ѝ.

— О, Роби.

Жаки беше изтощена от напрежението през последните няколко дни. Почти не бе спала и яла. Не бе правила кажи-речи нищо друго, освен да се тревожи. Беше уморена и идеализмът на брат ѝ я подразни.

— Това е лудост. Тези парчета не заслужават да излагаш живота си на опасност. Това е просто история, Роби, една измислица, за бога! — Беше ядосана, че брат ѝ е такъв романтик с подобни грандиозни мечти. Но още докато изкарваше гнева си на него, усети нещо. Нещо в глинените парчета я привличаше. Ароматът, който се носеше от тях.

Жаки затвори очи и се съсредоточи върху едновременно новото и познато ухание. Аромат, който толкова пъти усещаше в работилницата, само че там беше смесен със стотици други. Тук, изолиран в каменната пещера, го усещаше в чист вид.

Парфюмите в шкафа с любопитни предмети на Малакай имаха същата кехлибарена основа. Този вариант обаче бе по-сложен.

— Надушваш ли го? — попита Роби.

Жаки вдигна глава и кимна.

— А ти?

Лицето на Роби помръкна.

— Не съвсем.

Жаки се обърна към Грифин.

— А ти?

— Не. Усещам само прахоляка. Но пък, както казва брат ти, имам недоразвито обоняние.

Жаки се усмихна.

— Ако изобщо някой може да помирише съставките, това си ти — увери я Роби. — Знаем четири от тях. Нужни са ни и останалите. Можеш ли да ги познаеш?

— Какво значение би имало дори да успея? Просто миризма, която някой от предците ни е импрегнирал в глината. Роби, това е измислена история, преследване на една мечта.

— Всички парфюми са мечти. Кажи сега какво надушваш.

Тя затвори очи и вдъхна отново, този път по-дълбоко. Пое с ноздрите си всички аромати. Мириса на Грифин, вонята на брат си. Древното ухание, разнасящо се от глината. Започна да отделя съставките.

— Тамян. Синя лилия.

В далечината чуваше как капе вода и пада с тихо пляс в локва. Капките падаха една след друга, в равномерен ритъм. Равномерно. Непрестанно. Вода. Падаше. Капеща вода. Успокояващ звук.

ЧЕТИРИЙСЕТ И ДВЕ

Александрия, Египет 32 г. пр.Хр.

В централното помещение на работилницата му имаше фонтан и Изида обичаше да лежи тук, след като с Тот са се любили. Обичаше уханието на облаците от парфюми. Слушаше плисъка на водата. Понякога заспиваше, докато той работеше и оставаше така докато настъпеше моментът за неговите вечерни ритуали. После тя се измиваше и тръгваше към дома си. Ако съпругът ѝ или някой от прислугата я потърсеше, ако я разкриеха и разберяха коя е, съпругът ѝ имаше право да я осъди на смърт. Благородниците разполагаха с тази привилегия.

Звукът от приближаващи се стъпки я сепна от съня.

— Кой е тук? — попита тя разтревожено любовника си. — Очакваш ли някого?

Тот поклати глава.

— Бързо, скрий се в склада и чакай там — прошепна той.

Изида скочи от постелята, нахлузи ленената риза върху голото си тяло и изтича към далечния край на лабораторията на Тот. Отвори вратата и се скри в склада.

Блъсна я вълна от миризми. Тук придворният парфюмерист държеше всички масла и мехлеми, с които правеше парфюмите за кралицата.

Тя си разчисти място на една пейка и седна. Трепереше от страх. Стъпките се приближаваха. Несъмнено идваха много хора.

Докато чакаше, отваряше бурканите и миришеше съдържанието им. Канела, терпентин, есенции от лилии, ириси, рози и горчиви бадеми. В един алабастров буркан имаше парфюм. Наситен и завършен аромат, без отделните му съставки да надделяват над останалите. Сложно, красиво ухание.

Изведнъж я обгърна тъга. Усещане за безнадеждност. Страстта ѝ щеше да доведе до болка. И за това щеше да е виновна самата тя. Но

винаги ставаше така, нали? Още като беше малка, майка ѝ все повтаряше, че ако някъде е станала беля, то Изида е в основата ѝ.

В работилницата влязоха хора. Тот ги поздрави. Изида не можеше да се съсредоточи — виждаше река, по която бавно се носеха лодки. Силни мъже с лъщяща от масла кожа гребяха и се отдалечаваха от центъра на Александрия. Други мъже стояха на стража. Жени плачеха с деца, вкопчени в краката им.

Част от съзнанието се изгуби във видението, макар да разбираше, че е реакция от уханието. Тот ѝ бе обяснил, че някои парфюми предизвикват халюцинации.

Трябваше да се вземе в ръце; трябваше да е с всичкия си, ако искаше да не я открият. Опитва да затвори бурканите и шишетата с тапите, но един от съдовете падна и се разби.

Какъв шум вдигна само! Изида затаи дъх и се послуша. Навън все още беше доста шумно и може би не я бяха чули. Съзнанието ѝ започваше да се прояснява.

Навън глъчката стихна.

— Приспивателният парфюм, който ви направих, действа ли? — чу тя гласа на Тот.

— Да, много по-добре от виното. Будя се без главоболието, което получавам от ферментиралото грозде.

Изида притисна устата си с длан, за да не издаде звук. От другата страна на вратата беше царицата. Защо Клеопатра ще идва лично при парфюмериста?

— Нуждаете ли се от още?

— Вероятно. Трябва да попиташ Шармен. — Така се казваше придворната, която винаги я придружаваше. — Има ли нови парфюми?

— Да, два. Единият е с основа от рози. Ето...

Царицата бе интелигентна, образована и справедлива жена, но по отношение на парфюмите имаше прекалено големи изисквания към Тот. Влечението ѝ към уханията граничеше с мания. За да ѝ угоди, Марк Антоний ѝ бе построил парфюмерийна работилница и бе засадил околните площи с растения, от които се добиваха любимите ѝ есенции: горичка с райски ябълки, балсамово растение, полета с избуяли ароматни цветя.

Клеопатра използваше най-разнообразни ухания. Много от тях за почитане на боговете. Други — за балсамиране на мъртвите, за да ги

придружават в отвъдното. Имаше отделни мехлеми за тялото, косата, чаршафите и дрехите си.

Разполагаше с колекция от отвари, за които се говореше, че са с най-различни въздействия: за насърчаване на любовни актове, за облекчаване на нервни неразположения, за прогонване на тъга и за предизвикване на радост. Тот бе казал на Изида, че за тези по-сложни ухания използва за основа синя лилия.

— Оставете ме насаме с жреца — заповяда Клеопатра.

Свитата на кралицата се оттегли с шумолене.

Защо искаше да остава насаме с Тот?

— Разкажи ми как върви работата ти — нареди тя след няколко секунди.

— Много бавно, царице. Нямам формули, по които да работя. Подобно нещо не е правено досега и...

— Но ти ще успееш да го създадеш, нали? Каза, че ще успееш.

— Правя всичко по силите си.

— Тот, трябва да има начин да си спомняме предишните си животи. Цезар вярваше в това. Аз също.

Изида се слиса. Всеизвестно бе, че душата се пренася в отвъдното по струйките дим. Ароматните пръчици бяха стълбата към безсмъртието. Нима Клеопатра наемкваше, че стълбата действа и в двете посоки? И душата може и да се върне чрез дима. Египтяните не вярваха, че отново се завръщат на земята.

— Трябва да разбере миналото, за да проумея бъдещето. Да разбере коя съм била. И с кого съм била. Наученото ще ми помогне да управлявам... — Гласът ѝ заглъхна, после отново прозвуча по-тих. — И да намеря покой. Ако знам, че с Цезар сме били заедно и преди, че отново може да...

Веднъж Тот бе разказал на Изида, че според гръцките философи душата се преражда отново на земята. Предците на царицата бяха дошли от Гърция.

— Ако се връщаме... Ако аз и любимите ми хора се завръщаме на този свят, как ще се разпознаем, ако не ми помогнеш?

Според клюките Клеопатра още не беше прежалила Цезар, а Марк Антоний бил простоват мъж в сравнение с него. Говореше се, че царицата се била примирила със съдбата си, но била изгубила сърцето си по първия римлянин, когото обичала.

— Ако боговете благоволят, ще намеря начина да съставя формулата, царице.

— Искам този парфюм на душата, Тот.

Изида недоумяваше как ли изглежда лицето на царицата, когато говори за толкова лични неща. Зачуди се дали е сложила ръка на рамото на Тот. Ако тя го желаше, щеше да го вземе. Царицата беше с големи любовни апетити. Тот нямаше да отвърне на желанията ѝ, нали?

Изида изпита ревност. Сега царицата говореше невероятно тихо и се наложи подслушвачката да напрегне слух. Приблужи се безшумно до вратата.

— Не искам никой да разбира върху какво работиш. Възможно е формулата да се окаже мощен инструмент, който не искам да попада в ръцете на враговете ми. Представи си, че всички можем да разберем кои сме били, преди да се преродим в този живот... да видим всички личности, които някога сме били. Да знаем каква карма носим. Да разберем съдбата си. Представи си знанията, които бихме получили. Какво мислиш, че ще струва това?

— Ще си струва и убийство.

— Не и ако никой друг не знае за съществуването му.

— Никой няма да научи.

— А работниците ти? Любовницата ти?

Изида застина и затаи дъх. Дали Клеопатра е чула нещо конкретно? Някой в двореца знаеше ли? Или е просто предположение, защото много мъже имаха любовници.

— Това е вашата работилница. Вашите масла. Вашите подправки. Вашите цветя. Вашите благовония и мехлеми. Не обсъждам работата си с други жреци. Вашите формули са написани на свитъци, скрити на сигурно място.

— Обещай ми, че няма да се откажеш, докато не създадеш парфюма — каза царицата и седна.

Тот отговори с тихо мърморене.

Изида най-накрая се осмели да погледне през процепите между вратата и рамката.

Тот бе паднал на колене със сведена глава пред царицата. Тя попипваше косата му, но не гледаше надолу към него. Взираше се право напред все едно търсеше нещо в далечината. Къде гледаше? Към

миналото? Към бъдещето? Клеопатра внезапно се изправи. Гласът ѝ си възвърна пронизителния тон.

— Моля, дръж ме в течение как върви работата.

Изида стоеше неподвижно в тъмното и слушаше как стъпките на царицата се отдалечават. Тот щеше да я повика, когато е безопасно. Чакаше и размишляваше за подслушания разговор. Защо Тот не ѝ бе казал върху какво работи? Защо не бе споделил с нея толкова важна задача? Ако съществува аромат, който разкрива миналото, и тя иска да го помирише. Ами ако с Тот са били заедно в предишен живот? Коя е била тя преди? Може би е извършила нещо ужасно. Това би обяснило защо толкова често, когато бяха заедно, наред със страстта, изпитваше и чувство за ужасна трагедия.

— Вече можеш да излезеш. — Любовникът ѝ стоеше на входа на хладния склад с протегнати ръце. Тя изтича при него. Той я прегърна и прокара пръсти по голите ѝ ръце. — Докъде бяхме стигнали, преди да ни прекъснат?

— Възможно ли е?

— Кое, скъпа?

— Да съществува парфюм, за какъвто говореше царицата? Миризма, която да разкрива минали животи.

— Не знам.

— Но нали каза, че ще го създадеш.

— Казах, че ако съществува, ще го открия.

— Искам да го помириша.

— Той ще принадлежи на царицата.

Изида се отдръпна.

— Няма ли да ми дадеш да го помириша?

— Нека не се тревожим сега за това. — Той потърка нос в шията ѝ. — Тук ми харесва. Тъмно и хладно е. Идеално място за...

— На кого си предан?

— Изида... — Тот прокара ръце по гърба ѝ и я стисна за дупето.

За пръв път откакто беше с Тот, докосването му не я развълнува изобщо. Устните му върху шията ѝ дори не предизвикаха тръпка.

— Първо ми отговори.

— Поставяш ми невъзможна задача. Не мога да предам царицата.

Изида се наежи.

— Но не мога да предам и теб.

Тя вдъхна уханието на кожата му. Неговия аромат: бергамот, лимон, мед, иланг-иланг и мускус. Харесваше ѝ повече от всички останали парфюми, които той произвеждаше.

— Ще пазя тайната ти, Тот. Не крия ли всичките ни тайни?

ЧЕТИРИЙСЕТ И ТРИ

Париж, Франция

27 май, 13:36 ч.

Мъглата беше влажна и студена като гъст зимен дъжд. Изгубена сред нея, Жаки потрепери. Чувстваше се замаяна и дезориентирана. Някъде в далечината се чуваха гласове. Може би трябваше да ги проследи и да намери изход от тези сенки. С мъка се съсредоточи. Къде бяха?

— Какво направи с оръжието на мъжа? — обърна се Грифин към Роби.

Жаки фокусира каменната пещера. Водата капеше методично. Въздухът отново не миришеше на екзотични масла и подправки, а на суха глина и пръст. Колко ли бе продължила халюцинацията? Беше й се сторило, че трае около двацет минути. Но ако съдеше по предишните пристъпи, вероятно не бе изминала и минута.

— Скрих го зад камък в първия тунел — отвърна Роби.

Трудно й бе да се съсредоточи върху техния разговор. Чувстваше се отпаднала, все едно се събуждаше от дълбок сън.

Да, сънищата. Лекарите я бяха научили да си спомня сънищата, за да ги анализират в търсене на отговори за болестта й.

Снощи сънува, че е в градината и не може да излезе от лабиринта. Някой я викаше. Не я молеше за помощ, а й я предлагаше. Обещаваше й, че ще разбере всичко, щом стигне до центъра. Дали беше мъжки или женски глас? Не помнеше.

В действителност лабиринтът бе малък. В съня се бе разраснал до безкрай и тя не можеше да намери правилния път.

Но сънищата често не носеха никакво значение. Лабиринтът е скривалището от детството й. Нейно убежище. Както и на брат й. В реда на нещата беше да го сънува.

— Жаки, дай ми ги — каза Роби.

Какво иска? Сочеше й нещо с ръка. Тя погледна надолу. Още държеше керамичните парчета в дланта си. Брат й ги взе.

— Имаш ли представа кой би положил толкова усилия, за да се сдобие с тях? — попита Грифин.

Брат й уви парчетата и кимна.

— Няма парична стойност; някой явно ги иска заради онова, което символизируют.

Грифин кимна:

— Или някой иска да попречи да бъдат използвани като символ. И да се погрижи да не попаднат в ръцете на Далай Лама.

— Кого го е грижа дали ще ги дадеш на Далай Лама? — попита Жаки.

— Не съм се замислял по въпроса — обърна се Роби към Грифин. — Великолепна идея.

— Нещо не схванах. Бихте ли обяснили за какво говорите? — попита Жаки и двама им.

— Въпреки всичките си усилия, китайците така и не успяват да пречупят тибетския дух — обясни Роби. — Най-новият им опит бе да прокарат закон, който изисква хората да се регистрират, за да се преродят. Абсолютно нелепо, знам, но го направиха. Това е отчаян фарс, целящ да дискредитира всяко дете, родено в свещена област на Тибет — където и се очаква да се роди истинското превъплъщение — за да не бъде провъзгласено за лама.

— Но какво общо имат с това парчетата? — попита Жаки.

— Който се сдобие с тях, ще държи в ръката си евентуално доказателство за теорията за прераждането.

Роби бе увил парчетата в найлоновата опаковка и сега ги прибра в торбичката на врата си.

— И кой би си направил целия този труд? — попита Жаки. — Тези парчета не доказват нищо.

— Не. Но предполагат нещо жизненоважно. Системата е такава, че само Кармата или Панчен Лама могат да разпознаят превъплъщението на Далай Лама. Последните трима Панчен Лама, намерени в Тибет, са изчезнали безследно. Китайците изцяло спъват издирването на преродени висши ламы. Властта им зависи от това. Бъдещето на Тибет виси на кантар, а това е още една амуниция — потупа торбичката.

— И докъде си готов да стигнеш, за да доставиш тази амуниция? Загина човек. Криеш се в подземно гробище. Не можеш ли просто да

изхвърлиш тези останки в някоя дупка или да ги оставиш тук при костите? Ще отидем в полицията. Действал си при самозащита.

— Чакай, чакай — прегърна я Роби през рамо. — Трябва да го направя.

— Защо?

— Имаш ли план? — попита Грифин.

— Не мога да рискувам да ме арестуват, докато не занеса парчетата на Негово Светейшество. Той пристига в Париж след два дни и...

— И дотогава тук ли ще стоиш? — прекъсна го Жаки.

— Да.

— Но тук е опасно — възрази тя.

— Това е най-безопасното място за мен в цял Париж. Знаеш ли колко е сложен лабиринтът от тунели? Ако някой ме търси, мога да изчезна за минути.

Жаки не разбираше духовните вярвания на брат си и не ги споделяше. Но дори тук, на трийсет метра под земята в това гигантско гробище, усещаше дълбоката вяра на Роби и виждаше какво самообладание му дава тя. Преди му завиждаше за това, но не и в момента.

— Тук долу може да има престъпници. Луди хора. Опасно е.

— А горе да не съм в безопасност?

— Роби, една будистка монахиня се свърза с мен — прекъсна ги Грифин. — Срегнахме се. Тя каза, че е от центъра, че са разгледали молбата ти и може да ти помогне.

— Значи ще ми уреди аудиенция?

Грифин кимна.

— Предложи да ни помогне да те намерим. Дори намекна, че е възможно да прати подкрепления от мистични сили.

— Трябваше да приемете предложението ѝ, щяхте да ме намерите по-бързо. Казала е, че е от парижкия център, така ли? — звучеше въодушевено.

— Да, и иска да се срещне с теб.

— Добре, доведете я тук.

— Тук ли? — попита Жаки и поклати глава, след което стана. Отиде до изхода на пещерата, постави ръка върху камъка на свода и погледна отвъд него. Беше си свалила каската и нямаше фенер, който

да освети пространството пред нея. Виждаше само тъмен проход, губещ се в черна безкрайност. Вдиша мириса на прашни камъни и лишеи и си представи, че е усещала тази комбинация от дъх на минерали и плесен открай време. Несъзнателно бе подхванала старата им игра. Жаки се обърна към брат си.

— Ако се налагаше да създам Парфюм на детинщината, щях да започна оттук.

Той отиде при нея и я прегърна.

— Всичко ще се наред.

— Не, Роби, няма. Не сме деца и не можем да си представяме, че сме такива — отблъсна ръката му. — Всичко се разпада. Опитаха се да те ограбят. И да те убият. Полицията мисли, че ти си убиецът. Крайният срок за изплащане на дълга ни е след по-малко от две седмици. Трябва да продадем „Руж“ и „Ноар“. Призраци не съществуват. Няма преродени души. Ти си в опасност, а аз получавам... — Тя замълча. С нищо нямаше да помогне, ако му каже. — Не можеш да стоиш тук до събота.

Роби я гледаше с почуда.

— Когато помириша парчетата, си усетила нещо, нали? — Бе преминал на френски и говореше забързано.

— Какво имаш предвид?

— Носът ти е много по-чувствителен от моя и от на всички останали хора, които познавам. Какво стана, когато подуши парчетата, Жаки?

— Нищо. Фантазираш си — отвърна тя. — Като татко. — Изплю думата сякаш беше отровна. — Сега не е моментът за фантазии.

— Какво видя? — не се отказа Роби.

— Видяла си нещо, нали? — попита Грифин.

Жаки извърна поглед. Част от нея искаше да си признае, да го прошепне, защото, ако го изрече силно, щеше да придаде твърде голяма тежест на видението. Но не можеше да го направи. Само една малка стъпка делеше пристъпите на психоза от спомените от предишни прераждания, ако човек решише, че вярва в тях. Малакай изучаваше точно това в „Бликсер Рат“. Сигурно е казал на Роби и Грифин. Те щяха да поискат да разберат повече, тъй като това допълнително щеше да засили огъня, който вече гореше в тях.

— Нищо не видях.

Ами ако наистина имаше връзка? Жаки не бе получавала пристъпи дълги години, а сега, когато се върна в Париж и в работилницата, те отново започнаха. Какво беше връзката? Не е свръхестествена връзка. Нито духовна. Възможно е халюцинациите да са реакция към някакъв аромат. Може би към някоя съставка, която присъства и в работилницата, и в парчетата. Жаки мисли по въпроса в сряда. Сега ѝ се струваше още по-вероятно. Съществуваха документирані случаи на душевни разстройства, отключени от претоварване на сетивата — защо да не се случи и при обонятелно пренатоварване?

Грифин бе започнал да вади от една от раниците покупките от сутринта: руло тоалетна хартия, мощен прожектор, батерии.

Жаки нямаше желание да спори повече и взе своята раница, от която измъкна франзела, сирене, нож, четири ябълки, торбичка твърдо сварени яйца, шоколадови десерти, вода.

— Какъв разкош — засмя се Роби. — Липсва само бутилка вино.

Грифин също се засмя.

— Всъщност има и вино. При това в гарафа. — Извади пластмасова бутилка. — Напълних я с бордо от избата ви, тъй че предполагам, е добро. Но пий само, ако разполагаш с безопасно място за изтрезняване.

— Аз няма да се връщам. Оставам тук с теб — заяви внезапно Жаки. — Опасно е да стоиш сам.

— Много ще ми помогнеш, когато полицаите забележат, че те няма — поклати глава Роби. — Изключено. Ще ми помогнеш най-много, като се качиш горе и ангажираш полицаите да те следят насамнатам. И, ако има начин, се опитай да разбереш кой от кураторите в „Кристис“ се е разприказвал за керамичните парчета. Защото освен Грифин никой друг не знаеше, че са у мен.

— Не е вярно — отвърна Жаки.

Двамата мъже я зяпнаха.

— Малакай Самюълс знаеше. Ти си му казал, Роби, не помниш ли?

Роби кимна.

— Той си мисли, че съм намерил реликва на спомените. Но не го подозираш, нали? Познаваш го отдавна.

— Ексцентричен е, но не е опасен. И е лекар. Работи с деца.

— Само че — намеси се Грифин — отчаяно търси доказателство за съществуването на прераждане. Това е целта му в живота. Беше в Рим, когато първия комплект реликви на спомените бяха открити и откраднати. Беше и във Виена, когато намериха втора реликва — флейта, изработена от човешка кост. Може Малакай да няма нищо общо, но е възможно някой да го следи.

В далечината се разнесе звук.

— Угасете всички фенери — изсъска Роби.

След няколко секунди потънаха в непрогледна тъмнина.

— Какво... — прошепна Жаки.

— Шшт! — смъмри я Роби.

Стъпките се приближаваха към тях. Жаки чу и гласове.

— Не трябва ли да се измъкваме? — прошепна тя отново.

— Няма време — отвърна брат й.

Тихите гласове несъмнено припяваха. Не на френски, нито на латински, а на език, който Жаки никога не бе чувала. Ниски и равномерни, напевите бяха мелодични и неземни.

Заедно със звука до нея достигна и мирис: парафин, сяра и пушек.

Изведнъж сред непрогледния мрак на пещерата на западната стена се появи точка светлина.

Роби пропълзя напред. Жаки и Грифин го последваха.

Грифин надзърна през дупката, голяма едва колкото да пропълзи мишка. Гледа няколко секунди, след което отстъпи назад и направи място на Жаки да надникне.

Бяха същите шестима души — четирите жени и двамата мъже, които с Грифин бяха видели на идване. Но сега бяха стигнали до крайната си цел.

Те се подредиха в кръг около пентаграма от свещи. Лицата им тънеха в сенки, скрити под черните качулки. Групата се поклащаше в такт с неразбираемия напев.

Жаки се обърна към брат си.

— Какво ще правим? — попита тя.

— Ще чакаме — отвърна Роби с унила усмивка.

Търпението не беше от силните страни на Жаки.

ЧЕТИРИЙСЕТ И ЧЕТИРИ

14:05 ч.

Жаки и Грифин вървяха през сложната плетеница от проходи мълчаливо. Ако на идване пътят им се бе струвал дълъг, то излизането, изглежда, нямаше край. Причината беше психологическа. На идване Жаки беше изключително нетърпелива да намери брат си и не обръщаше внимание на евентуалните опасности, колкото на крайния резултат. Сега, макар да знаеше, че Роби е жив, опасността, в която той се намираше, беше по-сложна отколкото си представяше. И нищо не бе приключило. Трябваше да издържат още два дни.

— Идеалистичната цел на брат ми може да се превърне в самоубийствена мисия.

— Трябва да го направи.

— Независимо от последиците ли? — попита тя.

— Именно заради последиците.

— И ти си решен да му помогнеш.

— А ти не си ли? — недоумяваше Грифин.

— Опитаха се да го убият. Това не е ли по-важно от легенда, описана върху глинен съд?

— За Роби не е.

През останалата част от пътя не си говориха, а когато излязоха в градината, следобедното слънце заслепи Жаки и тя се спъна.

— Трудно се привиква към светлината след толкова дълъг престой на тъмно — каза Грифин, когато я хвана.

Пръстите му се задържаха върху лакътя ѝ малко по-дълго от необходимото. Жаки не се дръпна. За няколко секунди просто стояха в центъра на уханния лабиринт. Жаки я болеше главата, а гърлото ѝ беше сухо. Като се замислеше за Роби, ѝ ставаше трудно да диша.

Когато полицаят се обади и ѝ съобщи, че Роби е изчезнал, тя се уплаши до смърт. Но заради силната връзка помежду им, беше сигурна, че ако му се случи нещо наистина страшно, ще усети. Преди

целта беше да намери логично решение. Сега в плана му липсваше всякаква логика.

В историите, които четеше, проучваше и преразказваше, съдбата определяше житейския ти път, но решението дали да го следваш, или да се отклониш, беше твое. В приказките, които се разказваха през вековете и се превръщаха в архетипи, следването на пътя въпреки рисковете и страховете водеше до велики неща — велики трагедии или велики победи. Именно тези приказки използваша метафори с най-драматичен ефект и разкриваха дълбините на човешкия дух.

Несъмнено е имало и други истории — такива, които не бяха достигнали до нас — в които човек се е отклонявал от пътя и не се е случвало нищо драматично. Животът просто е продължавал. Но тези истории не се разказваха. Хората, които са ги преживели, не са изпитали силни усещания. Не са научили никакви уроци. Не се е случило нищо прекрасно или ужасно.

За Жаки щеше да е облекчение, ако нейният живот и животът на Роби бяха така безинтересни. Ако Роби можеше да изпълзи от пещерата и да остави полицията да поеме случая. Да предаде керамичните парчета на някой музей. Или на Малакай. Или просто да ги разбие на прах и да продължи да прави парфюми.

Малакай Самюълс беше в дневната. От уредбата звучеше концерт на Джовани Албинони. Когато Жаки и Грифин влязоха, той вдигна поглед от книгата си.

— Намерихте ли го? — попита Малакай на един дъх, сякаш така щеше да научи отговора по-бързо.

Грифин кимна:

— Да, жив и здрав е.

— Слава богу.

— Нещо случи ли се, докато ни нямаше?

Малакай поклати глава.

— Телефонът звъня няколко пъти. Нищо друго. Вие двамата добре ли сте?

— Добре ли? — Жаки поклати глава. — Аз съм уплашена. Не знам кое е по-страшно — случилото се или онова, което предстои.

— За теб, Жаки, винаги е по-страшно онова, което предстои — отвърна Грифин. — Твоето въображение е най-големият ти враг.

— Не е нужно да се старая много, за да си представя тези страхотии. Бих понесла стоокия Аргус, Цербер, пазителя на подземния свят с трите гигантски глави, минотавъра човекоядец, но това... — Призля й. Усети как прахта запушва порите й. — Отивам да си взема душ. — Кимна към Грифин и каза на Малакай: — Той ще ти разкаже какво стана. Ще ти разкаже за инатливия ми брат и налудничавия артефакт, за който е готов да рискува живота си.

Когато излизаше от стаята, чу Малакай да пита:

— Парчетата в него ли бяха, Грифин?

ЧЕТИРИЙСЕТ И ПЕТ

15:45 ч.

Азиатката с бръснатата глава и кехлибарена на цвят роба погледна към дисплея на мобилния си телефон, позна номера и вдигна.

Странната гледка — жена на вярата да говори по модерен електронен апарат — нямаше нищо общо с простота и съзерцание.

— Какво става? — попита мъжът в другия край на линията без встъпителни думи.

— Преди малко се срещнах с археолога. Помоли ме за помощ.

Храмът бе празен, поне доколкото ѝ бе известно. Този следобед имаха само един посетител и той си бе тръгнал преди десет минути, но въпреки това тя излезе навън и се скри сред акациевите дървета, за да вижда дали някой се приближава.

Всяка сутрин, преди да стане от леглото и всяка вечер, преди да си легне, тя медитираше, за да се избави от тревогите. Не можеше да се обърне към външния свят, преди да е намерила вътрешен покой. Докато беше в духовния лагер, се научи как да постига дълбока медитация, което се оказа изключително полезно умение. Ламите щяха да се разочароват, ако знаеха как е решила да използва наученото, но старите схващания трябваше да останат в миналото.

И бъдещето трябваше да се почита.

— Какво каза той? — попита мъжът нетърпеливо.

— Роби Л'Етоал е на сигурно място и иска да му уговорим среща с Негово Светейшество — усмихна се тя. — Освен това ми даде списък с неща, които ще ми трябват за пътуването.

— Какво пътуване?

Небето беше ясно. Само няколко пухкави облачета плаваха по синия небосклон. Наоколо не се виждаха прелитащи птици, но тя долавяше чуруликането им сред дърветата.

— Ще ходя да се видя с Л'Етоал. Археологът не обясни подробно.

— Какво включва списъкът?

Жената с шафранената роба изброи вещите.

— Значи той е някъде под земята — отбеляза мъжът.

— Така изглежда.

— Трябва да обсъдим следващия си ход.

Птиците чуруликаха безмилостно. Толкова силно, че я разсейваха. Песните им я изправиха на нокти. Тя взе шепа камъчета и пръст от земята и ги хвърли към дървото отдясно. След това замери с нова шепа дървото отляво. Чу се плясък на криле и песните замлъкнаха. Тишина. Сега отново можеше да се концентрира.

Докато обсъждаха плана, се почувства уверена.

„Нужна е увереност, но не и прекалена сигурност“ беше я предупредил наставникът ѝ. „Гордостта пречи на изпълнението на задачите и разбива концентрацията.“

Това бе един от уроците, които той се опита да ѝ предаде — урок, който тя така и не усвои напълно. Да трансформира гордостта от своята работа в гордост от съвместната работа. Да постигне истинско себеотрицание. Трудна работа, защото развитието и успехите само засилваха егото.

— Разчитаме на теб — каза началникът ѝ. — Онова, което е в ръцете на Л'Етоал е много важно.

— Разбирам.

— Жизненоважно е да не попада при неподходящите хора.

— Да, да. — Тя бе наясно с това, но не знаеше почти нищо друго. Бяха я научили да приема, че не може да знае всичко. — Бих искала да знам защо тези глинени парчета са толкова важни.

В другия край на линията последва мълчание. Тя винаги задаваше твърде много въпроси. Наставникът ѝ я бе предупредил и за това.

— Не е нужно да знаеш, а да се подчиняваш.

Освен гордостта ѝ и любопитството ѝ се нуждаеше от овладяване.

— Сигурна ли си, че ще се справиш?

— Приемам всяка трудна задача, която ми поставите и я изпълнявам — отвърна тя, като се опитваше да звучи почтително, но уверено. Само че досега рядко бе работила сама. При тази мисъл сърцето ѝ се разтуптя. Беше се трудила години наред, за да си извоюва

това право. Сега най-накрая можеше да се докаже, да разгърне потенциала си.

Разговорът приключи и тя се облегна на ствола на едно дърво. Почувства стабилната му, неподвижна сила. Вятърът шумолеше в листата. Един лама бе казал, че всеки път, когато духне вятър, листата се покланят признателно.

Върна се в храма и се огледа. Трябваше да почисти и подреди. Но първо направи онова, което би направила всяка прилежна тибетска монахиня — пригответи си чаша чай и седна да медитира. Трябваше да се подготви за предстоящото пътуване.

ЧЕТИРИЙСЕТ И ШЕСТ

16:51 ч.

Сега вървяха по друг маршрут. Жаки и Роби бяха единодушни поне по този въпрос: никой не биваше да разбира, че в градината на дома им има таен вход за градските подземия. Затова Роби начерта друг маршрут от шахта на тиха уличка в четиринайсети арондисман, откъдето влизаха много от посетителите на катакомбите.

Тримата аматьори спелеолози тъкмо бяха взели шестия завой в шестия тунел. Сега в подземията беше по-влажно отколкото сутринта. И по-тихо, ако това изобщо е възможно. Миризмите бяха по-неприятни. Жаки не беше сигурна дали влагата ги засилва, или просто носят ѝ е станал по-чувствителен към тях.

Освен това тревожното ѝ усещане се бе изострило. Дали се дължеше на факта, че с тях е монахинята? Или бе заради очакването на тесните проходи и наводнени тунели — ръбове, които щеше да се наложи да прекрачи?

Изкачваха стръмно, тясно стълбище от грубо издялани камъни.

— Това ми напомня за историите, които моите родители ми разказваха за времето, когато се криели в пещери в планините на Тибет, преди да избягат през 1959 година — каза Ани Лодро.

Жаки забеляза, че дребната монахиня е изключително пъргава. Това само по себе си не беше изненадващо, но под якето си носеше роба, затъкната във високите ѝ до колене ботуши.

Когато Жаки замина за Тибет с екипа си да проучи легендата за Шангрила — мита за изгубения рай в подножието на планина от бял кристал — срещна много монахини и монаси, които ѝ се сториха хора, постигнали душевен покой и излъчващи вдъхновение. Пътуването беше един от най-прекрасните моменти в кариерата ѝ. В онзи отдалечен край на света, недокоснат от модерните технологии, почти се бе убедила, че митът, който преследва, може да е истински.

Там, където въздухът е толкова разреден, че дробовете работят с усилие, където земята се простира, непроменена от стотици хиляди

години, Жаки се бе замислила дали Шангрила не съществува наистина. И дали, ако го намери, би си тръгнала някога.

Катакомбите, през които вървяха в момента, в някои отношения приличаха на онова свято място: тишината, изолацията, недостъпни за каквито и да било комуникации, освен със спътниците ти. Сега Жаки пак беше по следите на един мит. Само че този път беше митът на брат й. Усилията бяха също толкова големи, но усещането за безсмислие значително по-силно. Роби се бе борил така непримиримо да не продават двата си най-популярни парфюма, а бе такъв инат по отношение на керамичните парчета. Малакай Самюълс предложи още по-голяма сума за тях, след като дойде в Париж. Парите щяха да са достатъчно и щеше да се наложи да продадат само „Руж“. Вместо това Роби беше готов да рискува живота си, за да даде на Далай Лама парчета от една мечта.

Завиха по друг тунел. По камъните от двете им страни се стичаше вода. Фенерите на каските им хвърляха сребристи отблясъци по стените.

— Може ли да те попитам нещо, Ани? — обърна се Жаки към монахинята.

— Разбира се.

— Брат ми прав ли е? Съгласна ли си, че този дар ще е полезен на Далай Лама?

— Аз съм само посредник. Не е моя работа да разсъждавам по въпроса. — Тя отговори на френски и Жаки бе сигурна, че това е майчиният й език. Главата й бе обръсната, а наболите косми бяха черни. Чертите на лицето й бяха азиатски. По-скоро китайски, отколкото тибетски, помисли си Жаки. — Съмняваш ли се в правотата на брат си?

— Доколкото съм запозната с проблемите на народа ти, това ще е все едно да занесе треска от Светия кръст на папата.

— Възможно е. — Монахинята вървеше зад нея и Жаки не виждаше лицето й, но май се усмихваше. — Спасителите невинаги са онези, които очакваме. А силата идва по неведоми пътища.

Тунелът свърши при простичка елегантна арка, висока три и половина метра, зад която се разкри помещение с висок таван и каменен олтар в центъра.

Според картата Роби трябваше да ги чака тук, но от него нямаше и следа.

— Да не би да объркахме пътя? Някъде погрешно ли сме завили? — обърна се Жаки към Грифин.

— На правилното място сме. Виж. — Той посочи кръста от черепи над входа и каменната табела под тях, на която пишеше: „*Croyez que chaque jour est pour vous le dernier. Horace.*“

— В бележките на Роби пише, че има цитат от Хораций. Какво означава? — попита Грифин.

— „Вярвай, че всеки нов ден ти е последен.“ — прочете Жаки думите на древния римски поет.

— Вярно е — промърмори монахинята.

— Дали нещо му се е случило? — попита Жаки Грифин.

— Не. Предполагам, че се е скрил от други любители на катакомбите. Не би рискувал някой да го проследи до тук. Сигурно е спрял да изчака някъде.

— Какво да правим?

Отговори ѝ не Грифин, а монахинята.

— Ще чакаме. — Гласът ѝ звучеше примирено, като на човек, на когото често му се налага да прави именно това.

След половин час, когато от брат ѝ още нямаше и следа, Жаки предложи да го потърсят.

— Не, нямаме представа къде е — възрази Грифин.

— Поне знаем, че е тук долу — каза Жаки.

— В подземията има тунели с дължина над триста километра, стотици пещери, хиляди проходи. Може да сме на няколко метра един от друг и изобщо да не се видим.

— Ами ако е пострадал? Ами ако онези, които го преследват, са го намерили?

— Как? Никой, освен нас не знае, че е тук — отвърна Грифин.

Жаки се обърна към монахинята:

— На кого си казала, къде отиваш?

— Наложил се да кажа на началника си, който урежда срещата. Старшият лама на будисткия център тук в Париж. Но ние искаме да помогнем на брат ти.

— Освен това, Жаки, аз казах на Ани да дойде в магазина, не съм ѝ казвал, че ще я доведем в подземията.

— Но си й казал да си обуе гумени ботуши и да си облече топла дреха. През пролетта. В топъл и слънчев ден.

— Дори някой да се е досетил къде отиваме само от тези подробности, няма как да е слязъл тук и да е изненадал Роби. Щеше да му е необходима карта.

Жаки искаше да възрази, но осъзна, че е прав. Инструкциите за облеклото не издаваха кой знае какво.

— Тогава къде е той? — попита тя.

— Ще дойде — успокои я Грифин.

— Добре, да почакаме още половин час. Но после ми обещавай, че ще тръгнем да го търсим. Някой проход може да се е срутил. Ами ако са го заловили полицаи, слезли да търсят незаконно пребиваващи любители на приключенията?

— Тогава Марше щеше да ти се обади.

— Не и ако Роби не е казал истинското си име.

Жаки погледна към монахинята, която седеше с кръстосани крака на земята. Беше затворила очи, а изражението на лицето й подсказваше, че е изпаднала в дълбока медитация.

Опита се да последва примера на монахинята и да се успокои. Седна и облегна гръб на скалата. Грифин седна до нея и я хвана за ръка. Дори тук долу, в този момент, въпреки тревогите, докосването му я накара да потръпне. От самото начало Грифин я караше да се чувства все едно се приближава все повече до ръба — въодушевена и уплашена.

След като се разделиха тя понякога се чудеше колко спокойна е без него. Тогава защо й липсваше? Защо още копнееше за онова неспокойно вълнение? За усещането, че каквото и да става, тя трябва да е с него. Само дето сега беше малко по-приглушено. Като мечка, заспала зимен сън през студена, продължителна зима.

— Не се ли тревожиш? — попита тя Грифин след още пет минути.

— Леко съм притеснен. Би било лудост да не съм. Но имам вяра в Роби. И мисля, че нищо лошо не му се е случило.

След петнайсет минути, когато Роби още го нямаше, Жаки потопи пръст в една кална локва и нарисува полумесец със звезда върху арката.

— Напиши „шестнайсет и трийсет“, връщаме се в седемнайсет и трийсет — каза ѝ Грифин. — Така, ако той пристигне, преди да сме се върнали, няма да тръгне да ни търси.

— А ние къде ще го търсим? — попита монахинята.

— Да се опитаме да стигнем до пещерата, в която се срещнахме с него вчера. Можеш ли да я намериш на картата? — обърна се Жаки към Грифин.

Той разгледа картата, кимна и я сгъна.

— Насам.

Пътят лъкатушеше и се виеше, но бе сравнително лек, докато не стигнаха до пещера, пълна с кости, издигащи се на повече от метър височина — не изкусно подредени, а просто изхвърлени като боклук.

За да стигнат до изхода в другия край, трябваше да минат по тях.

— За тази пещера ли ни разказа вчера Роби? — попита Жаки.

— Явно.

— Не мога — заяви тя. — Не мога просто да прегазя костите на тези хора.

— Хората не са тук — каза хладнокръвно монахинята. — Това са само черупките на хора, чиито души са преминали отвъд.

— Ако искаш, ще се върнем, Жаки — предложи ѝ Грифин.

Жаки затвори очи. Помисли за брат си и поклати глава:

— Не, да вървим.

Грифин ѝ подаде ръка и тя я пое.

Тръгнаха през морето от калциеви пръчки и камъни. На Жаки ѝ се повдигаше от звуците, които издаваха местещите се и стържещите се едни в други кокали.

— Правиш това непрекъснато, нали? — каза Жаки на Грифин. — Влизаш в гробници и древни погребални могили и гледаш на мъртвите само като на останки от историята. Как свикна?

— Никога не виждам мумия, скелет или друг вид останки, без да осъзнавам, че това някога е бил човек, който е имал семейство, живот, надежди, провали. В противен случай... бих бил чудовище.

Стигнаха до изхода, където шест стъпала водеха надолу до друго помещение.

Когато челникът на Грифин освети пространството, Жаки ахна. Контрафорси, колони, олтар, скамейки — всичко беше изградено от кости. Удивително произведение на изкуството. Параклис, посветен на

мъртвите, издигнат от костите на мъртвите в красиво изящество. В нишите, където в надземните църкви се разполагаха витражи, имаше мозайки, изработени от парченца кости. Кости, които дори бяха използвани за претворяване на прозореца с розетката на „Нотр Дам“.

Въпреки красотата си помещението вонеше. Отвратителната миризма блъсна Жаки. Никъде другаде в тунелите не беше подушвала такава смрад. Знаеше на какво мирише, но не разбираше как е възможно да надушва разлагаща се плът, при условие че костите бяха на стотици години.

Жаки освети стената с фенерчето си и се приближи. В камъка имаше издълбана легенда, която гласеше, че тези останки са от гробището „Сен Иносен“. Под надписа в шест колони бяха изписани стотици имена. Жаки започна да чете и предусети какво ще види.

Л'Етоал.

Жаки пресметна. Дядо ѝ е роден през 1915 г. ако неговият баща тогава е бил на двайсет и няколко години, значи трябва да се е родил в края на 80-те години на XIX в. Следователно прапрадядо ѝ би трябвало да е роден около 1860 г. А неговият баща — между 30-те и 40-те години на XIX в. Предците ѝ шест поколения назад значи бяха родени през 20-те години на същия век. Това означаваше, че онзи, Л'Етоал, погребан тук, е неин предшественик отпреди седем или осем поколения.

Жаки докосна релефните букви.

Въздухът пред нея потрепери. Усети мирис на тамян и смирна. Вдиша по-дълбоко и долови лотос и бадеми. И още нещо, което ѝ се изплъзваше: странният аромат от глинения съд на Роби.

Познаваше уханието. Знаеше какво е.

От мрака сякаш се материализираха призрачни създания. Младата Мари-Женвиев и Жил. Шепнеха си. Жил ѝ казваше, че ѝ е направил парфюм за подарък, преди да заmine.

Жаки се наведе напред, за да го помирише, но вместо това усети мириса на реката в Нант, където якобинските войници очакваха Мари-Женвиев да се удави.

— Жаки? Трябва да вървим.

Видението изчезна.

Жаки се обърна към Грифин. Искаше да му каже. Но тогава се сети за монахинята. Не можеше да говори за това пред непознат.

След пет минути най-сетне намериха Роби в пещерата, в която се бяха срещнали предишния ден.

— Какво облекчение — каза Жаки, отиде при брат си и го прегърна. Последните няколко часа я бяха изцедили психически.

— Защо се забавихте толкова? — попита Роби почти закачливо.

— Проблем ли възникна? — попита Грифин. — Затова ли промени плана?

Жаки забеляза, че монахинята се колебае да излезе от сенките.

— Просто срещнах групичка бърбиви любители на подземията, от която не успях да се измъкна. Съжалявам, че ви забавих.

Намираха се в кръгло помещение. В другия му край имаше падина. Жаки не знаеше дали лъчите на фенерите им просто не стигаха толкова далеч, или там имаше пропаст. От тази посока се носеше мирис на влага. Някъде в тъмнината по камъните капеше вода.

— Приятели ли са ти? — попита Жаки.

— Група художници, които слизат тук веднъж месечно, за да рисуват по стените — обясни Роби. — Поканиха ме да видя най-новите им произведения и едва се откачих от тях. Само двамата ли сте? Не водите ли...

Грифин посочи към неосветеното място.

— Роби, това е Ани Лодро. Ани, това е Роби Л'Етоал.

Роби пристъпи напред. Монахинята не помръдна от мястото си. Но в очите ѝ искреше нежност, каквато Жаки не бе забелязала досега. Дясната ръка на Ани потрепна, сякаш бе понечила да се протегне по своя воля, а тя не ѝ позволяваше.

Роби се взираше в нея слисано.

— Ти ли си? — попита той тихо с интимен тон.

„Нима се познават?“

— Какво е станало с прекрасната ти коса? — Роби посегна сякаш да докосне липсващите коси, но после погали обръсната ѝ глава. Изключително личен жест.

— Сега съм монахиня — отвърна Ани съвсем тихо и Жаки едва я чу.

— Какво стана? Чаках да се свържеш с мен и когато не го направи, се обадох в лагера. Отказаха да ми дадат информация за теб.

Ани не каза нищо, но сведе глава, неспособна да погледне Роби в очите.

— Каква стана? — повтори той. — Търсих те толкова дълго.

— Съжалявам... обучението ми... наставникът ми смяташе, че отношенията ми с теб пречат на обучението ми. Трябваше да го уважа... исках да почета и нашата връзка, но не намерих път, който да ми позволи да направя и двете.

В шепота на монахинята се усещаше такава болка, ме Жаки се обърна, за да не гледа изражението на лицето ѝ.

— И ето те тук — каза Роби, но не все едно бе удивен от случайната среща, а сякаш я бе очаквал.

Ани изправи рамене, като че ли се отърсваше от шока да го види. Вече с нормален, почти безличен тон, рече:

— Имам новина за теб от Негово Светейшество.

Сега Роби склони леко глава.

— Той с голяма радост ще приеме дара ти.

— Прекрасна новина. Особено след като я донесе ти.

След четири дни, скрит в подземията, Роби изобщо не изглеждаше добре. Брадата му беше пораснала. По ръцете, бузите и врата му имаше драскотини със засъхнала кръв, а под очите му — тъмни кръгове. Но по лицето му се изписа блажено изражение.

Жаки се удиви от трансформацията му.

— Кога ще мога да се видя с него? Къде ще се състои срещата? — попита Роби.

Ани поклати глава.

— Наредиха ми аз да му занеса дара. — Тя протегна длани напред.

Преди Роби да успее да проговори, Грифин се намеси:

— На мен друго ми каза.

Ани се обърна.

— Първоначално си мислехме, че ще успеем да уредим среща. Но заради мерките за сигурност, това вече не е възможно. Не знаех, когато разговаряхме, професор Норт. — Тя отново се обърна към Роби. — Лично ще предам съкровището на Негово Светейшество. Ще се погрижи той да го получи.

Роби поклати глава:

— Съжалявам, не мога да ти го дам.

Монахинята изглежда се изненада.

— Но нали ме познаваш.

— Съдът е изминал твърде дълъг път. Прекалено много векове го пазят. Съжалявам, не мога да го предам на друг, освен на него.

— Роби — каза му Жаки, — дай й парчетата. След това ще можеш спокойно да излезеш, да отидеш при полицаите и да обясниш какво се случи. Най-лошото ще е приключило. Парчетата вече няма да са твой проблем.

— Айнщайн е казал, че не е толкова умен, а просто по-дълго решава задачите. — Роби се обърна към Ани. — Съжалявам, че трябваше да идваш чак до тук, но не мога да ти ги дам. Така ще те изложат на опасност вместо себе си.

— Роби, това е лудост! — рече вбесена Жаки.

— Сестра ти е права. Няма как да получиш лична среща с Негово Светейшество. Наредиха ми аз да му занеса дара. Моля те, дай ми го.

Роби поклати глава.

— Моля те. — Монахинята вече го умоляваше.

— Наистина не мога.

Ани го сграбчи за ръцете.

— Моля те.

— Просто не мога.

Жаки чу как монахинята издава стон като на ранено животно, след което блъсна Роби с удивителна бързина и сила. След като той падна на земята, Ани се обърна към Жаки, Докато Грифин се спускаше към Роби, Ани сграбчи Жаки през кръста и я дръпна далеч от двамата мъже.

Жаки се слиса от силата на дребната жена. Тя с лекота я влачеше надалеч от мястото, където Роби лежеше, а Грифин се бе надвесил над него. Лицето на Роби кървеше.

Всичко стана толкова бързо и неочаквано, че нито Роби, нито Грифин разбраха какво се бе случило в тъмния ъгъл.

— Ще се наложи да ми дадеш парчетата — провикна се Ани. — Само така ще гарантираш безопасността на сестра си.

ЧЕТИРИЙСЕТ И СЕДЕМ

Двамата мъже се взряха в тъмнината, а челниците на каските им осветиха сцената. Жаки видя как по лицата им се изписва шок, когато осъзнаха, че тя се намира в сериозна опасност.

— Ани? Какво правиш? — попита Роби. — Пусни сестра ми!

— Дай ми парчетата, веднага!

— Мислех си, че те познавам.

Ани сви рамене сякаш забележката му не бе от значение. Все пак Жаки усети как тялото ѝ, притиснато в нейното, потрепери.

— Не е нужно всичко да свърши трагично. Имам пистолет и въже. Вие избирате кое от двете да използвам. Да си представим най-цивилизования вариант: аз взимам съкровището, завързвам ви и тримата, оставям ви тук и щом доставя дара, предназначен за Негово Светейшество, ще се обадя в полицията и ще им кажа къде сте.

— Ние сме трима, а ти си сама — каза Грифин с глас, режещ като нож.

— Вие сте двама, но аз държа нея. И имам пистолет.

Жаки усети как въздухът около нея се раздвижва.

Ухание на старинно, на икони, разпадащи се на прах само при едно докосване. Мирисът на делтата на Нил. Палмови листа. Жени, опиянени от власт. Мъже, изпълнени с похот. От миризмата ѝ се повдигна. Нямаше съмнение, уханието постепенно я тласкаше към лудост. Започна да диша през устата. Съсредоточи се върху брат си, който притискаше ръкав върху кървящата си рана и гледаше Ани с такова объркано изражение, че на Жаки ѝ стана мъчно за него. Премести поглед към Грифин, който дишаше тежко и се опитваше да ѝ каже нещо с очи.

Жаки отново погледна към Роби.

— Дай ѝ парчетата, те не струват нищо — каза му тя.

— Не е вярно. И много добре го знаеш. Видях изражението ти, видях...

— Роби! — извика Грифин.

Жаки разбра, че иска да го прекъсне, преди да е издал важна информация.

— Времето ви изтича — рече Ани. — Май се нуждаете от стимул.

Изведнъж Жаки усети студеното дуло на пистолета, което Ани опря в слепоочието ѝ.

— Един изстрелян куршум тук долу може да предизвика лавина. Тогава никой няма да се измъкне. Дори ти — каза Грифин на Ани.

— Обмислила съм рисковете.

— Ако ние пострадаме, как ще намериш обратния път?

Монахинята се изсмя.

— Маркирах маршрута с инфрачервено мастило. Ще изляза без проблем. Роби, моля те, дай ми парчетата.

Грифин кимна на Роби.

— Прави каквото ти казва. Остави парчетата на пода и отстъпи назад.

Роби поклати глава.

— Познавам я. Няма да нарани Жаки. Не е способна на подобно нещо.

Жаки усети как жената потреперва силно.

— Не можем да разчитаме, че е онази, за която се представя. — Грифин посочи към точка на земята. — Остави парчетата там.

Монахинята стисна Жаки по-здраво, а Жаки се взря в брат си. Роби пристъпи напред и бързо остави копринената торбичка на посоченото място.

— А сега се дръпни назад — нареди му Грифин.

Роби се върна назад. В същия миг челникът на каската на Грифин освети лицето му и Жаки видя, че бузите на брат ѝ са мокри от сълзи. Искаше да отиде при него и да го прегърне. Искаше да го успокои, както се утешаваха взаимно като деца. Вместо това погледна към Грифин. Очите му бяха вперени в нейните. Но опитите му да предаде мълчаливо послание оставаха неуспешни. Нямаше представа какво се опитва да ѝ каже.

Ани тръгна бавно към торбичката и повлече Жаки със себе си.

Грифин изрично бе казал на Роби къде да остави торбичката. Жаки заглежда земята и се опита да разбере защо бе избрал точно

това място. Трябваше да има причина. Какво знаеше за пещерата, което тя не бе видяла? Какво е забелязал, което на нея ѝ е убягнало?

Когато приближиха, уханието на керамичните парчета стана по-наситено. Понесе се към нея с нотки на дим. Като облак от остра миризма. Дори от метър-два, дори при дадените обстоятелства, усети притегателната сила на неуловимия древен аромат. Река от тъга. Пустиня от обещания. Разпознаваемите пикантни нотки и неразпознаваемите тонове, които я примамваха. Решена да запази съзнание и да остане в настоящето, се дръпна назад. Отказа да се предаде пред уханието. Изненадващо, поне за известно време, успяваше да устои.

Жаки прецени, че са на по-малко от метър от торбичката. Щом стигнеха до нея, Ани щеше да се наведе да я вземе. Или щеше да накара Жаки. И в двата случая щеше да се наложи монахинята да отпусне хватката си. Какво би могла Жаки да направи тогава? Да сграбчи пистолета? Ами ако гръмне? Грифин ги предупреди, че един изстрел тук долу може да предизвика срутване.

Брат ѝ още стоеше близо до торбичката, неспособен да я остави.

— Роби — каза Грифин по-тихо в опит да убеди брат ѝ да се отдалечи. — Просто ги остави. Забрави ги.

Роби, изглежда, не съумяваше да изостави реликвата.

В тези ужасяващи мигове с ръката на Ани, обвита плътно около нея, с притиснато до слепоочието оръжие, със стотици поводи за тревога, Жаки си мислеше за удивителната вяра на брат си. За това какво ли е да те е грижа толкова много за нещо, да вярваш така дълбоко, та дори пред лицето на опасност като сегашната да ти е трудно да се откажеш. Каква ирония. Тя е убедена единствено в това, че не вярва. Да гледа на историите просто като на истории и нищо друго. Да ги разгради до метафори и нищо повече. Жаки е реалист: хората бяха създали вярата, за да осветят мрака, за да намерят за какво да се хванат в бездната на небитието.

Вече бяха стигнали достатъчно близо до торбичката, че да могат да я вземат. Жаки усети Ани да се колебае. Дали се чудеше как точно да се пресегне за нея?

От другия край на пещерата Грифин я пронизваше с очи. Какво, по дяволите, се опитваше да ѝ каже? Тя килна глава настрани. Какво ѝ казваше?

Щеше да има само един шанс да...

Ани отпусна хватката си около тялото ѝ. Жаки се откопчи и бързо се дръпна назад.

Ани посегна към торбичката.

Грифин се наведе. Взе нещо от земята. В тъмното Жаки не видя какво. Той вдигна ръка. В следващия миг отекна силен трясък.

Ани падна просната на земята и изпусна пистолета си.

Оръжието на Грифин — пожълтял череп с кухи очи, се изтъркаля към Жаки.

След миг Грифин се спусна върху Ани, прикова я към земята, хвана ръцете ѝ и ги изви зад гърба ѝ, след което я притисна с коляно с лице към пода.

Монахинята се бореше да се измъкне. Грифин се бореше по-силно. Тя не издържа и той отново я притисна към земята. Хвана я за врата.

— Жаки, вземи пистолета.

Жаки го потърси пипнешком в тъмното.

— Роби, вземи... — преди да е довършил, Роби вече прибираше копринената торбичка.

Ани ожесточено продължаваше да се съпротивлява. Грифин дръпна ръцете ѝ по-силно. Тя не се отказваше. Той я натисна по-силно с коляно. Тя успя да изхлузи якето си и се опита да го изрита. Грифин изви ръцете ѝ още повече. Монахинята нададе пронизителен вик. За секунди по горната устна и челото ѝ изби пот. Грифин я бе контузил сериозно, вероятно ѝ бе извадил рамото.

— Жаки, пребъркай я. Каза, че носи въже.

— Не си правете труда — избумтя глас от другия край на сводестата пещера. Гневен, пронизителен глас. — Тя доведе и мен. А сега я пусни и се отдръпни.

ЧЕТИРИЙСЕТ И ОСЕМ

17:55 ч.

Повечето от студентите и придружителите разопаковаха багажа и си почиваха след самолетния полет. След час щеше да пристигне автобус, за да ги закара на частен прием с китайски и френски важни особи в музей „Оранжери“ в Тюйлери.

Дзи нямаше как да си почине в малката хотелска стая, която делеше с Ру Шан, затова предложи на Лан и професора да разопаковат багажа си по-късно и да поразгледат града. Професор Ву, който искаше да види възможно най-много от Париж, на драго сърце се съгласи да ги придружи.

Тримата постояха пред хотела, докато се окопитят. Нагоре и надолу по улицата бяха разположени магазинчета с атрактивно аранжирани витрини.

— Толкова е красиво — прошепна Лан, когато минаха покрай една цветарница. На тротоара бяха изложени ослепителни рози, макове и божури. Червено, оранжево и розово се състезаваха кой от цветовете да изпъкне повече. Пламтяха.

Дзи беше прекалено нервен, за да оцени напълно гледката. Трудно му беше да обръща внимание на думите на Лан.

— Накъдето и да се обърнеш, виждаш нещо ново — посочи тя към витрината на сладкарница. Жълти кутии с бисквити и бонбони бяха подредени една върху друга във формата на Айфеловата кула.

Дзи вече бе изтощен, когато самолетът кацна. Напрежението от преминаването през проверката с мобилния телефон, го бе изцедило. Оказа се, че напразно се е тревожил. Мина без проблем, телефонът си стоеше на сигурно място в джоба му. И сега Дзи беше в безопасност във Франция.

Разхождаха се по алеята край реката. Лан спря да погледа туристическо корабче. Сетне ги поведе по малък мост към остров Сите.

— Вижте как блести реката. Как облаците се носят в небето. Като в картина на Моне или на Писаро, или на Сисли — възкликна тя.

Дзи виждаше само сенките под дърветата, където хора с лица, които не различаваше съвсем сякаш го дебнеха.

Париж беше като оживяло платно и художникът в него искаше да се вълнува от гледките, изпълващи очите. Но се притесняваше за последните два дни, които му оставаха тук. За всички неща, които не знаеше. Кога щеше да се проведе срещата? Какво се очакваше да направи?

Не биваше да продължава така. Емоциите щяха да го изцедят докрай и да създадат около него аура, привличаща негативна енергия. Засега, докато се разхождаше, не биваше да мисли какво му предстои. Трябваше да се наслади на този момент, на Париж.

Като малък в манастира научи мантра, която му бе предадена като ребус заедно с урока по дълбока медитация.

Не-съзнанието не-мисли за ни-що.

Заповтаря си я наум, докато вървяха към „Нотр Дам“ и усети как отново се изпълва с енергия. Величествената готическа катедрала бе молитва, изработена от камък, и изискваше да ѝ се обърне внимание. В замяна предлагаше подкрепа и убежище. Наоколо се разхождаха стотици хора. Групи тийнейджъри пушеха, караха скейтборд, пишеха съобщения и просто живееха свободно.

Тъкмо когато тримата минаваха покрай църквата, забиха камбаните. Дълбок, боботещ, величествен звук. Звук, който отекна в тялото на Дзи.

Той спря и се обърна бавно. Огледа старинните покриви, прозорци, мостове и ритмично течащата река.

— Професоре — каза той.

Старият калиграф се обърна.

— Благодаря ви за всичко.

— Ти си го заслужи. — Той се поклони лекичко и Дзи забеляза, че по устните му пробягва усмивка.

Ако Дзи се провалеше, Ву щеше да е в опасност. Удивителният художник, взел младежа под своето крило, рискуваше живота си, за да му помогне.

Лан, която чу разговора, срамежливо хвана за миг Дзи за ръка. Спокойните ѝ очи също се усмихваха.

— Представяш ли си какво би било да си художник и да живееш тук? — попита тя.

Дзи поклати глава.

— Какво ли би станало, ако не се върнем? Ако просто избягаме. Сега. Просто да тръгнем и да не се обръщаме назад. Да останем във Франция, да рисуваме? — Идеята бе оставила Лан без дъх.

— Опасни мисли, скъпа — отбеляза Ву.

Преди Дзи да успее да се съгласи с него, нещо привлече погледа му.

Недалеч от тях, застанал отдясно на група тийнейджъри, Дзи съгледа Ру Шан.

Имаше само една причина той да е тук и да се разхожда уж небрежно наблизно.

Следеше ги.

ЧЕТИРИЙСЕТ И ДЕВЕТ

18:08 ч.

Мъжът носеше тъмни очила и каска с толкова силен фенер, че когато се обърна, заслепи Жаки. Когато накрая тя успя да види лицето му, забеляза, че е нацапано с пръст — или нарочно като маскировка, или просто заради естеството на придвижването до тук — и чертите му бяха неразличими. „Но е азиатец, помисли си Жаки — също като Ани.“

Никой не помръдна.

Грифин продължаваше да държи Ани притисната към земята. Съдейки по изражението ѝ, болката беше много силна, но тя не издаваше и звук.

Роби стоеше до Жаки, обгърнал закрилнически раменете ѝ с ръка.

Натрапникът остана в другия край на помещението.

— Казах ти да я пуснеш — избоботи той.

Грифин не помръдна.

— Въоръжен съм.

— Да, но и ние сме въоръжени — отвърна Грифин. — А и ако някой от нас стреля, ще предизвикаме сериозно срутване. Сигурно не само едно. Намираме се в свързани помежду си нестабилни минни галерии. Силният шум може да доведе до свлачища.

— Блъфираш.

— Искаш ли да рискуваш?

По гърба на Жаки пропълзля капка пот.

Мъжът се приближи към нея и брат ѝ. Не ѝ обърна внимание, а заговори на Роби.

— Отдавна чакам да се срещна с теб, за да мога да ти дам това.

— Той се изплю и една голяма хрчка се размаза на бузата на Роби. — Заради онова, което стори с... — мъжът се поколеба — Фош.

При тези думи той фрасна Роби по главата с пистолета си.

Жаки се опита да задържи брат си, но той се свлече под неудобен ъгъл, одра лице в каменната стена и раната на бузата му се отвори. Почти веднага мястото започна да кърви. Струйката покапа по шията му, по яката и се стече в якето.

— Не го удряй повече — каза тя и коленичи до Роби.

— Млъквай или и ти ще получиш същото.

Жаки обгърна главата на брат си.

— Роби?

Той отвърна със замаяно ръмжене:

— Добре съм.

— Ако го докоснеш пак, ще си го изкарам на приятелката ти — провикна се Грифин. Той изви още по-силно ръцете на Ани зад гърба ѝ и тя преглътна писък.

— Прави каквото искаш с нея. Не ми пука. Аз съм тук, за да взема парчетата.

— И ще я оставиш да умре, за да се добереш до тях ли?

Натрапникът не обърна внимание на Грифин, а клекна до Роби.

— Е, мосю парфюмер, къде са? — Тонът му бе нежен, почти успокоителен.

След като Роби не отговори, онзи пак го удари с пистолета си.

— Спри! — извика Жаки и посегна към ръката му. Мъжът я блъсна, при което се наложи да обърне гръб на Грифин, който пусна Ани и го нападна.

Ани изкрещя предупредително:

— Уилям!

— Дръж я! — извика Грифин на Жаки.

Монахинята се опитваше да се изправи. Жаки стигна до нея с две крачки. Колкото и силна да бе Ани, болката ѝ пречеше. Опита да се съпротивлява и почти успя. Но Жаки я сграбчи за нараненото рамо. За пръв път Ани нададе вой и преглътна сълзите си. Жаки се хвърли върху другата жена и я задържа на земята.

Веднага я блъснаха миризмите, носещи се от Ани. Толкова интимни аромати. Пот, кожа, дъх. Жаки различи черен чай и плодове от хвойна. Памук и талк. Лек повеи на сол. И още нещо.

Вонята на мъж, който се нахвърля върху Мари-Женвиев. За да я изнасили. За да ѝ се присмива. Казваше ѝ как Бог няма да я спаси от това. Този мъж и тази жена миришеха еднакво.

Не. Не сега. Жаки не можеше да допусне съзнанието ѝ да се замъгли. Не и сега.

Вдигна глава и потърси с поглед Роби. Каската ѝ освети ъгъла, където като че ли имаше пропаст. Нямаше го там. И тогава го зърна да пълзи към Грифин. Вероятно, за да му помогне. Но зашеметен от болката, Роби залиташе и се движеше бавно.

Грифин се бореше с натрапника. Челникът на мъжа шареше лудешки по стените, докато двамата се търкаляха по земята сред кости и боклуци.

И тогава натрапникът успя да измъкне дясната си ръка.

— Внимавай! — извика Жаки, когато мъжът вдигна пистолета си.

Грифин се мръдна тъкмо навреме. Куршумът не го улучи. Грифин се вкопчи в противника още по-силно и го преобърна. Двамата вече бяха стигнали до най-отдалечения ъгъл на криптата и се скриха в тъмнината. Жаки не виждаше какво става. Чу ръмжение: Грифин ли беше? Последва ново пъшкане. Силен лъч светлина проблесна на зигзаг из пещерата. Мъжът стоеше, а Грифин лежеше на земята.

— Стига толкова. Къде са шибаните парчета?

Грифин погледна към Жаки.

— Добре, Жаки, дай му торбичката.

Тя се канеше да отвърне, че не е в нея, но Грифин го знаеше. Какво беше намислил? Какво искаше тя да направи?

— Хвърли я насам. Нека я вземе. Не ни остана друг избор — нареди ѝ Грифин.

Какво се очакваше от нея?

— На теб ли да я дам? — попита тя.

— Не, дай я на него, Жаки.

Грифин можеше да има предвид само едно. Искаше тя да отвлече вниманието на мъжа. Жаки взе черепа, който Грифин бе използвал преди малко. Опита да се прицели, не в натрапника, а малко зад него, и го хвърли. Трябваше да падне достатъчно близо, та той да си помисли, че ще го улови, но твърде далеч, за да успее. Тъмният предмет полетя през пещерата. Натрапникът вдигна ръце. Осъзна, че няма да успее да го стигне. Протегна се. И в този миг Грифин го бутна в пропастта. Толкова просто. Едно бутване. Един тласък. Мъжът с тъмните очила изчезна. Остана само лъчът от фенера на каската му, който светеше

нагоре към сводестия таван. Последва секунда тишина. После се чу плясък. И след това гневна ругатня.

Грифин се наведе през ръба на пропастта.

— Дано не си се ударил лошо. Падна от поне шест метра.

Не се чу отговор.

Грифин и Жаки вързаха ръцете на монахинята с въжето, което Жаки намери в робата на Ани. После се погрижиха за Роби, който имаше цицина с формата на яйце отстрани на главата, но иначе беше добре.

— А сега да се заемем с нея — обърна се Грифин към Жаки.

— Какво ще я правим?

— Помогни ми да я изправя.

Щом вдигнаха монахинята, Грифин кимна към отсрещния край на пещерата.

Заедно я завлякоха дотам.

Жаки се наведе над ръба на пропастта. Мъжът с очилата стоеше в кал или вода — Жаки не виждаше добре — до кръста в един от дълбоките кладенци, осейващи катакомбите.

— Добре — каза Грифин на Ани. — Скачай. Долу има вода. Не искаме да те нараняваме, а само да те отстраним за известно време.

Тя не помръдна.

Той я побутна по-близо до ръба.

— Ако не скочиш, ще се наложи да те бутна. А ако те бутна, може по грешка да докосна рамото ти.

Ани скочи.

След няколко секунди се чува два звука: цопването ѝ във водата и както Жаки предположи, преглътнат писък.

— Тъкмо двамата ще си правите компания. — Грифин отиде за раницата си и се върна до ръба на кладенеца. Отвори я и бръкна вътре. — Ето ви и вода, за да не умрете. — Хвърли две бутилки една след друга. — Щом доставим пратката, ще кажем на полицията къде сте. Междувременно, ви пожелавам приятно прекарване, особено на теб, сестро. Долу изглежда спокойно място за медитация.

ПЕТДЕСЕТ

Холът в къщата на Л'Етоал досега никога не се бе струвал на Жаки толкова прекрасен. Старите избелели дамаски и протрити черги, музиката на Прокофиев и уханието на сладък чай я посрещнаха вкъщи.

Малакай се изправи, когато влязоха.

— Какво стана? Добре ли сте? Роби добре ли е?

— Да, брат ми е добре. — Поклати глава, като се сети за спора им. Роби бе настоял да остане в катакомбите и я увери, че знаел поне сто скривалища. Бяха се уговорили да се срещнат след два часа, което щеше да даде на Грифин достатъчно време да отиде до будисткия център и да се опита да уреди на Роби срещата, за която беше готов да рискува живота си. — Но не иска да излезе.

Докато Грифин разказваше за прежеждията им в катакомбите, Жаки уморена седна на дивана. Докосна неволно книгата, която Малакай четеш — един от подвързаните с кожа томове от библиотеката на дядо й: „Истории за магия в Древен Египет“, част от голямата му колекция, посветена на магията.

Докато тя растеше, двамата имаха ритуал. На първо число всеки месец той й избираше нова книга и й я даваше след вечеря с тържествена церемония. Сякаш беше поредната стъпка от процес по встъпване в тайно общество.

Добросъвестно, всяка вечер след като си напишеше домашните, Жаки слизаше в библиотеката и четеше откъс заедно с него.

Някои от книгите бяха изключително стари и трябваше много да внимава да не скъса страниците. Дядо й бе забелязал колко е предпазлива. „Да, тези книги са редки, Жасинта — казваше той. Само той и баща й използваша цялото й име. — Но стойността им е в знанието, което съдържат.“

Тя четеше, седнала на изящно махагоново бюро, на светлината на ръчно рисувана стъклена лампа — розови цветчета на светлозелен фон. После с дядо й пиеха горещ шоколад в старинните порцеланови чаши от семейния сервиз и обсъждаха прочетеното.

Дядо ѝ се отнасяше твърде сериозно към знанията, съдържащи се на онези страници. Той вярваше, че в египетските текстове са заровени важни научни факти, които трябва да бъдат преоткрити.

В любимата ѝ книга, която бе поискала да прочете отново, се разказваше за Джеди — древен египетски магьосник, прочут със способността си да съживява мъртвите. Книгата е написана през 1920 г., когато всички били вманиачени по египтологията и откритията на великия археолог Хауърд Картър. В полетата на страници имаше купища бележки. Освен текста, Жаки четеше внимателно и тях. Дядо ѝ беше отбелязвал всички споменати билки, масла, подправки, цветя — сякаш можеше сам да възстанови формулата за връщане към живота на жреца.

Жаки си спомни и още нещо: подвързания с черна кожа бележник на дядо си. В него бяха описани не само възможните възшебни формули на Джеди, но и всевъзможни алхимични вероятности, формули от всички епохи на древността. На бюрото стоеше тежка стъклена мастилница. Жаки почти го виждаше как пълни писалката си с катраненочерното мастило. Как ръката му пълзи по страницата и описва фини като паяжина възможности. Къде ли е този бележник?

Грифин още обясняваше случилото се в подземния лабиринт.

— Жената и съучастникът ѝ мъртви ли са? — попита Малакай.

— Не, дори не са ранени — отвърна Грифин. — Е, като изключим едно извадено рамо.

— Били са готови да ви убият — подчерта Малакай сериозно.

Жаки потрепери.

Малакай се обърна към нея и каза:

— Голямо облекчение е, че сте добре. — После, сякаш чак сега се сеща, попита: — А какво стана с керамичните парчета?

— Роби отказа да ги даде — отвърна Жаки. — Все още са у него.

Малакай се наведе към Жаки и постави ръка върху китката ѝ. Напипа пулса ѝ и се съсредоточи. Докосването му ѝ бе приятно. Нямаше нищо против, че някой е загрижен за нея и иска да я успокои. Още усещаше как Ани се опитва да се измъкне изпод нея, още виждаше случайни моменти от пътя им през тунелите. Мърдащите под краката ѝ кости. Стената с имена.

Малакай пусна ръката ѝ и каза:

— Все още си напрегната. — Стана и се отправи към кухнята. — Ще ти направя чай с малко от превъзходното бренди на брат ти.

— Брендите е на баща ми. Роби обича вино.

— В такъв случай баща ти има чудесен вкус за бренди.

Жаки не отвърна.

Когато Малакай излезе от хола, Грифин се намръщи.

— Какво има? — попита Жаки.

— Нищо — поклати глава той.

— Не биваше да оставяме Роби сам долу. Сигурен ли си, че няма как да се измъкнат от кладенеца?

— Не виждам как биха могли. Но дори да успеят да излязат, Роби вече е далеч и се крие в някоя затънтена пещера. Там е в по-голяма безопасност откъдето и да било другаде.

— И е в безопасност заради теб. Ти спаси живота ни.

Жаки още изпитваше болка там, където Ани я беше стискала. Жената нямаше да се поколебае да я убие. Жаки не се съмняваше. Разбра го от начина, по който я гледаше и ѝ говореше. Необяснимо защо, но и от начина, по който миришеше. В Ани нямаше човечност. Миризмата ѝ беше студена. Миришеше точно като изнасилвача.

Съучастникът на монахинята също щеше да ги убие. Като се сети за него, Жаки си спомни и още нещо. Сбърчи вежди и вдигна раницата си от пода. Взе салфетката от чинийката на Малакай, бръкна в раницата и внимателно извади пистолета с дръжката далеч от нея, все едно оръжието беше живо и щеше да се обърне срещу нея и да нанесе удар.

— По пистолета има отпечатьци. Полицаите могат да идентифицират нападателите.

— Полицаите ли? — попита Малакай, който тъкмо влизаше с чая и бутилка бренди. — Ще се обадиш в полицията ли?

— По пистолета има отпечатьци, от които ще разберем кои са нападателите. — Жаки стана и отиде до скрина край камината. Отвори най-горното чекмедже и прибра пистолета вътре.

— Ако Роби се съгласи да ми продаде парчетата, можем да сложим точка на това приключение.

— След случилото се днес съм убедена, че нищо няма да го накара да размисли. Колкото по-близо е до целта си да предаде останките на Далай Лама, толкова по-малка вероятност има да

размисли. Безрезервно вярва в онова, което прави — отвърна тъжно Жаки. — Опасявам се, че си бил целия път напразно.

— Дойдох да ти помогна.

Тя се канеше да възрази, но в гласа му долови искреност, която я слиса.

— Знаеш ли какво не разбирам? — обърна се Грифин към Малакай. — Нали вече има метод за регресивна хипноза на пациенти? Дори парчетата да са напоени с достатъчно парфюм, за да върнат спомените от предишни прераждания, защо е толкова важно да разполагате и с този метод?

— Прилагаме хипноза, но в повечето случаи не сме напълно наясно как действа — отвърна Малакай. — Реликвите на спомените не са просто средство за регресивна терапия. Те са част от историята на прераждането. Част от легендите. Точно ти би трябвало да разбираш в какво се състои притегателната им сила.

— Но да знаеш миналото си, да знаеш кой си бил... може да се превърне в мания, нали? — попита Жаки.

— Мания ли? Живеем в тъмнина. Препъваме се и падаме. Не знаем по кой път да поемем. Спомените от миналото ще осветят пътя към бъдещето...

Докато Малакай говореше, Жаки виждаше лъкатушещите тунели, които кръстосваха цял следобед. Надушваше мрачните ъгли и прашните купчини кости. Влажният свят на мъртвите, фалшивите изходи. Срутиванията. Пропасти, спускащи се в мрака.

— Ако някой ти каже: „Ти си бил този и този, това е грешката, която си допуснал тогава“, ще имаш възможност да не я допускаш отново — продължаваше Малакай. — А като не допуснеш същата грешка пак, ще си свободен от бремето ѝ в следващия си живот. Ако някой ти предложи шанса да намериш покой, няма ли да се възползваш?

Гласът му действаше успокояващо. Жаки си спомни как двамата разговаряха в клиниката, колко ѝ беше помогнал. Тя не вярваше в прераждането. Не я бе грижа за кармата от минали животи. Но искаше Малакай да ѝ помогне, при това отчаяно. Може би, ако му признаеше, че пристъпите на психоза са се възобновили, още веднъж щеше да я спаси. Да ѝ помогне да разбере какво символизират халюцинациите. Но признаеше ли какво става, за сетен път щеше да се превърне в

обърканото момиче, различно от всички останали, което все не можеше да си намери място. Момичето, което живееше в изолация.

Малакай я гледаше изпитателно.

— Жаки, имала си видения от миналото, нали?

— Значи според теб сме обречени да повтаряме миналите си грешки, така ли? — отговори тя на въпроса с въпрос, вместо да си признае.

— Не. Имаме свободна воля, но и избор. Ако разполагахме с карта, щяхме да взимаме по-разумни решения. Ще ни е по-лесно да решаваме по кой път да поемем. Бихме могли да ставаме все по-добри с всеки следващ живот.

На връщане през подземията, докато още беше с брат си и Грифин, образите бяха залели Жаки. Докосваха кожата ѝ с призрачните си криле.

Тя затвори очи.

— Сигурно си изтощена — отбеляза Малакай. — Това може да отключи пристъпите.

Тя погледна към Грифин. Чул е забележката. По дяволите.

— Проблем ли има, Жаки?

— Не — отвърна тя, преди Малакай да успее да каже каквото и да било.

— Какво имаше предвид Роби, когато те попита дали си видяла нещо в тунела?

— Видяла си нещо в катакомбите ли? Какво се случи, Жаки? — попита нетърпеливо Малакай. Когато тя не му отговори, той се обърна към Грифин. — Какво стана долу?

— Когато Жаки взе парчетата от Роби... получи някаква реакция. Очите ѝ се изцъклиха. Не чуваше какво ѝ говоря за трийсет-четирийсет секунди. Просто се взираше с празен поглед все едно виждаше някой, който не е там.

— Спри! — изкрещя Жаки и стана, като стресна всички. — Нищо не ми се е случило! Не съм по-различна от теб — Обърна се към Малакай. — Или от теб! Добре съм. Просто се уплаших. Роби е свикнал, изследва подземията още от тийнейджър. Ти пък пълзиш из египетски гробници от години. — Премести поглед от Грифин към Малакай. — А ти гледаш на начина, по който мозъка ми работи, като на някакви следи в загадка, която се опитваш да разбулиш. Нищо не

става. Няма ми нищо, като изключим ужасния факт, че животът на брат ми е в опасност. Преди пет дни тук умря човек, когото не могат да идентифицират, а преди малко двама души ни нападناха и се опитаха да откраднат парчета от счупени грънци, които Роби намерил сред бъркотията, в която баща ни превърна нашия живот.

Грифин и Малакай загрижено се взираха в нея. Жаки се ядоса на напрегнатите им, изпитателни погледи. Така я гледаше баща ѝ като малка. Когато виждаше неща, които не съществуваха. Когато беше, както майка ѝ казваше за тях двете, „попревъртяла“. Одри се смееше, когато изричаше тази дума. Сякаш е прекрасно да си различен, а различността не е трагедията на живота ѝ.

— Ще се изкъпя — заяви тя и допи чая си на един дъх. — Довечера трябва да отидем в будисткия център. Роби ни каза името на ламата, при когото се обучава. Той се е заел с уреждането на срещата. Несъмнено ще успее и после ще можем да се върнем към нормалния си живот.

Жаки излезе от хола и тръгна към стълбището. Беше си съвсем добре, повтаряше си тя. Владееше положението. Просто не знаеше защо гласът ѝ се бе пречупил, докато изричаше думата „нормален“.

Докато изкачваше стълбите, краката ѝ тежаха и всяка стъпка изискваше неимоверно усилие. Гърбът я болеше. Стисна парапета като старица.

В банята пусна водата и сипа във ваната щедра порция ароматни соли. Реши, че не са достатъчно и добави още. Искеше да заличи вонята на катакомбите и парфюма на керамичните парчета от кожата си.

Когато кристалчетата цопнаха във водата, уханието им бавно се надигна и я обгърна като в прегръдка. Не се наложи да поглежда към бутилката. Солите бяха с аромата на „Руж“. Майка ѝ предпочиташе „Ноар“. Но Жаки обожаваше „Руж“. Първият важен парфюм на „Л’Етоал“. Създаден от Жил Л’Етоал. Вдъхновен, както ѝ бе разказвала баба и, от пътуването му до Египет в края на XVIII в. Роза и лавандула, смесени с едно от най-екзотичните ухания на света — цибетин.

От хиляди години мускусното вещество се добиваше от дребното животно цибет. Неотдавна защитниците на правата на животните бяха организирали протести и парфюмерийните компании преминаха към

използването на негов синтетичен заместител. Повечето хора не усещаха разликата. Жаки я усещаше, но не и в солите за вана.

И тогава ѝ хрумна нещо интересно. В халюцинациите ѝ Жил Л'Етоал бе загинал в Египет. Мари-Женвиев беше безутешна. Затова нейният баща ѝ е уредил нов брак. Затова тя е избягала. Затова е станала монахиня. Как тогава Жил е създал този парфюм, ако е умрял в Египет?

Жаки седна на ръба на ваната и събу обувките и чорапите си. Защо се опитваше да открие логика във виденията? Тя беше болна. Симптомите се проявяваха отново. Не вярваше на нищо от видяното, както когато беше четиринайсетгодишна. Събу панталона. Съблече блузата. Свали бельото. Събра дрехите на купчина, натъпка ги в раницата, закопча я, метна я в тъгъла и подуши въздуха.

Още усещаше миризмата. Под мириса на прах, камък, уханието на хвойна от Ани, под плесента и калта, още полъхваше древният парфюм от керамичните парчета.

Тя облече халат и грабна раницата. Отвори вратата, излезе в коридора и се сблъска с Грифин.

— Какво правиш? Какво има? — попита той.

— Трябва да разкарам тези мръсни дрехи от тук. Ще ги занеса в кухнята. Не издържам на вонята им. Миришат на тунелите. Миризмата е полепнала по кожата ми, по косата...

Грифин взе раницата от ръцете ѝ и се запъти надолу по стълбите.

— Изкъпи се... аз ще ги занеса.

Жаки се върна в банята, изпълнена с пара от горещата, благоуханна вода. Тя вдиша дълбоко и се потопи във ваната. Отново вдиша. Вече усещаше ароматите на солите. Вдъхна ги — нотки смирна, обогрени с бензой, и рози — пищни цветове на неизмерима чувственост.

Водата щеше да ѝ се стори твърде гореща, ако не бе толкова уморена и воняща на пръст и мръсотия.

Жаки затвори очи и се отпусна в полубудното състояние, често предизвиквано от топла вана след изтощително преживяване. Не отвори очи, дори когато чу вратата на банята да се отваря и усети ръката му върху кожата си да насапунива косата и, да масажира главата ѝ, после врата и раменете. Да изкарва с лек натиск напрежението от мускулите ѝ.

Усещаше ръцете на Грифин като коприна върху тялото си. Мокра коприна, която я гали. Заменяше изтощението с възбуда. Усещаше само мириса на рози. Виждаше само пара. Сякаш Грифин не беше от плът и кръв. Той бе мъгла, спомени, уханье и магия.

Той не бе един мъж, който я люби, а няколко. Той беше Грифин, но и мъжете от халюцинациите ѝ. Младият френски парфюмерист, в когото е влюбена Мари-Женвиев. И Тот, силният египетски жрец, който работеше в парфюмерията на Клеопатра.

Жаки не беше сигурна чий ръце точно усеща, чий дъх играе по шията ѝ. Просто се наслаждаваше на усещанията, на опияняващата смесица от умора, удоволствие и смазващ копнеж. Изпитваше отчаяна нужда да остане с него по-дълго. Нямаше значение дали съдбата или обстоятелствата ги разделяха отново и отново — те бяха пълноценни само заедно. Както сега, в този прекрасен миг.

Той се потопи във водата при нея. Хвана я за ръце. Преплете пръсти с нейните. Тя нямаше да го пусне. Никога вече. Нищо не можеше да ги раздели. Жаки се разтапяше от топлата му прегръдка, от горещата вода. Щяха да са едно цяло завинаги. Животът им — смесен в кръвта им. Можеха да умрат така: прегърнати, преплетени един в друг...

Сред вълните на удоволствието тя изведнъж видя египетския жрец и любовницата му в гробница, прегърнати, бореци се с обгръщащия ги сън. Видя как заедно изпиха отровата. Двойно самоубийство. Как умираха в обятията си и как се целунаха за последно, защото Тот бе обещал... беше ѝ обещал... че в следващия си живот отново ще се срещнат. И в по-следващия, и в другия след него.

— Жаки... — прошепна Грифин.

Името ѝ прозвуча като нещо чуждо и я извади от бляна, изпрати тръпки по гръбнака и запали искри в тялото ѝ.

— Жаки... — повтори той името ѝ и изведнъж между тях не остана нищо, нито вода, нито въздух. Отново се впуснаха в безкрайния танц, който телата им знаеха добре, и душите им пак се прегърнаха. Винаги бе така, дори това да водеше до трагедии. Или до смърт. Бяха заедно и си струваше. Това беше най-важното.

ПЕТДЕСЕТ И ЕДНО

22:17 ч.

Роби седеше в тъмната пещера, облегнат на каменната стена. Беше изключил фенера на каската си. Седеше със затворени очи, но с отворено съзнание. Беше уморен, притеснен, нервен. Слушаше как в далечината капе вода. Успокои дишането си до равномерен ритъм.

Кладенецът се намираше на два метра и половина. Двамата души в него не издаваха звуци. Струваше му се, че нямат представа, че седи тук.

Ани очевидно бе казала истината, когато заяви, че е маркирала пътя през катакомбите с инфрачервено мастило. Партньорът ѝ е следвал обозначенията.

„Това означава, — предупреди го Грифин, когато се разделяха преди два часа — че е възможно може някой да проследи пътя до тук. Не се връщай назад, разбрахме ли се?“

Роби още не беше се съгласил, а Жаки го накара да обещае да не се приближава до кладенеца.

Обеща ѝ да не се връща в пещерата, но не удържа на обещанието. Което обаче не беше проблем. Беше си начертал маршрут за бягство. Намираше се само на два метра от процепа, през който се излизаше от това помещение.

Роби имаше приятели, които впоследствие му ставаха любовници. Любовници, които му оставаха приятели. По-често беше с мъже, отколкото с жени, защото успяваше да си избере, които му подходяха повече и го правеха по-щастлив. Обикновено бяха жадни за знания. Авантюристи като дядо му.

Но жените, които го привличаха, имаха наранени души. Бяха бунтарки, гневни, почти луди като майка му. И сестра му. Винаги го привличаха жени, които се нуждаеха от излекуване, а то беше невъзможно.

Като Ани Людро.

Всяко лято Роби ходеше на будистки лагер на няколко часа път от Париж. Преди шест години беше там през двете седмици, през които и тя. В лагера не насърчаваха общуването между учениците. Всички се хранеха в тишина. Нямаше групови лекции или упражнения. Но той я виждаше навсякъде, където отидеше, сякаш всеки от тях следваше стъпките на другия. Ани винаги излизаше от храма, тъкмо когато той влизаше. Роби винаги беше навън, когато и тя. Той отиваше към реката, тя се връщаше оттам. През първата седмица не си говореха. Тя винаги вървеше със сведена глава. Той предпочиташе усамотението.

Но един следобед, когато и двамата се разхождаха по кръглата пътека за медитация в градината, внезапно се разрази гръмотевична буря. И двамата потърсиха подслон в беседката с островърх покрив.

Докато дъждът се сипеше, Роби най-накрая я огледа и остана удивен от болката, която съзря в големите ѝ черни, бадемовидни очи. Видя бремето, тежащо на плещите ѝ. Усети острата ѝ нужда да намери покой. Без да продумат, двамата се любиха по време на бурята. Легнал на пода, обгърнат от уханията на кедрово дърво и чистата ѝ кожа, Роби прави любов с нея. Той обичаше секса. Наслаждаваше му се. Бе изучавал тантрически секс — индуска традиция, почитаща сливането между мъж и жена и постигането на блаженство без оргазъм. До онзи ден никога не бе преживявал истински тантрически акт.

Роби стана и отиде до кладенеца. Не включи челника. Не искаше да погледне в очите ѝ и отново да види онази болка.

— Търсих те — прошепна той в тъмното.

Ани въздъхна.

— Какво стана? Защо не ми се обади?

— Обучавах се.

— Не за будистка монахиня предполагам?

— Не.

— За какво си се обучавала тогава?

Тя не отговори.

— Ани?

Мълчание.

— Кой беше мъжът, който умря в работилницата ми?

— Не исках да си там онази вечер. Искях той да влезе с взлом и да открадне парчетата.

— Кой беше той? Любовникът ти ли?

— Моят наставник. Беше ми като баща.

— Той щеше да ме убие. Знаеше ли?

От дупката долетя само тишина. В далечината водата продължаваше да капе. Някъде се чу изпукване. Някоя кост ли се бе счупила? Или бе паднал камък?

Роби застана на самия ръб и надзърна надолу. В тъмното едва различаваше двата силуета. Само единият беше обърнал глава нагоре. Роби не беше сигурен, но му се стори, че от тъмата го гледа Ани.

ПЕТДЕСЕТ И ДВЕ

Събота, 28 май, 9:40 ч.

Дзи чуваше откъслечни разговори изпод чадърите. На английски, немски и испански. Почитатели на изкуството и туристи чакаха в дъжда музея да отвори. Повечето сигурно бяха тук, за да видят прочутата поредица на Моне „Водни лилии“ — осемте картини с водни лилии, които художникът създава в края на живота си. Щяха да попаднат на изложбата на калиграфски творби, само ако случайно слезеха на долния етаж.

Предишната вечер залата с картините на Моне беше затворена и всички в музея бяха на приема. Лан заяви, че това е най-вълнуващата вечер в живота ѝ — да изложат нейна творба в Париж, в „Оранжери“, на пет метра под шедьоврите на импресионизма.

Дзи се съгласи, въпреки че стомахът му бе свит, а по врата и гърба му се стичаше пот. Независимо че през по-голямата част от времето оглеждаше обстановката. За него коктейлът беше генерална репетиция за утре. Запомни къде са разположени кабинките на охраната, прозорците, тоалетните, вратите, асансьорите и стълбите. Преценяваше колко хора минават през галериите. Обръщаше внимание на всичко, което видеше, сякаш животът му зависеше от това. Защото беше точно така.

Сутринта на закуска професор Ву му предложи да се върнат в галерията.

— Ще е полезно да видите как хората реагират на творбите ви, когато не знаят, че вие сте художниците. Ще ви даде друг поглед върху нещата.

И сега чакаха заедно с останалите хора. Дзи огледа колегите си. Дан. Ру. Шан. Туристите. Никой нямаше представа какво е планирано за днес. Поне така се надяваше.

Когато дойде техният ред да минат през охраната, Дзи пристъпи напред и вдигна ръце. Не носеше нищо — нито куфарче, нито раница.

За разлика от летището тук нямаше метален детектор. Дзи можеше да внесе нож, пистолет и дори пластичен експлозив, без никой да разбере.

Означаваше обаче, че Ру може да носи оръжие.

Призля му. Той е художник. Най-опасното нещо, което бе правил, беше да крие тайни послания в миниатюрни изображения върху картините си и да моли Кали да изпраща криптирани писма по интернет. Как изобщо си мислеше, че ще се справи със сегашната задача?

— Не успях да видя прочутите водни лилии на Моне — каза професор Ву на Дзи, Лан и осмината студенти, скупчени в плътна групичка. — Искате ли да дойдете с мен?

Всички тръгнаха след професора към първата кръгла зала.

— Рисувал е тези картини, когато вече е ослепявал — обясни Ву и посочи към големите платна по стените. — Завещал ги на Париж в замяна на обещанието, че ще построят музей, в който да бъдат изложени.

Въпреки напрежението от онова, което му предстоеше, Дзи остана поразен от въздействието на картините. Две от платната бяха поне метър и осемдесет високи и над девет метра широки. Другите две бяха също толкова високи, но наполовина по-къси. Застанал в центъра на кръглата зала, заобиколен от картините, Дзи изведнъж се почувства все едно се е изгубил сред градината на художника.

Останалите хора изчезнаха. Виждаше единствено студените сини, зелени и лавандулови тонове и топлите розови и жълти нюанси. Абстрактните езера, небеса, цветя, дървета и техните отражения го изпълниха с такова усещане за красота, че той не успя да помръдне от мястото си. Затаи дъх от удивление. За втори път, откакто беше в Париж, усети очите му да се насълзят. Тези картини по чист и съвършен начин претворяваха красотата на природата. Общуването, което протичаше между него и художник, мъртъв от почти деветдесет години, бе най-разтърсващото му преживяване до момента.

Дзи знаеше, че има да изпълни задача като Панчен Лама. Ако извадеше късмет, щеше да получи шанс да изпълни предопределението си. Но трябваше да намери начин да включи изкуството и в новия си живот. Да, неговите калиграфски картини бяха незначителни в сравнение с творбите на Моне, но той не стана художник, за да се съревновава. Кали му го каза. Беше му разкрила, че

е важна енергията, която излъчваш във Вселената, когато твориш. Положителната, мощна енергия, която зареждаше Земята.

Ах, Кали. Как щеше да се зарадва тя на тези платна. Колко щеше да се трогне. Колко щеше да му липсва. Заслужаваше ли си да изостави нея, професора, работата си?

— Отиваме в другата зала. Идваш ли? — попита го Лан.

— Ще ви настигна.

Лан се отдалечи и остави Дзи сам сред тълпата от непознати. Поне така си помисли, преди да забележи Ру в другия край на помещението. Студентът от Пекин изглеждаше също толкова погълнат от картините, колкото и Дзи.

Но Дзи се съмняваше, че Ру наистина е погълнат от изкуството. Съмняваше се, че дори гледа картините. Беше сигурен, че просто го следи.

ПЕТДЕСЕТ И ТРИ

9:56 ч.

Жаки и Грифин излязоха от къщата на улица „Сен-Пере“ заедно. Валеше слаб дъжд. Дватамата отвориха чадъри и поеха наляво към Сена. Походката им по никакъв начин не издаваше, че бързат.

Минаха покрай реката. Дъждовните капки осейваха с точици водната повърхност — зеленикавокафява сега, когато не отразяваше небето. Автомобилното движение по булеварда беше натоварено, но заради дъжда по тротоара нямаше много хора.

— Забелязваш ли полицаи? — попита Жаки.

— Да.

Но не полицаите ги притесняваха.

— А някой друг?

Бяха говорили по въпроса с Малакай снощи и отново тази сутрин. Щом Ани и партньорът ѝ не се свържеха с началника си, най-вероятно онези, за които работеха, веднага щяха да приведат в изпълнение резервен план. Трябваше да действат така, все едно със сигурност ги наблюдаваха, следяха и подслушваха.

Жаки си представи картата, която Роби им показва. Той вече трябваше да е излязъл през шахтата в шести арондисман и да е на път.

В седем часа сутринта с Грифин се измъкнаха и слязоха в тунела. Срещнаха се с Роби в пещерата, в която го откриха. Това все още беше едно от най-безопасните места за него. Занесоха му чисти дрехи и инструкции от ламата в будисткия център.

Жаки го попита как е прекарал нощта, а Роби сви рамене.

— Говори ли с Ани? — попита го Грифин.

— Малко.

— Научи ли нещо?

Той поклати глава. Сърцето на Жаки се късаше за брат ѝ. Виждаше болката от предателството в тъмните сенки под очите му. В линиите около устата му, които сякаш се бяха задълбочили през нощта.

Жаки и Грифин стигнаха до Пон дьо ла Конкорд — моста, който свързва левия бряг на реката с Плас дьо ла Конкорд. Избраха маршрута предишната вече. По средата на моста Грифин хвана Жаки за ръка и я придърпа до парапета. Двамата се взряха в реката.

— Все едно сме туристи — каза тя.

— Или влюбени — отвърна той и я целуна.

За заблуда ли? За да обърка евентуалните им преследвачи?

— Не искам да те пускам — прошепна й, когато най-накрая я пусна.

Грифин бе казал, че с жена му са разделени. Но не бе като да са разведени. А когато говореше за Терез и Елси, нещо в гласа му караше Жаки да се чуди дали изобщо щяха да се разведат.

— Трябва да поговорим сериозно, Жаки. След като Роби се прибере жив и здрав вкъщи.

Прекосяха моста, тръгнаха по улица „Риволи“ под колонадата. Щом стигнаха до хотел „Крийон“, Жаки посочи към сградата.

— Искаш ли да пием кафе? — попита все едно идеята току-що ѝ е хрумнала. Сякаш с Грифин и Малакай не бяха стояли до два часа през нощта да подготвят план как да стигнат до „Оранжери“, без да ги проследят.

Половин час по-късно, след като закусиха и платиха сметката, влязоха във фойето на хотела и тръгнаха към асансьора.

В кабината Жаки натисна бутона за долния етаж.

Вратите се отвориха в помещение, където кипеше трескава работа. Сервитьори, камериерки, дърводелци, бояджии и всевъзможни други работници тичаха напред-назад, носеха подноси с храна, бутаха колички с пране и разнасяха купчини чаршафи и кърпи.

— Сега накъде? — попита Грифин.

В интернет не откриха план на сградата, а Жаки бе идвала тук само веднъж, когато беше тринайсетгодишна. Добре помнеше деня, но не и къде се намира изходът.

Прочут музикант и съпругата му си бяха поръчали множество ароматизирани продукти от магазина — всичко от сапуни до свещи — и бяха помолили да им ги доставят. Л'Етоал знаеше, че дъщеря му е голяма почитателка на британската рок звезда, затова направи доставката лично и взе Жаки със себе си.

Бащата и дъщерята влязоха през централния вход към фоайето — единствения вход, известен на Луи. Но портиерът отказа да приеме пакета, без дори да остави Луи да обясни. Показа им вратата и обясни къде е входът за персонала.

Луи побесня. Проклинайки тихичко, демонстративно излезе от хотела и Жаки едва го догонваше, докато крачеха към задния вход. Когато стигнаха до там обаче, баща ѝ се бе успокоил.

Той почука на вратата на звездата. Жаки бе хипнотизирана от високия, едър мъж, чиято музика обожаваше. Автографът му — написан върху фирмената разписка за продажбата — постави в рамка и висеше в стаята ѝ.

„На Жаки. Не спирай да слушаш, никога не се знае какво ще чуеш.“

Спомените ѝ прекъсна набита жена с униформа на камериерка, която попита:

— Мога ли да ви помогна? — В гласа ѝ се долавяше едва сдържано раздражение. Изглежда не смееше да им се скара, в случай че бяха изгубили се гости на хотела.

— Дойдохме да доставим пратка — импровизира Жаки, — и се изгубихме. Накъде е изходът?

Последваха указанията на камериерката и излязоха на тиха уличка, пряка на шумния булевард Плас дьо ла Конкорд.

Бяха почти сигурни, че никой не очаква да излязат оттук и тръгнаха внимателно по улица „Сен Оноре“. С крачка на туристи, разглеждащи витрините на магазините, завиха на ъгъла, излязоха на улица „Роял“, след което се върнаха обратно на улица „Риволи“. На светофара пред голяма книжарница пресякоха кръстовището и влязоха в Тюйлери. След две минути бяха пред „Оранжери“ и се наредиха на малка опашка пред музея. Не видяха нито Роби, нито Малакай. Или още не бяха пристигнали, или вече бяха влезли.

По план всички трябваше да са тук до единайсет и половина, а още бе едва девет и петнайсет.

Опашката вървеше бавно. В събота обикновено музеите бяха пълни. След седем минути влязоха и се наредиха на друга опашка —

този път за билети.

Жаки често идваше в музея с майка си, която обичаше Моне. Но след последното ѝ посещение беше правен ремонт. Вместо мрачния и малко занемарен интериор, входът беше облян в утринна светлина. Разликата я смути. Сърцето ѝ биеше силно. Скри лице в белия шал, който бе омотала около врата си сутринта. Беше се напръскала с парфюма на майка си. Искаше тя да е с нея в този толкова тежък ден.

И тази опашка се движеше бавно. Жаки се огледа. Още нямаше и следа от Роби и Малакай.

— Къде ли са? — попита тя.

Грифин я прегърна през рамо.

— Не се притеснявай.

Но Жаки не можеше да спре да се притеснява.

— Ами ако разпознаят Роби, преди да стигне до тук?

— Всичко ще мине като по вода.

— Няма как да си сигурен.

Грифин поклати глава.

— Напротив. Брат ти се е доказал като находчив. Успя да уреди тази среща от подземие.

Тя бяха следващи на ред. Пред тях имаше жена с две дъщери тийнейджърки, които си говореха на холандски. Жаки сведе глава и вдъхна парфюма от шала си.

Може би пък щеше да е по-добре полицията да намери Роби и да го задържи. Поне така щеше да е в безопасност.

— Не забелязвам нищо особено тук. Нямаше ли да има повече охрана, ако очакваха посещение от Далай Лама? Нямаше ли да има някакви признаци, че ще дойде важна личност?

— Предполагам, че е пълно с охрана под прикритие.

Купиха си билети, минаха през доста повърхностната проверка и влязоха в първата зала.

Жаки се огледа за Роби и Малакай.

— Няма ги — каза тя.

— Знам, Жаки, престани да се тревожиш.

— Много смешно.

Тя погледна часовника си.

— Престани — смъмри я Грифин.

— Какво?

— Намираме се в музей. В музеите хората обикновено не са нервни. Ходи по-бавно. Разглеждай картините.

Жаки се наежи и понечи да възрази.

— Поеми си дълбоко въздух. — Той я хвана под ръка. — Виж прекрасните картини. Всичко ще се нареди.

Двамата тръгнаха бавно да обикалят залата. Жаки се опита да последва съвета му и наистина да разглежда платната. Цветовете в картините на Моне определено й оказаха успокояващо въздействие.

Спряха до група ученички, които разглеждаха последната картина преди изхода. Говореха си за обувки, а не за сините и зелени мазки, подчертани с виолетово.

Един пазач, който се полюляваше напред-назад, наблюдаваше момичетата с усмивка.

Грифин и Жаки заобиколиха ученичките и излязоха през вратата. Жаки неволно погледна към пазача. Той я забеляза и я проследи с поглед.

ПЕТДЕСЕТ И ЧЕТИРИ

10:49 ч.

Шофьорът чакаше Малакай пред входа на къщата и отвори чадър, за да предпази психолога от лекия дъжд. Докато изминаваха няколкото крачки до колата, Лео наклони големия черен чадър напред като щит и прошепна:

— Детективът настоя да ви изчака в колата. Нямах избор.

Стигнаха до мерцедеса и Лео му отвори вратата.

Малакай се плъзна на меката кожена седалка и се престори на изненадан да види Марше. Откакто бе пристигнал в Париж, беше наясно, че подобна среща е възможна. Надяваше се да я избегне, колкото и малко вероятно да бе, и дори леко се учуди, че измина толкова време, преди френската полиция да го причака.

— Инспектор Марше, обикновено се срещате с Жаки. На какво дължа удоволствието?

— Добро утро, доктор Самюълс — каза следователят на английски с френски акцент. — Надявах се да си поговорим. Помолих шофьора да ни закара до участъка.

— В момента не е удобно. Имам среща. Официално ли ме задържате?

— Извинявам се предварително, но е възможно да закъснеете — отвърна инспекторът, без да отговори на въпроса му.

Малакай понечи да възрази, но го прекъсна телефонът на следователя. Марше го извади от джоба си и погледна номера.

— Извинете, трябва да вдигна.

Дъждът се усили. Автомобилите едва пъплекха. Малакай гледаше през прозореца и слушаше едностранния разговор на детектива. Опита да си преведе думите. Беше сигурен, че полицията е намерила свидетел на някакво престъпление в Маре. Но се съмняваше, че жената иска полицаите да ѝ купят маймунка в замяна на информация. Въпреки обстоятелствата Малакай се изкиска на некадърния си превод.

Едри капки заудряха по прозорците и размазаха гледката.

Инспекторът затвори и сви рамене.

— Съжалявам, но се налага да се обадя. Ще отнеме минутка.

Докато Марше набираше някакъв номер. Малакай хвърли поглед към часовника на таблото. Бяха се забавили пет минути. Сега бяха попаднали в задръстване. Истинска катастрофа. Планът, който снощи начертах с Жаки и Грифин, изискваше Малакай да е в музея до единайсет и петнайсет. Това щеше да е последната му надежда да убеди да му продаде реликвата, вместо да я даде на Далай Лама. Закъснееше ли, щеше да пропусне поредната възможност да постигне целта си. А колко ли други удобни случаи щеше да има?

Започваше да се изнервя. Извади колода карти за игра от джоба си и ги заразбърква. Струваха хиляди долари, но пък нали са направени да се играе с тях, да бъдат ценени, да им се радват. Докато ги мешаше, златистите им краища проблясваха.

Отново погледна към часовника. Изтече още една минута. Още бяха в задръстване, а инспекторът дърдореше ли дърдореше.

Терапевтът сподави въздишка. Беше му писнало от полицаи, инспектори от Интерпол, агенти на ФБР, следователи от отдела за престъпления с произведения на изкуството и полицаи. От 2007 г. насам властите му отделяха прекалено много внимание. Но нарочеха ли те веднъж, нямаше бягане.

Да се сдобие с някоя от реликвите на спомените щеше да е кулминационният момент в кариерата на Малакай. Затова следваше слуховете, където и да го отведяха, винаги когато се чуеше за появата на потенциална реликва. И макар да не е единственият, който иска дребните артефакти, всеки път се оказваше в центъра на международни скандали и разследвания. Не можеше да ги вини, че често бе първият заподозрян и последният оневинен.

Малакай пак погледна към часовника на таблото. Бяха изминали още две минути. Оставаха само десет до часа, в който трябваше да е в музея. Колко време щеше да продължи разпита? Какво точно щеше да го пита? Не е направил нищо незаконно, откакто пристигна в Париж. Не се е виждал с никой друг, освен с Жаки и Грифин. И шофьора Лео. Откакто бе тук не бяха извършени престъпления. Вечерта на изчезването на Роби и убийството, той беше в Ню Йорк.

Поне веднъж бе почти благодарен, че от ФБР наблюдаваха дома и работното му място. Сигурно вече бяха потвърдили, че е бил в

апартаментата си и е напуснал Америка чак четирийсет и осем часа по-късно.

Докато Лео си проправяше път през едва пъплещото движение, Малакай пак провери часа. Какво ли щеше да стане, ако просто отвореше вратата и избягаше? Ако оставеше проклетия следовател в мерцедеса? Ако хванеше такси и... не никакви таксите в този дъжд. Дали би могъл да стигне до музея пеша?

Навън небето притъмня. Сивите облаци се сгъстиха. Слабата дневна светлина бе заменена от злокобно сияние.

Лео зави. Каменната сграда на тясната улица тънеше в сенки. Изтрещя гръмотевица. По покрива заудряха тежки дъждовни капки, които отекнаха из колата.

Дори за човек, вярващ в невъзможното, Малакай знаеше, че е твърде далеч и вече е прекалено късно да стигне навреме в музея.

Инспекторът затвори телефона.

— Тъй като досега нямахме възможност да си поговорим, бих искал да се качите с мен в кабинета ми.

— Имам ли някакъв избор? Нямах планове да говоря с полицията тази сутрин.

— Да, споменахте, че имате друг ангажимент. Ще ми кажете ли къде е срещата ви?

— Къде беше срещата. Вече е късно, няма да успея.

— Къде беше срещата?

— Това е личен въпрос.

Марше повдигна вежди.

— Звучи подозрително.

— Не, звучи като личен въпрос. Не съм френски гражданин. Не съм замесен в никакви престъпления, извършени по време на престоя ми в Париж. Поне доколкото знам. Да не би да греша?

— В Париж сте заради изчезването на Роби, нали?

— Да, защото със сестра му са мои приятели и исках да й осигуря морална подкрепа.

— Роби е заподозрян в убийство.

— Извършено, преди да пристигна.

Колата продължаваше да пъпли по улицата.

— Настоявам да се качите с мен.

— Въпреки че току-що ви казах, че съм в Париж заради близка приятелка в беда.

— Не се и съмнявам, че помощта ви е много ценна за мадмоазел. Но убийството е извършено вследствие на опит за грабеж, който има нещо общо с вас.

— Мисля, че сте се объркали.

— Върху парчетата от древноегипетски съд, които в момента са в неизвестност заедно с господин, има написана поема, в която става въпрос за прераждане.

— Просто съвпадение — отвърна Малакай с тъжна усмивка. Нека инспекторът да си мисли, ме е така.

Но Малакай знаеше, че съвпадения не съществуват.

ПЕТДЕСЕТ И ПЕТ

Жаки зърна брат си във втората зала с картини на Моне. Застанал пред едно от платната в синьо и зелено, той пишеше нещо в малък бележник. Беше се измил и носеше дрехите, които с Грифин му дадоха сутринта. Не бе успял да маскира охлузванията по бузата си.

Бяха се разбрали да приличат на обикновени гости на галерията и Жаки се опита да се съсредоточи върху картината, която Роби гледаше, но не успя да откъсне поглед от сведената глава на брат си. В залата имаше още около двайсет души, някои от които имаха вид на изцяло погълнати от творбите, а други се разхождаха и едва поглеждаха за повече от миг шедьоврите.

Никой не изглеждаше подозрително. Май никой не наблюдаваше нея или Роби. А Малакай още го нямаше.

Роби прибра химикалката и бележника в джоба си, обърна се и излезе от залата.

След минута Жаки и Грифин го последваха. Намериха го на долния етаж в зала с временна експозиция. Тук надписите бяха на френски и китайски. Жаки преведе на Грифин:

— „Новите майстори на древното изкуство калиграфия“.

Предимно черно-белите картини с туш контрастираха рязко с успокояващите сини и зелени, виолетови, розови и жълти тонове в шедьоврите на импресионизма на горния етаж.

Малакай не беше и тук. Къде ли е? Щяха ли да успеят без него? Бяха планирали тримата заедно да помогнат на брат й да предаде реликвата, без полицията или някой друг да успее да се намеси.

Докато чакаха, Жаки се вгледа в чуждестранните символи по картините. Дори в нервното си състояние видя, че са красиво изписани, елегантно подредени. Нямаше значение, че не разбира думите знаеше, че са откъси от стихове и за миг това й даде покой.

Жаки усети, че някой я гледа. Вдигна глава.

В другия край на залата седем-осем млади азиатци стояха в групичка. Интересно, но никой от тях не разглеждаше творбите.

Вместо това наблюдаваха хората. Кои ли са? Защо са тук? Посещението на Далай Лама не бе оповестено публично, значи не чакаха за среща с него. Един от младежите я гледаше.

Той кимна прехвърли поглед от нея към рисунката, която Жаки разглеждаше, после пак я погледна в очите. И се усмихна. Изражението му излъчваше изключителна невинна радост. Несъмнено това е художникът, чиято творба тя съзерцава в момента. Жаки погледна надписа под рамката и прочете името му:

Дзи Пин, Нандзин, Китай.

Тя отново вдигна очи към Дзи. Сега младежът се взираше в точка зад гърба ѝ, а радостното му изражение бе заместено от тревога. Жаки усети да я побиват тръпки.

Обърна се и видя стройна група мъже с еднакви тъмни униформи да вървят към залата. Не бяха посетители. Лицата им бяха безизразни, движенията предпазливи, но овладени. Очите им оглеждаха помещението, без да пропускат нищо.

До нея Грифин също ги наблюдаваше. Жаки погледна крадешком към другия край на залата. Всички, освен брат ѝ гледаха към приближаващата се фаланга.

Щом влязоха в залата, мъжете се разделиха. Човек с очила, облечен с роба с цвят на шафран изникна измежду тях. Преди да разгледа творбите, Негово Светейшество се поклони на хората. Усмивката не слизаше от лицето му. Тогава застана пред първата картина и внимателно заразглежда изложбата.

Грифин стоеше неподвижно, нащрек. Наблюдаваше. Жаки усети напрегнатото му съсредоточаване. Той оглеждаше тълпата. Тя също. Търсеха с поглед дали някой обръща внимание на Роби или на тях двамата.

Далай Лама отдели най-малко трийсет секунди на първата творба. Наведе се напред, отстъпи назад. С жест посочи към горния ляв ъгъл и каза нещо на придружителите си. Негово Светейшество излъчваше невероятно чиста радост, която Жаки усети чак в другия край на залата. За миг дори си помисли, че всичко ще бъде наред.

Крадешком погледна към Роби. Той ѝ се усмихна. И той бе почувствал същото.

Монахът от будисткия център им бе дал простички указания:

„Изчакайте Негово Светейшество да разгледа картините и да започне да разговаря с хората. Кажете на брат си да се приближи към него и да му каже името си. Далай Лама и неговата охрана ще са известени и ще знаят, че Роби им носи дар. Един от охранителите ще го вземе.“

Старият, но пъргав свят човек продължи да върви из залата, да разглежда и да се наслаждава на творбите. Настроението му бе заразно и повечето хора го наблюдаваха усмихнати. Жаки забеляза смут само сред групата азиатски калиграфи. Двама от младежите гледаха навъсено. А една от жените изглеждаше уплашена до смърт. Възрастният мъж до Дзи Пин наблюдаваше Далай Лама със страхопочитание.

Негово Светейшество разгледа картините и отиде в центъра на залата. Обърна се към гостите, събра длани и се поклони. Сетне се изправи, усмихна се и отиде при първия човек от дясната страна: жена, която бе толкова шокирана, че не помръдна.

— Не хапя — каза ѝ Далай Лама на френски и се засмя, след което я хвана за ръце.

Когато премина към следващия, двама бодигарда застанаха от двете му страни и го следваха по петите. Трима други пазеха гърба му. Останалите стояха обърнати в различни посоки и наблюдаваха залата.

Докато Далай Лама говореше с хората, едновременно се случиха две неща.

Роби тръгна от мястото, на което стоеше в лявата част на помещението, а Дзи се отдели от групата студенти в центъра. Двамата мъже се приближиха към Далай Лама от две различни посоки. Дзи се движеше колебливо. Роби изглеждаше по-самоуверен.

Охранителите бяха забелязали и двамата и ги следяха с поглед.

— Нещо не е наред — каза Жаки на Грифин.

— Какво имаш предвид?

— Не знам. Надушвам нещо. — Жаки се огледа.

Наблизо, зад набит мъж на около петдесет години, Жаки забеляза двойка. В първия момент не беше сигурна. Мъжът носеше яке и бейзболна шапка на „Дисни“. Жената бе дребна, облечена с черен

панталон, жълт дъждобран, а на врата ѝ висеше фотоапарат като на туристка. Гъстата ѝ черна коса се спускаше до раменете, които изглеждаха сковани, сякаш изпитваше болка. Жаки усещаше как мирише кожата на жената. Познаваше тази миризма. Косата ѝ беше твърде лъскава. Перука. Това бяха Ани и натрапникът, които Жаки за последно видя в катакомбите.

Тя смушка Грифин с лакът. Направи му знак с очи и той проследи погледа ѝ.

— Ще заобиколя от другата страна и ще се опитам да им препреча пътя — прошепна Грифин. — Ти не мърдай оттук. Не бива да се издаваме.

След това предупреждение той тръгна. Жаки не можеше просто да стои и да гледа. Ами ако Ани и партньорът ѝ забележеха Грифин? Ако някой от тях го нападнеше, докато другият се опита да пресрещне Роби?

Реши да си проправи път измежду хората. Двойката пред нея обаче не я пускаше. Тя ги помоли да се мръднат. Първо на френски. Когато не я разбраха, ги помоли на английски. Изглежда пак не я разбраха. Все пак се промъкна между тях и се насочи към брат си. Вървеше, доколкото е възможно бавно, за да не привлича нежелано внимание.

— Роби?

Той се обърна.

— Какво...

Тя го прекъсна.

— Ани и мъжът. Тук са. Някой явно ги е последвал в подземията и ги е изкарал. Грифин ще се опита да им попречи да се доберат до теб. Но не бива да рискуваме. Ще се спъна. Ти ме хвани. Дръж ме все едно ми помагаш. После ми подай парчетата. Никой няма да забележи. Побързай. Ще се добера до него. Обещавам.

Тя се стовари и Роби я хвана, преди да се срине на пода. Обгърна с ръка гърба ѝ и пхна торбичката в джоба на панталона ѝ.

— Сега тръгвай — прошепна тя. — Отдалечи се от Далай Лама.

Жаки пристъпи към Негово Светейшество, а Роби тръгна в противоположната посока. Тя не виждаше накъде върви той. Вече беше зад гърба ѝ. Жаки направи още една крачка напред. Дали бодигардовете щяха да ѝ позволят да поговори с Далай Лама?

Жаки забеляза как младият азиатец се приближава отдалеч. Охранителите го наблюдаваха, но не с подозрение. Изглежда го очакваха.

Може би... тя забърза крачка... може би...

Жаки се блъсна в Дзи Пин.

— *Je m'excuse*^[1] — каза тя и пхна торбичката в джоба му.

Погледът му бе дълбок и пронизителен. Сякаш виждаше в душата ѝ и бе разпознал нещо в нея.

— Pour le Dalai Lama, sil vous plait? Моля, бихте ли предали това на Негово Светейшество? — помоли Жаки тихичко.

Дали момчето знаеше френски? Или английски? Но той затвори очи и после бързо ги отвори. Сякаш в реакция към нещо.

Жаки беше достатъчно близо, за да го помирише. Уханието му беше толкова познато. Сякаш го е усещала и преди, В някакъв сън. Сега ароматът се смесваше с уханието от керамичните парчета.

Благоуханият въздух я обгърна и притисна.

През сенките видя как Дзи стигна до Далай Лама. Поклони се. Прошепна нещо. Светият човек придърпа Дзи към себе си. Бодигардовете веднага се спуснаха напред и ги заобиколиха, скриха възрастния мъж и младия художник от погледите на околните.

Силни ръце сграбчиха Жаки изотзад.

— Дай ми ги — каза Ани в ухото на Жаки и притисна пистолет в кръста ѝ.

Жаки поклати глава.

— Не са у мен.

— Дай ми ги!

И тогава някой блъсна Жаки толкова силно, че Ани я изпусна. Жаки падна на пода и усети мирис на кордит в мига, в който чу изстрела. Горчивата и студена миризма се смеси с уханията отпреди малко: ароматът на Дзи и древния парфюм. В следващия миг над тях надделя наситеният, сладък мирис на кръв.

[1] Вид барут, смес от нитроглицерин и пироксилин. — Б.ред. ↑

ПЕТДЕСЕТ И ШЕСТ

Дзи сведе глава и прошепна името си на Далай Лама. Усети ръката на Негово Светейшество върху брадичката си. Той вдигна главата на Дзи, усмихна му се широко и прегърна момчето през рамо. Обърна се и прошепна нещо на най-близкия бодигард. За няколко секунди групата охранители се скупчи около тях.

Изведнъж залата избухна. Първо се чу пукане. Не много силно, но грозно. Писъци. Охранителите се скупчиха още по-плътно около тях. Дзи чу някой да вика името му. Той надзърна през малък процепа в живия щит и видя Лан да тича към него. Първо си помисли, че се е разтревожила, но в следващия миг зърна проблясването на керамичен нож в ръката ѝ, докато тя си проправяше път измежду хората.

Настана суматоха. Зрителите пищяха. Охранителите на музея викаха и вдигнаха пистолети във въздуха. Стараеха се да овладеят истерията, да задържат тълпата далеч от охраната на Далай Лама.

Дзи видя как Ру, студентът, когото подозираше, че го следи, сграбчва Лан за косата и с една ловка хватка от бойните изкуства я поваля на пода.

Докато стражите тикаха Дзи и Далай Лама към изхода, той успя да погледне назад още веднъж. Колегите му гледаха — някои в шок, други уплашено. Само професор Ву наблюдаваше случващото се спокойно, с безизразно лице, като се изключи самотната сълза, търкулнала се по грапавата му буза.

Навън ги качиха в лимузина. От задната седалка, през прозореца видя тъмнокосата жена с ярките зелени очи, която го бе заговорила. На бялата ѝ риза имаше червено петно. В алено — цветът на мастилото, което използваше за печатите си — бе обагрен и шала на врата ѝ. Кожата ѝ бе бяла като плата му. Тя се движеше като насън след носилка.

Не плачеше, но по лицето ѝ се четеше скръб.

На Дзи му се прииска да слезе от колата. Да поговори с нея. Да види дали може да ѝ помогне с нещо. Да я успокои. И тогава се сети за

пакетчето и отчаяната ѝ молба.

„Моля ви, предайте това на Негово светейшество. Моля ви.“

Дзи се почувства странно. Не беше болка, объркване или страх. Имаше усещането, че вижда по-надалеч и по-надълбоко отколкото е виждал, откакто беше дете. Както когато си спомняше неща, които му се бяха случили, но не като Дзи. Както когато беше деветнайсетгодишен монах, който живееше до водопад в подножието на висока планина. И като мъжът, който беше преди това. Спомни си цяла върволица от битиета. Минали въплъщения.

Прераждането е част от същността на онова, на което го бяха учили. Но имаше разлика между теория и практика. Между това да си представяш и да знаеш.

Когато колата потегли, Далай Лама хвана Дзи за ръце и му каза колко се радва да посрещне отново духовния си син.

— Колко много време мина. Колко много си изстрадал. Но ти беше смел и се справи отлично. Много се гордея с теб.

Дзи бе твърде развълнуван, за да проговори.

— Последният път, когато те видях, беше шестгодишен. — Негово Светейшество се усмихна. — Много буйно шестгодишно момче с душата на далеч по-образован от мен.

— Не е възможно.

— Напротив. — Усмивката на светия човек се разшири още повече. — Носиш ли ми нещо?

Дзи кимна и извади торбичката от джоба си.

— Една жена в галерията ме помоли да ви предам това.

Далай Лама погледна торбичката.

— Толкова се радвам, че и двете начинания се увенчаха с успех.

— Какво има вътре?

— Мисля, че вече знаеш. Виждам го в очите ти.

— Нещо, което помага да си спомняш ли?

— Така казват. Ти започна да си спомняш, нали?

Дзи, който за пръв път от двайсет години не трябваше да крие какво знае, усеща и вижда, кимна.

— А вие?

— Не — отвърна Далай Лама. — Но това не ме притеснява особено. Един от двама ни си спомня и това е достатъчно.

ПЕТДЕСЕТ И СЕДЕМ

Събота, 19:00 ч.

Жаки не очакваше да види толкова много тръбички и бинтове. Подпря се на рамката на вратата и с мъка се задържа права. Насили се да погледне отново.

Зад нея Роби изпъшка:

— О, не!

Първото, което ѝ помогна да не припадне, беше повдигането и спускането на гърдите на Грифин под тънкия бял чаршаф. Второто беше ръката на брат ѝ, която хвана нейната. Заедно прекрачиха прага и влязоха в болничната стая.

Седнаха от двете страни на леглото и започнаха бдението си.

Грифин беше поел куршума, който партньорът на Ани изстреля към Жаки, и беше пронизан в месестата част на предмишницата. Беше изгубил кръв, но лекарите успяха да извадят куршума без усложнения. Раната не беше опасна. Но падането му беше. С куршума Грифин беше залитнал и си бе разбил черепа в бронзова скулптура. Последните шест часа бяха кошмар от неясна информация, консултации с лекари, операция за облекчаване на мозъчния оток, медицински пирони, които да задържат костите на черепа заедно, и накрая — принудителна кома.

Докато Грифин беше в операционната, в болницата пристигна инспектор Марше, който разпита Роби и взе показанията на Жаки. Той им съобщи, че ще има и официален разпит, но Роби вече не е заподозрян в убийството. Несъмнено бил действал при самозащита. Ани Лодро, известна още като Валънтайн Лий и нейният партньор Уилям Леклер са арестувани. Заедно с мнимия журналист, когото бяха намерили мъртъв преди шест дни, Франсоа Лий, се оказали членове на китайската мафия, наети да попречат на керамичните парчета да стигнат до Далай Лама.

Жаки и Роби седяха мълчаливо. След малко угасиха лампите в стаята. Апаратурата примигваше в червено и зелено. Пиукаше и

бръмчеше. Стаята беше изпълнена с болнични миризми: миришеше на чисто и изгладено като чаршафите на леглото.

— Какво ще правим сега? — попита Жаки брат си.

— Ще чакаме.

— Помня как Грифин ми разказваше за артефактите от гробницата на Тутанкамон — рече Жаки. — Колко внушителен бил саркофагът. Колко много злато било използвано за направата му. Колко ярко блестял. Каза, че докато не видял самата мумия, бил забравил, че фараонът е бил действителен човек.

Хидравличната врата се отвори с изсъскване. Двамата се обърнаха. Влезе Малакай, придружен от медицинска сестра, която заяви, че се допускат само по двама посетители едновременно. Роби предложи да отиде за кафе.

Малакай не седна, а застана до Жаки и погледна към Грифин.

— Как е той?

— Още е рано да се каже.

Той премести поглед върху нея.

— А ти как си?

Тя сви рамене.

Малакай придърпа другия стол и седна до нея вместо от другата страна на леглото.

— Какво се случи в музея?

През следващите няколко минути тя му разказа за събитията през този напрегнат фатален половин час. Докато говореше, и двамата наблюдаваха неподвижната фигура на тясното легло.

Колкото и да се опитваше, Жаки не успяваше да отдели аромата на Грифин от дезинфектантите. За пръв път, откакто се бяха запознали преди петнайсет години, не усещаше мириса му.

След всички страхове, тревоги и беди от изминалата седмица този факт бе последната капка, която я пречупи. Тя се хвана за главата и заплака.

— Така ми се иска да можех да ти помогна по някакъв начин — прошепна Малакай и постави колебливо ръка на рамото ѝ.

Останаха така за миг. Жаки плачеше, а той се опитваше да я утеши.

Накрая тя рече:

— Грифин винаги казваше, че го поставям под прекалено голямо напрежение и съм го мислела за по-добър, отколкото е всъщност. Само че в музея...

— Той постъпи изключително смело — довърши Малакай.

— Но виж какво му се случи. Аз съм виновна.

— Как така? Не разбирам.

Жаки не отговори.

— Ароматът ти въздейства, нали?

— Кой аромат?

— Жаки, скромността не ти отива. Грифин не успя да усети никаква миризма от керамичните парчета. Брат ти долавяше едва-едва някакъв мирис, но на него само му докарваше главоболие. Ти имаш почувствителен нос. Усетила си го, нали? Парфюмът ти е помогнал да си спомниш минали прераждания. През цялото време виденията, които си мислеше, ме са пристъпи на психоза, са били спомени от предишни животи.

— Не вярвам в това.

— Дори и сега ли?

— Получавам халюцинации, които, изглежда, се отключват от обонятелни дразнители.

— Продължаваш да си цинична.

Жаки сви рамене.

— Един ден ще надраснеш тази заблуда — усмихна се Малакай.

Жаки вдигна глава и изправи рамене. Разговор с нищо нямаше да помогне нито на Грифин, нито на нея.

— Нека не говорим за това, става ли?

— Работил съм с толкова много хора със спомени от предишни животи. Някои ги усещат, но никога не ги осъзнават докрай, и въпреки това се поучават от тях. Израстват.

— Знам колко искаш да повярвам, че това е причината за виденията, но грешиш.

Роби влезе с поднос.

— Промъкнах се, когато сестрата не гледаше — обясни той и им подаде по една чаша. — На долния етаж срещнах един от лекарите на Грифин. Изглеждаше оптимистично настроен.

Роби като че ли се опитваше да убеди в това и самия себе си.

— Чудесна новина — обади се Малакай.

Роби заобиколи леглото и се облегна на прозореца.

— Това нямаше да се случи, ако ти бях продал парчетата — обърна се той към Малакай.

— Аз най-много исках да го бе направил, но понякога нещата се случват с определена причина. Събитията се развиха така неслучайно. Гледахте ли новините?

Жаки и Роби отвърнаха, че не са.

Малакай извади мобилния си телефон, въведе адрес на страница в интернет и подаде апарата на Жаки. На екрана се зареди първа страница на вестник „Хералд Трибюн“.

— Тази история е в новините на всички водещи телевизии и уебсайтове. Младият мъж, който тръгна с Далай Лама не е просто китайски студент на име Дзи Пин. Той е тибетски Панчен Лама, отвлечен, когато бил на шест години и заведен в Китай, където му промили мозъка. Ужасяваща история. През последните двайсет години семейството му и будистката общност го мислели за мъртъв.

Жаки кликна върху снимката на художника, застанал до Далай Лама, и я увеличи. Негово Светейшество сияеше от радост. Дзи изглеждаше като изгубена душа, най-сетне намерила безопасно убежище. Тя подаде телефона на брат си.

— Панчен Лама и неговата история ще привлекат нова вълна от съпричастност със съдбата на Тибет — поясни Малакай.

Роби кимна. На Жаки ѝ се стори, че поне част от него най-сетне е намерила покой.

— В статията се споменава и за вас — каза Малакай на Жаки, протегна ръка и тя му върна телефона. Той превъртя страницата и щом намери пасажа, който търсеше, зачете на глас: — „Госпожица и брат ѝ проявиха удивителна смелост, за да ни предадат важен пакет“, оповести Далай Лама в интервю след инцидента. „В него се съдържат трийсет и три парчета от египетски глинени съдове, гравирани с йероглифи. В пакета беше приложен превод на текста, направен от Грифин Норт. Надписите гласят, че в съда някога се е съдържал древен парфюм, който извиква спомени за минали животи. Това е ценен дар. От дъното на душата си се надяваме, че при усилията да ни бъде предадено съкровището, не сме изгубили далеч по-ценния дар на един човешки живот.“

ПЕТДЕСЕТ И ОСЕМ

Неделя, 29 май

Жаки, Малакай и Роби стояха в болницата цяла вечер, но в полунощ, Жаки настоя те двамата да се прибират. Роби бе спал не повече от един-два часа на ден през седмицата и задрямваше, както си седеше на стола. Шофьорът щеше да остави Роби в дома му, а после да закара Малакай до хотела. Той си тръгваше на следващата сутрин.

— Ако се нуждаеш от нещо, обади ми се — каза на Жаки и я прегърна. През всичките години, откакто го познаваше, той бе спазвал дистанция, най-много да я докосен леко по рамото. — От каквото и да било — добави и я пусна.

Тя кимна.

— Дори ако просто искаш да поговориш за...

— Благодаря — прекъсна го тя. Жаки не желаше Малакай да повдига темата за халюцинациите пред Роби. Искаше да забрави за тях. Не й се говореше по въпроса с никого. Никога повече.

Двамата си тръгнаха и тя остана сама с Грифин в болничната стая. Лампите бяха угасени и помещението осветяваше единствено електронната апаратура.

Лекарите бяха казали, че е важно Грифин да знае, че има посетители.

— Така и не те попитах кой е любимият ти мит — заговори му Жаки. — Не е ли странно? Моят е митът за Дедал и Икар. Икаш ли да ти го разкажа?

Жаки заразказва като приказка:

— Имало едно време...

Но беше уморена, твърде уморена. Можеше да си почине за няколко минути, нали? Облегна глава на скръстените си ръце и затвори очи.

Една сестра я събуди в шест часа сутринта, когато дойде да провери показанията на Грифин.

След половин час, когато лекарите дойдоха на визитация, Жаки слезе на долния етаж. Взе си чаша кафе и излезе навън. Облегната на стената на сградата, отпиваше от топлата напитка възможно най-бавно, за да устои на порива си да изтича обратно в стаята. Знаеше, че няма да я пуснат, докато го преглеждат.

Реши, че са изминали петнайсет минути. Погледна часовника си. Бяха минали само пет. Докато наблюдаваше хората, които влизаха и излизаха, разпознаваше кои от тях работеха в болницата, дори да не носеха престилки. Лицата на персонала не разказваха истории. Челата им не бяха сбърчени от страх. В очите им не се четеше скръб. Устните им не бяха нервно стиснати.

Жаки се върна. На смяна беше застъпила друга сестра, която не ѝ позволи да види Грифин.

— Той добре ли е? — попита Жаки, вперила поглед във вратата.

— Добре е — отвърна с усмивка сестрата. — Аз съм Хелън, между другото. На смяна съм до пет часа. Вие съпругата на господин Норт ли сте?

— Не, не съм съпругата му. Братовчеди сме.

Роби използва лъжата, когато с Жаки се качиха в линейката с Грифин. Ако не бяха казали, че са му роднини, вероятно нямаше да им позволят да останат при него. Когато тя го попита откъде знае, той се усмихна тъжно и ѝ разказа колко много половинки в хомосексуални двойки не били допускани в болничните стаи, защото кръвната връзка била по-важна от любовта.

— Защо тогава лекарите се бавят толкова?

— Господин Норт излезе от комата. Сега му правят изследвания.

— Има ли мозъчни увреждания?

— Нямам право да...

Жаки сграбчи сестрата за ръка.

— Знам. Няма да кажа на никого, моля ви, побърквам се. Кажете ми, добре ли е?

Сестрата се приведе към нея. Жаки усети ухание на лимон, върбинка и нещо сладко, примесено с болничните миризми. Сърцевидно оформените устни на Хелън се разтеглиха в усмивка. Червилото ѝ беше яркорозово почти с цвета на дъвка. Явно от него се носеше сладникавият аромат.

— Бях вътре за голяма част от изследванията — каза сестрата. — Изглежда, ще се възстанови напълно.

Облекчението заля Жаки като топъл вятър и я погали. Знаеше, че стои на едно място, но имаше чувството, че се върти. Преди да се осъзнае, вече седеше на твърд пластмасов стол, а до нея Хелън ѝ подаваше картонена чашка.

— Пийнете си — каза сестрата.

— Какво стана?

— Струва ми се, че малко ви се зави свят.

Жаки кимна.

— От облекчение. Какво облекчение само.

— Знам, скъпа, знам. А сега си починете, докато лекарите приключат. Ще искат да говорят с вас.

Хелън понечи да си тръгне, но Жаки я хвана за ръката.

— Видяхте ли със собствените си очи, че е в съзнание?

Сестрата кимна:

— Да.

След половин час неврохирургът на Грифин увери Жаки, че той ще се възстанови напълно и вероятно ще лежи в болница още два-три дни.

— Господин Норт спи в момента — обясни той. — Сигурно ще спи с кратки пробуждания през целия ден. Можете да влезете при него.

Всички тръбички, с изключение на системата, бяха свалени. Грифин лежеше по гръб с леко отворена уста. Цветът на лицето му отново беше почти нормален. Превръзката на ръката му беше сменена и по нея нямаше избила кръв. Само преди час цялата марля беше окървавена.

Тогавя забеляза, че по косата му още има кръв. Тъмнокафява коричка покриваше прошарените кичури. От гледката я побиха тръпки.

Жаки стоеше до леглото и го гледаше. Гледаше Грифин, мъжа събудил я някога за живота. А сега я бе спасил. Толкова възвишено, че ума ѝ не го побираше. Твърде сложно, за да го проумее.

Тя се наведе и го целуна по челото с надеждата, че устните ѝ ще го събудят като в приказките. Но той не отвори очи. Не помръдна. Изобщо не реагира на докосването ѝ.

Не знаеше колко дълго е стояла така, но по едно време сестрата с розовото червило влезе в стаята.

— Защо не се приберете за малко? Той ще спи почти цял ден. Можете да си вземете душ и да си починете. — Хелън се усмихна. — Преоблечете се и се върнете, да речем, когато стане време за вечеря. Тогава може да е буден.

Жаки погледна надолу. По ризата ѝ имаше кървави петна, както и по шала и върху дясната ѝ обувка. Беше със същите дрехи, с които излезе от къщи предишната сутрин.

Да, трябваше да се прибере. Отправи се към вратата. Протегна ръка, постави я върху бравата, но не успя да я натисне. Чакаше да чуе онова, което той винаги ѝ казваше на раздяла. Но чу само равномерно му дишане.

Можеше ли да се раздели с него сега? Да се раздели с него отново? Твърде много пъти се бяха разделяли. От мига на срещата им до деня, в който той си тръгна през онзи ден в парка, се бяха разделяли твърде много пъти. Думата още звучеше в ушите ѝ.

Само че Грифин никога не казваше довиждане. Вместо това килваше глава надясно, по устните му играеше усмивчица, гласът му ставаше малко по-басов и дрезгаво прошепваше: „Чао.“

Първият път, когато ѝ го каза, тя се зачуди дали не е подпийнал.

— Чао ли? — попита го.

— На италиански казват „Чао“ и при среща и при раздяла. Не е ли по-добре така? Какво хубаво има в раздялата? Можем да си представяме, че ти току-що си пристигнала и целият уикенд е пред нас.

Жаки се обърна, седна до леглото, наведе се и полегна до него. Затвори очи. Остави се на мисълта, която пропъждаше вече повече от петнайсет години: „Искам да съм с него.“

Жаки нямаше как да върне майка си. Можеше единствено да мирише парфюма ѝ и да чува гласа ѝ. Но това не бе реалност, а отчаянието на една дъщеря. Грифин обаче беше реален. Колко хора трябваше да загуби? Колко пъти трябваше да губи него?

В първия момент докосването на пръстите му върху бузата ѝ ѝ се стори така естествено, че не осъзна какво означава. Той бършеше сълзите ѝ.

— Знаеш, че можеш да се удавиш в толкова много тъга — прошепна ѝ.

Жаки отвори очи и го погледна. Нямаше думи. Нямаше какво да каже. Единствената ѝ мисъл беше за този мъж, когото не бе престанала да обича. И с когото не можеше да се раздели никога повече.

ПЕТДЕСЕТ И ДЕВЕТ

9:30 ч.

У дома Жаки взе душ и се опита да поспи. Беше едва десет часът сутринта, а и не преставаше да преживява отново и отново последните няколко ужасни дни.

Боса, с мокра коса и облечена с хавлията си от тийнейджърските години, излезе от спалнята. На път за кухнята спря пред стаята на брат си. Искаше ѝ се да е буден, но вратата му беше затворена.

Жаки слезе на долния етаж и си направи чаша чай „Етоал дьо Пари“. Дядо ѝ веднъж ѝ бе разказал, че братята Мариаж създали чая специално за него. Така и не разбра дали е вярно. Докато гледаше как сухите листенца обагрят водата в зелено, Жаки вдъхна аромата. Ванилия, обгърнала мента. И цветна нотка. Подуши пак. Познато, но изплъзващо се ухание. Едновременно солено и сладко. И много зелено.

Лотус.

В музея през няколкото секунди след като бе взела торбичката от Роби и докато бързаше към Дзи Пин усети ароматите, носещи се от древната керамика, с яснота, която ѝ бе убягнала в катакомбите. Дори в цялата суматоха за онези няколко мига разпозна всички съставки.

Тамян и смирна, син лотос и бадемово масло, и...

Имаше още едно ухание, но сега не си спомняше какво. Как е възможно? В музея знаеше.

Какво беше?

Не беше сигурна дали е чак толкова важно, но беше твърдо решена да си спомни. Излезе от къщата, прекоси двора и влезе в работилницата.

Парфюмът, който с Роби бяха кръстили Парфюм на утехата, се усещаше в помещението. Никой не бе влизал тук от поне два дни. Мрачен и провокативен, ароматът на отдавна отминали времена — на съжаление, на копнеж, може би дори на лудост — се бе засилил.

Тук, в това помещение, поколения от рода бяха смесвали неуловими есенции от цветя, подправки, дървесина и минерали. Бяха

забъркваха еликсири, за да изкушат клиентите. Изграждаха парфюми, за да доставят удоволствие на императори и императрици, на крале и кралици. Създаваха вълшебни есенции, на които никой не можеше да устои.

Тук тя беше открила, че се различава от останалите. Тук бе изпитвала най-големи страдания. Тук майка ѝ най-накрая се бе предала. А Роби, за да спаси своя живот, беше отнел чужд.

Тук, в това едновременно страшно и прекрасно помещение бяха губени тайни, откриваха ги наново и пак ги губеха.

Жаки се взря в инструмента, който мразеше и от който се страхуваше. Може би най-сетне беше време да приеме съзнателните кошмари, вместо да се бори с тях и да се примири с факта, че страда от болест, която невинаги може да контролира.

Жаки седна на органа. Вдиша хаотичната смесица от миризми. Стотици отделни аромати. Дъх на роза. Жасмин. Портокал. Сандалово дърво. Смирна. Ванилия. Орхидея. Гардения. Мускус. Имаше ли друго място на света с толкова много различни ухания? Такава богата палитра от аромати, всеки със собствена история. Приказка от отминали времена. Вместо да тълкува митовете, можеше да прекара остатъка от своя живота в търсене на тези истории.

Стъклените шишенца бяха леци. Течностите в тях — призми. Погледът ѝ започна да се размътва. Пред очите ѝ оживяваха образи в златисто, бронзово и кехлибарено. Жаки долови отделните съставки от парфюма на майка си. От одеколона на баща си. Спомни си, че когато беше малка и всичко все още беше наред, тя сядаше в скута на баща си тук на органа и той ѝ разказваше за книгата с изгубените ухания, която техен предшественик намерил. Тя затваряше очи и си представяше историята като филм. В собствения си мисловен киносалон.

ШЕЙСЕТ

Париж, Франция, 1810 г.

Мари-Женвиев се бе съгласила да придружи съпруга си, защото не измисли причина да откаже. Но не искаше от Нант да се връща на мястото, където бе живяла като млада. Спомените невинаги бяха приятни. Често я будеха нощем и не я оставяха на мира. Кървавата революция, избухнала в този град, ѝ бе отнела цялото семейство. Майка ѝ, баща ѝ и двете ѝ сестри. Всички бяха пленени и впоследствие убити.

В Париж щяха да я посрещнат призраци. Щеше да ходи по улици, по които бе вървяла като момиче. Щеше да види привидението на миналото си. На Жил.

Но съпругът ѝ искаше тя да го придружи. И Мари-Женвиев нямаше как да откаже. Той бе добър човек. Спаси ѝ живота, когато я намери полумъртва, наполовина удавена, на брега на Лоара. Свещеникът, с когото беше в лодката, беше използвал сетните си сили, за да ги развърже и да ѝ даде възможност да оцелее.

Без тежестта му, да я влачи надолу, Мари-Женвиев беше изплувала на повърхността. Задавена, тя си пое жадно въздух. И глътна вода. Ако не беше течението, нямаше да оживее. Реката я изхвърли на брега.

Първите два дни в Париж не бяха толкова емоционално изтощителни, колкото бе очаквала. През последните години градът се бе променил твърде много и спомените на Мари-Женвиев бяха смекчени от шока ѝ от промените.

На третата сутрин вече беше толкова спокойна, че докато каретата им прекосяваше Пон дьо Карусел над Сена, се загледа в млада жена, която се опитваше да обуздае трите си малки деца и не обърна внимание къде се намират. Нито пък попита накъде са се запътили.

Каретата зави по улица „Сен-Пере“ и спря пред някаква сграда.

Мари-Женвиев се обърна към съпруга си.

— Къде сме?

— Изненада.

Само че тя никога не му е казвала нищичко за...

— Не разбирам!

Той не забелязваше ли паниката ѝ? Защо се усмихваше?

— Чух, че тук правят най-хубавите парфюми в цял Париж. Искях да ти купя нещо за спомен от пътуването.

— Твърде скъпи са. Вече похарчихме достатъчно пари. — Гледаше съпруга си, но през рамото му, през прозореца виждаше вратата на парфюмерията, през която някога влизаше и излизаше по сто пъти на ден. Сега вратата се отвори. Някой излизаше. В първия миг Мари-Женвиев си помисли, че е Жан-Луи. Висок. С прошарена коса. Очи, толкова сини, та се виждаха чак от тук.

Той забеляза каретата, надзърна вътре и я погледна.

Значи все пак в Париж я чакаха призраци. Жил беше умрял в Египет, когато тя беше още девойка. Жил беше мъртъв от години.

Само че мъжът, който я гледаше в момента и се взираше в нея сякаш тя е призрак, беше съвсем жив.

Погледите им се срещнаха. За няколко секунди Мари-Женвиев забрави, че е омъжена, че има две деца и седи в карета под наем със съпруга си. Звукът, който се изплъзна от устните ѝ, представляваше хлипане, примесено със смях.

— Добре ли си, скъпа? — попита съпругът ѝ.

— Нещо ми прилоша...

Същата вечер, докато съпругът ѝ спеше, Мари-Женвиев се измъкна от стаята в странноприемницата, която се намираше само на десет пресечки от улица „Сен-Пере“. Наоколо не беше нито тъмно, нито опасно. Вече не беше четирийсет и две годишна жена с прошарени коси, а пак седемнайсетгодишна девойка. Не ходеше тромаво, а летеше.

Вратата на магазина беше отключена въпреки късния час. Макар да не си бяха казали нищо, да не си бяха уговорили среща, той я чакаше в тъмния дюкян.

— Откъде знаеше, че ще дойда? — попита тя.

— Къде беше през всички тези години?

Двамата заговориха едновременно, но преди да довършат, той протегна ръце към нея. Двамата прекараха нощта в обятията си, докато първите слънчеви лъчи не озариха шишенцата с парфюми.

Мари-Женвиев успя да се прибере, преди съпругът ѝ да се събуди. Докато се обличаше, се опита да се държи нормално, но имаше чувството, че е изгубила двайсет години от живота си. Не познаваше мъжа, за когото се бе омъжила. Бе забравила живота, който е водила.

Оставаха им още четири дни в Града на светлините. Всяка вечер тя се преструваше, че заспива бързо, след което лежеше до този непознат и чакаше дишането му да стане равномерно. После ставаше от леглото, обличаше се и се измъкваше.

Тъмнината бе неин съюзник. Тайните среднощни среши бяха толкова обичайни в Париж, че оставаха невидими. Тя изчезваше в сенките и тичаше в ръцете на любимия си.

През последната нощ, след като се любиха, докато тя още лежеше в обятията му на дивана в магазина, Жил ѝ каза, че иска да напусне съпруга си и да остане в Париж.

— Но и двамата сме женени и имаме деца! — изплака тя.

— Можеш да доведеш децата си. Ще ви купя къща. Ще живея там с теб и ще работя тук.

Тя поклати глава.

— *Ce n'est pas possible*^[1].

Жил стана и отиде до един шкаф. Отвори го и извади нещо. Очите на Мари-Женвиев бяха толкова насълзени, че не видя какво е.

— Нямах избор — каза той.

— Не разбирам.

— Египтяните вярвали в съдбата. Нашите съдби са преплетени. — Той ѝ показва кожена торбичка и изпразни съдържанието ѝ в дланта си. — Помириши.

Мари-Женвиев погледна към керамичното бурканче в ръката му и ѝ се зави свят. Първо се уплаши. Същото беше изпитала и в Лоара преди толкова години. Чернота. Студ. Вонята на кал и тиня. И тогава малки, нежни уханни ръце я издърпаха от Нант обратно на място, което ѝ беше познато. Тези ухания бяха лилави, тъмнокафяви, кадифено синьо и звездна светлина. Тъмнокож седеше до жена с гарвановочерни коси и ѝ подаваше бурканче.

По същия начин както беше съгледала отражението си в Залата с огледалата в двореца Версай, сега Мари-Женвиев виждаше себе си — всъщност Изида, с глава приведена над ръката на любимия си, да мирише мехлема в съда.

Мъжът, Тот, говореше на език, който Мари-Женвиев не бе чувала и не разбираше. Той изрече същите думи, които Жил току-що бе промълвил.

„Съдбите ни са преплетени.“

И тогава чу как някой извиква името ѝ с глас, който бе от настоящето. Звукът я изтръгна от видението. Гласът на съпруга ѝ. Добрият, нежен винар, спасил ѝ живота, стоеше пред нея с очи, пламтящи от ярост. И държеше пистолет. Ръката му трепереше.

Зората проникваше през прозореца и се отразяваше в дръжката. Ако Мари-Женвиев знаеше, че добрият ѝ, богобоязлив съпруг е способен да използва оръжие, щеше да се хвърли пред Жил. Но беше немислимо.

— Няма да ти позволя да ми вземеш единственото, което съм искал винаги! — изкрещя той на Жил и без колебание натисна спусъка.

След две седмици в дома си в Нант Мари-Женвиев прочете, че Жил е умрял от огнестрелна рана. Тя не можеше нито да се храни, нито да спи. Не говореше с мъжа, за когото беше омъжена. Грижеше се за децата си като в мъгла. Мислеше само за мъжа, когото обичаше от съвсем малка. Кой е държал ръката му? Кой му е шептял утешителни думи, докато е напускал този свят и преминавал в отвъдния?

Ако само не беше отишла в Париж, Жил още щеше да е жив. Беше умрял заради нея. Но Жил ѝ каза, че съдбата им е да са заедно. Две деца, неразделни от малки — както майка ѝ често казваше — като чифт ръкавици.

[1] Това е невъзможно. — Б.ред. ↑

ШЕЙСЕТ И ЕДНО

Париж, Франция

Неделя, 29 май, 13:08 ч.

Жаки се опита да стане и да се отдалечи от органа. Да се откъсне от притегателната му сила и да избяга от спомените, които не бяха нейни, но същевременно така истински, все едно ги бе изживяла. Но не можеше. Продължаваше да седи на ръба на съзнателното. Трябваше да разбере нещо важно. Историята не беше приключила. Дори не беше започнала.

Жаки вдиша. Напипа аромата. От стотиците шишета с есенции и разредители, можеше да прочете само някои от етикетите върху тях. Беше изгубена сред безброй възможности. Кой от всичките съставки предизвикваха кошмарните ѝ видения, когато се смесеха? Започна да преглежда етикетите един по един. Този ли? Или този?

Ядосана, удари с юмрук по органа като дете, жадно за внимание. Бутилки се раздрънчаха, проблеснаха стъкла. Отново удари. Под музиката на парфюмите дочу друг звук, звук, който не беше на място — ехо.

Органът е изработен от плътно парче дърво. Не е възможно да има кухини.

Жаки свали едно по едно шишенцата от органа. Скоро наоколо нямаше къде да се стъпи. Четиристотин бутилки — някои още от XVIII в. — покриваха пода в нещо като триизмерен, благоуханен килим.

Сега органът беше празен. Ковчег. Трупаните с години петна от масла образуваха абстрактна картина върху дървените рафтове. Жаки започна да натиска и побутва всички части, докато накрая не намери каквото търсеше.

Скрита вдлъбнатина.

Внимателно извади дървения правоъгълник, зад който се показва тъмна, благоуханна кухня. Изворът на аромата. Парфюмът на утехата на Роби. Кошмарът на Жаки.

Бръкна и опипа с ръка. Когато извади предмета, от него се разхвърчаха десетки парчета напукан и изцапан с петна от амбра лен. Беше свитък. Това беше един от източниците на опасния, екзотичен, хипнотизиращ аромат.

Жаки не беше сигурна дали е редно, но го разгърна. В него имаше керамично бурканче. С бяло покритие. Тюркоазени и червени фигури. Черни йероглифи. Съд, същият като онзи, който Роби бе намерил, само че здрав. Жаки бръкна в него с показалец. По стените на буркана все още имаше остатъци от восък.

Въздухът се раздвижи. Образите я примамваха. Уханието я притегли в страховита прегръдка, обви се около Жаки и я погълна.

ШЕЙСЕТ И ДВЕ

Александрия, Египет, 32 г. пр.Хр.

Във всички ъгли на стаята горяха кандила. Облак най-фин аромат висеше над дървените сандъци, изящно резбованите и позлатени столове и скамейки. Върху боядисания в яркосиньо таван беше изрисувана сребриста астрономическа карта. В стените бяха изсечени две врати — едната по-голяма от останалите. Стените красяха красиви стенописи в пастелни тонове, изобразени с удивителни подробности. Стилизираният мотив на водни лилии, който пълзеше из криптата и обрамчваше картините, изобразяваше любимото цвете на Тот — синия лотос.

В центъра на помещението имаше черен гранитен саркофаг, пет пъти по-голям от размерите на обикновен човек. По гладката му повърхност бяха гравирани картуши, а инкрустираните тюркоази и лапис лазули изобразяваха портрета на красив, елегантен като котка мъж с глава, обрамчена от сини водни лилии. Това беше Нефертум — богът на благоуханията.

— Трябва много да внимаваш, Изида. Ако съпругът ти заподозре нещо, ще си в опасност. — Тот се опитваше да ѝ каже какво да прави, когато той замине, но почти не го слушаше.

Нейна беше вината, че Тот наруши обещанието си към царицата. Изида го умоляваше да ѝ даде да помирише парфюмите, които създаваше, въпреки обещанието към господарката му, че ще са само за нейния нос.

Сега това предателство щеше да му струва живота. Клеопатра щеше да го екзекутира публично след два дни — поука за всички останали, които възнамеряваха да я предадат.

Тот нямаше да чака унижението. Той щеше да отнеме собствения си живот. Той е жрец. Парфюмерист. Разполагаше с всички растения, необходими за направата на смъртоносна смес.

— Приготвих две бурканчета от парфюма. Този е за теб. Остави бележка да те погребат с него, както аз ще бъда погребан с моето. Ако

отнесем уханието със себе си в отвъдното, винаги ще успяваме да се намерим.

Изида взе бурканчето от Тот. Почувства гладката заоблена форма в дланта си. Притисна го. Затвори очи. Вдъхна аромата. Тот ѝ бе казал какво съдържа: тамян, смирна, мед, синя лилия, райска ябълка от дръвчетата, които Марк Антоний бе донесъл от далечни земи за невестата си.

Откакто бе разбрала за уханието на сродните души, Изида непрестанно умоляваше Тот да ѝ даде да го помирише. Заедно те преживяваха видения от миналото. Виждаха какви са били в отминали времена. Когато са били заедно в друг живот, обясни ѝ Тот.

А сега, заради нейната алчност и любопитство, тя трябваше да се раздели с Тот и да живее без него.

Немислимо.

Отровата, която той приготви, стоеше на дървена масичка. Кобалтовосиньото стъкло блещукаше на светлината от свещите. Стъкленицата ѝ се стори твърде студена, когато я докосна и допря до устните си.

— Не! — извика Тот и се протегна да изтръгне шишето от ръката ѝ.

Струйка отрова се стече по брадичката ѝ.

Тот погледна колко от течността е останала.

— Достатъчно ли изпих? — Гласът ѝ звучеше ведро. Нямах да остане сама в този живот. Щеше да си отиде с Тот.

— Предостатъчно. Разбираш ли какво стори, глупачке? Няма противоотрова. Не мога да те спася. — И тогава той поднесе стъкленицата към устата си и постави устни там, където преди малко бяха нейните. Изпи остатъка.

— Никой не знае къде съм. Излязох от дома на съпруга си незабелязано. Смъртта ми ще остане тайна. Важно е само да ме погребат до теб. Остави инструкции на балсамьорите си.

— Защо го направи? Можеше да живееш. Теб не те грози опасност. Съпругът ти не знае.

— Какво ще стане? — Попита Изида, без да обръща внимание на думите му. — Ще боли ли?

— Не. Просто ще заспим. Ще заспим прегърнати в тази красива гробница...

— Целуни ме.

Тот я прегърна. Тя усети горчивия вкус на отровата по устните му. Щастлива съм, помисли си, щастлива съм да съм в обятията му. И тогава усети нещо мокро по бузите си и се отдръпна. Сълзите не бяха нейни, а негови — стичаха се по лицето му. Изида нямаше нищо против да напусне този свят, защото Тот бе нейният свят. Не искаше да живее без него. Но той явно не се чувстваше така — в очите му се четеше съжаление.

— Какво има?

— Не довърших работата си.

Тя е виновна за всичко. Тя е причината за неговата мъка. Стори му нещо непроситимо. Да можеше само да върне времето назад. Да получи втора възможност. Да промени съдбата му.

Изида искаше да заличи тъгата в очите му с целувки, но съзнаваше, че е невъзможно. Прилепи отново устни до неговите. Поне можеха да се целуват по пътя към смъртта.

ШЕЙСЕТ И ТРИ

Париж, Франция

Неделя, 29 май, 17:15 ч.

Ценният артефакт беше увит в обикновена найлонова опаковка за чупливи предмети и прибран на сигурно в дамската чанта на Жаки — една от любимите ѝ, които имаше от години. Колкото повече се мачкаше кожата, толкова по-добре изглеждаше. Също като Грифин, помисли си. Той беше натъртен, ранен и закърпен, но вече беше по-специален за нея от когато и да било.

Бяха го преместили от реанимацията в обикновена стая и сега спеше. Спеше откакто тя бе пристигнала преди половин час. Жаки го чакаше да се събуди, защото искаше той да направи нещо.

Жаки щеше да помоли Грифин да помирише остатъците от помадата в египетския съд. Ако уханието не му окажеше никакво въздействие, щеше да съобщи на Малакай, че греши и халюцинациите ѝ не са спомени за минали животи, а в крайна сметка си е просто луда.

Но ако и Грифин получише видения и си спомнеше минали прераждания, в които са били заедно... ако парфюмът го накараше да си спомни, че са се обичали през вековете... тогава значи бяха сродни души.

— Едно време — започна тя да шепти историята, която баща ѝ бе разказвал на нея и Роби, — в Египет през 1799 година Жил открил древна книга с формули за парфюми. Една от тях била за еликсир, който помагал на хората да открият своята сродна душа. След като вдъхнал уханието, той вече не бил същият човек. Говори се, че книгата и парфюмът са изгубени, но един ден, след много години друг ще ги намери и...

Грифин отвори очи и се усмихна.

— Какво казваш?

— Разказвах ти приказка.

— Ще започнеш ли отначало, изпуснах по-голямата част.

Тя кимна.

— Малко по-късно.

— Прибра ли се да поспиш? — попита той.

— Опитах се.

— Как е Роби?

Жаки го увери, че брат ѝ е добре и скоро ще дойде. Видя Роби, преди да тръгне, но не му спомена за бурканчето, което намери. Нито за свитъка. Нямаше време. Първо трябваше да разбере какво се случва с нея самата. Какво означават виденията. Дали си спомня минали прераждания, или отново е полудяла.

Мобилният телефона на Грифин иззвъня. Той погледна към екрана и се усмихна.

— Дъщеря ми е.

— Обади се, аз ще отида за кафе.

На излизане Жаки чу как Грифин отговаря. Вслуша се в развълнувания тон, с който изрече името на Елси. Тя затвори вратата с разтреперана ръка и се облегна от външната ѝ страна. Спомни си как баща ѝ изричаше нейното име. Мислеше си за раздялата на родителите си. За това колко самотна се чувстваше тогава и колко нещастен беше Роби. За начина, по който огорчението на родителите им един към друг, хвърли сянка върху живота на Жаки и Роби.

— Къде е параклисът? — попита тя една от преминаващите по коридора сестри.

През няколкото минути, необходими да стигне от стаята на Грифин до параклиса на долния етаж, Жаки не мислеше за абсолютно нищо. Изпразни съзнанието си. Просто поставяше единия крак пред другия и се оттласкваше напред. Чак когато стигна до малката каменна обител и седна на една от дървените скамейки, остави вълната от сложни, усукани мисли да я залее.

В краката на прекрасната, сияйна Мадона, дузина свещи горяха в рубинени поставчици. От двете ѝ страни вази с лилии смесваха аромата си с мириса на парафин. Следобедната светлина се лееше през сините прозорци и хвърляше меланхолични отражения в същата тъжна разцветка, която винаги изпълваше мавзолея с тленните останки на майка ѝ.

„Знаеш какво да правиш.“

Гласът долетя от сенките на тъмната малка стаичка за молитви.

Жаки не очакваше да чуе гласа на майка си тук. Никога не го чуваше извън гробището „Слийпи Холоу“.

„Така ще постъпиш правилно.“

— Нищо не знаеш! — извика Жаки. Извика, преди да се усети, че говори на глас. Досега никога не бе проговаряла на духа на майка си. Не бе допускала да си помисли, че видението не е просто илюзия.

Нямаше нищо лошо в това да помоли Грифин да помирише помадата. Ако Жаки е просто луда, Грифин нямаше да си спомни нищо. В противен случай щеше да си спомни нещата, които и тя помнеше.

Щяха да разберат дали са били заедно и в отминали времена.

„Но и в двете минали прераждания той умря заради теб. Като Жил, когато съпругът на Мари-Женвиев ги завари заедно през онази ранна утрин в Париж. И като Тот в Египет, който се самоуби със собственоръчно приготвена отрова.“

— И какво от това? — попита Жаки.

Параклисът, изпълнен с аромата на тъга и молитви, беше тих.

Жаки премисли всичко отново. В миналото той е умирал два пъти заради нея. А само преди два дни Грифин за малко пак да загине. Ако прераждането наистина съществуваше, ако бяха изживявали онези си възплъщения заедно, то те бяха хванати в кармичен омагьосан кръг.

Два пъти е била негова любовница, макар той да не е бил свободен.

Той два пъти е умирал заради нея.

Когато Жаки се върна в стаята, Грифин бе приключил телефонния разговор.

— Как е Елси? — попита тя.

— Кацнали са в Париж. Ще е тук до час.

Жаки притисна чантата си до гърдите.

— Много ще се зарадва да те види. А и на теб ще ти се отрази добре нейното посещение.

Грифин кимна и понечи да каже нещо.

Жаки го прекъсна.

— Ще тръгвам... — Стисна чантата още по-силно. Обичаше този мъж. Още искаше да е с него, но беше наясно как следва да постъпи. — Мисля, че трябва... — Гласът ѝ се пречупи. Как би могла да се сбогува с него?

Взря се в очите на Грифин. Опитва да му каже всичко само с поглед, но осъзна, че няма да успее.

— Благодаря ти за всичко. Благодаря ти, че помогна на Роби и на мен. И ми спаси живота. Никога няма да мога да ти... — Гласът ѝ потрепери. Стисна чантата още по-силно и чу как едно от пълните с въздух балончета на найлоновата опаковка се пука. — Прибери се у дома при жена си и дъщеря си. Сам каза, че не си сигурен дали с брака ви е свършено. Дай ѝ още един шанс.

— Но...

Жаки знаеше какво ще каже той и го прекъсна. Не искаше да чува думите.

— Няма да намериш отговори, ако аз съм с теб, а трябва да го направиш. Не толкова заради Елси, колкото заради жена си и заради себе си, Грифин. — Жаки искаше да го хване за ръка, да почувства плътта му, но беше наясно, че направи ли го, никога няма да го пусне.

— Чао — прошепна тя.

Той ѝ спаси живота. Сега беше редно тя да му даде възможност да спаси своя.

ШЕЙСЕТ И ЧЕТИРИ

Понеделник, 30 май, 14:00 ч.

Стаята беше светла и слънчева, пълна с мебели, книги и произведения на изкуството от къщата на улица „Сен-Пере“. Баща ѝ седеше на стол под прозореца. До него седеше Клеър.

Жаки се изненада колко хубав е малкият апартамент. Колко красива и зелена е гледката от прозорците. Колко сладко мирише въздухът и колко спокоен изглежда баща ѝ.

Той се обърна да види кой е. Разгледа я внимателно, сякаш се опитваше да си спомни коя е, но не успя. В очите му не се виждаше знак, че я познава.

— Здравей — каза тихо Клеър. — Хубаво е, че реши да дойдеш. Роби тук ли е?

— Навън в колата е.

— Ще отида да го поздравя и ще те оставя с баща ти.

Жаки за малко да я спре. Не беше сигурна, че иска да остава насаме с него.

Седна на стола, от който бе станала Клеър. Баща ѝ не беше толкова крехък, колкото очакваше. Изглеждаше си както преди. Нямаше вид на изгубен, макар тя да го бе изгубила. Но с това беше свикнала. Откакто майка ѝ почина, той не знаеше как да се държи с нея. Един психолог предположи, че Жаки му напомня твърде много за жената, която не е успял да предпази. Жаки не се интересува каква е причината. Фактите ѝ причиняваха прекалено много болка.

— Татко, аз съм, Жаки — каза тя.

— Жаки? — отвърна той така, сякаш за пръв път чуваше това име. — Съжалявам, вече не помня добре хората. Откъде се познаваме?

Жаки отвори чантата си. Извади пакетчето и го разопакова. Беше казала на Роби какво възнамерява да направи. Той се бе съгласил. Двата бяха разгледали свитъка. Всичко нужно на брат ѝ за работата му върху парфюма, беше написано там — включително имената на съставките. След кратко търсене в интернет установиха какъв е най-

големият проблем. Една от основните съставки отдавна беше изчезнала.

Древните овощни градини с райски ябълки на Клеопатра били толкова ценни, че египтяните ги изгорили, за да не допуснат римляните да печелят от тях. В момента група ботаници изследвали мястото в пустинята, където някога се намирали дърветата, с надеждата да намерят семена и да успеят да посадят и отгледат древното растение. Може би ако успееш, Роби би могъл да създаде наново парфюма. Той мириса многократно бурканчето, което Жаки намери, но получаваше единствено главоболие.

Обонятелен дразнител, отключващ пристъпи на психоза или реликва за извикване на спомени? Роби не успя да ѝ помогне да разбере истината. Тя се обади на Малакай и го попита дали всеки може да си спомни минали пререждания.

— Не — отвърна той с такава тъга в гласа, че се усещаше дори по телефона. — Защо питаш?

Жаки не му каза истината. Малакай щеше да поиска бурканчето, а тя и Роби бяха решили, че то не е тяхно, за да решават какво да правят с него. Бурканчето принадлежеше на друг човек. Дори това да означаваше, че ще се наложи да продадат „Руж“ и „Ноар“. Роби ѝ каза, че не прави жертва, това е миналото, а те трябва да се погрижат за настоящето.

Жаки коленичи до стола на баща си и го погледна в очите с надеждата да я чуе.

— Ти си го намерил, нали? — попита тя.

Той погледна да види какво държи тя.

Позна го и кимна:

— Да, в органа, където беше скрито.

— С Роби искаме да стои при теб.

Той го взе. Наведе се и вдиша дълбоко.

Когато вдигна глава, погледна право към Жаки, а сините му очи се усмихваха.

— Съжалявам — прошепна той.

— За какво?

— Не успях да те опазя, нали?

Жаки не разбра какво имаше предвид. Да не би да имаше предвид случаите, в които я бе водил по лекари в Париж? Или когато я

изпрати в „Бликсер Рат“?

— Какво искаш да кажеш?

— Трябваше да видя, че още си влюбена в Жил и да не ти уреждам друг брак. Ако бях послушал майка ти, нямаше да избягаш в манастира. Нямаше да те измъчват... Казаха, че си се удавила... — От окото му се отрони сълза и се търкулна по бузата.

Той хвана ръката ѝ, вдигна я към устните си и я целуна.

— Мое задължение беше да те закрилям, дъще, но се провалих.

— Не, тате — отвърна Жаки и някак си знаеше, че така Мари-Женвиев се е обръщала към баща си. — Не, тате, не си се провалил. Не виждаш ли? Аз съм добре. Опитаха се да ме удавят, но оцелях. Омъжих се. Имам деца.

— За Жил ли си омъжена?

— Не. За друг мъж. Кръстихме голямата си дъщеря на мама.

Баща ѝ се усмихна при спомена за неща, които всички останали, освен тях двамата, отдавна бяха забравили.

И тогава тя положи глава в скута му и докато плачеше, той я галеше по косата, а тя стори онова, което Роби ѝ бе казал, че ще направи един ден. Прости на баща си.

ПОСЛЕСЛОВ

Както в повечето ми творби, в тази книга са преплетени факти и художествена измислица.

Страстта на Клеопатра към парфюмите е легендарна и тя наистина е имала работилница за тяхното производство. Археолозите смятат, че са намерили останките ѝ в Мъртво море, на трийсет километра от Айн Геди. Според Диоскорид, Омир и Плиний Стари, египетската царица си водела бележки за любимите си аромати и козметични препарати в книга, наречена *Cleopatra gynaeciarum libri*.

До наши дни този текст не е оцелял.

Наполеон, който бил чувствителен към миризми, наистина пътува до Египет в края на XVIII в. и докато е там, изследва пирамидите с армия от учени. Няма сведения да е придружаван от парфюмерист.

Историята на парфюмите и парфюмерийната промишленост в миналото и настоящето, триадите, методите, чрез които се идентифицират ламите и начинът на живот и обучение на монасите са основани на проучвания.

Това се отнася и за тибетските вярвания и ритуали, свързани с прераждането, които за съжаление са сериозно заплашени от китайските изисквания за изваждане на разрешително за прераждане.

За съжаление историята на Дзи се основава на действителен случай. През 1995 г. Далай Лама идентифицира следващия прероден Панчен Лама — петгодишно момче на име Гедхун Чоеки Нийама. След няколко месеца детето изчезва. Китайските власти признават, че са го отвели, и твърдят, че той е жив и здрав и живее със семейството си в Тибет, но местонахождението му остава неизвестно и никакви чужденци не са допускани да го видят.

Фондация „Феникс“ не съществува, но дейността, с която тя се занимава, се извършва в Медицинския център на Университета на Вирджиния, ръководен от д-р Иън Стивънсън, който работил с деца със спомени от предишни животи в продължение на трийсет години.

Д-р Брус Грейсън и д-р Джим Тъкър, детски психиатър, продължават и до днес делото на Иън Стивънсън.

И стигаме до Париж. Никога няма да успея да предам атмосферата му достоверно. Какъв вълшебен град! Ако го посетите, непременно слезте в катакомбите. Те са трогателни, очарователни и малко страшни. След това се отбийте в кафене „Марли“ за чаша вино и посетете „Оранжери“ — картините на Клод Моне наистина спират дъха.

М. Дж. Роуз

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.